

KINH ĐẠI BẢO TÍCH

TẬP VI

Việt dịch: HT Trí Tịnh

Xuất bản: Ban Văn Hóa Thành Hội TP. Hồ Chí Minh PL 2543 - DL 1999

Nguồn

<http://www.thuvienhoasen.org>

Chuyển sang ebook 26-6-2009

Người thực hiện : Nam Thiên – namthien@gmail.com

[Link Audio Tại Website http://www.phatphaponline.org](http://www.phatphaponline.org)

Mục Lục

Tập 6

XXVI. PHÁP HỘI THIỆN TÝ BỒ TÁT THỨ HAI MƯỜI SÁU

XXVII. PHÁP HỘI THIỆN THUẬN BỒ TÁT THỨ HAI MƯỜI BẢY

XXVIII. PHÁP HỘI DỮNG MÃNH THỌ TRƯỞNG GIẢ THỨ HAI MƯỜI TÁM

XXIX. PHÁP HỘI ƯU ĐÀ DIÊN VƯƠNG THỨ HAI MƯỜI CHÍN

XXX. PHÁP HỘI DIỆU HUỆ ĐỒNG NỮ THỨ BA MƯỜI

XXXI. PHÁP HỘI HẰNG HÀ THƯỢNG ƯU BÀ DI BA MƯỜI MỘT

XXXII. PHÁP HỘI VÔ ÚY ĐỨC BỒ TÁT THỨ BA MƯỜI HAI

XXXIII. PHÁP HỘI VÔ CẦU THÍ BỒ TÁT ỨNG BIỆN THỨ BA MƯỜI BA

PHẨM TỰ THỨ NHẤT

PHẨM THANH VĂN THỨ HAI

PHẨM BỒ TÁT THỨ BA

PHẨM BỒ TÁT HẠNH THỨ TƯ

PHẨM THỌ KÝ THỨ NĂM

XXXIV.PHÁP HỘI CÔNG ĐỨC BỬU HOA PHU BỒ TÁT THỨ BA MƯỜI BỐN
XXXV.PHÁP HỘI THIỆN ĐỨC THIÊN TỬ THỨ BA MƯỜI LĂM
XXXVI.PHÁP HỘI THIỆN TRỤ Ý THIÊN TỬ THỨ BA MƯỜI SÁU
PHẨM DUYÊN KHỞI THỨ NHẤT
PHẨM KHAI TRIỆT NGHĨA THỨ HAI
PHẨM VĂN THÙ THẦN BIẾN THỨ BA
PHẨM PHÁ MA THỨ TƯ
PHẨM BỒ TÁT THÂN HÀNH THỨ NĂM
PHẨM PHÁ BỒ TÁT TƯỚNG THỨ SÁU
PHẨM PHÁ NHỊ THỪA TƯỚNG THỨ BẢY
PHẨM PHÁ PHẠM PHU TƯỚNG THỨ TÁM
PHẨM THẦN THÔNG CHỨNG THUYẾT THỨ CHÍN
PHẨM XUNG TÁN PHÓ PHÁP THỨ MƯỜI
XXXVII.PHÁP HỘI A XÀ THẾ VƯƠNG TỬ THỨ BA MƯỜI BẢY
XXXVIII.PHÁP HỘI ĐẠI THỪA PHƯƠNG TIỆN THỨ BA MƯỜI TÁM
XXXIX.PHÁP HỘI HIỀN HỘ TRƯỞNG GIẢ THỨ BA MƯỜI CHÍN
XL.PHÁP HỘI TỊNH TÍN ĐỒNG NỮ THỨ BỐN MƯỜI

Tập 6

XXVI.PHÁP HỘI THIỆN TÝ BỒ TÁT THỨ HAI MƯỜI SÁU

Như vậy tôi nghe một lúc Đức Phật Trúc viên Ca Lăng đà, nơi thành vương xá.

Bấy giờ có đại Bồ Tát tên Thiện Tý đến chỗ Phật đầu mặt lạy chư Phật rồi ngồi qua một phía.

Đức Phật bảo Thiện Tý Bồ Tát: « Này thiện nam tử! Đây là sáu Ba la mật mà chư Bồ Tát phải có đủ: Đàn na Ba la mật, Thi la ba la mật, Thiên na Ba la mật, Ti lê gia Ba la mật.

Thế nào là Bồ Tát đầy đủ hành Đàn na Ba la mật?

Này Thiện Tý! Nơi các tụ lạc, Bồ Tát chánh mạng cầu tài vật mà chẳng có mạng cầu. Bồ Tát tùy thuận chẳng nghịch chẳng khỗ bức chúng sanh để cầu tài vật mà bố thí. Chẳng vì cung kính cúng dường danh xưng v. v... mà hành bố thí, chẳng phải vì sợ vì thẹn vì quả báo vì sanh thiên cũng chẳng đua siểm mà hành bố thí. Bồ Tát lấy tâm bình đẳng cúng dường cung kính tôn trọng tán thán tất cả mọi người không luận người quen kẻ lạ, với người trì

giới người hủy giới không sanh lòng khen chê. Cũng đối với người trì giới hủy giới người quen người lạ người thân người chẳng thân người oán người chẳng oán, Bồ Tát luôn kính trọng yêu thương tin ưa, tùy chỗ mình có mà bố thí đúng chỗ, có ít thí ít có nhiều thí nhiều, có thô thí thô, có tế thí tế, có diệu thí diệu có chẳng diệu thí chẳng diệu. Hoặc đem đồ ăn đồ dùng giá trị trăm ngàn thí cho người, hoặc một phần mười sáu của một tiền đem thí cho người, lòng Bồ Tát hoan hỉ đồng đều không sai khác.

Này Thiện Tý! Bồ Tát ấy đối với kẻ khát thực, người cần ăn thì thí cho món ăn vì đầy đủ sức Nhứt thiết trí vậy, người cần uống thì thí cho món uống vì đầy đủ sức dứt sự khát ái của chúng sanh vậy, người cần y phục thí cho y phục vì được y phục tầm quý vô thượng vậy, người cần xe cộ thì thí cho xe cộ vì được Bồ Tát thừa Phật thừa vậy, người cần hương thơm thì thí cho hương thơm vì được hương trì giới chánh giác vậy, người cần hoa đẹp thì thí cho hoa đẹp vì được hoa thất giác của Phật vậy, người cần hương bột thì thí cho hương bột vì được hương trừ diệt bất thiện cho tất cả chúng sanh vậy, người cần hương xoa thì thí cho hương xoa vì được thân không thiếu giới hương vậy, người cần dù thí cho dù vì dứt lửa nóng phiền não cho chúng sanh vậy, người cần dép giày thí cho dép giày vì thọ vui trí huệ vô lượng vậy, người cần giường nằm thì thí cho giường nằm vì khiến cho chúng sanh được sức khoái lạc của giường nằm Đệ Thích Phạm Vương và chư thánh vậy, người cần chỗ ngồi vì ngồi cõi Bồ đề mà các ma kiết sử chẳng phá hoại được chỗ ngồi ấy vậy, người cần nhà thí cho nhà vì khiến chúng sanh được nơi che chở không bị khinh sợ mà được sức vô ngã vậy, đem vườn tốt thí cho Phật Tăng vì được sức thiền định tịch tĩnh vô thượng vậy, đem đồ cúng vi diệu các thứ trang nghiêm thí cho Phật tháp miếu vì được sức đại trượng phu có đủ ba mươi hai tướng tám mươi bảo vậy, thấp đèn sáng trong tháp Phật hoặc nơi đường tối vì được Phật nhãn soi sáng vô lượng vậy, đem những kỹ nhạc cúng dường Tam bảo vì được thiên nhĩ vô lượng vậy, đem y bát bố thí vì được trì giới đoan nghiêm vô thượng vậy, đem quạt và chậu rửa tấm thí cho người vì khiến cho chúng sanh được mát mẽ sạch sẽ vậy, đem giấy viết mực và tòa cao thí cho vì được trí huệ lớn vô thượng vậy đem thuốc cho người bệnh vì trừ bệnh kiết sử cho chúng sanh vậy đem ruộng đất thí cho người khiến chúng sanh được thể giới cam lộ của tam thừa vậy, xây tạo tháp và hình tượng vì khiến chúng sanh nghe chánh pháp vậy, có bao nhiêu đồ vật mau đem thí cho người vì được sức thần thông mau lẹ vậy, bố thí thanh tịnh vì ở trong đạo vô thượng không bị lưu nạn vậy, bố thí luôn chẳng tuyệt vì được sức hiện tài vô ngại chẳng dứt vậy, tùy ý bố thí vì khiến chúng sanh được sức đại bi vậy, chẳng bức người lấy của rồi đem dùng bố

thí vì khiến các ma ngoại chẳng hoại loạn được mà tự nhiên được thành đạo vô thượng vậy.

Muốn bố thí, Bồ Tát phải nên hành bố thí như đã được nói ở trên. Nếu không có tài vật Bồ Tát nên sanh lòng bố thí như đã được nói ở trên. Nếu không có tài vật Bồ Tát nên sanh lòng bố thí, muốn được khai thị vô lượng vô biên chúng sanh, có sức hay không có sức, bố thí như trên là hạnh lành, là diệu thắng của tôi, là bảo vật của tôi hay khiến tất cả chúng sanh đều được thành tựu mọi sự khoái lạc thế gian, đó là được vui hòa hiệp hay xả thí tất cả không có hồ nghi, bao nhiêu nguyện cầu đều được thành tựu, được hạnh an lạc.

Nếu các chúng sanh thế gian hy vọng được những vật cần dùng tôi sẽ cho họ đầy đủ, vàng bạc trân bửu y phục tiền của chất đống như núi, món uống ăn như biển cả vô lượng vô biên.

Trong ngày đêm sáu thời, Bồ Tát ấy đem công đức quả báo do mình tài thí pháp thí đã được nguyện cùng chung với tất cả chúng sanh, khiến quá khứ vị lai hiện tại tất cả chúng sanh có hạnh nghiệp đều được sanh thế giới vi diệu và được vui xuất thế.

Bồ Tát ấy dầu làm bố thí như vậy mà trọng chẳng mong cầu quả báo, khai thị phương tiện như vậy để giáo hóa chúng sanh vòa pháp lành.

Lúc bố thí, Bồ Tát ấy nguyện cho chúng sanh độ được giải thoát được nhưt thiết trí được tất cả Phật Pháp vậy. Hoặc bố thí rồi cũng nguyện cho chúng sanh được độ được giải thoát được nhưt thiết trí được tất cả Phật pháp vậy.

Bố thí như vậy nếu không đủ sức chẳng thể học chẳng thể xả tài vật, Bồ Tát này nên suy nghĩ như vậy: Nay tôi phải siêng tinh tiến thêm lần lần dứt trừ cấu nơ tham lam lẫn tiếc, tôi phải siêng tinh tiến thêm lần lần học xả thí tài vật cũng thường khiến lòng bố thí của tôi thêm rộng lớn trọn không giải đãi lui sụt lòng hoan hỉ.

Bồ Tát như vậy phát tâm Bồ đề nhớ tâm Bồ đề tu tâm Bồ đề hy vọng Bồ đề nguyện cầu Bồ đề.

Đây gọi là Bồ Tát vô lượng vô số đại thí đại xả đại xuất ly. Tại sao? Vì bố thí như vậy, trong các thứ bố thí là thù thắng đệ nhất khiến đời vị lai ở trong tất cả chúng sanh thế gian, tôi sẽ mưa pháp vũ, mưa cam lộ vũ, thí pháp vũ, thí cam lộ vũ, xuất pháp vũ, xuất cam lộ vũ.

Này Thiện Tý! Hành thí như vậy đại Bồ Tát chẳng cho là khó mà lấy làm vui mau đầy đủ Đản na Ba la mật.

Này thiện nam tử! Bồ Tát chẳng thể tự đem thân thể tay chun thịt xương thí cho người xin, hoặc tự cắt hoặc bảo người cắt. Tại sao? Nếu thành nghiệp ấy thì sẽ khiến người xin kia mắc vô lượng tội nơi đại địa ngục. Đại bồ Tát chẳng nên tự tiếc thân thể chi tiết. Tại sao? Vì muốn khiến người xin xa rời nghiệp bất thiện rộng lớn vậy. Nếu có người xin đến Bồ Tát cầu đồ cần dùng, nếu không có, Bồ Tát chẳng nên ép bức cha mẹ vợ con quyết thuộc tội tứ đê lấy tài vật khiến họ thêm nghèo thiếu rồi đem bố thí. Tại sao? Vì đại Bồ Tát muốn hành tâm đại từ bi bình đẳng đối với tất cả chúng sanh vậy.

Này Thiện Tý! Với chúng sanh khác Bồ Tát chẳng nên có lòng xan lãn, chẳng ép bức chúng sanh khác để lấy tài vật bố thí, việc làm này chẳng được chư Phật khen ngợi, huống là tự cắt chi tiết thân mình để thí cho người. Đây gọi là Bồ Tát đầy đủ Đán na Ba la mật.

Này Thiện Tý! Thế nào là đại Bồ Tát đầy đủ Thi la Ba la mật? Này Thiện Tý! Đối với tất cả chúng sanh, nhẫn đến trọn đời, Bồ Tát tự chẳng sát sanh dạy người chẳng sát sanh nguyện chẳng sát sanh, tự chẳng trộm cướp dạy người chẳng trộm cướp nguyện chẳng trộm cướp, tự chẳng tà dâm dạy người chẳng tà dâm nguyện chẳng tà dâm, tự chẳng vọng ngữ dạy người chẳng vọng ngữ nguyện chẳng vọng ngữ, tự chẳng uống rượu dạy người chẳng uống rượu nguyện chẳng uống rượu. trong năm giới ấy Bồ Tát kiên trì chuyên niệm chẳng trễ chẳng thiếu siêng năng tinh tiến. Bồ Tát dứt lià hẳn những sự khùng bố người khác những sự bắt trói giam nhốt cầm tù đánh đập hình phạt. cũng xa rời lưỡng thiệt ác khẩu vọng ngôn ý ngữ.

Bồ Tát suy nghĩ như vậy: Với tất cả chúng sanh tôi phải yêu như cha mẹ yêu như con một. Nếu cha mẹ tôi dùng các sự khổ cung tên dao gậy giết hại tôi, tôi trọn chẳng thù chẳng báo. Tôi đối với tất cả chúng sanh phải như cha mẹ vợ con ly biệt đã lâu, một mai gặp mặt thì lòng vui mừng hơn hở vô lượng, Bồ Tát thấy chúng sanh lòng Bồ Tát cũng vui mừng như vậy.

Bồ Tát trì giới bất sát vì muốn khiến chúng sanh được an trụ giới bất sát bậc vô học vậy. Bồ Tát trì giới bất đạo vì muốn chúng sanh được an trụ giới bất đạo bậc vô học vậy. Bồ Tát trì giới bất tà dâm vì muốn chúng sanh được an trụ giới bất tà dâm bậc vô học vậy. Bồ Tát trì giới bất vọng ngữ vì muốn chúng sanh an trụ thiệt ngữ bậc vô học vậy. Bồ Tát trì giới bất ả tửu vì muốn chúng sanh được an trụ giới bất ả tửu bậc vô học vậy. Bồ Tát trì giới chẳng khùng bố vì muốn được thành kim cương định vậy. Bồ Tát trì giới chẳng bắt trói vì muốn chúng sanh dứt dây kiết sử vậy. Bồ Tát trì giới chẳng nhốt tù vì muốn chúng sanh ra khỏi ngũ đạo vậy. Bồ Tát trì giới chẳng đánh đập vì muốn xa rời các ma kiết sử lưu nạn để được pháp định vậy. Bồ Tát trì giới chẳng hình phạt vì khiến thân khẩu ý được nghiệp chẳng còn phải gìn giữ

vậy Bồ Tát trì giới chẳng lưỡng thiệt vì được chúng hòa hiệp chẳng hoại vậy. Bồ Tát trì giới chẳng ác khẩu vì được năm thứ phạm âm thanh vậy. Bồ Tát trì giới chẳng ý ngữ vì muốn được phát ngôn thuyết pháp không chướng ngại vậy. Bồ Tát trì giới tìm cầu úy tử chúng sanh vì khiến chúng sanh thoát ly sanh lão bệnh tử ưu sầu bi não hết khủng bố vậy. Bồ Tát trì giới tiếc gìn tài vật người khác chẳng cho sót mất vì được bồ đề giác định vậy. Bồ Tát cứu thoát chúng sanh bị bắt bớ vì được chẳng thiếu pháp định vậy. Bồ Tát khuyên người buông thả vì được tâm tự tại vậy. Bồ Tát hoặc tự mình thả hay khuyên người thả vì ngôi tòa Bồ đề phá hoại tất cả ma kiết sử vậy. Thấy chúng sanh bị tù ngục, Bồ Tát hoặc tự thả hay khuyên người thả vì được tâm tự tại không chướng ngại vậy. Thấy chúng sanh sẽ bị đánh đập, Bồ Tát hoặc tự mình thả hay khuyên người thả vì được bốn vô sở úy vậy. Thấy chúng sanh sẽ bị hình phạt, Bồ Tát hoặc tự mình thả hay khuyên người thả vì được bốn thứ pháp thân vậy. Bồ Tát trì giới chẳng cuốn ngữ vì ngôi tòa sư tử nơi cõi Bồ đề tất cả ma kiết sử chẳng lưu nạn được mà đắc pháp định vậy. Bồ Tát chẳng hòa đấu tranh chuyên sanh hoang hỉ vì được thánh chúng chẳng hoại vậy. Bồ Tát trì giới ái ngữ vì muốn chúng sanh nghe lời tốt sanh vui mừng ưa thích vậy. Bồ Tát thuận theo ái ngữ để nói vì muốn lời nói chẳng lưỡng thiệt vậy. Bồ Tát trì giới nói lời ca ngợi chư Phật vì được oai đức thánh như thành tựu đại chúng vậy. Bồ Tát thọ trì, trong ba thời, năm vóc quy mạng tam thế vô lượng vô biên chư Phật Pháp Tăng và Bồ Tát giới vì được chỗ ngôi sư tử nơi cõi Bồ đề chẳng bị phá hoại chuyên an trụ tín tinh tấn niệm định huệ được pháp định vậy. Bồ Tát thọ trì, trong ba thời, quét dọn nhiều tháp vì được đầy đủ tất cả Phật pháp vậy. Bồ Tát thọ trì giới tán thán Phật pháp vì được chuyển pháp luân vô thượng vậy. Bồ Tát thọ trì giới tán thán Phật tăng vì được đại chúng vì nhiều vậy. Bồ Tát thọ trì giới ba thời quy y tam bảo vì muốn khiến chúng sanh được quy y vô thượng vậy. Bồ Tát thọ trì giới trong ba thời nguyện cho tất cả thế gian thường có Phật pháp và Bồ Tát Tăng chẳng lúc nào không vì muốn được vui vô thượng Bồ đề vậy. Bồ Tát thọ trì giới trong ba thời khuyên thỉnh tất cả chư Phật thuyết pháp vì được ở mười chỗ mưa pháp vũ vậy. Bồ Tát thọ trì giới trong ba thời sám hối các tội trừ bỏ các thứ ô uế vì dứt tất cả tạp khí ái nhiễm vậy. Bồ Tát trì giới trong ba thời hòa hiệp tất cả thiện căn vì khiến tất cả Ba la mật đầy đủ vậy. Bồ Tát thọ trì giới trong ba thời tưởng nhớ bao nhiêu điều nguyện lành tốt của chư Phật, chư Bồ Tát, Thanh văn Duyên Giác, dưới đến lục đạo chúng sanh suốt ba đời khắp tất cả mọi nơi mọi chỗ ở thế gian vì được diệu dụng Vô thượng Bồ đề vậy. Bồ Tát thọ trì giới trong ba thời nguyện cầu giới Bồ Tát vì được chánh quyết định vô thượng Bồ đề vậy. Bồ Tát thọ trì giới tất cả thiện căn vô thượng đạo vì được quyết định Phật trí lực vô sở úy vậy. Bồ Tát thọ trì giới cung cấp cha mẹ sư trưởng vì được pháp định vô

thắng vậy. Nếu thấy người nghèo cùng kinh sợ Bồ Tát liền thọ trì giới chẳng khùng bố cung cấp bố thí vì được phương tiện luận nghị không bị phá hoại trở nạn vậy. Bồ Tát thọ trì giới cứu hộ kẻ bị nạn quan quyền giặc cướp nước lửa vì được các lực Ba la mật vậy. Bồ Tát nếu thấy thần túc của Phật Bồ Tát Thanh văn Duyên Giác liền trì giới tùy hỷ vì được thần lực vô thượng vậy. Bồ Tát thọ trì giới thủ hộ thân khẩu ý ba nghiệp của mọi người vì được sức trí biết tha tâm vô lượng của như lai vậy Bồ Tát nếu thấy người phóng dật thất niệm như là quỳên mất đạo nghĩa Tam thừa hiện tại vị lai liền nguyện phát khởi ghi nhớ thọ trì chẳng mất, Bồ Tát thọ trì giới nghe pháp chứa hạp pháp và thuyết pháp vì được tứ vô ngại biện tài vậy. Bồ Tát thọ trì tất cả ba nghiệp thân khẩu ý nhiếp thọ phụng hành tất cả thiện căn vì muốn cho tất cả chúng sanh được độ được giải thoát vì được nhất thiết trí đầy đủ tất cả Phật pháp vậy. Những thiện căn như vậy nguyện vì tất cả chúng sanh mà nhiếp thọ phụng hành, vì khiến chúng sanh được giải thoát được Nhất thiết trí đầy đủ tất cả Phật pháp vậy.

Bồ Tát trì giới như vậy chẳng thiếu khuyết chẳng hủy phá chẳng hoang dật. Nếu là người không lực thế tu học được thì nên suy nghĩ như vậy: Nay tôi sẽ siêng tinh tiến thêm, hằng ngày lần lần xa rời các sự bất thiện sát hại. Nay tôi lại gắng tinh tiến thêm hằng ngày lần lần học trì giới tốt cho thêm lớn đầy đủ nhẫn đến trọn đời chẳng hề giải đãi chẳng hề lo âu.

Này Thiện Tý! Đại Bồ Tát phát khởi tâm Bồ đề nhớ tâm Bồ đề tu đạo Bồ đề hy vọng Bồ đề nguyện cầu Bồ đề như vậy thì gọi là thiện căn trì giới vô lượng vô biên. Tại sao? Vì trì giới như vậy là tối thắng đệ nhất trong tất cả thiện giới. Bồ Tát thọ trì giới này muốn cho tất cả thế gian có bao nhiêu chúng sanh đều phát khởi giới vô lậu phát khởi giới vô học sanh giới vô lậu sanh giới vô học.

Này thiện Tý! Đại Bồ Tát trì giới như vậy chẳng lấy làm khó mà làm vui thích mau đầy đủ Thi Ba la mật.

Thế nào là đại Bồ Tát đầy đủ Sằn đề Ba la mật?

Này Thiện Tý! hoặc tự quyến thuộc hay chúng sanh khác đến đoạt mạng sống của Bồ Tát, trong sự ấy Bồ Tát trọn không có lòng giận thù. Hoặc có người đến đoạt tài vật của Bồ Tát nhẫn đến đoạt vợ con hay dùng các sự ác sự khổ hại Bồ Tát như ác khẩu lưỡng thiệt vọng ngữ khùng bố trối cột chốt tù đánh đập hình phạt, bấy giờ Bồ Tát cũng sanh lòng thù.

Đối với các sự ác khổ làm khổ mình như vậy Bồ Tát suy nghĩ rằng: Đây là nghiệp báo ác bất thiện của tôi, tôi tự gây tôi tự thọ, hoặc đời trước hoặc đời

nay đã làm rồi nên bây giờ thọ lấy quả báo, tại sao ở nơi quả báo của mình mà tôi lại giận người.

Này Thiện Tý! Bồ Tát suy nghĩ như vậy: Nếu có kẻ đến đoạt mạng sống của tôi cho đến đánh đập hình lục tôi, với trong các sự khổ ác ấy tôi chẳng nên giận hại người. Tại sao? Vì đời nay bị chút khổ não còn chẳng vui vẻ chịu đựng được sao trở lại giận hại người để rồi đời sau sẽ lấy tội báo vô lượng vô biên trăm ngàn vạn ức nhiều sự khổ não hơn.

Này Thiện Tý! Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: Vì có mạng sống, nên đoạn mạng sống, vì có tài vật nên đoạn tài vật, vì có vợ con nên đoạn vợ con, vì có nhĩ căn nên nghe ác khẩu lường thiệt vọng ngôn ý ngữ, vì có thân thể nên có khùng跛 bắt trói tué rất đánh đập hình lục, nay tôi tự thọ lấy sự khổ của mạng sống của nhĩ căn và thân thể của mình tại sao lại giận hại người.

Này Thiện Tý! Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: Thân thể này tất cả sáu căn nhãn nhĩ tỉ thiệt thân ý tức là địa đại thủy đại hỏa đại phong đại, tức là vật của mình là pháp giới là tự tánh, tức là pháp phá hoại pháp dứt diệt pháp hư mất, là pháp khổ, pháp khổ xúc là pháp thọ khổ, nay ở nơi pháp hoại pháp khổ này sao tôi lại sanh lòng giận thù hại người. Tại sao? Vì tức là vật của mình là Pháp giới là tự tánh vậy.

Này Thiện Tý! Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: Nội nhãn nhĩ tỉ thiệt thân ý chẳng phải ngã, ngoại nhãn nhĩ tỉ thiệt thân ý cũng chẳng phải ngã ngã sở, người có trí sáng suốt đâu nên ở nơi sáu căn nội ngoại chẳng phải ngã ngã này mà trang nghiêm ái nhiễm làm hại người.

Này Thiện Tý! Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: Trong loài người khổ ít, ngựa quỉ khổ nhiều, súc sanh khổ nhiều hơn, địa ngục khổ não vô lượng vô biên không thể kể hết. Còn chẳng muốn thọ khổ ít trong loài người, huống là thọ khổ vô lượng trong ba ác đạo, vì thế nên tôi không nên giận thù hại người.

Này Thiện Tý! Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: Nay tôi nếu có thể làm lợi ít cho mọi người còn chẳng nên có lòng giận thù hại người, huống là tôi sẽ đem pháp nghĩa lợi ít cho tất cả thế gian vô lượng chúng sanh mà phát đại trang nghiêm xong được Phật thọ ký thăng lên đại thừa được đầy đủ Phật pháp vô thượng. Trong Phật pháp ấy chẳng nên chẳng nhẫn chịu, chẳng nên giận thù hại người mà nên thật hành nhẫn nhục lợi ích cho người, khéo hòa giải tranh chấp chẳng hề ganh ghét.

Này Thiện Tý! Nếu thiện nam thiện nữ đều bị khổ đau vô lượng như ở địa ngục vô gián, đối với oan gia còn chẳng nên giận thù trả oán huống là ở trong loài người bị khổ chút ít mà nên sanh lòng giận thù hại người. Đối với kẻ đến gây hại mạng chửi bêu xấu, thiện nam thiện nữ này đều phải nhin

chịu phát khởi lòng từ bi thuần tịnh không cấu uế, vì muốn được Phật tâm vậy.

Nếu bị khủng bố bắt đánh giam tù, Bồ Tát đều phải nhận chịu phát khởi lòng từ bi vì muốn trong một niệm phá vỡ vô minh tâm tối vậy.

Bồ Tát chịu khổ thật hành tâm nhẫn nhục từ bi vì muốn tất cả chúng sanh dứt trừ sân ái vậy.

Lúc bị cắt tai, Bồ Tát hành tâm nhẫn nhục từ bi vì muốn tất cả chúng sanh nghe chánh pháp sanh lòng tin vậy.

Lúc bị xẻo mũi, Bồ Tát hành tâm nhẫn từ vì thọ giới hương đoan nghiêm vô thương vậy.

Lúc bị chặt chân; Bồ Tát hành tâm nhẫn từ vì được bốn thần túc của như lai vậy.

Lúc bị chặt tay, Bồ Tát hành tâm nhẫn từ vì muốn nhiếp thủ tất cả chúng sanh được tịch tịnh vậy.

Lúc bị xẻ rời thân thể, Bồ Tát hành tâm nhẫn từ vì muốn đầy đủ sáu Ba la mật vậy.

Lúc bị móc mắt, Bồ Tát hành tâm nhẫn từ vì muốn được huệ nhãn vậy. Lúc bị chặt đầu. Bồ Tát hành tâm nhẫn từ vì muốn được đầu trí huệ của Phật vậy.

Bồ Tát suy nghĩ nhẫn nhục như vậy nguyện cho chúng sanh được độ được giải thoát, vì được nhưt thiết trí được tất cả Phật pháp. Nhẫn nhục như vậy chẳng thiếu khuyết chẳng phá hoại chẳng hoang dật.

Nếu không lực thể chẳng thể học tập như vậy: Bồ Tát này nên suy nghĩ rằng: Nay tôi nên siêng tinh tiến thêm luôn luôn lần lần xa dứt tâm chẳng nhẫn nhục mà học tập nhẫn nhục lần lần, khiến tâm nhẫn nhục của tôi thêm rộng lớn đầy đủ, cho đến trọn đời chẳng hề giải đãi ưu sầu.

Đại Bồ Tát như vậy phát tâm Bồ đề nhớ tâm Bồ đề tu tâm Bồ đề hy vọng Bồ đề nguyện cầu Bồ đề, Bồ Tát này phát khởi chánh hạnh vô lượng vô biên a tăng kỳ thiện căn nhẫn nhục như vậy muốn cho tất cả thế gian chúng sanh phát khởi vô lậu nhẫn nhục phát khởi vô học nhẫn nhục sanh vô lậu nhẫn nhục sanh vô học nhẫn nhục.

Đại Bồ Tát hành nhẫn nhục như vậy chẳng lấy làm khó mà là vui thích mau đầy đủ Sáu đề Ba la mật. Thế nào là đại Bồ Tát đầy đủ Tỳ lê gia Ba la mật?

Này Thiện Tỷ !Bồ Tát phải suy nghĩ như vậy: Nay mười phương này mỗi phương đều có vô lượng thế giới mỗi thế giới có vô lượng vô biên chúng sanh tụ tập, nay tôi nên phát trang nghiêm khiến chúng sanh này được lợi ích rộng lớn được vui rộng lớn. Lại vì quan sát biết pháp sở duyên lợi ích khoái

lạc của vô lượng chúng sanh, vì pháp khởi pháp thiện căn, nên tôi trong vô lượng ngày đêm, hoặc tâm phóng dật hoặc móng niệm khác, hoặc lúc ngủ nghỉ, trong mỗi niệm thường tăng trưởng phước đức, trong mỗi niệm phát khởi vô lượng vô biên tư lương thiện căn Bồ Đề. Nay tôi nên biết vì trong mỗi niệm phát khởi thêm lớn vô lượng thiện căn Bồ đề thì hành vô thượng Bồ đề không khó. Do duyên có này mà tôi thấy Bồ đề rất là dễ được. Vì thế nên người muốn được đạo vô thượng thì trọn đời chẳng nên giải đãi.

Này Thiện Tý ! Đại Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: Ở trong vô lượng vô biên thế giới, nếu Bồ Tát có thể làm cho chúng sanh trong một thế giới được rời lia tất cả khổ, tôi còn ở trong mỗi niệm phát khởi thêm lớn vô lượng thiện căn, huống là có thể làm cho chúng sanh trong vô lượng vô biên thế giới trừ lia những khổ ba ác đạo sanh lão bệnh tử.

Này Thiện Tý ! Đại Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: trong một niệm nếu Bồ Tát muốn cho chúng sanh trong vô lượng vô biên thế giới trừ lia tất cả khổ, Bồ Tát này cũng ở trong một niệm phát khởi thêm lớn được vô lượng thiện căn, huống là muốn khiến suốt vị lai tất cả chúng sanh trong vô lượng vô biên vô số thế giới trừ lia khổ ba ác đạo sanh lão bệnh tử.

Này thiện Tý !Bồ Tát lại phải suy nghĩ rằng:Nếu có người muốn được pháp Thanh Văn Duyên Giác, trong mỗi niệm người này còn được phát khởi thêm lớn vô lượng vô biên thiện căn huống là người muốn thành tựu đầy đủ Phật pháp vô lượng vô biên oai lực. Người này do bốn nhơn bốn duyên bốn cảnh giới trong ngày đêm, hoặc tâm phóng dật hoặc sanh niệm khác hoặc lúc ngủ nghỉ, trong mỗi niệm tu tập tứ vô lượng vô biên thiện căn phát khởi thêm lớn tư lương Bồ đề. Nay tôi nên biết trong mỗi niệm phát khởi thêm lớn tư vô lượng thiện căn thì thành Vô thượng Bồ đề không khó. Vì thế nên tôi thấy Bồ đề rất là dễ được. Vì thế nên người muốn được đạo Bồ đề trọn đời chẳng nên giải đãi.

Ví như bốn đại hải, hoặc nam bắc trên dưới đều dễ biết được bờ mé, biển lớn tư lương Bồ đề tứ vô lượng thiện căn rất khó biết ngần mé, nay tôi cố chi lại chẳng ở trong mỗi niệm phát khởi thêm lớn tư lương Bồ đề tứ vô lượng thiện căn, vì thế nên người muốn thành đạo vô thượng trọn đời chẳng nên giải đãi.

Này Thiện Tý !!Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: Nếu có sư tử chôn sói kên khách qua chim muỗi ruồi rận chét đã được đạo vô thượng rồi, huống là ta hiện nay sanh trong loài người mà lại giải đãi. Vì thế nên người muốn thành đạo vô thượng thì trọn đời chẳng nên giải đãi.

Này Thiện Tý !Bồ Tát lại suy nghĩ rằng: Đã có trăm người ngàn người thành đạo vô thượng rồi, huống nay riêng mình tôi chẳng được thành. Mười phương thế giới hiện tại vị lai có hằng xa chur Phật Thế Tôn hiện thành sẽ thành, thế nên nay tôi trọn đời chẳng nên giải đãi.

Này Thiện Tý !Bồ Tát này lại nên suy nghĩ rằng: Nếu có chánh pháp do Phật nói hoặc do Thanh Văn nói do Bồ Tát nói hẳn đến hoặc do kẻ cuồng ngu vì Phật mà nói, như là Đản na la mật, Thi la Ba la mật, Sằn đề Ba la mật, Tỳ lê gia Ba la mật, Thiên na Ba la mật, Bát Nhã Ba la mật, Bồ Tát này vì đầy đủ Phật Pháp muốn thành đạo vô thượng muốn được nhưt thiết trí, ở nơi chánh pháp ấy siêng tu tinh tiến như cứu cháy đầu học trì tụng thuộc suy gẫm nhận hiểu vì người mà giải nói, trí huệ tinh tiến nhưt tâm tư duy.

Nếu trong tất cả chúng sanh có chỗ nào thuyết pháp dầu cho bị nạn dao gậy, Bồ Tát này vẫn cố đến chỗ ấy nghe thuyết pháp.

Hoặc có chúng sanh tu nghiệp báo vui, hoặc vui hiện đời hay vui đời sau, bấy giờ Bồ Tát liền dùng pháp lành diệu nghĩa đúng như pháp để tá trợ, với pháp lành ấy tự mình cũng lại siêng tinh tiến hơn.

Bồ Tát này lại đem thân thể mình bố thí cho chúng sanh khiến có được tự tại; ví như tứ đại, trong ấy tất cả chúng sanh được tự tại tùy ý thọ dụng, Bồ Tát đem thân thể bố thí cho người tự tại thọ dụng cũng như vậy, trí huệ tinh tiến nhưt tâm tư duy.

Bồ Tát này dầu cho có nạn dao gậy thường ở trong Phật Pháp Tăng và đối với các sư Trưởng già bệnh khổ nghèo cùng luôn cung kính cúng dường hầu hạ siêng năng tinh tiến như cứu cháy đầu.

Tùy tâm chúng sanh, Bồ Tát này dùng bố thí ái ngữ lợi ích và đồng sự tùy theo chỗ nên mà nhiếp thủ họ: người muốn, được Thanh Văn thừa thì điều phục an trí họ nơi thừa Thanh Văn, người muốn được Duyên Giác thừa thì điều phục an trí họ nơi thừa Duyên Giác, người muốn được Bồ Tát thừa thì điều phục an trí họ nơi thừa Bồ Tát, trí huệ tinh tiến như cứu cháy đầu.

Vì thiện pháp vì nhơn duyên sáu Ba la mật nên Bồ Tát chẳng kể lạnh nóng đói khát muỗi mòng gió thổi nắng đốt người hại mắng nhiếc chê bai mỗi nhọc ngủ nghỉ các sự khổ não, trong những sự việc ấy hẳn đến trọn đời Bồ Tát chẳng hề nhớ đến, trí huệ tinh tiến như cứu cháy đầu, dầu bị nạn dao gậy cũng chẳng hề giải đãi.

Vì nhơn duyên đạo vô thượng nên Bồ Tát này có thể chịu các sự khổ, như là ác đạo A Tu La trong nhơn gian, Bồ Tát chẳng cho đó là khó, trí huệ tinh tiến như cứu cháy đầu. Bồ Tát này bền vững tinh tiến ý chí vững chắc muốn ra khỏi thế gian thành sức tinh tiến vô thượng của Phật, muốn được Tỳ Lê gia Ba la mật, xu hướng Tỳ lê Ba la mật, nguyện cho chúng sanh đắc độ giải thoát, vì được nhưt thiết trí đầy đủ tất cả Phật pháp vậy. Bồ Tát tự nghĩ rằng

nay tôi xu hướng Tỳ lê gia Ba la mật rồi nguyện cho chúng sanh đắc độ giải thoát để được nhưt thiết trí đầy đủ tất cả Phật pháp vậy. Tinh tiến như thế chẳng thiếu khuyết chẳng phá hoại chẳng hoang dật.

Nếu là người không đủ sức học tập đầy đủ thì nên suy nghĩ rằng: Nay tôi phải siêng năng tinh tiến mãi mãi lần lần dứt trừ giải đãi, khéo học tinh tiến làm cho tinh tiến ấy lần lần rộng lớn đầy đủ, trọn đời chẳng giải đãi chẳng lo rầu.

Bồ Tát như vậy phát khởi tâm Bồ đề nhớ tâm Bồ đề tu tâm Bồ đề hi vọng Bồ đề nguyện cầu Bồ đề. Đây gọi là vô lượng vô biên vô số thiện Tinh tiến Ba la mật. Tại sao? Vì tinh tiến như vậy là tối thắng đệ nhất trong những thiện pháp tinh tiến khác, muốn tất cả chúng sanh thế gian phát khởi vô lậu tinh tiến, phát khởi vô học tinh tiến, sanh vô lậu tinh tiến, sanh vô học tinh tiến.

Này Thiện Tỷ !Bồ Tát như vậy hành tinh tiến chẳng lấy làm khó mà lấy làm vui thích mau đầy đủ Tỳ lê Ba la mật.

Thế nào là đại Bồ Tát đầy đủ hành Thiên na Ba la mật?

Này Thiện Tỷ !Bồ Tát nếu thấy sắc chẳng lấy tướng sắc, hoặc có lúc nhãn căn bị ngoại cảnh kéo dặt thì phải chánh hành thủ hộ chẳng cho duyên theo chẳng để tâm mê si tham trước thế gian, hộ trì giới này bấy giờ đầy đủ nhãn căn giới. Tai nghe tiếng, mũi ngửi hương, lưỡi nếm vị, thân giác xúc, ý biết pháp cũng chánh hành thủ hộ như vậy.

Lúc đi đứng nằm ngồi nói nín, Bồ Tát này chẳng xa rời tâm tịch định, khéo gìn tay chun không có tán loạn, thường có lòng tầm quý khéo gìn khẩu nghiệp, an tường nhìn thẳng lòng luôn tịch tĩnh, chẳng ưa cười đùa, khéo nự phục nghiệp thân khẩu ý khiến thường tịch tĩnh. Ở chỗ khuất vắng hay nơi hiển lộ đều không tâm niệm khác. Với bốn sự cần dùng lòng thường biết đủ, dễ nuôi dễ đủ dễ sai dễ bảo. Khéo hành tịch tĩnh xa rời ồn ào. Với những lợi suy, hủy dự, xung cơ, khổ lạc không tâm niệm sai khác chẳng cao chẳng hạ, mạng và phi mạng cũng không tâm sai khác, không giận không thương, bình đẳng xem oán thân đồng như xích tử. Nơi nhẫn và chẳng nhẫn lòng thường bình đẳng. với tiếng thánh tiếng phàm tiếng tịch tiếng loạn cũng bình đẳng không tâm niệm sai khác. Ở trong sắc yêu ghét, lòng chẳng cao hạ rời lia cảm ái và giận ghét vậy. Ở trong thanh hương vị xúc và pháp cũng như vậy, tâm thường bình đẳng không sai khác.

Bồ Tát này xem sắc dục như bộ xương do ức tưởng tà mà phát khởi tâm sắc dục. Xem sắc dục như khối thịt nhiều oán ghét, xem sắc dục như lửa đượ nóng khô rời xa an vui, xem sắc dục như trái trên cây nhiều kẻ ham ưa, xem dục như mượn nhờ không được tự tại xem dục như mộng giây phút hoại diệt, xem dục như nhọt độc trong điên đảo khổ mà tưởng là vui, xem

dục như lưỡi câu làm ác nghiệp đọa ác đạo, xem dục như sông tro thêm nhiều dục nhiễm chẳng biết chán đủ. Bồ Tát quan sát như vậy rồi rời lìa pháp dục ác bất thiện có giác có quán ly sanh hỷ lạc thành hạnh sơ thiền. Lìa giác quán nội tịnh tâm ở một chỗ, không giác không quán định sanh hỷ lạc thành hạnh nhị thiền. Lìa hỷ, hành xả niệm chánh trí một, tâm thân hành lạc năng hành năng xả như chư thánh như hành hạnh tam thiền. Bồ ý khổ lạc trước dứt ưu hỷ hành xả niệm tịch thành hạnh tứ thiền. Với tất cả chúng sanh suy tưởng được vui thành vô lượng vô biên từ tâm. Với tất cả chúng sanh suy tưởng khỏi khổ thành vô lượng vô biên bi tâm. Với tất cả chúng sanh suy tưởng mừng tùy hỷ thành vô lượng vô biên hỷ tâm. Với tất cả chúng sanh suy tưởng xả bỏ khổ lạc thành vô lượng vô biên xả tâm.

Bồ Tát này chẳng suy nghĩ tướng sắc, thành tựu hạnh không xứ tịch tĩnh. Chẳng tư duy tướng không, thành tựu hạnh thức xứ tịch tĩnh. Chẳng tư duy tướng tướng thức, thành tựu hạnh vô sở hữu xứ tịch tĩnh. Chẳng tư duy tướng vô sở hữu xứ, thành tựu hạnh phi hữu tướng phi vô tướng xứ tịch tĩnh.

Bồ Tát này ở nơi hơi thở ra vào; hoặc tùy theo hoặc an trụ, lúc dài biết dài lúc ngắn biết ngắn, thành tựu hạnh xuất tức, nhập tức tịch tĩnh.

Bồ Tát này tư duy quán tướng thân bất tịnh, thành tựu hạnh bất tịnh tịch tĩnh. Tư duy tướng vô lượng lỗi sanh lão bệnh tử, thành tựu hạnh tướng vô thường tịch tĩnh. Tư duy trong món ăn khởi phát tướng vô lượng lỗi họa, thành tựu hạnh tướng món ăn bất định. Tư duy rõ ràng trong các thế giới thành áp tụ lạc các thứ trang sức là tướng quyết chắc sẽ hư hoại, thành tựu hạnh thế gian chẳng đáng vui tịch tĩnh.

Bồ Tát này bên trong có tướng sắc bên ngoài quán sắc ít hoặc đẹp hoặc xấu nắm lấy tướng mạo ấy thành tựu hạnh sơ thắng xứ. Bên trong có tướng sắc bên ngoài quán sắc nhiều hoặc đẹp hoặc xấu nắm lấy tướng mạo ấy, thành tựu hạnh đệ nhị thắng xứ.

Bồ Tát này tư duy thân thể mình hoặc chết hoặc thiêu thành tro thành đất bị nước cuốn trôi hoặc nát mất mòn mất hoặc đứt ba cõi, đây gọi là bên trong không tướng sắc bên ngoài quán sắc ít hoặc đẹp hoặc xấu nắm lấy tướng mạo ấy, thành tựu hạnh đệ tam thắng xứ. Bên trong không tướng sắc bên ngoài quán sắc nhiều hoặc đẹp hoặc xấu nắm lấy tướng mạo ấy thành tựu hạnh đệ tứ thắng xứ. Bên trong không tướng sắc bên ngoài quán sắc xanh vô lượng vô biên ưa thích nắm lấy tướng ấy, thành tựu hạnh đệ ngũ thắng xứ.

Bên trong không tướng sắc bên ngoài quán sắc đỏ vô lượng vô biên ưa thích nắm lấy tướng ấy, thành tựu hạnh đệ lục thắng xứ. Bên trong không tướng sắc bên ngoài quán sắc vàng vô lượng vô biên ưa thích nắm lấy tướng ấy, thành tựu hạnh đệ thất thắng xứ. Bên trong không tướng sắc bên ngoài quán sắc trắng vô lượng vô biên ưa thích nắm lấy tướng ấy, thành tựu hạnh đệ bát thắng xứ.

Bồ Tát này nhập vào nhưt thiết xứ vô lượng vô biên địa thủy hỏa phong thanh hoàng xích bạch hư không và thức chẳng nghĩ nhớ tướng khác, thành tựu hạnh nhập thập nhưt thiết xứ.

Lúc nhập vào pháp khổ, Bồ Tát này tâm duyên tất cả thiện căn, những là đại từ đại bi, nhiếp trì chánh pháp chẳng dứt tam bảo trang nghiêm thân Phật thanh tịnh phạm âm, xưa đã thệ nguyện giáo hóa chúng sanh tịnh Phật thế giới, ngồi tọa Bồ đề chuyển diệu pháp luân, dứt trừ tất cả kiết sử của chúng sanh. Trong tâm Bồ Tát duyên lấy cảnh giới như vậy.

Lúc Bồ Tát này nhập thiền định, rời lìa chỗ an trụ của bốn thức, chẳng y tựa nơi địa đại thủy đại hỏa đại phong đại không đại thức. đại, cũng chẳng y tựa đời nay đời sau, lúc nhập định đều không chỗ y tựa như vậy.

Bồ Tát này lúc nhập thiền trong lòng ưa thích, vì muốn nhập vào định giải thoát vô thượng vậy.

Bồ Tát này tu hành thiện định vì nguyện cho tất cả chúng sanh đắc độ giải thoát vậy, vì muốn được Nhưt thiết trí đủ tất cả Phật pháp vậy.

Hoặc tư duy hoặc lúc tư duy rồi, vì nguyện cho tất cả chúng sanh đắc độ giải thoát vậy, vì được Nhưt thiết trí đủ tất cả Phật pháp vậy.

Nơi thiền định này nếu là người không đủ sức học tập, thì phải suy nghĩ rằng tôi nên mãi mãi lần lần siêng tinh tiến thêm để xa rời tâm loạn động, mãi mãi lần lần tinh tiến thêm chuyên học nhưt tâm, khiến nhưt tâm ấy thêm lớn rộng đầy đủ trọn đời không giải đãi không lo rầu.

Bồ Tát này phát khởi tâm Bồ đề nhớ tâm Bồ đề tu tâm Bồ đề hi vọng Bồ đề nguyện cầu Bồ đề. Đây gọi là đại Bồ Tát vô lượng vô biên thiện căn thiền định, muốn khiến tất cả chúng sanh thế gian phát khởi vô lậu thiền định phát khởi vô học thiền định sanh vô lậu thiền định sanh vô học thiền định.

Đại Bồ Tát hành thiền định này chẳng lấy làm khó mà lấy làm vui thích mau đầy đủ Thiên Ba la mật.

Này thiện Tý! Thế nào là đại Bồ Tát đầy đủ Bát nhã Ba la mật?

Nếu là người thông minh trí huệ học rồi hay thọ trì nghe rồi hay tụng tập, giỏi học tướng nghĩa thậm thâm của các pháp và cũng hay phân biệt, đúng như pháp được nghe, nghe rồi hay suy ngẫm ý nghĩa.

Có những người được như trên đây, thì Bồ Tát phải thân cận cung kính cúng dường tôn trọng tán thán dầu đến bị dao gậy cũng chẳng xa rời. Bồ Tát này vì học vấn vì liễu nghĩa vì tư duy nghĩa vì cúng dường cung kính Sư Trưởng Hòa Thượng nên dầu đến gần chết cũng trọn chẳng sợ tránh các sự khổ não khổ nạn, như là đói khát rét nóng muỗi mòng trùng độc gió thổi nắng phơi đánh đập mắng nhiết chê bai.

Bồ Tát này đối với chánh pháp tướng là khối châu báu, với người thuyết pháp tướng là kho châu báu, với người nghe pháp tướng là khó gặp, với người gạn hỏi tướng là huệ mạng, với người học nhiều tướng là trừ vô minh

sanh trí huệ, với người phân biệt các pháp tướng là trăm ngàn đời sanh huệ nhân.

Bồ Tát này nghe các pháp ấy xong thọ trì tu học rộng phân biệt rồi biết ngũ ấm thập nhị nhập thập bát giới tứ đế thập nhị nhơn duyên tam thế Tam thừa. Bồ Tát này biết hai giới: Hữu vi giới và vô vi giới. Nếu là pháp sanh trụ diệt là hữu vi giới. Nếu pháp không sanh trụ diệt là vô vi giới. Bồ Tát này lại biết ba giới: Thiện giới bất thiện giới và vô ký giới. Nếu chẳng tham với chẳng tham chẳng sân với chẳng sân chẳng si với chẳng si thì gọi là thiện giới. Nếu tham với tham sân với sân si với si thì gọi là bất thiện giới. Trừ thiện và bất thiện các pháp khác gọi là vô ký giới. Lại biết ba giới: Dục giới, sắc giới và Vô sắc giới. Dục giới là địa ngục, súc sanh nạ quỷ, A Tu La, nhơn loại, Tứ Thiên Vương Thiên, Tam Thập Tam Thiên, Dạ Ma Thiên, Đâu Suất Đà Thiên, Hóa Lạc Thiên, Tha Hóa Tự Tại Thiên, ở trong đây nếu dục nhiễm tham trước sân khuê ngu si hy vọng muốn được tâm gây tạo nghiệp thì gọi là Dục giới. Sắc giới là phạm Chúng Thiên, Phạm Phụ Thiên, Phạm Vương Thiên, Thiếu Quang Thiên, Vô Lượng Quang Thiên, Quang Âm Thiên, Thiếu Tịnh Thiên, Vô Lượng Tịnh Thiên, Biên Tịnh Thiên, Thiếu Quả Thiên, Quảng Quả Thiên, Vô Lượng Quả Thiên, Vô Nhiệt Thiên, Vô Nảo Thiên, Thiện Kiến Thiên Diệu kiến thiên, A Ca Nhị Tra Thiên, nếu ở trong đây sắc nhiễm ngu si hi vọng muốn được tâm gây tạo nghiệp thì gọi là sắc giới. Vô sắc giới là Không Xứ Thiên, Thức Xứ Thiên, Vô Sở Hữu Xứ Thiên, Phi Tưởng Phi Phi Tưởng Xứ Thiên, nếu ở trong đây vô sắc nhiễm ô ngu si hi vọng muốn được tâm gây tạo nghiệp thì gọi là vô sắc giới. Lại biết bốn giới: Dục giới, Sắc giới Vô Sắc giới và vô vi giới. Lại biết sáu giới: Dục giới, khuê giới hại giới xuất ly giới bất khuê giới và bất hại giới: Lại biết sáu giới: Địa, Thủy, Hỏa Phong không và thức. Quan sát địa giới đến thức giới là tướng vô thường biến hoại không bền không chắc, nếu vô thường thì là khổ, nếu khổ là vô ngã, đây gọi là biết sáu giới.

Bồ Tát này nghe pháp như vậy rồi thọ trì tu học rộng phân biệt xong thì biết năm ấm: sắc thọ tưởng hành thức ấm. Sắc như bọt nước, tưởng như dã mã, hành như cây chuối, thức như huyễn hóa, đều là sanh diệt chẳng được lâu, đây gọi là biết ngũ ấm.

Bồ Tát này nghe pháp như vậy rồi thọ trì tu học rộng phân biệt xong thì biết sáu nhập bên trong: nhãn nhĩ tỷ thiệt thân và ý nhập. Nhãn nhập đến ý nhập đều là pháp khổ già chết không vô ngã vô ngã sở ba độc hỷ hưng sanh lão bệnh tử ưu bi khô não cũng hay hỷ hưng các pháp khổ não, đây gọi là biết sáu nhập bên trong. lại biết sáu nhập bên ngoài: sắc được mắt thấy, tiếng được tai nghe, hương được mũi ngửi, vị được lưỡi nếm, xúc được thân cảm giác và pháp được y biết. Sắc đến pháp, tánh chẳng được bền chắc không

nơi y chỉ cũng không thể lực, tất cả vô thường chẳng phải thiệt, chẳng như thiệt như huyền như hóa, đây gọi là biết sáu nhập bên ngoài.

Bồ Tát này nghe pháp như vậy rồi thọ trì tu học rộng phân biệt xong thì biết bốn thánh đế. Năm âm, sáu giới, sáu nhập bên trong và sáu nhập bên ngoài gọi là khổ đế. Khổ ấy vô thường như oán tặc như nhọt như tên độc như tù trôi nhốt như chén bể hư chẳng tự tại là vô ngã, hiểu rõ như vậy thì gọi là biết khổ thánh đế. Những gì là tập thánh đế? Đó là tham sân si mạn, ngã mạn, duyên chấp ngã quyết định chấp ngã thường trụ chẳng hư hoại, ngã tức là sắc, ngã khác với sắc, ngã tức là tướng, ngã khác với tướng, ngã là tướng phi tướng, ngã khác tướng phi tướng, ngã là âm, ngã khác với âm, trong ngã có âm trong âm có ngã, ngã là giới nhập, ngã khác giới nhập, trong ngã có giới nhập, trong giới nhập có ngã, ngã là thọ ngã khác với thọ, ngã là vô thọ, ngã khác vô thọ, ngã là thức ngã khác với thức, ngã là sắc thiếu ngã khác sắc thiếu, ngã là sắc đa ngã khác sắc đa, ngã là thường, ngã là vô thường, ngã là thường vô thường, ngã là phi thường phi vô thường, ngã là hữu biên, ngã là vô biên, ngã là hữu biên vô biên, ngã là phi hữu biên phi vô biên, sau khi chết như đi, sau khi chết chẳng như đi, sau khi chết như đi cũng chẳng như đi, sau khi chết phi như đi phi chẳng như đi, mạng tức là thân thân tức là mạng, chúng sanh này từ nơi nào đến, đi đến nơi nào, các chúng sanh này tức là đoạn diệt chẳng phải có tương tục, tự tác tự thọ tha tác tha thọ, chấp có ngã thì có ngã sở, có ngã sở tức là có ngã, nhiếp thủ như vậy chấp ngã chấp thân, hoặc kiết hoặc sử hoặc ngã hoặc ngã sở, ngã thọ gốc tham sân si, hoặc tổng ba nghiệp thân khẩu ý, hoặc tội nghiệp, hoặc phước nghiệp, hoặc nghiệp Dục giới, hoặc nghiệp Sắc giới, Vô Sắc giới, đây gọi là tập thánh đế. Thế nào là diệt thánh đế? Nếu tham sân si dứt hết, ngã và ngã sở dứt hết, thọ lấy ba cõi dứt hết thì gọi là diệt thánh đế. Những gì gọi là đạo thánh đế? Nếu thấy khổ tập diệt tận suy giảm tất cả lỗi họa hữu vi thấy Niết bàn tịch tịnh chỗ làm đã xong, lúc an trụ pháp như vậy chánh kiến, chánh tư duy, chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, chánh tinh tiến, chánh niệm, chánh định, đây gọi là đạo thánh đế.

Biết tứ thánh đế như vậy, lúc Bồ Tát tư duy phân biệt tứ thánh đế thấy pháp hữu vi là khổ là vô thường là không là vô ngã, thấy pháp vô vi có thể làm chỗ che chở làm nhà ở làm chỗ nương, dầu quan sát như vậy mà chẳng chứng Niết bàn. Bồ Tát biết bốn thánh đế như vậy.

Bồ Tát này nghe pháp như vậy rồi thọ trì tu học rộng phân biệt xong thì biết mười hai nhơn duyên: vô minh duyên hành, hành duyên thức, thức duyên danh sắc, danh sắc duyên lục nhập, lục nhập duyên xúc, xúc duyên thọ, thọ duyên ái, ái duyên thủ, thủ duyên hữu, hữu duyên sanh, sanh duyên lão tử. Nếu chẳng biết chẳng thấy tứ thánh đế và mười hai nhơn duyên thì gọi là vô

minh. Nếu có ba nghiệp thân khẩu ý nghiệp phước nghiệp tội nghiệp dục giới nghiệp Sắc giới, Vô Sắc giới thì gọi là hành. Nếu có tâm ý và thức thì gọi là thức. Nếu có thọ tướng tư xúc tư duy thì gọi là danh. Nếu có tứ đại năng tạo có sắc sở tạo từ ca la lã đến hóa sanh, hoặc tác sắc chẳng phải tác sắc thì gọi là sắc, vì danh và sắc hiệp nhau nên gọi là danh sắc. Nếu có nhãn nhĩ tỷ thiệt thân và ý thì gọi là lục nhập. Nếu nhãn duyên sắc sanh ra nhãn thức đến ý duyên pháp sanh ra ý thức, ba thứ hòa hiệp sanh ra xúc thì gọi là xúc. Nếu có khổ thọ lạc thọ và bất khổ bất lạc thọ thì gọi là thọ. Nếu có ái nhiễm thì gọi là ái. Nếu có ái kiến giới thủ thì gọi là thủ. Nếu có sắc thọ tướng hành thức thì gọi là hữu. Nếu hữu này phát khởi thì gọi là sanh. Nếu có suy biến thì gọi là lão. Nếu có diệt hoại thì gọi là tử. Bồ Tát phân biệt tư duy mười hai nhân duyên như vậy, thấy nghe hay biết địa thủy hỏa phong không và thức cả sáu đại giới ấy chẳng phải là ngã ta chẳng sanh ái trước, ngã chẳng phải là sáu đại giới chẳng sanh ái trước cũng chẳng hi vọng. Thấy nghe hay biết. Niết bàn chẳng phải ngã chẳng sanh ái trước, ngã chẳng phải Niết bàn chẳng sanh ái trước, cũng chẳng phải hi vọng! Bồ Tát này thấy các pháp từ nhơn duyên khởi lên liền biết ba giải thoát môn, rộng tu học thấy không vô tướng và vô tác. Bồ Tát này thấy các pháp từ nhơn duyên khởi lên liền biết tịch diệt lạc. Siêng năng tu học rộng phân biệt rồi thì vô minh dứt, vô minh dứt thì hành dứt, đến sanh dứt thì lão tử dứt. Bồ Tát này dầu quán mười hai nhơn duyên khởi diệt mà chẳng chứng tịch diệt. Bồ Tát biết mười hai nhơn duyên như vậy.

Bồ Tát này nghe pháp như vậy rồi nhứt tâm tu học rộng phân biệt xong thì biết tam thế: quá khứ vị lai và hiện tại. Nếu pháp sanh rồi diệt mất thì gọi là đời quá khứ. Nếu pháp chưa sanh chưa khởi thì gọi là đời vị lai. Nếu pháp sanh rồi mà chưa diệt mất thì gọi là đời hiện tại. Bồ Tát này nghĩ đến đời quá khứ các bất thiện căn kinh hủy đáng ghét trái bỏ rời lia nó, đời vị lai các bất thiện căn sẽ thọ quả báo bất thiện chẳng thích chẳng ưa chẳng thể vừa ý, đời hiện tại các bất thiện căn sẽ khiến nó chẳng sanh khởi. Bồ Tát này hay nhiếp hộ ba nghiệp thân khẩu ý và sáu tình căn thường phát khởi thiện nghiệp không thể gián đoạn các thiện căn quá khứ. Bồ Tát này phát tâm Bồ đề chuyên niệm tâm Bồ đề hy vọng Bồ đề muốn được tâm Bồ đề. Dùng tâm thâm trọng ưa thích cầu nguyện cho tất cả chúng sanh đắc độ được giải thoát, vì được Nhứt thiết trí đủ tất cả Phật pháp vậy. Bồ Tát này thường chẳng rời lia tâm ấy trọn chẳng giải đãi thất niệm phóng dật. Nếu là đời quá khứ ám giới nhập v. v...tức là diệt tận chẳng thiệt chẳng còn không ngã không ngã sở, nếu là đời vị lai ám giới nhập v. v... là chưa sanh chưa khởi không ngã không ngã sở, nếu là đời hiện tại ám giới nhập v. v...là niệm niệm chẳng dừng ở. Tại sao? Vì thế pháp không có một

niệm an trụ vậy. Nếu có một niệm thì trong một niệm ấy cũng có sanh trụ và diệt, chính sanh trụ diệt này cũng chẳng an trụ. Như trong an trụ diệt có âm giới nhập bên trong bên ngoài thì nội ngoại âm giới nhập này cũng có sanh trụ diệt. Nếu chẳng an trụ như vậy tức là chẳng phải ngã chẳng phải ngã sở. Nếu đời quá khứ diệt mất chẳng thiết chẳng còn thì chẳng phải ngã ngã sở, nếu đời vị lai chưa sanh chưa khởi thì chẳng phải ngã ngã sở, nếu đời hiện tại niệm niệm chẳng trụ thì chẳng phải ngã ngã sở. nếu thấy tam thế chẳng phải ngã chẳng phải ngã sở thì gọi là người trí huệ chơn thiết. Chẳng thấy ngã ngã sở là ngã ngã sở thì ở nơi các cõi hành không ngã không ngã sở hành tướng ly dục hành tướng đoạn dứt hành tướng diệt. Dầu hành như vậy mà chẳng chứng Niết bàn. Đây gọi là Bồ Tát biến tam thế.

Bồ Tát này nghe pháp như vậy rồi thọ trì tu học rộng phân biệt xong thì biết ba thừa: Thiên thừa, Phạm thừa và Thánh thừa. Sơ thiên nhị thiên tam thiên và tứ thiên gọi là Thiên thừa. Từ bi hỉ và xả gọi là Phạm thừa. Chánh kiến, chánh tư duy, chánh ngữ, chánh nghiệp, chánh mạng, chánh tinh tiến, chánh niệm và chánh định gọi là thánh thừa.

Bồ Tát này luôn luôn tu tập ba thừa ấy giáo hóa chúng sanh khiến họ an trụ ba thừa, mà tự thân Bồ Tát chẳng chứng giải thoát. Đây gọi là Bồ Tát biết ba thừa.

Bồ Tát này lại còn biết ba thừa: Thanh văn thừa, Duyên Giác thừa, và Đại thừa. Thế nào là Thanh Văn thừa? Người căn bật nhuyến giải thoát, trong một niệm rời lià hàng ba cõi thích muốn xuất thế muốn được Niết bàn thấy chỗ tịch diệt, chuyên cần tinh tiến như cứu cháy đầu, nếu là người chưa hiểu tứ thánh để muốn dùng tên trí huệ bản đức tứ thánh để muốn chứng muốn hiểu dùng lòng ưa muốn tinh tiến, đây gọi là Thanh Văn thừa.

Thế nào là Duyên Giác thừa? Người căn bực trung giải thoát muốn tịch tĩnh ở riêng một chỗ để tự lợi ích nhập định tịch tĩnh phương tiện phân biệt mười hai nhân duyên muốn được đạo Duyên Giác muốn chứng Duyên giác đây gọi là Duyên giác thừa.

Thế nào là Đại thừa? người căn bực thượng giải thoát muốn khiến tất cả chúng sanh đắc độ được giải thoát vì được Như thiết trí đủ tất cả Phật pháp sáu Ba la mật muốn lợi ích tất cả thế giới muốn dứt tất cả chúng sanh khổ não, ở trong ngũ dục lạc của tất cả thế giới tâm thường khinh tiện hưởng là tại thế gian vô lượng khổ, muốn cho chúng sanh trì giới vô thượng, muốn được nghe thấy kinh đại thừa thọ trì phân biệt tư duy tu tập đọc tụng thông thuộc chuyên cần tinh tiến, nếu có Bồ Tát tu bốn nhiếp pháp phải đến thân cận, muốn cho chúng sanh nhiếp lấy chơn trí huệ an trụ trong tứ nhiếp, thường muốn được nghe các pháp yêu thượng thậm thâm thọ trì phân biệt,

muốn khiến tất cả chúng sanh nhập thiên định, tự bỏ sự vui của mình để lợi ích chúng sanh, muốn dùng sức của mình tùy theo sở thích của người mà làm cho họ an trụ trong ba thừa, đầu giáo hóa ba thừa mà tự mình an trụ trong đạo vô thượng chẳng hư chẳng động như kim cương, thường nguyện được vô thượng Bồ đề, nguyện cầu Bồ đề, đây gọi là Đại thừa. Đây gọi là Bồ Tát biết ba thừa.

Bồ Tát này nghe pháp như vậy rồi thọ trì tu học rộng phân biệt xong thì biết phương tiện, nơi Phật pháp và Tăng năm vóc gieo xuống đất dùng đây là nghiệp hạnh, với chỗ mình làm thì nguyện cầu đạo vô thượng, quy y như vậy phát tâm Bồ đề, lúc đi đứng ngồi nằm ăn uống tắm rửa đều không có tâm niệm khác mà chỉ nguyện cầu vô thượng Bồ đề thường tu học rộng lớn như vậy. Bồ Tát này lúc mới nhập định hay nhập định rồi thường nguyện tất cả chúng sanh đắc độ được giải thoát, vì được nhất thiết trí đủ tất cả Phật pháp, ở trong tất cả thế giới chuyên muốn điều phục tất cả chúng sanh, muốn trong tất cả chúng sanh không ai hơn mình được, muốn được tối thắng, muốn giáo giới tất cả chúng sanh, muốn tất cả chúng sanh được tịch diệt, muốn ở trong tất cả pháp được thành chánh giác đủ tất cả Phật pháp, phát tâm Bồ đề thường tu học rộng lớn như vậy. Bồ Tát này có làm bao nhiêu thiện căn đều nguyện cho tất cả chúng sanh rời lìa bố úy ra khỏi ba ác đạo dứt vô lượng khổ đoạn trừ các phiền não để được Niết bàn. Hiện tại vị lai ai muốn được Thanh Văn thừa nguyện cho họ được đầy đủ. Hiện tại vị lai ai muốn được Duyên Giác thừa nguyện cho họ được đầy đủ. Hiện tại vị lai ai muốn được Đại thừa nguyện cho họ được đầy đủ. Nguyện thỉnh cầu hiện tại vị lai tất cả chư Phật Như Lai trụ thế một kiếp thuyết pháp. Nguyện thánh chúng theo Phật trụ thế luôn được hòa hiệp. Bồ Tát này suy nghĩ rằng: Mọi nơi tất cả chúng sanh nếu tu thiện căn, hoặc muốn sanh trong Người hay trên Trời hoặc muốn an trụ trong ba thừa, tôi đều nguyện cho họ được đầy đủ cả.

Bồ Tát này do vì pháp yếu thậm thâm vô thượng nên trong ba thời luôn đọc tụng không thuộc suy nghĩ pháp ấy. Nay tôi quy y tất cả chư Phật Tôn Pháp và Thánh Tăng, đầu mặt lễ kính Chư Phật oai đức không ai hơn, tướng Phật rất đẹp. Bồ Tát này thường nghĩ rằng, nguyện khắp mọi nơi thường có chư Phật không có chỗ nào trống để tôi khuyến thỉnh trụ thế một kiếp tuyên nói Pháp vi diệu. Thường quả trách các điều ác hoặc đã hay sẽ làm, nay tôi đã rời lìa tất cả sự ác dầu là trong khoảng một niệm. nguyện đem tất cả thiện căn khiến các chúng sanh thọ mạng vô lượng an trụ trong tất cả thiện pháp, mau chuyển pháp luân như chư Bồ Tát. Khiến chư thánh nhơn được giới định huệ giải thoát và giải thoát tri kiến. Nguyện cho Phật pháp thường trụ

tại thế gian để được lợi ích chúng sanh. Kẻ sanh trong ngũ đạo đều được thiện căn. Kính lễ chư Phật thường cầu nguyện như vậy. Bồ Tát này có bao nhiêu nguyện lành đều khiến các chúng sanh cùng mình được oai đức vi diệu oai đức thiện diệu. Tất cả Phật Pháp Tăng Tam bảo hiện tại và vị lai đều khiến trụ thế một kiếp không cỡ các lưu nạn, chư Bồ Tát bửu mau được đủ sáu Ba La mật mau thành vô thượng Bồ đề cũng không lưu nạn. muốn cho tất cả chúng sanh dứt trừ bố úy khổ não hành các hi lạc, dứt tất cả bất thiện căn thành tất cả thiện căn, theo đúng sở nguyện thành tựu ba thừa mau đủ sáu Ba la mật thọ mạng vô lượng được giải thoát thành đạo vô thượng. Bồ Tát kính lễ chư Phật thường cầu nguyện như vậy.

Bồ Tát này thường cầu nguyện cho tất cả chúng sanh dứt các khổ não. Tất cả chư Phật ở tại tất cả thế gian nhẫn đến pháp thân, nguyện đem thân mình phụng thí chư Phật, muốn cho tất cả chúng sanh đắc đạo thành đạo vô thượng, tại chỗ thọ sanh tín kính Tam bảo, dùng hương hoa cúng dường hằng sa chư Phật Thế Tôn cũng cúng dường Pháp và Tăng chư Bồ Tát, khiến đồ cúng dường như núi Tu Di. trong tất cả thế gian tất cả chúng sanh nếu có cần dùng những thất bửu phòng nhà y phục đồ uống ăn thuốc men giường nệm, đều cung cấp đầy đủ không để thiếu. Nếu có người thích nhẫn nhục tinh tiến trì giới, tôi sẽ tùy theo sở thích của họ mà giải thuyết khiến họ thành tựu thắng pháp cho tam bảo đầy đủ, tu sáu Ba la mật mau thành Phật đạo, rời lìa ác pháp khéo hành thiện nghĩa, thân khẩu ý ba nghiệp chẳng thối Bồ đề thích nơi Bồ đề mọi nơi mọi chỗ thấy Phật và Bồ Tát thường học thiện căn. Đặt chúng sanh trong thiện pháp. Bồ tát này tự biết đến những thiện căn của người, xu hướng trí huệ, tư duy trí huệ, vì muốn cho tất cả chúng sanh đắc đạo được giải thoát để được nhất thiết trí đủ tất cả Phật pháp. Bồ Tát này có trí huệ như vậy.

Nếu là người không đủ sức tu học như vậy thì phải tự tư duy: Nay tôi nên chuyên tinh tiến thêm mỗi lúc lần lần dứt trừ vô minh, lần lần học trí huệ ấy, khiến trí huệ ấy thêm rộng lớn đầy đủ, đến trọn đời không hề giải đãi lo rầu.

Bồ Tát phát tâm Bồ đề như vậy niệm tâm Bồ đề như vậy, tu tâm bồ đề như vậy hi vọng tâm Bồ đề như vậy. Bồ Tát này có vô lượng vô biên thiện trí huệ. Tại sao? Vì trí huệ này là tối thắng đệ nhất trong các thiện trí huệ, khiến tất cả thế gian chúng sanh phát khởi vô lậu trí huệ phát khởi vô học trí huệ, sanh vô lậu trí huệ sanh vô học trí huệ.

Này Thiện Tý! Bồ Tát này hành trí huệ đầy chẳng lấy làm khó mà lấy làm vui thích mau đủ Bát Nhã Ba la mật «.

Đức Phật nói kinh này rồi, Thiện Tý Bồ Tát vui mừng tán thán «Lành hay lành thay, tin thọ phụng hành «.

PHÁP HỘI THIỆN TÝ BỒ TÁT THỨ HAI MƯƠI SÁU HẾT

--- oOo ---

XXVII. PHÁP HỘI THIỆN THUẬN BỒ TÁT THỨ HAI MƯƠI BẢY

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc tại nước Xá Vệ cùng các đại chúng: năm trăm Thanh Văn , mười ngàn Bồ Tát cung kính vây quanh. .

Bảy giờ trong thành Xá Vệ có một Bồ Tát tên Thiện Thuận, đã ở nơi vô lượng Phật quá khứ trồng các thiện căn kính thờ cúng dường được chẳng thối chuyển Vô thượng Bồ đề, an trụ đại từ lòng chẳng giận hờn, an trụ đại bi rộng cứu không mọi, an trụ đại hi lành an pháp giới, an trụ đại xả khổ vui bình đẳng, tiết lượng ăn đúng giờ, ít muốn đủ, thường được chúng sanh ưa thấy, luôn ngũ giới và bát giới trai ở trong thành ấy thương xót gióa hóa sau đó lại khuyến hóa mọi người hành bố thí trì giới nhẫn nhục tinh tiến thiên định trí huệ từ bi hi xả phạm hạnh thanh tịnh.

Bảy giờ Thiện Thuận Bồ Tát vì khiến chúng sanh thấy Phật nghe pháp nên cùng đại chúng sau trước vây quanh sắp đi đến chỗ đức Phật.

Thiên Đế Thích dùng thiên nhãn thấy Thiện Thuận Bồ Tát thường tinh tiến hành đầu đà đủ tịnh giới tế độ vững chắc, Thiên Đế nghĩ rằng nay Bồ Tát Thiện Thuận ấy ở nơi phạm hạnh chẳng hề biếng trễ, phải chăng là vì cầu ngôi Đế Thích hay muốn làm vua và hưởng dục lạc? Nghĩ như vậy rồi Thiên Đế hóa làm bốn người trai tráng đến trước Thiện Thuận Bồ Tát nói lời xấu ác mắng nhiếc lại dùng dao gậy chém đập và ngói đá ném chọi Bồ Tát. Thiện Thuận Bồ Tát an trụ sức từ nhẫn đều chịu đựng những sự gia hại ấy không hề giận hờn. Thiên Đế lại hóa làm bốn người trai tráng khác đến bảo Bồ Tát *Ôi thưa Ngài Thiện Thuận! Bốn người ác kia đánh mắng Ngài thậm tệ nếu Ngài bảo chúng tôi báo thù cho Ngài thì chúng tôi sẽ vì ngài mà giết chết bọn ác ấy *Thiện Thuận Bồ Tát liền nói với bốn trai tráng ấy rằng: *Này các thiện nam tử! Các anh chớ nói như vậy, nếu giết hại thì thành ác nghiệp. Dầu cho có người đến chém nát thân thể tôi như lá táo tôi trọn chẳng sanh lòng giận thù giết hại. Tại sao? Vì kẻ giết hại bị đọa địa ngục ngã quỉ súc sanh cho đến dầu được thân người họ cũng chẳng yêu thương cha mẹ đẻ của họ, thường được mọi người ghét bỏ. Này thiện nam tử! tất cả pháp

phàm có hai loại thiện và bất thiện. Do pháp bất thiện mà thọ ác đạo. Nếu y theo pháp thiện thì được pháp lợi *.

Muốn tuyên lại nghĩa ấy Thiện Thuận Bồ Tát nói kệ rằng:

Thiện ác như gieo trồng
Đều theo nghiệp mà sanh
Nào có hột giống đắng
Mà có trái chín ngọt
Hiện thấy pháp như vậy
Người trí phải suy xét
Khổ báo đền ác nghiệp
Làm lành thường an vui *

Bị từ chối bọn người này liền bỏ đi.

Bấy giờ Thiên Đế lại hóa ra khối châu báu vàng bạc rồi sai các trai tráng đến nói với Bồ Tát ấy rằng Ngài có thể phương tiện lấy của báo ấy tùy ý tiêu dùng. Thiện Thuận Bồ Tát bảo rằng: Các anh nhớ nói như vậy. Tại sao? Vì nghiệp trộm cắp hay khiến chúng sanh nghèo cùng hạ tiện không chỗ nương tựa. Dầu tôi có nghèo đến không đủ sống cũng trọn chẳng trộm cắp. Kẻ phàm phu ngu mê tham cầu trộm cắp. Nào có người trí lại làm nghiệp ác ấy *

Bồ Tát nói kệ rằng:

*Chứa của đến ngàn ức

Lòng tham lam chẳng xả

Người trí nói người ấy

Thường nghèo khổ ở đời

Người dẫu không một vật

Mà lòng luôn xả ly

Người trí nói kẻ ấy

Ở đời rất giàu sang

Người trí lìa các ác

Tất cả đều đoan nghiêm

Người ngu do tạo nghiệp

Toàn thân đều thô xấu

Người trí khuyên làm lành

Người ngu luôn làm ác

Thà bị người trí mắng

Chẳng cần người ngu khen *.

Nghe Bồ Tát nói như vậy các người ấy liền bỏ đi.

Thiên Đế lại tự thân đến chỗ Bồ Tát tay cầm trăm ngàn lượng vàng bảo rằng: Vừa rồi ở trước vua Ba Tư Nặc trong thành xá vệ tôi cùng người tranh

luận cần có một người làm chứng, nếu Ngài có thể làm chứng nhơn cho tôi thì tôi xin tặng cả số vàng này *.

Thiện Thuận Bồ Tát nói với Thiên Đế: Ngài nên biết rằng phạm vọng ngữ là nghiệp bất thiện, đã tự dối mình còn dối cả Thiên Long Bát Bộ. Vọng ngữ còn có thể làm gốc cho tất cả điều ác cảm lấy ác báo: Hư tịnh giới, hoại sắc thân, hơi miệng hôi thúi, lời nói ra bị nguời coi rẻ *.

Thiện Thuận Bồ Tát nói kệ rằng:

*Người phạm vọng ngữ

Hơi miệng thường hôi

Vào ác đạo khổ

Không ai cứu được

Phạm người vọng ngữ

Tự dối lấy mình

Cũng phỉnh Thiên Long

Bát Bộ Quỷ Thần

Nên biết vọng ngữ

Làm gốc nhữ ác

Phá giới thanh tịnh

Chết đọa tam đồ

Dầu ông cho tôi

Vàng đầy diêm phù

Tôi trọn chẳng thể

Làm người vọng ngữ *.

Nghe những lời trên Thiên Đế bỏ đi rồi lại sai Xá Chi phu nhơn Nhựt Quang Phu nhơn và Ngũ Kế các phu nhơn lại đến chỗ Thiện Thuận Bồ Tát thử phá tịnh giới của Bồ Tát ấy. Chư phu nhơn cùng năm trăm thanh nữ ướp hương đeo hoa đêm khuya ấy đến trước Bồ Tát nói rằng: *Chúng nữ nhơn tôi thanh niên sắc đẹp tình nguyện hầu dưới gối cùng ông hoan lạc. Thiện Thuận Bồ Tát dùng mắt vô nhiễm quan sát chúng nữ nhơn mà bảo họ rằng: Những kẻ cuồng loạn những kẻ tà dâm ở địa ngục xúc sanh ngã qui say đắm hơi đơ mủ máu bất tịnh các la sát hung ác là thân hữu của các người chớ chẳng phải quyến thuộc của chư Thiên thanh tịnh.

Thiện thuận Bồ Tát nói kệ rằng:

*Người ngu hôn mê nhớ bất tịnh

Nhiễm trước thân mủ máu hôi đơ

Dục lạc mau hết đều vô thường

Đọa mãi địa ngục súc ngã qui

Dầu có biến hóa như các người

Thân hình xinh đẹp đầy thể gian

Ta trọn không sanh một niệm nhiễm
Thường tưởng như mộng như oán thù *.

Các phu nhon Xá chi v. v...dầu dùng hết cách quyền rũ mà Bồ Tát ấy không hề tham nhiễm nên cùng trở về thiên cung thưa với Thiên Đế rằng: Chúng tôi thấy THIệN thuận chí nguyện vững chắc sẽ thành Chánh giác không nghi. Tại sao? Vì Bồ Tát ấy đối với chúng tôi không có chút niệm tham ái chỉ có tâm yếm ly. Dầu nghe nói như vậy nhưng Thiên Đế vẫn lo buồn như trúng tên độc sợ người ấy sẽ đoạt ngôi vị của mình, ta nên đến thử lại coi, ông thấy thiệt nguyện cầu sự gì? Nghĩ xong Thiên Đế đến trước Bồ Tát ấy bỏ kiêu mạn đánh lễ nơi chum rồi nói kệ hỏi rằng:

Nay Ngài siêng tu hạnh thanh tịnh

Trong các ước nguyện cầu những gì

Là cầu Thích Phạm các Thiên Vương

Hay cầu các ngôi vua ba cõi *

Thiện Thuận Bồ Tát nói kệ đáp Thiên Đế:

*Tôi xem Thích Phạm các Thiên Vương

Ngôi vua loài người báo ba cõi

Tất cả vô thường không vững chắc

Thiên đế lại hỏi *Nhu lời Ngài nói thì Ngài cầu sự gì? ».

Thiện Thuận Bồ Tát nói kệ đáp Thiên Đế:

« Tôi vốn chẳng tham vui thế gian

Chỉ cầu được thân bất sanh diệt

Siêng tu phương tiện cứu quần sanh

Nguyện cầu lên kia đường Bồ Đề ».

Nghe kệ xong lòng Thiên Đế an vui biết chắc Bồ Tát chẳng cầu ngôi Thiên Đế, vui mừng hơn hờ nói kệ rằng:

«Ngài nói tể độ các chúng sanh

Tâm ấy rộng lớn không vì bằng

Nguyện phá ma quân chứng cam lộ

Do đó hằng chuyển diệu pháp luân »

Nói kệ tán thán xong, Thiên Đế cung kính đi nhiều vòng quanh lay chung Bồ Tát rồi bỗng ẩn mất.

Sáng sớm Thiện Thuận Bồ Tát vào Thành Xá Vệ du hóa qua lại được cái linh bằng vàng Diêm phù thưở kiếp sơ. Cái linh bằng ấy giá trị hơn cõi Diêm Phù. Bồ Tát cầm linh bằng ấy đứng lại ngã tư đường to tiếng xưng rằng: « Ai là người nghèo cùng nhất nơi thành Xá Vệ tôi sẽ thí cho cái linh bằng này ».

Bấy giờ có vị tối thắng lão cự trưởng giả vội chạy đến nói trong thành này tôi là kẻ nghèo cùng nhất xin thí cho tôi cái linh ấy. Bồ Tát nói ông chẳng phải người nghèo cùng, vì trong thành này còn có một thiện nam nghèo nhất trong các người nghèo sẽ được thí cho cái linh này. Trưởng giả hỏi người đó là ai vậy. Bồ Tát đáp chính là vua Ba Tư Nặc. Trưởng giả nói « Vua Ba Tư Nặc giàu sang nhất kho tàng đầy dẫy dùng không cùng tận sao ông lại bảo là nghèo nhất trong các kẻ nghèo ».

Ở giữa đại chúng Thiện Thuận Bồ Tát nói kệ đáp rằng:

« Dầu có phục tàng ngoài ngàn ức
Do lòng tham ái không chán đủ
Dường như biển cả nuốt trăm sông
Người ngu như vậy nghèo cùng nhất
Do đó lại khiến thêm lòng tham
Xoay vần lan tràn nổi nhau sanh
Trong đời hiện tại và vị lai
Người vô trí ấy thường nghèo thiếu ».

Nói kệ xong Thiện Thuận Bồ Tát cùng đại chúng đi Đến chỗ vua Ba Tư Nặc. Nhằm lúc nhà vua ấy với năm trăm trưởng giả đại thần tính lường các kho tàng của báu. Bồ Tát liền đến trước nhà vua tâu rằng: « Vừa rồi tôi qua lại du hóa trong thành này được cái linh vàng Diêm Phù từ kiếp sơ giá trị hơn cả châu Diêm Phù. Tôi muốn đem linh này thí cho người nghèo nhất trong thành đây. Tôi lại nghĩ rằng người nghèo cùng không ai hơn nhà vua, nên tôi đem cái linh vàng này đến dâng. Nhà vua đã là người nghèo cùng nhất xin nhận lấy cái linh vàng này ».

Tâu xong Thiện Thuận Bồ Tát lại nói kệ rằng:

« Nếu người nhiều tham cầu
chứa của không chán đủ
Người cuồn loạn như vậy
Gọi là nghèo cùng nhất
Vua luôn thâm thuế nhiều
Phạt ngang kẻ vô tội
Tham mền nơi quốc thành
Chẳng thấy nghiệp đời sau
Ở đời được tự tại
Chẳng giúp đỡ chúng sanh
Thấy các người nghèo khổ
Không hề biết thương xót
Say mê các nữ nhơn
Chẳng sợ đọa ác đạo

Tà loạn chưa từng tỉnh
Há chẳng phải nghèo cùng
Nếu người biết tịnh tín
Quy y Phật Pháp Tăng
Nơi thân mạng của cải
Thường nghĩ là chẳng bền
Biết là chẳng bền rồi
Chẳng mê hoặc thân của
Nên được thân mạng tài
Vĩnh viễn thường vững chắc
Nêu siêng tu niệm xứ
Ưa thích bất phóng dật
Người này gọi là giàu
Của nhiều thường an vui
Như lúc lửa cháy rừng
Chẳng chê nhàm rừng cây
Nay vua cũng như vậy
Tham ái không chán đủ
Nước chẳng chán mây mù
Biển chẳng chán nhiều nước
Nhà vua cũng như vậy
Có lúc nào chán đủ
Nhặt nguyệt thường luân chuyển
Chẳng chán đi bốn phương
Nhà vua cũng như vậy
Đến chết không thôi dứt
Như lúc lửa cháy lên
Chẳng chán bỏ cỏ cây
Người trí cũng như vậy
Luôn luôn làm điều lành
Như nước chẳng chán mây
Như biển chẳng chán nước
Người trí cũng như vậy
Chẳng chán tăng trưởng lành
Ngôi vua dù tụt tại
Rốt ráo về vô thường
Tất cả đều bất tịnh
Người trí nên xả ly».

Nghe xong nhà vua hổ thẹn bảo Bồ Tát rằng: «Lành thay, thưa Ngài, dầu Ngài khuyên điều lành mà tôi còn chưa tin. Theo những điều Ngài vừa nói đó là Ngài tự nói hay có người chứng minh ».

Thiện Thuận Bồ Tát nói: «Nhà vua chẳng nghe ư? Đức Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác Nhứt thiết trí nay hiện ở ngoài thành Xá Vệ tại vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc cùng vô lượng Thiện Nhơn Bát Bộ sẽ chứng minh Đại Vương là người nghèo cùng ».

Vua Ba Tư Nặc nói: «Tôi xin cùng Ngài đến chỗ đức Phật để được nghe lời răn dạy và quy y cúng dường ».

Thiện Thuận Bồ Tát nói với vua rằng: « Đại Vương nên biết cảnh giới Phật chẳng phải hàng phàm ngu lờng biết được. Đức Phật đã phá phiền não mạn thương xót chúng sanh thành tựu thánh trí hay biết rõ đời nay và đời sau. Nếu người có ý nguyện thiện căn thù thắng thì dù ở rất xa đức Phật cũng thường gia họ. Nếu đức Phật biết lòng tôi muốn được Đại Vương tin nơi lời tôi, đức Phật sẽ đến đây tác chứng cho tôi. ».

Bồ Tát liền trích y vai hữu gối hữu chাম đất chấp tay cung kính nói kệ thỉnh Phật:

Như Lai chơn thiết trí
Thương yêu các quần sanh
Nguyện biết thâm tâm tôi
Đoái thương đến tác chúng ».

Lúc Bồ Tát tuyên kệ thỉnh xong đại địa bỗng rung động nứt ra, năm trăm Thanh Văn mười ngàn Bồ Tát Thiên Long Bát Bộ doanh vây đức Như Lai từ đất vọt lên. Thiện Thuận Bồ Tát đến trước đức Phật chấp tay cung kính bạch rằng: «Bạch đức Thế Tôn! Vừa rồi tôi đi vu hóa trong thành Xá Vệ này được cái linh vàng Diêm Phù từ kiếp sơ giá trị hơn cả châu Diêm Phù. Tôi muốn đem linh này thí cho người nghèo cùng nhứt trong thành Xá Vệ. Tôi lại nghĩ rằng vua Ba Tư Nặc là người nghèo cùng nhứt trong thành này. Tại sao? Vì cây ngôi vua nên đối với các chúng sanh chưa từng thương xót, tàn hại bóc lột cướp đoạt xâm tổn ngang của người, bị tham ái che lấp chẳng biết chán đủ. Tôi cho nhà vua là người nghèo cùng nhứt nên đem linh vàng dâng lên vua. Nhà vua ấy hỏi tôi ông bảo tôi nghèo có ai chứng minh chẳng? Tôi đáp rằng đức Như Lai Đại Sư Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác dứt bỏ phiền não không còn sót thừa bình đẳng thương yêu chúng sanh sẽ chứng minh lời của tôi. Ngưỡng mong đức Thế Tôn dạy bảo cho được lợi ích vui mừng ».

Vì muốn điều phục nên đức Phật nói với vua Ba Tư Nặc rằng: «Hoặc có ở nơi pháp Thiện Thuận nghèo cùng còn vua thì giàu sang, hoặc có ở nơi pháp

vua nghèo cùng mà Thiện Thuận thì giàu sang. Như thân lên ngôi vua tự tại vàng bạc châu báu kho tàng đầy đầy, bây giờ vua giàu sang mà Thiện Thuận thì nghèo cùng. Như siêng tu phạm hạnh thích tịnh giới xuất gia đa văn lìa phóng dật đem ngũ giới bát trai cứu tế không mồi thì vua thiệt nghèo cùng mà Thiện Thuận thì giàu sang.

Đại Vương nên biết rằng tất cả tài vật của tất cả chúng sanh trong nước Kiều Tát La đem so với ngũ giới bát trai của Thiện Thuận thọ trì kiên cố thanh tịnh không bằng một phần trăm ngàn.

Vua Ba Tư Nặc nghe lời dạy chơn thiệt của Đức Như Lai liền bỏ kiêu mạng chấp tay ân cần chiêm ngưỡng Thiện Thuận mà kệ rằng:

Lành thay xô dẹp ngã mạn tôi
Sẽ được thân Phật rất tôi thắng
Tôi đem ngôi vua xả cho ngài
Nguyện hằng làm chúng Bồ Đề ngài
Thiệt tôi nghèo cùng Ngài thì giàu
Nay biết lời này chẳng phải dối
Ngôi vua luống làm nhơn gây khổ
Trái với pháp lành sanh ác đạo ».

Nói kệ xong vua Ba Tư Nặc bạch Phật rằng: «Bạch đức Thế Tôn! Nay tôi phát tâm Vô thượng đại Bồ đề nguyện cho chúng sanh an lạc giải thoát sanh tử trôi buộc. Nay tôi nguyện đem kho tàng vàng bạc tài vật chia làm ba phần: Một phần cúng dường đức Như Lai và chúng Tỳ Kheo, một phần thí cho người nghèo cùng khổ não không nơi nương tựa trong thành Xá Vệ, một phần tài vật lưu dụng việc nước. Tất cả vườn ao hoa quả của tôi đều nguyện dâng lên Đức Như Lai và chúng Tỳ Kheo. Mong đức Như Lai đoái thương nạm thọ ».

Bấy giờ năm trăm trưởng giả nước Kiều Tát La thấy sự việc như vậy đều phát tâm Vô thượng Bồ Đề.

Thiện Thuận Bồ Tát bạch Phật: «Ngừa mông đức Thế Tôn vì hàng đại chúng nói pháp yếu, khiến các chúng sanh những người được gặp Phật không luống uổng ».

Đức Phật phán dạy: «Các thiện nam tử! Có ba tư lương vô lượng công đức dầu chư Như Lai có tuyên nói cũng chẳng hết được, huống là hàng Thanh Văn Duyên Giác. Những gì là ba tư lương? Một là hộ trì chánh pháp, hai là phát tâm Bồ Đề, ba là khuyên các chúng sanh khởi nguyện vô thượng.

Lại có ba mươi hai pháp, nếu các thiện nam tử thiện nữ nhơn có thể siêng tu tập thì ta chẳng luống uổng thấy đức Như Lai. Những gì là ba mươi hai

pháp? Một là ở nơi chư Phật sanh lòng tin bất hoại, hai là hộ trì chánh pháp cho còn lâu, ba là đối Tăng tôn trọng thì chẳng khinh mạn, bốn là đối với người ứng cúng thì cung kính thân cận, năm là nơi thương nơi ghét tâm thường bình đẳng, sáu là hằng đối với chánh pháp thích nghe cung kính, bảy là an trụ vắng vẻ rời lia ồn ào, tám là nơi Phật thừa diễn nói không mồi, chín là lúc thuyết pháp chẳng vì danh lợi, mười là chí cầu chơn thiết đúng lý siêng tu, mười một là xả thí, mười hai là trì giới, mười ba là nhẫn nhục, mười bốn là tinh tiến, mười lăm là chánh định, mười sáu là chánh huệ, mười bảy là đối với chúng sanh tùy hỷ hộ niệm, mười tám là thành thực chúng sanh chẳng quên mất chánh pháp, mười chín là ở nơi tự thân khéo tự điều phục, hai mươi là dùng pháp yếu lành điều phục mọi người hai mươi một là chẳng nhiễm phiền não, hai mươi hai là thường thích xuất gia, hai mươi ba là ở a lan nhã, hai mươi bốn là biết đủ đối với bốn thánh chủng, hai mươi lăm là siêng tu đầu đà, hai mươi sáu là bỏ pháp bất thiện, hai mươi bảy là hoàng thệ vững chắc, hai mươi tám là vắng vẻ không giải đãi, hai mươi chín là trông các gốc lành, ba mươi là thường chẳng phóng dật, ba mươi một là xa rời kiến chấp Nhị thừa, ba mươi hai là tán thán đại thừa ».

Nghe pháp này năm trăm Tỳ Kheo xa trần lia cấu được pháp nhãn tịnh và một vạn hai ngàn chúng sanh đồng phát tâm vô thượng Bồ Đề.

Đem pháp giáo hóa khiến các chúng sanh được thiện lợi xong, đức Thế Tôn cùng chư Tỳ Kheo và chúng Bồ Tát bỗng ản mất. Vua Ba Tư Nặc thấy sự ấy và vui mừng hớn hở liền đem hai cái y giá trị trăm ngàn lượng vàng thí cho Thiện Thuận Bồ Tát mà thưa rằng: «Lành thay thưa Ngài xin thương tôi mà nạp thọ ». Thiện Thuận Bồ Tát nói với vua rằng: «Tâu Đại Vương! Tôi chẳng nên nhận hai cái y này. Tại sao? Vì tôi đã có y bá nạp hằng máng trên nhánh cây như là đưng trong rương tử, tất cả mọi người không có ý tưởng trộm lấy. Tôi đã tự không lòng tham lẫn cũng làm cho người chẳng sanh lòng ái trước, có ai bố thí thì gọi là thanh tịnh bố thí ».

Vua Ba Tư Nặc lại nói nếu Ngài chẳng nhận thì xin vì tôi mà đập lên hai y này, khiến tôi mãi mãi an lạc lợi ích.

Bồ Tát liền vì vua nên hai chung đập lên hai cái y ấy.

Vua Ba Tư Nặc lại bảo Bồ Tát rằng:«Nay hai cái y ấy đã được chính thân Ngài vì tôi mà nhận rồi, tôi nên dùng nó làm việc gì?».

Thiện Thuận Bồ Tát nói với vua rằng: « Đại Vương đem hai cái y này thí cho kẻ nghèo cùng không chỗ nương tựa trong thành ».

Vua Ba Tư Nặc y lời Bồ Tát hội họp chúng người nghèo lại rồi đem hai cái y ấy thí cho họ. Các người nghèo chạm đến hai cái y ấy, người cuồng được tỉnh, người điếc được nghe, người mù được thấy, người thiếu căn được đủ căn, đó là do sức oai thần của Bồ Tát vậy. Mọi người đồng lên tiến rằng:

«Chúng tôi lấy gì báo ơn Bồ Tát! ». Trên hư không có tiếng bủa rằng: Chúng
nhơn nên biết đối với Thiện Thuận Bồ Tát chẳng thể dùng hoa hương ăn
uống báo ơn được, chỉ phải mau phát tâm Bồ đề thôi.

Năm trăm người nghèo nghe tiếng nói trên không, họ liền nói kệ rằng:

Nay đây chúng tôi
Phát tâm Bồ Đề
Sẽ thành chánh giác
Tuyên thuyết thắng pháp
Ở nơi chúng sanh
Ban cho an lạc
Tôi thích Bồ Đề
Vì được Phật Pháp ».

Vua Ba Tư Nặc nói với Bồ Tát rằng: «Lành thay thưa Ngài, nếu laúc nào
Ngài muốn đến gặp đức

Phật xin báo cho tôi biết tôi sẽ xin tùy tùng ».

Thiện Thuận Bồ Tát nói: « Đại Vương nên biết chư Phật khó gặp chánh
pháp khó nghe, há có riêng mình nhà vua đi đến chỗ đức Phật! Đại Vương
nên cùng chúng sanh làm thiện hữu. Đại Vương nên truyền lệnh cho tất cả
người thành Xá Vệ đều tùy tùng, người nào trái lệnh thì dùng pháp luật trị
phạt. Tại sao? Vì chư Bồ Tát còn có quyền thuộc doanh vây hướng là đại
vương».

Vua Ba Tư Nặc hỏi: «Ai là quyền thuộc của Bồ Tát? ».

Thiện Thuận Bồ Tát đáp: «khuyên phát tâm Bồ Đề là quyền thuộc của Bồ
Tát vì là cho giác ngộ vậy khuyên thấy đức Như Lai là quyền thuộc của Bồ
Tát vì chẳng hư vọng vậy. Khuyên nghe chánh pháp là quyền thuộc của Bồ
Tát vì được đa văn vậy. Khuyên thấy Thánh chúng là quyền thuộc của Bồ
Tát vì được thiện hữu vậy. Tứ nhiếp là quyền thuộc của Bồ Tát vì nhiếp
chúng sanh vậy. Sáu Ba La mật là quyền thuộc của Bồ Tát vì tăng trưởng
Bồ đề vậy. Ba mươi phẩm trợ đạo là quyền thuộc của Bồ Tát vì hướng đạo
tràng vậy. Bồ Tát có ngàn ấy quyền thuộc trang nghiêm thị vệ hay dẹp quân
ma đến sư tử hồng lên tọa tối thắng vậy ».

Vua Ba Tư Nặc cùng đại chúng vui mừng hơn hờ, chín ngàn chúng sanh lìa
cầu phiền não được thanh tịnh nhĩn.

Đức Phật nói kinh này rồi, Thiện Thuận Bồ Tát, vua Ba Tư Nặc cùng hàng
trời Người Thiên Long Bát Bộ nghe lời Phật nói hoan hỉ phụng hành.

PHÁP HỘI THIỆN THUẬN BỒ TÁT

THỨ HAI MƯỜI BẢY

HẾT

XXVIII. PHÁP HỘI DŨNG MÃNH THỌ TRƯỞNG GIẢ THỨ HAI MƯỜI TÁM

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở nước Xá Vệ tại vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc cùng chúng đại Tỳ Kheo ngàn hai trăm năm mươi người câu hội, đều là A La Hán các lậu đã hết không còn phiền não, được thượng điều phục như đại long, chỗ làm đã xong bỏ những gánh nặng đã được lợi mình hết kiệt sử các cõi, chánh trí giải thoát tâm được tự tại, tôi thượng ứng cúng mọi người quen biết, chỉ có Ngài A Nan còn ở bực hữu học. Tên của các Ngài ấy là: A Nhã Kiều Trần Như, Ma Ha Ca Diếp, Ma Ha Ca Chiên Diên, Ma Ha Ca Thập Ba, Xá Lợi Phát, Đại Mục Kiền Liên, Ma Ha Kiếp Tân Na, Ma Ha Câu Si La, Ma Ha Phạm Phả, La Hầu La, Nan Đà v. v... làm bực thượng thủ.

Lại có năm trăm đại Bồ Tát câu hội đều được tam muội và đà la ni. Bấy giờ trong thành Xá Vệ có trưởng giả tên Dũng Mãnh giàu có nhiều của báu kho đụn đầy tràn, những vàng bạc lưu ly xa cừ mã não san hô hổ phách ma ni chơn châu voi ngựa bò dê kẻ hầu người hạ các loại buôn bán tất cả đều nhiều. Trưởng giả Dũng mãnh Thọ cùng năm trăm trưởng giả yển hội nghị rằng: «Này các Ngài! Phật xuất thế khó, được thân người khó, gặp Phật cũng khó, ở trong Phật pháp do lòng tinh xuất gia cũng khó, thành tánh Tỳ kheo lại càng khó, đứng phép tu hành cũng khó, biết ơn báo ơn mang chút ơn chẳng quên người này khó có, ở nơi Phật pháp có thể sanh lòng tin ưa người này khó được, tin ưa thành tựu việc này lại khó, trang nghiêm Phật pháp sự này cũng khó, giải thoát sanh tử càng khó gấp bội. Chúng ta vì Thanh Văn thừa Bích Chi Phật thừa mà cầu diệt độ hay sẽ phát xu tối thượng Phật thừa».

Mọi người đều xướng lên rằng: «Chúng ta phải ở nơi vô thượng Phật đạo mà chứng Niết Bàn».

Chúng trưởng giả quyết nghị xong cùng xuất thành đến rừng Kỳ Đà đánh lễ chơn Phật hữu nhiều ba vòng ngòi qua một bên.

Đức Thế Tôn biết mà cố ý hỏi: «Chư trưởng giả có duyên gì nay đến chỗ Phật? ».

Trưởng giả Dũng Mãnh Thọ cùng năm trăm trưởng giả đứng dậy trích y vai hữu gối hữu chằm đất chấp tay cung kính bạch Phật rằng: «Bạch đức Thế Tôn! Chúng tôi đồng tập hội nghị rằng: Phật xuất thế khó, thân người khó được nhân đến giải thoát sanh tử càng khó gấp bội, nay chúng ta sẽ ở nơi Thanh Văn Thừa, Bích Chi Phật thừa mà cầu diệt độ hay sẽ phát xu vô thượng Phật thừa! Chúng tôi đồng xướng lên rằng: chúng ta phải ở nơi vô

thượng Phật đạo mà chúng Niết bàn. Do quyết nghị ấy mà chúng tôi đến chỗ đức Như Lai Đẳng Chánh Giác.

Bạch đức Thế Tôn! Đại Bồ Tát chí cầu vô thượng Bồ đề, phải học thế nào? Trụ thế nào? Tu thế nào?.

Đức Phật nói: «Lành thay lành thay! Các ông phát xu Vô thượng Bồ đề đến chỗ Phật phải lắng nghe kỹ khéo nghĩ nhớ lấy. Như chư đại Bồ Tát nên học nên trụ nên tu sẽ vì các ông mà nói ».

Chúng trưởng giả vâng lời dạy lắng nghe.

Đức Phật phán dạy: «Này chư trưởng giả! Đại Bồ Tát ở nơi vô thượng Bồ đề có chí nguyện thù thắng phải đối với tất cả chúng sanh khởi tâm đại bi, phải rộng tu hành phải siêng huân tập. Vì thế nên Bồ Tát ở nơi thân thể sanh mạng tài sản vợ con kho tàng nhà cửa uống ăn y phục xe cộ mền nệm hoa hương tất cả đồ dùng phải là không ái trước. Tại sao? Vì chúng sanh chấp trước nơi thân mà tạo nghiệp ác, do nghiệp ác mà đọa trong địa ngục. Nếu đối với chúng sanh khởi tâm đại bi thì chẳng chấp trước thân mạng tài và sẽ sanh thiện đạo. Đại Bồ Tát ở nơi vô thượng Bồ đề có chí nguyện thù thắng đối với chúng sanh khởi từ bi rồi phải tu đại xả mà chẳng cầu báo, người chẳng cầu báo phải an trụ giới luật, ba giới thanh tịnh rồi phải đủ nhẫn nhục hay nhẫn các điều ác hại rồi nên phát khởi tinh tiến chẳng tiếc thân mạng, nên tu nhứt tâm an trụ thiền định, nên tu trí huệ thiện xảo phương tiện, phải ở nơi ngã nhơn chúng sanh thọ mạng đều xả ly. Vì chúng sanh nên hành bố thí thọ trì cấm giới, vì chúng sanh nên tu nhẫn nhục phát khởi tinh tiến, vì chúng sanh nên nhập thiền định tu tập trí huệ thiện xảo phương tiện».

Chúng trưởng giả bạch Phật: «Bạch đức Thế Tôn! Ở nơi thân mạng và vợ con tất cả tài vật lòng chúng tôi thường mến tiếc. Đại Bồ Tát quan sát thế nào ở nơi thân mạng tài có thể không tham lẫn? ».

Đức Phật phán dạy: «Này thiện nam tử! Đại Bồ Tát có chí nguyện thù thắng nơi Vô thượng Bồ Đề phải quan sát thân này có vô lượng lỗi họa, các vi trần tích tập sanh trụ dị diệt niệm niệm dời đổi, chín cửa chảy dơ như hang rỗng độc, trong ấy không chủ như xóm hoang vắng, rớt ráo phá hoại như ngôi bình chưa nung, nước dơ đầy tràn như chậu phần dãi, chứa những bất tịnh như hầm tiêu, chẳng động chạm đến được như nhọt dữ, tham ngon bị họa như món ăn lộn chất độc, chẳng biết ơn đức như Vị Sanh Oán, khi đối mọi người như ác tri thức, bị si ái hại như làm bạn khỉ vượn, đứt mạng trí huệ như sát nhơn, đoạt các pháp lành như trộm cướp, thường tìm dịp hại như oán thù, không có từ tâm như người hàng thịt, khó hầu gần như kẻ bạo ác, như tên cắm vào thân động tới thì đau như nhà hư mục phải luôn sửa sang, như xe cũ hư khó dùng, như hộp rỗng độc khó gần, như quán trọ chỗ họp của

kẻ mệt mỏi, như nhà cô độc không bị nhiếp thuộc, như lính ngục chuyên hai, như vua lo nước, như thành trì biên giới phải phong sợ, như ác quốc nhiều tai họa, như chén bể khó cầm, như thờ lửa không chán, như dương diệm hư dối, như huyền hóa mê hoặc người như lột cây chuối không lõi cứng, như khối bọt nước chẳng nắm cầm được, như bong bóng nước mau sanh mau diệt, như cây bờ sông lâm nguy lai động, như giòng sông chảy xiết trọn đến biển chết.

Bồ Tát lại quan sát thân này như duyên trước sau của nó, ban đầu do dục ái hòa hiệp mà sanh, vì nuôi lớn lên nuốt đồ ăn vào đến sanh tạng đàm ẩm tiêu hóa, kể vào đến huỳnh tạng lúc sắp thực thì biến làm chất chua, kể vào đến phong tạng do phong lực chia ra nước và căn bã lưu hành riêng thành đại tiểu tiện. Nước biến ra máu máu biến thành thịt, trong thịt sanh mỡ, nơi mỡ sanh xương sanh tủy. Như duyên của thân thể trước sau đều bất tịnh như vậy.

Khi quan sát như trên Bồ Tát lại nên suy nghĩ: Thân này do ba trăm sáu mươi khối xương ráp thành như nhà mục hư, các lóng đốt chi trì dùng bốn lưới mạch giăng bủa giáp vòng, năm trăm phần thịt như bùn tô trét, sáu mạch cột nhau, năm trăm gân ràng rịt, bảy trăm mạch nhỏ dùng làm lạc bện, mười sáu mạch to câu mang liền nhau, có hai sợi dây thịt dài ba tấc rủ xuống gút nơi trong, mười sáu trường vị vây quanh sanh tạng thực tạng, hai mươi lăm mạch hơi như kẻ song, , một trăm lẻ bảy cửa huyết như bình bể nát, tám vạn lỗ lông như cỏ loạn trùm, năm căn bảy khiêu đầy tràn chất dơ, bảy lớp da gói ghém, lục vị nuôi lớn như thờ lửa nuốt thâu chẳng chán. Thân thể như vậy tất cả hôi dơ tách chất thú vị rã. Có ai nên ái trọng nó mà sanh kiêu mạn. Chỉ nên quan sát nó như giữ cái bình, như gìn chiếc xe, nuôi dưỡng nó để được đến Bồ Đề vậy ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

«Thân này là chậu dơ
Dường như bình đưng phẩn
Phàm phu không trí huệ
Cây sắc sanh kiêu mạn
Trong mũi hằng chảy mũi
Hơi miệng luôn hôi hám
Mắt ghen thân đầy trùng
Ai nên tưởng lạc sạch
Như người cầm hòn than
Mài dồi muốn trắng bóng
Dầu mài đến mòn hết

Thê sắt than không đổi
Dầu muốn thân mình sạch
Rửa hết cả nước sông
Thân trọn không sanh được
Vì thê chất vốn dơ.

Này các thiện nam tử! Nếu Bồ Tát phát chí nguyện thù thắng hướng đến vô thượng Bồ đề thì nên quan sát thân thể này bốn mươi bốn thứ:

Một là thân này đán chán vì tánh không hòa hiệp vậy. Hai là thân này hôi dơ vì máu mủ thường chảy vậy. Ba là thân này chẳng bền vì cứu cánh bại hoại vậy. Bốn là thân này yếu đuối vì chi tiết trì nhau vậy. Năm là thân này chẳng sạch vì chất dơ đầy tràn vậy. Sáu là thân này như ảo thuật vì phải gạt phàm phu vậy. Bảy là thân này như miệng nhọt vì cứu khiếu thường chảy vậy. Tám là thân này lửa cháy vì lửa dục thanh vậy. Chín là thân này là lửa vì lửa giận mạnh vậy. Mười là cháy khắp vì lửa si cháy khắp vậy. Mười một là thân này tối tăm vì tham sân si vậy. Mười hai là thân này sa lưới vì bị lưới ái trùm vậy. Mười ba là thân này là khối ung nhọt vì đầy ung nhọt vậy. Mười bốn là thân này chẳng an vì bốn trăm lẻ bốn bệnh vậy. Mười lăm là chỗ ở của côn trùng vậy. Mười sáu là thân này vô thường vì cứu cánh phải chết vậy. Mười bảy là thân này ngoan si vì không rõ các pháp vậy. Mười tám là như đồ sành vì sanh trụ hoại vậy. Mười chín là bức bách vì nhiều lo sầu vậy. Hai mươi là không được cứu hộ vì chắc hoại diệt vậy. Hai mươi một là hiểm ác vì siểm cuống khó biết vậy. Hai mươi hai là như hổ không đày vì tham muốn không chán vậy. Hai mươi ba là như lửa nhận củi vì tham sắc chẳng nhàm vậy. Hai mươi bốn là không nhàm đủ vì tham thọ ngũ dục vậy. Hai mươi lăm là như bị đập đánh vì bị tổn hại vậy. Hai mươi sáu là bất định vì thanh suy tăng giảm vậy. Hai mươi bảy là thân chuyển theo tâm vì chẳng chánh tư duy vậy. Hai mươi tám là chẳng biết ơn vì chắc bỏ gò mả vậy. Hai mươi chín là bị kẻ khác ăn vì chồn sói kiến mối ăn vậy. Ba mươi là như bộ máy vì gân xương chi trì vậy. Ba mươi một là chẳng khả quan vì máu mủ phần dơ vậy. Ba mươi hai là chẳng tự do vì phải nương uống ăn vậy. Ba mươi ba là hư vọng gói cột vì trọn bại hoại vậy. Ba mươi bốn là ác hữu vì nhiều nghịch hại vậy. Ba mươi lăm là kẻ giết hại vì nó tự tàn hại vậy. Ba mươi sáu là đồ khổ họa vì nhiều khổ bức bách vậy. Ba mươi bảy là khối khổ vì năm uẩn sanh vậy. Ba mươi tám là không có chủ vì các duyên sanh vậy. Ba mươi chín là không có mạng vì rời lìa tướng nam nữ vậy. Bốn mươi là rỗng không vì phải quán uẩn giới sứ vậy. Bốn mươi một là hư vọng vì như chiêm bao vậy. Bốn mươi hai là chẳng thiệt vì như huyễn hóa vậy. Bốn mươi ba là huyễn hoặc vì như dương

diệm vậy. Bốn mươi bốn là thân này khi đối vì như bóng tượng trong gương vậy.

Lúc quan sát thân thể như vậy, đối với thân mạng vợ con tài vật Bồ Tát đều lia chán không còn ái luyến mau thành tựu sáu Ba la mật sớm được vô thượng Bồ đề ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

« Được thân người tốt thật là khó
Chớ vì thân này tạo nghiệp ác
Cứu cánh gò hoanh nuôi chồn sói
Chớ vì ác kiến sanh tham ái
Phàm ngu mê hoặc vì cuồng si
Do ái thân này tạo ác nghiệp
Thân này cũng lại chẳng biết ơn
Ngày đêm chỉ thêm duyên khổ họa
Cơ quan động chuyển thường mỗi nhọc
Mũi giải tiên lợi hằng tràn đầy
Đói khát nóng rét luôn bức ngặt
Nào có người trí lại ái thân
Thân này không nhàm như hổ sâu
Luống hay nuôi lớn những oán hại
Do nơi thân này thường làm ác
Phải thọ khổ báo vô lượng kiếp
Nên nhớ già chết siêng tu phước
Chánh tín sanh vào trong Phật pháp
Uống ăn y phục các hương thoa
Dưỡng nuôi thân này đã từ lâu
Ai hay nắm giữ cho chẳng hoại
Phải biết vô ích chớ đam mê
Đức Phật Như Lai rất khó gặp
Trong vô lượng kiếp một lần hiện
Đối với Phật pháp nên tin sâu
Ác đạo đáng sợ chớ theo nó
Dầu cho sống lâu ngàn kiếp năm
Còn sợ vô thường sanh lòng chán
Huống là giây lát không bảo đảm
P hải bị trầm luân trong ác đạo
Hoặc có ác hữu đến khuyên bảo
Thân người khó được nay đã được
Cầu nhiều của báu hưởng dục lạc

Kip thuở khỏe mạnh vui chơi thỏa
Có ai cầu của mà sung sướng
Dầu được giữ gìn vẫn khổ nhọc
Người ngu như vậy luống vọng ngôn
Thế nên người trí phải quan sát
Tài vật như ảo cũng như mộng
Chúng sanh ngu si bị phỉnh lừa
Trong sát na được sát na mất
Đâu có người trí lại mê luyến
Như nhà ảo thuật hóa ảo sự
Thành càn Thát Bà nhiều hình sắc
Của báu cũng vậy gạt phàm ngu
Ở trong hư vọng nào có thiệt
Chiu nhiều khổ não cầu tài lợi
Nước lửa vua giặc thường xâm đoạt
Do đây hay làm nhơn duyên khổ
Đâu có người trí sanh mê luyến
Có những kẻ thường hoài tham ái
chạy theo tài lợi không biết chán
Đối với cha mẹ không từ tâm
Cho đến thân thuộc sanh oán hại
. Lời nói thuận hành lòng sâu độc
Gây tạo nhiều nghiệp duyên khi dối
Hoặc học tà luận tà chú thuật
Dối khoe tài nghệ như dâm nữ
Hoặc lại siểm cuống hiện nhu hòa
Hoặc lại cang cư
ờng hiện oai mãnh
Vô lượng ác nghiệp nhiều như vậy
Không gì chẳng do tài lợi sanh
San hô vàng ngọc châu ma ni
Vật ấy bỗng lai như bọt bóng
Chẳng biết được nó như ảo hóa
Vì vật hư giả đọa tham đồ
Thời kỳ Di Lạc Phật xuất thế
Bổ xứ thành Phật nổi Thích Ca
Cõi nước hoàng kim lót mặt đất
Thất bửu hiện ra từ đâu đến
Kiếp tận thế gian bị thiêu hoại
Tu Di sông biển khô cháy hết

Cứu cánh hư mất hoàn hư không
Những của báo nầy đi về đâu
Gây tạo nghiệp báo ác cầu tài vật
Nuôi nấng vợ con cho rằng vui
Đến lúc lâm chung khổ bức thân
Hoặc vợ hoặc con không cứu được
Ở trong tam đồ kinh sợ kia
Chẳng thấy vợ con cùng thân thuộc
Ngựa xe của báu thuộc người khác
Thọ khổ có ai chia sót được
Cha mẹ anh em cùng vợ con
Bằng hữu bè bạn và của cải
Chết đi không một cùng gần kề
Chỉ có ác nghiệp thường theo sát
Người trí trọn chẳng vì thân ái
Mà tạo nghiệp mẫn mời ra khỏi
Thân thuộc không ai thay thế được
Diêm La sứ giả chỉ khảo nghiệp
Chẳng hỏi thân quyến và bằng hữu
Người được thân người chẳng bỏ ác
Khổ sở nay phải cam nhận chiu
Diêm La thường bảo người tội ấy
Ta không gia được một chút tội
Người tự tạo tội nay tự đến
Nghiệp báo tự chịu không ai thế
Cha mẹ vợ con không cứu được
Chỉ nên siêng tu nhơn xuất thế
Thế nê phải bỏ nghiệp xích xiềng
Khéo biết xa lìa cầu an lạc
Vớ vợ con nhà nên biết sợ
Hằng nương Phật giáo chánh tu hành
Tại gia phùng thanh là gốc khổ
Dường như lò lửa rất đáng sợ
Thân tâm nóng bức bị đốt cháy
Đâu có người trí sanh tham ái
Ưa thích tu hành các Phật pháp
Không hề doanh cầu là khoái lạc
Phàm phu ngu tối chẳng biết hay
Nhà là gốc khổ lại tham ái
Nơi khô da xương gân thịt kia

Mê lầm vọng tưởng là chồng vợ
Chẳng biết thân thể như ảo hóa
Phàm phu ngu tối sanh tham ái
Người trí biết thân là lỗi họa
Dục lạc trong đời đều vất bỏ
Cầu pháp phải như cầu lương dược
Phải mau bỏ lìa dây tại gia ».

Nghe pháp xong năm trăm trưởng giả được vô sanh nhẫn vui mừng hơn hờ
nói kệ rằng:

«Mừng thay được lợi lớn
Tối thượng trong lợi ích
Chúng tôi đôi Phật pháp
Đều sanh lòng vui thích
Phát xu đại Bồ đề
Lợi lạc cho chúng sanh
Pháp lành dùng nuôi mạng
Giác huệ tự an tâm
Thương xót các chúng sanh
Nguyện sẽ thành Phật đạo
Chúng tôi đều đã phát
Tâm Bồ đề vô thượng
Thân vàng tướng trang nghiêm
Chiếu sáng khắp thế giới
Người thích tâm Bồ đề
Sẽ được tâm Như Lai
Đại tâm Bồ đề tâm
Tối thượng trong các tâm
Giải thoát tất cả phước
Đầy đủ các công đức
Các chúng sanh ít phước
Nơi đây không ưa thích
Chẳng nhìn lỗi sanh tử
Chẳng thích tâm Bồ đề
Tâm Bồ đề công đức
Nếu có sắc phương phân
Rộng khắp cõi hư không
Không gì dung chứa được
Trong sát độ chư Phật
Nhiều như các sông Hằng
Giả sử trải trên bửu

Dùng cúng dường chư Phật
Có người hay chấp tay
Hồi hướng tâm Bồ đề
Phước đây hơn phước trên
Chẳng thể suy tính được
Nào riêng phước cúng dường
Phước khác cũng như vậy
Tâm Bồ đề như vậy
Đấng Tôi Thắng tuyên nói
Tâm Bồ đề tôi thắng
Như thuốc a già đà
Trừ được tất cả bệnh
Cho tất cả an vui
Tôi thấy các chúng sanh
Bị ba độc nhiệt não
Trí giả vô lượng kiếp
Cần khổ thường tu tập
Như Y Vương dũng mãnh
Đầy đủ hạnh Bồ đề
Cứu vớt chúng sanh khổ
Lìa hẳn các ưu não
Tất cả chỗ thọ sanh
Trọn chẳng bỏ thân này
Siêng tu các hạnh nguyện
Dũng mãnh cầu Phật pháp
Chúng tôi được lợi lành
Chúng tôi lòng vui thích
Nay gặp Phật Thích Ca
Sẽ được thân Như Lai ».

Bấy giờ đức Thế Tôn liền mỉm cười, từ diện môn của đức Phật phóng ra những thứ tia sáng sanh vàng đỏ hồng tía pha lê chiếu đến vô lượng vô biên thế giới cho đến trời Phạm Thế, oai quang của nhật nguyệt đều bị ẩn khuất, trở về nhiều ba vòng rồi nhập vào đảnh Phật.

Tôn giả An Nan đứng vậy trích y vai hữu gối hữu chাম đất chấp tay bạch đức Phật rằng: «Bạch thế Tôn! Có nhân duyên gì mà đức Phật mỉm cười ».

Tôn giả liền kể rằng:

«Chư Phật là đạo sư tối thượng
Chẳng không duyên có hiện mỉm cười
Đáng thương xót lợi ích thế gian
Xin nói nhơn duyên của sư ấy

Chúng sanh nghèo thiếu không pháp tài
Nên ban nói thừa lớn tối thượng
Hay làm mất sáng cho thế gian
Xin nói nhơn duyên Phật cười mỉm».

Đức Phật phán dạy: «Này An Nan! Ông có thấy năm trăm trưởng giả nay ở trước Phật phát tâm vô thượng Bồ đề chăng?

-Vâng tôi đã thấy, bạch đức Thế Tôn!

-Này A Nan! Năm trăm trưởng giả này thuở xưa đã ở nơi trăm ngàn ức na do tha chư Phật thừa sự cúng dường, trồng các thiện căn, nay nghe ta nói pháp đều được vô sanh nhẫn. Các trưởng giả này về sau chẳng còn sanh ác đạo thường thọ khoái lạc trong Nhơn Thiên. Đời sau ở chỗ Di Lạc, các trưởng giả này thân cận cúng dường cung kính tôn trọng tán thán, với tất cả chư Phật trong Hiền kiếp cũng như vậy, ở chỗ chư Phật nghe chánh pháp thọ trì đọc tụng vì người mà giảng nói. Quá hai mươi lăm kiếp, các trưởng giả này sẽ ở trong các Phật độ thành Vô thượng Bồ đề đều thành một danh hiệu Thắng Liên Hoa Tạng Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác».

Tôn gia An Nan bạch đức Phật: «Hi hữu Thế Tôn! Hi hữu Thiện Thệ! Nên đặt tên pháp môn quảng đại này là gì, chúng tôi phải thọ trì thế nào? ».

Đức Phật phán dạy: «Này A Nan! Pháp môn này tên là Du Già Sư Địa, cũng gọi là Dũng Mãnh Thọ Trưởng Giả Sở Vấn, ông nên thọ trì».

Đức Phật nói kinh này rồi, Tôn Gia A Nan và các Tỳ Kheo năm trăm trưởng giả các chúng Bồ Tát, Trời Người Thiên Long Bát Bộ nghe lời Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

PHÁP HỘI DŨNG MÃNH THỌ TRƯỞNG GIẢ

THỨ HAI MƯƠI TÁM

HẾT

--- oOo ---

XXIX. PHÁP HỘI ƯU ĐÀ DIÊN VƯƠNG THỨ HAI MƯƠI CHÍN

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở nước Câu Viêm Di tại vườn Cù Sư La cùng đại Tỳ Kheo ngàn hai trăm năm mươi người câu hội.

Bấy giờ đệ nhất phu nhơn của vua Ưu Đà Diên tên Xá Ma đối với đức Như Lai và hàng Thánh chúng thân tín cung kính thân cận cúng dường và thường ca ngợi công đức của Như Lai.

Đệ nhị phu nhơn tên Đế Nữ có lòng ganh siểm đến vua nói dối là đức Như Lai và hàng đệ tử có chỗ phi pháp đối với đại phu nhơn.

Nhà vua giận lắm lấy cung tên bắn phu nhơn Xá Ma. Vì thương xót vua, Phu nhơn Xá Ma nhập từ tam muội, mũi tên bắn ra liền quay trở lại dừng tại

trên không ngay đỉnh đầu vua, mũi tên ấy cháy đỏ như khối lửa rất đáng sợ. Vua bắn ba phát tên cũng đều như vậy.

Vua Ưu Đà Diên thấy sự việc ấy toàn thân lông tóc đều dựng lên kinh sợ hỏi hân nói với phu nhon rằng: «Bà có phải là Thiên nữ hay Long nữ chăng? Hay bà là Dạ Xoa nữ, Càn Thát Bà nữ, Tì Xá Giá nữ, La Sát nữ chăng? ».

Phu nhon Xá Na nói; «Tôi chẳng phải Thiên nữ cũng chẳng phải La Sát nữ. Đại vương nên biết tôi nghe đức Phật thuyết pháp thọ trì ngũ giới làm Ưu Bà Di. Vì thương vua nên tôi nhập từ tam muội. Dầu vua đối với tôi sanh lòng bất thiện, nhưng do sức nguyện từ tâm nên tôi không bị thương tổn. Lành thay Đại Vương nên đối với đức Như Lai qui mạng đánh lễ chắc sẽ được an vui ».

Vua nghĩ rằng phu nhon nghe pháp làm Ưu Bà Di còn có sức oai thần dường ấy huông là đức Như Lai Đẳng Chánh Giác.

Vua Ưu Đà Diên liền đến chỗ Phật lễ chun hữu nhiều ba vòng trình bày sự việc trên rồi bạch rằng: Ngưỡng mong đức Như Lai và hàng Thánh chúng hoan hỉ cho tôi sám hối khiến tội lỗi ấy sớm siêu diệt ».

Đức Phật ấy nói: «Như lời vua tự thuật vì làm cho Như Lai và hàng Thánh chúng như phạm nhon ngu si có lỗi nên vua sanh lòng giận oán. Nay vua nếu có thể y Phật pháp luật tự ăn năn tội lỗi chẳng có lòng che giấu cùng tận đời vị lai chẳng tái phạm thì ta sẽ nhiếp thọ cho vua tăng trưởng thiện pháp.

Vua bạch rằng: « Bạch đức Thế Tôn! Vì tôi bị nữ nhon mê hoặc cuồng loạn điên đảo không hiểu biết nên phát sanh giận dữ, tội nghiệp này sẽ đọa địa ngục. Ngưỡng mong đức Như Lai vì an lạc chúng sanh mà xót thương khai thị lỗi họa siểm khúc hư dối của nữ nhon, chớ để chúng tôi thân cận nữ nhon hầu sẽ được mãi mãi thoát các sự khổ lụy ».

Đức Phật nói: « Để sự ấy lại, sao vua cần hỏi sự ấy mà chẳng hỏi sự khác? ».

Vua bạch: »tôi không hỏi sự khác. Vì nữ nhon khiến tôi tạo tội địa ngục, nay tôi chỉ muốn biết lỗi họa nữ nhon siểm khúc hư cuồng tà my. Mong đức Thế Tôn khai thị cho ».

Vua Ưu Đà Diên ba lần thỉnh hỏi như vậy.

Đức Phật nói: « Đại Vương trước phải biết lỗi họa của trượng phu rồi sau sẽ quan sát lỗi họa của nữ nhon ».

Vua bạch; «Vâng, bạch đức Thế Tôn! Xin thích muốn được nghe.

Đức Phật nói: «Tất cả trượng phu đều do bốn thứ lỗi làm bất thiện nên bị nữ nhon làm mê loạn.

Một là ở nơi dục nhiễm đắm trước không chán ưa thích nữ nhon mà tưng dật, chẳng biết gần gũi Sa Môn và Bà La Môn đủ tịnh giới tu phước nghiệp.

Vì chẳng thân cận những bực như vậy nên những tịch tín, thi la, đa văn bố thí, trí huệ đều thôi thất. Do vì không có tín giới văn thí huệ nên người ấy chẳng phải thiện trạng phu làm nghiệp đạo ác, không có trí huệ say mê dục lạc, bị dục bắt, bị dục trói, lấy dục làm mạng sống, gần kẻ ngu xa người trí, làm bạn với kẻ ác tạo tội lỗi, tham ưa cảnh bất tịnh của nữ nhơn bèn bị nữ nhơn chế phục như tôi đòi, hệ thuộc sa ngã ở chỗ nữ nhơn, không biết hổ thẹn, gần kề đến ở cửa ghê máu mủ hôi tanh mũi dãi thường chảy như cảnh bất tịnh ở bãi tha ma. Đến đời trái bỏ cha mẹ chẳng biết ơn dưỡng. Bỏ lia Sa Môn Bà La Môn, chẳng có lòng tôn trọng cung kính cúng dường. Với Phật pháp và Tăng chẳng tín kính sẽ mất hẳn Niết bàn giới. Hạng trạng phu này sẽ đọa vào địa ngục Chúng Hiệp và địa ngục A Tì, cũng sẽ phải đọa ngã qui súc sanh không ai cứu được. Dầu nghe lời dạy của Phật, nhưng vẫn mãi nhớ tưởng nữ nhơn ca vũ đùa cười chẳng biết chán lia. Người này quen thói ngu ác chẳng thích tu hành sự việc của thiện trạng phu. Đại Vương nên biết lúc trạng phu thân cận nữ nhơn chính là lúc thân cận nghiệp ác đạo. Đây là lỗi họa thứ nhứt của trạng phu vậy ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

« Cảnh dục đều khổ
Hạ liệt dơ xấu
Máu mủ tanh hôi
Rất đáng chán sợ
Là chỗ chứa hạp
Nhiều thứ lỗi họa
Nào có người trí
Ưa thích cảnh này
Như trong hàm tiêu
Dơ ứ đầy tràn
Cũng như chó sinh
Như dã can chết
Như rừng thây ma
Dầy những ứ dơ
Dục nhiễm dơ ứ
Đáng chán cũng vậy
Những người ngu si
Ái luyện nữ nhơn
Như chó sanh con
Chưa từng bỏ lia
Cũng như ruồi thấy
Đồ ăn ói mửa
Lại như bầy heo

Ham chỗ dơ dáy
Nữ nhờn hay phá
Giới cấm thanh tịnh
Cũng lại làm hư
Công đức danh văn
Làm nhờn địa ngục
Chướng sanh cõi trời
Nào có người trí
Lại thích cảnh dục
Lại như có người
Uống ăn thuốc độc
Thân tâm đao khổ
Chẳng vận động được
Do dục nhờn này
Hay làm gốc khổ
Nhu thân có độc
Ngu chẳng hay biết
Cũng như chẳng rõ
Pháp thuật ảo hóa
Vọng theo tìm cầu
Luống tự khổ nhọc
Người ngu cũng vậy
Đôi với dục nhiễm
Thường khổ tham cầu
Phải đọa địa ngục
Hoặc thiết tiệc tùng
Ca vũ kỹ nhạc
Cưới con gái người
Về làm vợ mình
Chứa hạp nhiều thứ
Khổ chẳng lợi ích
Người ngu gây tạo
Nghệp khổ vô lợi
Thêm lớn các tội
Lui mất căn lành
Trong việc vô lợi
Chẳng tiết thân mạng
Do đây sa đọa
Hố sâu ác đạo
Chiêu vời địa ngục

Hoàn sắt cháy đỏ
Núi dao lưỡi nhọn
Tên độc các khổ
Nữ nhọn hay hạp
Nhiều sự việc khổ
Giả mượn hoa hương
Để chưng diện đẹp
Người ngu ở đây
Vong làm tham cầu
Gàn kẻ ngợi khen
Cảnh sắc hạ liệt
Thôi thất trí huệ
Sa đọa tam đồ
Đây do ngu si
Nên bị mê hoặc
Như chim biển mê
Mê mất hướng bờ
Lại như người ngu
Lấy dây sắt nóng
Đeo vào cổ mình
Như trâu mang ách
Cảnh dục như rượu
Làm say cuồng người
Tại sao người ngu
Chẳng biết gốc khổ
Hoặc với cha mẹ
Chẳng biết ơn thương
Điều do nhục nhiễm
Sanh họa lỗi này
Thường với tà dục
Các pháp như vậy
Ca ngợi tập làm
Chẳng biết hổ thẹn
Họ do ngu si
Nên bị mê loạn
Tạo tội ấy rồi
Sẽ đến tam đồ
Người tối cuồng say
Đam mê cảnh dục
Dầu ơn cha mẹ

Họ cũng bỏ được
Nếu người tham nhiễm
Gần kề cảnh dục
Thì là chống trái
Vô thượng phước điền
Vô lượng câu chi
Vọng tưởng phiền nhiễu
Xoay vần bức não
Từ đây mà sanh
Hoặc lại mong cầu
Danh lợi thế gian
Đem phi pháp ấy
Khuyên dụ lẫn nhau
Do đây hiện tại
Chiêu vời sự khổ
Chết chắc phải đọa
Địa ngục an tỳ
Hiện thấy những khổ
Đều hạp trên thân
Bạn lành lìa xa
Cung trời mất hẳn
Nào có người trí
Ưu thích nơi đây
Thà vào địa ngục
Chạy trên núi đao
Nằm trên lò lửa
Chẳng gần nữ sắc
Nếu người thường nhiễm
Ham mê tà dục
Hư mất rất nhiều
Những sự lợi lạc
Người nữ hay làm
Nhơn các sự khổ
Tham dục hay hoại
Tất cả an lạc
Ác pháp chứa hạp
Thiện hữu xa lìa
Đều do gốc nơi
Tham cầu người nữ
Nếu người được nghe

Lời Phật rằng dạy
Đối với nữ nhơn
Hay sanh chán lìa
Thì là trang nghiêm
Báo trời thanh tịnh
Cũng sẽ mau chứng
Vô thượng Bồ đề.

Lại nữa, này Đại Vương! Luận về cha mẹ đều muốn cho con mình được lợi lạc nên hay làm việc khó làm hay nhẫn sự khó nhẫn, dầu tất cả thứ bất tịnh dơ uế đều chịu được cả, lại muốn thân thể sắc lực của mình mau tăng trưởng nên khiến nó thấy những sự thắng diệu trong Diêm Phù bú mớm nuôi nấng không có lòng mỏi nhàm, lại vì muốn cho con mình được vui sướng nên kinh doanh cầu tìm tài vật để cung cấp đầy đủ cho con và đến nhà người cầu hôn cưới con gái cho con. Hôn thú xong đưa con ái luyện vợ quên mất cha mẹ. Hoặc nó thấy cha mẹ lần suy già nên khinh khi trái nghịch lãng phí tài vật, hoặc dờn cha mẹ cho ở chỗ khác. Đây đều do tham dục làm mê hoặc đên đảo, nên với cha mẹ thì vất bỏ không kính thương nuôi dưỡng, với con gái nhà người thì trân trọng cung kính cung cấp không biết mỏi nhàm, đây là thành tựu gốc địa ngục, cũng là lỗi họa thứ hai của trượng phu vậy ».

Đức Thế Tôn kể rằng:

«Các ông nên biết
Đối với cha mẹ
Tôn trọng cúng dường
Người này thường được
Thích Phạm Hộ Thế
Vệ hộ phò trì
Hay khiến ở nhà
An ổn khoái lạc
Hoặc nhơn buôn bán
Đi biển phương xa
Qua lại an ổn
Được những tài lợi
Chính đây gọi là
Đại bửu vô giá
Hay cho hiệu quả
Tên tối thượng điền
Như vậy hiện đời
Quả báo trân bửu
Đều do cúng dường

Cha mẹ mà đợc
Còn ở đời sau
Sẽ đợc xa rời
Thân hình lừa ngựa
Mang nặng sai khiến
Cũng chẳng sa đọa
Ngục phản sông tro
Núi dao mũi nhọn
Đông sôi sắc đỏ
Lại ở đời kế
Sanh trong loài người
Giàu có của báu
Thóc lúa dư thừa
Vợ con quyến thuộc
Thấy đều hòa mục
Hoặc đến tương lai
Đợc sanh trên trời
Cung điện vườn tược
Âm nhạc tự nhiên
Tha hồ vui chơi
Hưởng thọ diệu lạc
Đâu có người trí
Nghe pháp âm này
Vớ ruộng cha mẹ
Chẳng siêng cúng dường.

Lại này Đại vương! Nếu là trượng phu do nơi tà kiến chẳng biết tự thân mau diệt hoại nên gây tạo nghiệp ác mà tự khi dối. Người ngu si này luống bỏ qua thời giờ, Như gỗ đá chạm trở làm thành, dầu hình giống người mà không hiểu biết quen làm tham dục, thế là thành tựu nghiệp nhơn ác đạo. Đây là lỗi thứ ba của trượng phu».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

Trượng phu thì dục
Làm cho mê loạn
Nên thường gây tạo
Các thứ tội ác
Điên đảo tối tăm
Che chướng tâm họ
Nhơn đó sẽ sanh
Ngục tù ác đạo
Những kẻ tà hạnh

Sẽ còn xa lìa
Tất cả thánh hiền
Cũng chẳng cung kính
Các hàng Sa Môn
Do điên đảo kiến
Nhấn đến qui mạng
Núi sông tà mị
Do vì tham dục
Hoặc lại giết hại
Các loài cầm thú
Thờ tế thần kỳ
Nhơn vì đảo kiến
Phi pháp cầu phước
Do đây lìa hẳn
Tất cả an lạc
Nếu ở trong hàng
Người tạo ác này
Chẳng biết tịnh tín
Hung hiểm không thẹn
Những người như vậy
Lìa hẳng Hiền Thánh
Họ chắc sẽ đọa
Địa ngục kêu la
Hoặc vì tham dục
Bức khổ người khác
Sẽ đọa địa ngục
Đốt cháy tội đốt cháy
Lại vì đảo kiến
Vớ Phật pháp tăng
Chẳng thể thân cận
Cung kính cúng dường
Pháp bửu chánh giáo
Mà chẳng lắng nghe
Xa lìa thánh hiền
Sa đọa ác thú
Vĩ thế người trí
Đã được thân người
Chớ nên làm lẫn
Điên đảo vọng kiến
Nên tu bố thí

Và giữ tịnh giới
Sẽ được sanh thiên
Chúng đạo Bồ đề

Lại này Đại Vương! Hoặc có trượng phu vì thân mạng mình mà quá lao nhọc chứa hạp tài vật, rồi bị nữ nhơn ràng buộc phải cung phụng như tôi đòi nên lại càng tham cầu của báu chẳng bố thí cho Sa Môn và Bà La Môn, họ cũng cam chịu luật vua trị phạt. Thấy nữ nhơn buồn rầu họ liền tự nghĩ nay tôi phải làm sao cho nàng vui vẻ? Những trượng phu này là tội tớ của tham dục, với cảnh hạ liệt bất tịnh ấy lại tưởng là tịnh mà lại sanh lòng ái nhiễm. Lúc gần kề nữ nhơn như vậy chính là tạo thành nghiệp ác đạo. Đây là lỗi thứ tư của trượng phu vậy ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:
«Người tham dục sai mê
Họ thiệt không an lạc
Vì gần kề ác pháp

Chẳng gọi thiện trượng phu
Nếu người tự phóng vật
Không biết gìn cấm giới
Tùy tâm ý mà làm
Hư mất những phước lợi
Người không trí huệ kia
Hành các pháp súc sanh
Chạy đuổi theo ngũ sắc
Nhu theo thích phần dơ
Người ngu chẳng biết xem
Lỗi họa của nhục nhiễm
Vọng tưởng là ân trọng
Nhu người mù lòa kia
Bị sắc dục trói buộc
Thêm lớn lòng ái dục
Dường như loài dã can
Chẳng rời khỏi tha ma
Nơi thanh hương vị xúc
Mà sanh lòng ái nhiễm
Luân chuyển trong sanh tử
Nhu con khỉ cột
Vì vô minh bao che
Bị nữ nhơn mê loạn
Nhu kẻ chợ cầu lợi

Dối phỉnh đến thân cận
Người ngu thân cận dục
Là vào cảnh giới ma
Dường như Ế Đò Ca
Thèm ưa mùi phấn dơ
Cũng như trận mưa đá
Hay tổn hại lúa mạ
Thợ gốm thường gần lửa
Phần nhiều bị phỏng nóng
Những người chưa kiến đế
Bị dục mất pháp lành
N như gió thổi cám nhuyển
Nghĩa ấy cũng như vậy
Giả như thiện trượng phu
Bị kẻ nhờn bắt
Thà chịu khổ nạn này
chẳng nên gần nữ nhờn
Nếu ham thích nữ sắc
Lòng tham càng càng nhiều
Người phạm ngu thủ tướng
Thêm lớn lòng ái dục
N như trong mùa hạ nóng
Đi lâu trong đồng hoang
Khát quá uống nước mặn
Uống xong khát càng tăng
Người chưa thấy chơn thiệt
Ngu si luống sanh sống
Thân cận cùng nữ nhờn
Tham dục ái vững chắc
Nếu người chạm rắn độc
Thì bị rắn làm hại
Người phạm phu phạm dục
Bị dục hại cũng vậy
Ví như bình màu đẹp
Trong đựng toàn thuốc độc
Trong bình thiệt đáng sợ
Mặt ngoài hiện đoan nghiêm
Trang sức cho nữ nhờn
Bảo họ là sinh đẹp
Thân họ rất dơ dáy

Như túi da đầy phân
Lại như lấy lụa màu
Quần lấy lưới dao bén
Trang sức cho nữ nhơn
Nghĩa ấy cũng như vậy
Như lửa đầy hố sâu
Không khói hay đốt cháy
Nữ nhơn cũng như vậy
Bạo ác không xót thương
Như thầy chó thầy rắn
Xấu dơ mà rã thúì
Cũng như đốt phân dơ
Mọi người đều gồm nhòm
Thầy chó rắn cùng phân
Dầu rất đáng gồm nhòm
Nhưng các nữ nhơn kia
Đáng gồm lại càng hơn
Ví như thưở kiếp hoại
Đại địa đều nổi lửa
Rừng rậm những cỏ cây
Tất cả đều bị cháy
Loài vật to ở biển
Nước cạn không lần hết
Tu Di các bửu sơn
Thế giới bị cháy khắp
Thưở kiếp thiêu như vậy
Đốt cháy cả núi biển
Không có chúng sanh nào
Mà có người cứu được
Nhơn ái dục nữ nhơn
Đốt hại các ngu phu
Dường như kiếp hỏa tai
Tất cả bị cháy hết
Thân bất tịnh thường chảy
Mũi dãi đàm máu mù
Sao kẻ ngu mê kia
Lại ái luyện thân ấy
Gân xương kết chỏi nhau
Gói ghém nhờ da thịt
Hôi dơ rất đáng gồm

Như đồ ăn thiêu bỏ
Cũng như cửa kho vựa
Trấu rơm thường bừa bãi
Thân này nhiều dơ xấu
Sung mãn cũng như vậy
Gan mật cật tì vị
Tim phổi ruột phả dơ
Cùng óc tủy mỡ máu
Tám vạn hộ trùng nhỏ
Ở đó thường ăn nút
Các người ngu tối tăm
Lưới si thường quấn trùm
Không hiểu rõ điều ấy
Ăn uống cạn bã thừa
Chín lỗ thường chảy luôn
Thân tội lỗi như vậy
Do nghiệp dơ đời trước
Người ngu ham nữ nhon
Ái luyến nơi thanh sắc
Do đây sanh nhiễm trước
Chẳng từng biết như thiệt
Nhu ruồi thấy ói mửa
Liên sanh lòng ưa thích
Người ngu ưa nữ nhon
Cảnh giới cũng như vậy
Nghiêng ngã nơi nữ sắc
Thường ó quế thân mình
Tại sao người ngu kia
Thích gần kề nơi ấy
Nhu chim chóc kiếm ăn
Chẳng biết tránh lưới bẫy
Tham ái nơi nữ nhon
Bị hại cũng như vậy
Ví như cá trong nước
Lội bơi trước người chài
Liên bị họ bắt được
Há chẳng là tự hại
Nữ nhon như người chài
Siểm cuống khác vì lưới
Nam tử đồng với cá

Bị bắt cũng như vậy
Dao bén của sát nhơn
Dầu cũng là đáng sợ
Dao bén nữ nhơn kia
Tồn hại lại còn hơn
Như bướm đáp lửa đèn
Và lúc nhà bị cháy
Côn trùng bị thiêu đốt
Không ai cứu vớt nó
Mê say nơi nữ nhơn
Bị lửa dục đốt cháy
Do đây đọa ác thú
Không được cứu cũng vậy
Những người ngu tà hạnh
Ái luyến thế thiệp người
Vọng sanh tương ưa thích
Dường như gà trống nhà
Cũng như chim trĩ rừng
Lầm vào chỗ giết hại
Nhơn đó tự tổn thương
Mà không ai cứu giúp
Bỏ rời Phật chánh pháp
Gần kề nữ nhơn kia
Do nghiệp nhơn duyên này
Sa đọa ba ác đạo
Lại như bầy khỉ kia
Chuyên nhảy trong gộp cây
Tất sẽ bị tổn thương
Há chẳng vì tham ngu
Cũng vậy người tham dục
Vớ các nữ nhơn kia
Bị lưới si chụp bắt
Luôn bị khổ sanh tử
Như người tội thế gian
Bị xử giáo nhơn đâm
Kẻ mê say dâm dục
Thường luyến rừng gươm nhơn
Như dùng ngọn lửa mạnh
Đốt nấu vạc nước sôi
Dem bấp mè ném vào

Theo nước sôi trôi chìm
Cũng vậy người tham dục
Chẳng hiểu biết thiện ác
Chết sẽ đọa ác đạo
Bị nấu trong vạc sôi
Sổ lớn của vạc sôi
Sáu mươi bốn câu chi
Những kẻ gây nghiệp ác
Lấy đó làm chỗ ở
Mỗi mỗi vạc như vậy
Rộng lớn một do tuần
Lửa mạnh đốt khắp bề
Đáy và bốn bên vạc
Có kẻ mãn trăm năm
Hoặc hai ba bốn trăm
Chịu khổ nung nấu nóng
Đều do nghiệp mình tạo
Ngục tốt cầm móc bén
Thỉnh thoảng lại móc ra
Da thịch đều như rã
Chỉ còn lại xương trắng
Bấy giờ các ngục tốt
Lại đem đến chuồng sắt
Lấy chài đâm giã nát
Không ai cứu giúp được
Bấy giờ các xương tủy
Đều nát nhỏ như bụi
Do gió nghiệp thổi đến
Chết rồi mà sông lại
Nếu có kẻ xâm bức
Vợ con của kẻ khác
Sẽ phải leo gai sắt
Và bị nạn búa chày
Thiết xoa ba chia nhọn
Hoặc có bốn năm chia
Xâm bức vợ con người
Sẽ bị hình phạt ấy
Lại có quạ mỏ sắt
Mỏ moi lấy tủy óc
Các bày sói dã can

Tranh đến tấp liếm ăn
Người tà dục như vậy
Sẽ đọa địa ngục phần
Hoặc chạy trên mũi dao
Cũng phải trèo núi đao
Người tà dục như vậy
Sẽ đọa ngục nóng đốt
Đã bị khổ cháy thiêu
Rồi đài qua ngục băng
Người tà dục như vậy
Cũng đọa ngục cực nhiệt
Hiền kiêu và đại kiêu
Cùng qua ngục hắc trắng
Người tà dục như vậy
Sẽ chìm sông hèm nóng
Lại trải qua ngục tro
Chưa tới đáy đã chết
Có ngục tạt lê sắc
Năm gốc gai nhọn bén
Bị chó sắt rượt cắn
Sợ chạy vào rừng gai
Ái luyện nơi nữ nhọn
Đọa vào chỗ đại bố
Hoặc phải nuốt hoàn sắt
Hoặc phải uống nước đồng
Có hai núi sắc nóng
Kia đây ép vào nhau
Người tham dục ngày xưa
Nay bị khổ trong ấy
Lúc khổ như vậy
Đều không ai cứu giúp
Bị tội báo khổ ấy
Đều do nghiệp mình gây
Người đồng vui ngày trước
Nay nào thấy họ đâu
Chỉ riêng mình chịu khổ
Họ chẳng đến cứu nhau
Do vì ở đời trước
Tự gây tạo tội nghiệp
Dầu cho đến cha mẹ

Cũng chẳng cứu nhau được
Do vì ở đời trước
Tự gây tạo tội nghiệp
Dầu cho đến con cái
Cũng chẳng cứu nhau được
Do vì ở đời trước
Tự gây tạo tội nghiệp
Dầu cho đến anh em
Cũng chẳng cứu nhau được
Do vì ở đời trước
Tự gây tạo tội nghiệp
Dầu cho đến chị em
Cũng chẳng cứu nhau được
Do vì ở đời trước
Tự gây tạo tội nghiệp
Dầu cho đến bằng hữu
Cũng chẳng cứu nhau được
Kẻ ngu vì tà dục
Tham tìm cầu nữ nhơn
Nơi địa ngục vô gián
Bị những khổ như vậy
Nói nữ nhơn bất tịnh
Dơ xấu nhiều như vậy
Chỗ kẻ ngu đến gần
Người trí đều lìa xa
Thân cận nữ nhơn kia
Rất là tội hạ liệt
Là ác trong những ác
Nào có đáng vui ưa
Các phạm phu tham dục
Thường ôm ấp túi phẫn
Do nghiệp nhơn duyên này
Sẽ nhận vô lượng khổ
Người ngu vì nữ nhơn
Cam chịu những hình phạt
Tù trói và đáng đập
Vẫn không lòng chán lìa
Người ngu vì nữ nhơn
Bị các thứ thiêu hại
Hay nhin chịu khổ đau

Vẫn không lòng chán lia
Hoặc đặt trên cây nhọn
Hoặc giết hoặc nhận nước
Hoặc ném vào hố to
Chịu đủ mọi khổ độc
Dầu thấy khổ như vậy
Còn ở trong dâm dục
Khen gọi các nữ nhơn
Chưa hề biết chán lia
Hoặc có người trí ít
Biết là gốc sự khổ
Biết mà vẫn thân cận
Như keo sơn gập lửa
Nghe lời Phật rằng dạy
Dầu có lòng tin nhận
Vẫn nuôi chứa nữ nhơn
Đông nhiều như bầy dê
Hoặc nghe lời Phật dạy
Vừa khởi lòng hối nhảm
Gây lát hại sanh tham
Như bình độc lại phát
Dường như heo bị bó
Tạm dùng trong gây lát
Nếu thấy vững phần dơ
Lòng tham ái lại sanh
Người ngu nghe pháp rồi
Tạm thời lòng kính sợ
Lúc sau thấy sắc dục
Lòng tham ái lại sanh
Dường như có trượng phu
Từ trên thân đầu mình
Lột bỏ vòng hoa vàng
Lại đội nón sắt nóng
Người ngu vì tham dục
Ném bỏ lời Phật dạy
Tham cầu pháp hạ liệt
Gây tạo các tội nghiệp
Người say mê sắc dục
Đọa trong cõi Diêm La
Thường nuốt hoàn sắt nóng

Lại uống nước đồng sôi
Người sai mê sắt đục
Bỏ lành mà làm quấy
Bỏ rời chỗ thanh lương
Đến hăng côi Diêm La
Nếu người có trí huệ
Nghe Phật nói pháp này
Phải bỏ tất cả đục
Mau cầu đạo xuất ly ».

Đức Thế Tôn nói kệ rồi, vua Ưu Đà Diên bạch rằng: « Bạch đức Thế Tôn! Những lời vừa được nghe đây thật là hi hữu hi hữu. Đức Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác khéo nói lời họa của sắc đục. Nay tôi quy y Phật Pháp Tăng tam bảo. Từ đây đến trọn đời tôi quy y Phật Pháp Tăng làm Ưu Bà Tắc, ngưỡng mong đức Thế Tôn nhiếp thọ tôi ».

Đức Phật nói kinh này rồi, vua Ưu Đà Diên và các đại chúng Trời Người thế gian Thiên Long Bát Bộ nghe lời đức Phật dạy tất cả đều hoan hỉ phụng hành.

PHÁP HỘI ƯU ĐÀ DIÊN VƯƠNG
THỨ HAI MƯƠI CHÍN
HẾT

--- o0o ---

XXX.PHÁP HỘI DIỆU HUỆ ĐỒNG NỮ THỨ BA MƯỜI

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở tại thành Vương Xá trong núi Kỳ Xà Quật cùng chúng đại Tỳ Kheo ngàn hai trăm năm mươi người và đại Bồ Tát mười ngàn người câu hội.

Bây giờ thành Vương Xá có trưởng giả nữ tên Diệu Huệ mới tám tuổi dung mạo đoan chánh xinh đẹp đầy đủ tướng người ai thấy đều vui thích, đã từng thân cận cúng dường trông các căn lành nơi vô lượng chư Phật quá khứ. Đồng nữ Diệu Huệ đến lễ chun đức Như Lai nhiều ba vòng qùy chấp tay bạch rằng:

«Đấng Vô thượng Chánh giác
Làm đèn sáng thế gian
Xin cho phép tôi hỏi
Sở hành của Bồ Tát ».

Đức Phật phán : «Nay cho người tùy ý hỏi, Phật sẽ giải thuyết để dứt lưới nghi».

Diệu Huệ liền nói kệ thỉnh hỏi:

«Làm sao được thân đẹp
Đại phú và tôn quý
Lại do nhơn duyên gì
Quyển thuộc khó trở hoại
Thế nào thấy thân mình
Được thọ biến hóa sanh
Ngồi hoa sen ngàn cánh
Diện phụng Phật Thế Tôn
Thế nào chứng nhập được
Tự tại thắng thân thông
Đến khắp vô lượng cõi
Kính lễ lạy chư Phật
Thế nào được không oán
Lời nói được người tin
Trừ sạch các pháp chướng
Lìa hẳn các ma nghiệp
Thế nào lúc mạng chung
Được thấy chư Phật hiện
Nghe nói pháp thanh tịnh

chẳng bị khổ não bức

Đấng đại bi vô thượng

Xin thương giải thuyết cho »

Đức Phật bảo Diệu Huệ : «Lành thay lành thay! Khéo hỏi được nghĩa thâm diệu ấy. Lắng nghe kỹ và khéo suy gẫm đức Phật sẽ nói cho ».

Diệu Huệ bạch rằng : «Vâng bạch thế Tôn! Xin muốn được nghe ».

Đức Phật dạy : «Này Diệu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được thọ thân hình đoan chánh : một là nơi ác hữu chẳng khởi lòng giận hờn, hai là an trụ đại từ, ba là rất thích chánh pháp, bốn là tạo hình tượng Phật ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

« Sân hoại thiện căn chớ tăng trưởng

Từ tâm thích pháp tạo hình Phật

Sẽ được thân đủ tướng trang nghiêm

Tất cả chúng sanh thường ưa thấy.

Lại này Diệu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được thân phú quý : một là bố thí đúng thời, hai là không lòng khinh mạn, ba là vui mừng mà cho, bốn là chẳng mong quả báo ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

«Đúng thời bố thí không khinh mạn

Hoan hỉ đem cho chẳng mong cầu

Nơi bốn hạnh này thường siêng tu

Thọ sanh sẽ được đại phú quý ».

Lại này Diệu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được quyền thuộc chẳng trở hoại : một là khéo rời bỏ được lời ly gián, hai là làm cho chúng sanh tà kiến an trụ chánh kiến, ba là chánh pháp sắp diệt hộ trì cho còn lâu, bốn là dạy chúng sanh xu hướng Phật Bồ Đề ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

«Bỏ rời ly gián và tà kiến

Chánh pháp sắp diệt hay hộ trì

Khiến chúng sanh trụ đại Bồ Đề

Sẽ được quyền thuộc không hư hoại ».

Lại này Diệu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp sẽ được ở trước chư Phật hóa sanh ngồi tòa liên hoa : một là cầm hoa quả đẹp ngon và hương thơm dâng cúng chư Phật và các chùa tháp, hai là trọn chẳng vọng làm tổn hại kẻ khác, ba là tạo tượng Phật ở trên đài sen, bốn là với Phật Bồ đề hay sanh lòng tin thanh tịnh ».

Đức Thế Tôn nói Kệ rằng:

«Hoa hương cúng Phật và chùa tháp

Chẳng hại kẻ khác và tạo tượng

Rất tin hiểu nơi Phật Bồ Đề

Được ngồi hoa sen sanh trước Phật.

Lại này Diêu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được thân thông thù thắng từ một Phật độ đến một Phật Độ: một là thấy người tu pháp lành thì chẳng làm chướng não, hai là lúc người thuyết pháp trọn chẳng làm trở ngại ba là thấp đèn sáng cúng dường tháp Phật, bốn là siêng tu tập các môn thiền định »

Đức Thế Tôn kể rằng:

«Thấy người tu lành thuyết chánh pháp

Chẳng hủy báng cũng chẳng trở ngại

Tháp thờ Như Lai cúng đèn sáng

Siêng tu thiền định đạo nước Phật.

Lại này Diêu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì ở đời không oán thù : một là dùng lòng không dua vạy mà gần gũi thiện hữu, hai là là nơi pháp thù thắng của người không lòng tật đố, ba là người được danh dự lòng vui mừng theo, bốn là nơi hạnh Bồ Tát không lòng khinh hủy».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

«Chẳng lòng dua vạy gần hạnh lành

Người có hơn ta không ganh ghét

Người được danh dự thường hoan hỉ

Chẳng chê Bồ Tát được không oán.

Lại này Diêu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì lời nói được người tin : một là phát ngôn tu hành thường tương ưng, hai là ở chỗ thiện hữu chẳng dấu lỗi quấy, ba là nơi pháp được nghe chẳng tìm lỗi dở, bốn là với người thuyết pháp chẳng sanh ác tâm ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

«Phát ngôn tu hành thường tương ưng

Chẳng giấu tội mình với thiện hữu

Nghe kinh chẳng tìm lỗi hơn pháp

Lời nói tất cả được người tin.

Lại này Diêu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì có thể rời lia pháp chướng mau được thanh tịnh: một là thâm tâm ưu thích nhiếp trì ba luật nghi, hai là nghe kinh thậm thâm chẳng sanh lòng nghi báng, ba là thấy Bồ Tát tân phát ý thì sanh tâm Nhứt thiết trí bốn là đối với tất cả hữu tình có tâm đại từ bình đẳng ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

«Dùng tâm ý nguyện nhiếp luật nghi

Nghe kinh thậm thâm hay tin hiểu

Kính sợ phát tâm tưởng là Phật

Tâm từ khắp độ tiêu chướng nạn.

Lại này Diệu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay rời lia các ma nghiệp: một là biết rõ pháp tánh bình đẳng, hai là phát khởi tinh tiến, ba là thường siêng niệm Phật, bốn là tất cả thiên căn đều hồi hướng Vô thượng Bồ Đề.

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

«Biết được các tánh bình đẳng
Thường khởi tinh tiến Như Lai
Hồi hướng tất cả các thiên căn
Chúng ma không thể được dịp hại.

Lại này Diệu Huệ ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì lúc lâm chung được chư Phật hiện tiền : một là người có cầu muốn gì thì bố thí cho đầy đủ, hai là nơi các pháp lành sanh tin hiểu sâu, ba là với chư Bồ Tát thí cúng đồ trang nghiêm, bốn là ở nơi Tam bửu siêng lo cúng dường ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

«Người có cầu dùng thí cho đủ
Tin hiểu pháp sâu cúng trang nghiêm
Tam bửu phước điền siêng cúng dường
Lâm mạng chung thời thấy Phật hiện ».

Diệu Huệ đồng nữ bạch rằng : Bạch đức Thế Tôn ! Như lời đức Phật dạy về hạnh Bồ Tát tôi sẽ phụng hành. Trong bốn mươi hạnh ấy nếu tôi thiếu một hạnh mà chẳng tu thì trái với lời đức Phật dạy là khi đối đức Như lai ».

Tôn giả Mục Kiền Liên bảo đồng nữ Diệu Huệ rằng : «Hạnh Bồ Tát rất khó làm được, nay cô phát nguyện lớn thù thắng ấy, có phải là cô đã được tự tại nơi nguyện ấy chăng?».

Diệu Huệ bạch Tôn Giả rằng: «Nếu hoàng nguyện của tôi chơn thiệt chẳng hư có thể làm cho các hạnh Bồ Tát được viên mãn thì xin cõi Đại Thiên Tam Thiên này chấn động sáu cách trời mưa hoa đẹp trống trời tự kêu ».

Đồng nữ nguyện xong, hư không tuôn hoa như mưa, trống trời kêu vang, cả Đại Thiên thế giới chấn động sáu cách.

Diệu Huệ bạch Tôn Giả rằng : «Do lời phát nguyện chơn thiệt ấy đời vị lai tôi sẽ thành Phật như đức Thích Ca Như Lai. Cõi nước tôi không có các ma sự và tên ác thú nữ nhơn. Nếu lời tôi nói đây không hư vọng thì nguyện cho thân thể đại chúng đều kim sắc ».

Đồng nữ nói xong cả chúng đều thành kim sắc.

Tôn giả Mục Kiền Liên rời chỗ ngồi đứng dậy trích y vai hữu đánh lễ chơn Phật mà bạch rằng : «Bạch đức Thế Tôn ! Nay tôi trước lạy Bồ Tát sơ phát tâm và chúng đại Bồ Tát ».

Văn Thù Sư Lợi Pháp Vương Tử hỏi Diệu Huệ : «Cô an trụ pháp gì mà phát nguyện thành thiệt ấy?».

Đồng nữ Diệu Huệ đáp rằng : «Bạch Văn Thù Sư Lợi ! Lời hỏi ấy chẳng phải. Tại sao? Vì trong pháp giới không có sở trụ vậy ».

Lại hỏi: «Thế nào gọi là Bồ Đề? ».

Đáp: «Vô phân biệt pháp, đây gọi là Bồ Đề ».

Lại hỏi : «Thế nào gọi là Bồ Tát? ».

Đáp : «Tất cả các pháp đồng tướng hư không, đây gọi là Bồ Tát ».

Lại hỏi : «Thế nào gọi là Bồ Đề? ».

Đáp : «Hạnh dường như dương diệm cốc hương, đây là hạnh Bồ đề ».

Lại hỏi : «Y cứ mật ý gì mà nói như vậy? ».

Đáp : « Ở trong đây tôi không thấy có chút pháp mật chẳng phải mật ».

Lại hỏi : «Nếu như vậy thì tất cả phàm phu lẽ ra là Bồ Đề? ».

Đáp : «Ngài cho rằng Bồ Đề khác với phàm phu ư! Chớ quan niệm như vậy. Tại sao? Vì đồng một tướng pháp giới chẳng thủ chẳng xả không có thành hoại vậy ».

Lại hỏi : «Trong nghĩa này người hiểu rõ được số ấy có bao nhiêu? ».

Đáp : «Như bao nhiêu lượng tâm tâm sở huyễn hóa thì có bao nhiêu chúng sanh huyễn hoá hay hiểu rõ nghĩa này »

Lại hỏi : «Huyễn hóa vốn không có sao lại có tâm tâm sở như vậy?».

Đáp : «Pháp giới cũng vậy chẳng có chẳng không, nhẫn đến Như Lai cũng chẳng có chẳng không như vậy ».

Văn Thủ Sư Lợi Bồ Tát bạch đức Phật rằng : «Bạch đức Thế Tôn ! Đồng nữ Diêu Huệ này thật rất hi hữu hay thành tựu được pháp nhẫn như vậy ».

Đức Phật phán : « Đúng như vậy, thiết như lời Văn Thủ Sư lợi nói. Nhưng thưở qua khứ đồng nữ này đã phát tâm Bồ đề trải qua ba mươi kiếp rồi ta mới phát xu vô thượng Bồ Đề. Đồng nữ này cũng làm cho Văn Thủ Sư Lợi an trụ vô sanh nhẫn ».

Văn thủ Sư Lợi Bồ Tát liền dạy lại đánh lễ đồng nữ Diêu Huệ và bạch rằng : «Thuở quá khứ vô lượng kiếp trước tôi đã từng cúng dường cô, chẳng ngờ ngày nay lại được thân cận».

Diêu Huệ nói : «Bạch Ngài Văn Thủ Sư Lợi ! Ngài chớ sanh khởi phân biệt như vậy. Tại sao, vì do vô phân biệt mà được vô sanh nhẫn vậy».

Văn Thủ Sư Lợi Bồ Tát lại hỏi Diêu Huệ đồng nữ : «Nay cô vẫn chưa chuyển đổi thân nữ nhơn ư?».

Diêu Huệ nói : « Tướng nữ nhơn trọn bất khả đắc thì nay chuyển đổi những gì. Bạch Văn Thủ Sư Lợi ! Tôi sẽ vì Ngài mà dứt trừ nghi hoặc. Do vì tôi nói lời chơn thiết như vậy : Đòi đương lai lúc tôi được vô thượng Bồ đề, trong chánh pháp của tôi các hàng Tỳ Kheo nghe lời truyền thiện lai xuất gia nhập đạo. Trong quốc độ tôi tất cả chúng sanh thân đều kim sắc ăn mặc đồ dùng như cung trời thứ sáu đều tùy niệm hiện ra, không có ma sự và các ác đạo cũng không có tên nữ nhơn, có tòa bảy báu trên giảng lưới báu, hoa sen bảy báu trùm với tướng báu, như cõi thanh tịnh trang nghiêm của Văn Thủ Sư Lợi được thành đồng nhau không khác. Nếu lời tôi nói trên đây không hư

vọng thì nay toàn đại chúng thân đều kim sắc, thân nữ nhơn của tôi biến thành nam tử như Tỳ Kheo trí pháp ba mươi tuổi».

Đồng nữ nói xong, toàn đại chúng thân đều kim sắc. Diệu Huệ chuyển thành nam tử như Tỳ Kheo trí pháp ba mươi tuổi.

Bấy giờ chư Thiên Địa cư chuyển nhau ca ngợi : « Thiện tai! Đại tai ! Diệu Huệ đại Bồ Tát có thể thọ vị lai lúc thành Bồ Đề cõi nước nghiêm tịnh công đức như vậy ».

Đức Phật bảo Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : «Diệu Huệ Bồ Tát này đời Đương Lai thành Phật hiệu là Thù Thắng công Đức Bửu Tạng Như Lai ».

Đức Phật nói lời này có ba mươi câu chi chúng sanh an trụ bất thối chuyển nơi Vô thượng Bồ Đề, tám mươi câu chi chúng sanh xa trần lia cấu được pháp nhãn tịnh, tám ngàn chúng sanh được trí chúng. Năm ngàn Tỳ kheo hành Bồ Tát thừa lòng muốn thôi chuyển nay nhơn vì thấy Diệu Huệ Bồ Tát ý nguyện thiện căn oai đức thù thắng nên đều cõi thượng y đang mặc dăng lên đức Như Lai rồi phát hoằng thệ rằng: « Do thiện căn này chúng tôi quyết định thành Vô thượng Bồ đề ».

Vì chư Tỳ Kheo này đem thiện căn hồi hướng Vô thượng Bồ đề nên siêu chín mươi kiếp khổ sanh tử được chẳng thối chuyển Vô thượng Bồ đề.

Đức Phật liền thọ ký cho năm ngàn Tỳ kheo ấy rằng : « Đời đương lai qua sau ngàn kiếp, trong kiếp Vô Cấu Quang Minh, thế giới Dương Diệm, quốc độ Nam Nhân, trong một kiếp nối kế nhau thành Phật đồng một hiệu là Biện Tài Trang Nghiêm Như Lai ».

Đức Phật phán tiếp: «Này Văn Thù Sư Lợi! Pháp môn như vậy có đại oai đức hay khiến chư Bồ Tát và người Thanh Văn thừa được lợi ích lớn.

Này Văn Thù Sư Lợi ! Hoặc có thiện nam tử thiện nữ nhơn vì cầu Bồ đề mà không phương tiện thiện xảo hành sáu Ba La mật mãn ngàn kiếp. Lại có người trong nửa tháng biên chép đọc tụng kinh này, thì phước đức đây hơn phước đức trên ngàn muôn ức lần, hẳn đến không toán số thí dụ.

Này Văn Thù Sư Lợi ! Pháp Môn vi diệu như vậy là căn bản của các khế kinh Đại thừa, ta đem phước chúc cho ông, đời đương lai ông thọ trì đọc tụng giải thuyết cho Ví như vua Chuyển Luân Thánh Vương xuất thế thì bảy báu đều hiện ra tại trước vua ; Sau khi vua mất thì bảy báu cũng mất theo.

Pháp môn vi diệu này lưu hành tại thế gian thì chính là pháp nhãn thất Bồ đề phần v. v...của chư Như Lai chẳng mất. Nếu không lưu hành thì chánh pháp sẽ mất.

Vì thế nên, này Văn THù Sư Lợi ! Nếu người muốn cầu Bồ đề thì nên phát khởi tinh tiến

biên chép kinh này thọ trì đọc tụng vì người mà giải thuyết. Đây là lời dạy của Phật, chớ để đời sau phải sanh lòng hối hận ».

Đức Phật nói kinh này rồi, Diệu Huệ Bồ Tát, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát và cả đại chúng Thiên Long Bát Bộ nghe lời Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

PHÁP HỘI DIỆU HUỆ ĐỒNG NỮ
THỨ BA MƯƠI
HẾT

--- oOo ---

XXXI. PHÁP HỘI HẰNG HÀ THƯỢNG ƯU BÀ DI BA MƯƠI MỘT

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở nước Xá Vệ tại vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc.

Bấy giờ thành Xá Vệ có Ưu Bà Di tên HẰNG HÀ THƯỢNG từ nhà đến chỗ đức Phật đánh lễ chơn Phật rồi lui ngồi một phía. Đức Thế Tôn hỏi ƯU BÀ DI ấy rằng: Ngươi từ đâu đến?

-Bạch đức Thế Tôn Nếu hỏi hoá nhơn rằng từ đâu đến? Hỏi như vậy thì phải trả lời thế nào?

- Nay Ưu Bà Di! Luận về hóa nhơn không có vãng lai cũng không sanh diệt đâu nên nói là có chỗ từ đó mà đến.

-Bạch đức Thế Tôn! Các pháp há chẳng phải đều như hóa cả ư?

-Này Ưu Bà Di! Đúng vậy. Đúng như lời ngươi nói.

-Bạch đức Thế Tôn! Nếu tất cả pháp đều như hóa thì sao hỏi rằng ngươi từ đâu đến?

-Này Ưu Bà Di! Người huyền hóa ấy chẳng để ác đạo chẳng sanh lên trời chẳng chứng Niết bàn, này HẰNG HÀ THƯỢNG! Ngươi cũng như vậy sao?

-Bạch Đức Thế Tôn! Nếu tôi thấy thân khác với huyền hóa mới nên nói là qua ác đạo sanh thiện đạo chứng Niết bàn. Tôi chẳng thấy thân khác với huyền hóa thì sao lại nói là qua ác đạo sanh thiện đạo chứng niết bàn.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Như tánh niết bàn cứu cánh chẳng còn sanh thiết ác đạo và Niết bàn, tôi xem thân mình cũng vậy

-Này Ưu Bà Di! Ngươi há chẳng xu hướng Niết bàn giới ư?

-Bạch đức Thế Tôn! Nếu đem lời hỏi này hỏi nơi vô sanh thì nên trả lời thế nào?

-Này Ưu Bà Di! Vô sanh tức là niết Bàn vậy

-Bạch đức Thế Tôn! Các pháp há chẳng đều đồng niết bàn hư?

-Này Ưu Bà Di! Đúng vậy. Đúng như lời ngươi nói.

-Bạch đức Thế Tôn! Nếu tất cả pháp đồng Niết bàn thì sao lại hỏi ngươi há chẳng xu hướng Niết bàn giới sao ư?

Lại nữa bạch đức Thế Tôn! Ví như hóa nhơn hỏi hóa nhơn người há chẳng xu hướng Niết bàn u? Họ sẽ phải đáp thế nào?

-Này Ưu Bà Di! Họ hỏi như vậy không có phan duyên.

-Bạch đức Thế Tôn! Đức Như Lai há lại dùng phan duyên để nêu lời hỏi ấy?

-Này Ưu Bà Di! Lời ta hỏi cũng không phan duyên, nhưng vì trong pháp hội đây có thiên nam tử thiên nữ nhơn đáng được thành thực nên ta phát lời hỏi ấy. Tại sao? Vì Như Lai ở nơi danh tự các pháp ấy còn là bất khả đắc thì nào có các pháp và kẻ hay xu hướng Niết Bàn kia.

-Bạch đức Thế Tôn! Nếu như vậy thì sao lại vì Bồ Đề mà tích tập thiện căn, vì chư Bồ Tát và chư thiện căn đều là bất khả đắc.

-Này Ưu Bà Di! Lúc tích tập tức vô tâm vậy, lúc chẳng phải tích tập cũng như vậy.

-Bạch đức Thế Tôn! Vô tâm được nói ấy là muốn thuyết minh nghĩa gì?

-Này Ưu Bà Di! Pháp ấy chẳng phải tư duy biết được cũng chẳng phải tư duy đến được. Tại sao? Vì trong ấy tâm còn là bất khả đắc hướng là pháp được tâm sanh. Do vì tâm bất khả đắc nên gọi là chỗ bất tư nghị. Chỗ bất tư nghị ấy chẳng phải đắc chẳng phải nhiễm chẳng phải tịnh. Tại sao? Vì Như Lai thường nói các pháp như hư không không có chướng ngại vậy.

-Bạch đức Thế Tôn! Nếu tất cả pháp như hư không sao đức Thế Tôn lại nói các sắc có các sắc thọ tướng hành thức cùng các giới xứ mười hai nhơn duyên hữu lậu vô lậu nhiễm là tịnh sanh tử Niết bàn?

-Này Ưu Bà Di! Như nói rằng: Ngã, dầu có lời nói mà thiệt không có ngã tướng để được. Ta nói các sắc cũng thiệt không có sắc tướng để được nhân đến nói Niết bàn cũng không có Niết bàn tướng để được.

Này Ưu Bà Di! trong pháp của ta những người tu phạm hạnh thấy tất cả pháp đều vô sở đắc mới được gọi là người chơn tu phạm hạnh. Còn người tăng thượng mạn nói hữu sở đắc thì chẳng gọi là an trụ chơn phạm hạnh. Người tăng thượng mạn như vậy nghe thâm pháp này sanh lòng rất kinh nghi, họ chẳng giải thoát được sanh lão bệnh tử ưu bi khổ não.

Này Ưu Bà Di! Sau khi ta diệt độ có người hay diễn thuyết pháp đoạn dứt lưu chuyển thậm thâm này, có kẻ ngu si vì ác kiến nên đối pháp sư sanh lòng sân hận, do đây họ bị sa đọa địa ngục.

-Bạch đức Thế Tôn! Như đức Phật nói pháp dứt lưu chuyển, do nghĩa gì mà gọi tên dứt lưu chuyển?

-Này Ưu Bà Di! Dứt lưu chuyển là nói thiệt tế bất tư nghị giới, pháp này chẳng thể xoi đục trở hoại nên gọi tên là pháp dứt lưu chuyển ».

Bấy giờ đức Thế Tôn vui vẻ mỉm cười, từ diện môn phóng ra những tia sáng xanh vàng đỏ trắng hồng tía pha lê chiếu suốt khắp vô lượng thế giới trên đến trời Phạm Thế rồi xong về nhập vào danh đức Như Lai.

Tôn giả An Nam thấy sự ấy liền đứng dậy trích vai hữu chắm đức chắp tay cung kính bạch Phật: «Bạch đức Thế Tôn! Do nhơn duyên gì mà hiện mỉm cười? ».

Đức Phật phán: «Nầy An Nan! Ta nhớ quá khức có ngàn đức Như Lai cũng tại xứ này nói pháp như vậy, trong các chúng hội kia cũng có Hằng Hà Thượng Ưu Bà Di làm thượng thủ. Ưu Bà Di kia và các đại chúng nghe chư Như Lai kia nói pháp này rồi đều xuất gia ở nơi Vô dư Niết bàn mà được diệt độ ».

Tôn Giả An Nan bạch Phật: «Bạch đức Thế Tôn! Nên đặt tên kinh này là gì, chúng tôi phải thọ trì thế nào? ».

Đức Phật phán: «Nầy An nan! Kinh này tên là Vô Cấu Thanh Tịnh, các ông nên thọ trì như vậy ».

Lúc nói kinh này có bảy trăm Tỳ Kheo và bốn trăm Tỳ Kheo Ni hết hẳn các lậu tâm được giải thoát.

Chư Thiên cõi Dục đem các thứ hoa trời rải lên đức Phật mà nói rằng: « Ưu Bà Di này rất hi hữu có thể cùng đức Như Lai đối đáp được vô sở úy. Người này đã từng ở chỗ vô lượng chư Phật thân cận cúng dường vun trồng các thiện căn».

Đức Phật nói kinh này rồi, Hằng Hà Thượng Ưu Bà Di và hàng đại chúng Thiên Long Bát Bộ nghe lời Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

HẾT

--- oOo ---

XXXII. PHÁP HỘI VÔ ÚY ĐỨC BỒ TÁT THỨ BA MƯƠI HAI

Như vậy tôi nghe một lúc đức Bà Già Bà ở thành Vương Xá trong núi Kỳ Xà Quật cùng năm trăm Tỳ Kheo câu hội chư đại Bồ Tát vô lượng vô biên có tám ngàn đại Bồ Tát làm thượng thủ, đều được tam muội và đà la ni, khéo nhập ba môn giải thoát không vô tướng vô nguyện, thiện xảo các thân thông, được vô sanh pháp nhẫn, danh hiệu các ngài là : Di Lô Bồ Tát, Đại Di Lô Bồ Tát, Thường Nhập Định Bồ Tát, Thường Tinh Tiến Bồ Tát, Bửu Thủ Bồ Tát, Thường Hỷ Căn Bồ Tát, Bạt Đà Bà La Bồ Tát, Bửu Tướng Bồ Tát, La Hầu Bồ Tát, Thích Thiên Bồ Tát, Thủy Thiên Bồ Tát, Thượng Ý Bồ Tát, Thắng Ý Bồ Tát, Tăng Thượng Ý Bồ Tát, có tám ngàn đại Bồ Tát như vậy làm thượng thủ.

Đức Thế Tôn ở Vương xá thành được nhà Vua các Vương Tử, Bà La Môn, Trưởng giả, Cư sĩ tôn trọng tán thán cúng dường. Đức Thế Tôn có đủ vô lượng trăm ngàn vạn chúng cung kính vây quanh mà vì họ thuyết pháp.

Bấy giờ chư Tôn giả Xá Lợi Phất, Đại Mục Kiền Liên, Đại Ca Diếp, Tu Bồ Đề, Phú Lâu Na Di Đa La Ni Tử, Ly Bà Đa, A Thập Bà, Ưu Ba Ly, La Hầu La, A Nan, vô lượng chư đại Thanh Văn như vậy buổi sáng chính y cầm bát vào thành Vương Xá đến từng nhà đứng như pháp mà khát thực không có duyên gì khác, lần lần đi đến trước cung điện của vua A Xà Thế, đồng đứng yên lặng chẳng nói khát thực hay chẳng khát thực.

Vua A Xà Thế có người con gái tên Vô Úy Đức đoan chánh xinh đẹp vô song thành tựu công đức tối thắng thù diệu mới mười hai tuổi mang guốc vàng bửu đang ngồi trên cung lầu thấy chư Thanh Văn mà chẳng đứng dậy vẫn yên lặng ngồi tại chỗ. Vua A Xà Thế thấy vậy mới bảo rằng : «Con chẳng thấy chư vị ấy là đệ tử thượng túc của đức Thích Ca Như Lai đã thành tựu đại pháp làm phước điền cho thế gian vì thương chúng sanh mà các Ngài đi khát thực. Nay con được thấy các Ngài sao con chẳng dậy chẳng nghinh chẳng lễ chẳng hỏi han lại chẳng nhường chỗ ngồi. Con thấy sự gì mà chẳng đứng dậy tiếp nghinh? ».

Vô Úy Đức tâu Phụ Vương : «Chẳng hay phụ vương có thấy có nghe Chuyển Luân Thánh Vương thấy các Tiểu Vương mà đứng dậy tiếp nghinh chẳng? ».

A Xà Thế Vương nói : «Không dậy tiếp nghinh».

Vô Úy Đức lại tâu : Phụ Vương có thấy có nghe lúc sư tử chúa muông thú thấy các dã can liền đứng dậy tiếp nghinh chẳng? ».

A Xà Thế Vương nói: «Không có sự ấy ».

Vô Úy Đức lại tâu «Phụ Vương có thấy có nghe Đế Thích Thiên Vương tiếp nghinh Chư Thiên Tử, đại Phạm Thiên Vương lễ kính Thiên chúng chẳng? ».

A Xà Thế Vương nói : «Không có sự ấy ».

Vô Úy Đức lại tâu : « Phụ Vương có thấy có nghe thần biển lớn lễ kính các thần sông thần ao chẳng? ».

A Xà Thế Vương nói : «Không có sự ấy ».

Vô Úy Đức lại tâu : «Phụ Vương có thấy có nghe Tu Di Sơn Vương lễ kính các Sơn Vương khác chẳng? ».

A Xa Thế Vương nói : «Không có sự ấy».

Vô Úy Đức lại tâu : «Phụ Vương có thấy có nghe thần nhật nguyệt lễ kính trùng đom đóm chẳng? ».

A Xà Thế Vương nói : «Không có sự ấy ».

Vô Úy Đức tâu : «Phụ Vương nên biết Bồ Tát phát tâm xu hướng Vô thượng Bồ đề dùng đại từ bi sao lại lễ kính hàng Thanh Văn rời lìa tâm đại bi ! Đâu có sư tử vương Bồ Tát cầu đạo Vô thượng, Chánh chơn Chánh giác lại lễ các dã can Tiểu thừa ! Đâu có Bồ Tát đã cầu đạo đại phạm thanh tịnh tiến lên Vô thượng Bồ đề lại nên thân cận hàng Thanh Văn thiện căn kém ít ! Đâu

có người muốn đến biển lớn đại trí muốn cầu khéo biết khối đại pháp mà lại còn cầu dấu chun trâu, vì hàng Thanh Văn nghe âm thanh từ nơi người khác vậy. Đâu có người muốn đến núi Phật Tu Di để cầu sắc thân vô biên của Như Lai mà lại cầu sức không tam muội trong hột cải của hàng Thanh Văn mà đi lễ họ. Đâu có người đã được nghe công đức trí huệ của chư Phật như nhứt nguyệt quang lại lễ kính hàng Thanh Văn để cầu lửa sáng đom đóm, vì hàng Thanh Văn chỉ có thể tự lợi tự soi từ người khác nghe âm thanh mà được hiểu vậy.

Tâu Phụ Vương ! Sau khi các đức Phật nhập Niết Bàn còn chẳng kể kính hàng Thanh Văn huống là nay đức Thế Tôn còn tại thế gian. Tại sao ? Vì nếu người nào thân cận hàng Thanh Văn tất phát tâm Thanh Văn, người nào thân cận hàng Duyên Giác tất phát tâm Duyên Giác, có ai gần gũi đáng Chánh chơn Chánh giác tất phát tâm Vô thượng Bồ Đề ».

Nói xong, Vô Úy Đức liền dùng kệ báo cáo Phụ Vương A Xà Thế:

« Ví như người đến biển
Mà lấy một văn tiền
Tôi thấy chư Thanh Văn
Tu hành cũng như vậy
Đến biển đại pháp rồi
Bỏ khối báu Đại thừa
Mà khởi tâm hẹp kém
Tu hành đạo Tiểu thừa
Như người thân cận vua
Xuất nhập không chương ngại
Theo vua xin một tiền
Người này uổng gần vua
Cung kính gần Luân Vương
Xin của vật trăm ngàn
Giúp vô lượng kẻ nghèo
Đây là khéo gần vua
Như người xin một tiền
Thanh Văn cũng như vậy
Chẳng cầu chơn giải thoát
Mà lấy tiểu Niết bàn
Nếu khởi tâm hẹp kém
Tự lợi chẳng tự tha
Dường như tiểu y sư
Chỉ hay trị thân mình
Ví như đại y vương
Trị bệnh rất nhiều người

Khéo sanh lòng từ bi
Được cung kính danh tiếng
Y sư được thể lợi
Vì được biết y phương
Tự độ chẳng độ tha
Người trí chẳng cung kính
Như y vương thiện xảo
Thông đạt các y phương
Cứu vô lượng ngàn ức
Các chúng sanh bịnh khổ
Y vương được thể gian
Cung kính và danh tiếng
Người phát tâm Bồ đề
Khắp trị bịnh phiền não
Như rừng tì ma kia
Hoa hương bóng chẳng tốt
Thanh Văn như tì ma
Chẳng phát tâm cứu thế
Như chỗ thọ vương lớn
Nhiều người được lợi ích
Chư Bồ Tát cũng vậy
Hay lợi ích mọi người
Chẳng dùng nắng mùa thu
Hay cạn dòng nước nhỏ
Đến cạn biển cả rồi
Hay chứa vô lượng chúng
Đạo Thanh Văn kém hẹp
Dường như dầu chum trâu
Chẳng dứt được tất cả
Phiền não của chúng sanh
Chẳng phải lên núi nhỏ
Mà hiện kim sắc thân
Chỉ lên núi Tu Di
Đều thấy thân kim sắc
Nên biết chư Bồ Tát
Cũng như núi Tu Di
Do Bồ Tát trụ thế
Thế gian được giải thoát
Đều là một sắc thân
Đầy đủ Nhứt thiết trí

Trí Thanh Văn chẳng vậy
Dường như sương buổi sáng
Chẳng lợi được cho đời
Vì họ chẳng chứng pháp
Nnhư mưa lớn tăng trưởng
Lợi ích vô lượng loài
Thanh Văn như sương mai
Bồ Tát như mưa lớn
Thân cận được đại pháp
Nnhư sức biển nhận nhiều
Nnhư hoa héo ném bỏ
Không còn hương thơm đẹp
Mọi người chẳng thích nó
Chỉ ưa hoa chiêm bặc
Nnhư câu thanh liên hoa
Đẹp thơm rất kỳ diệu
Hoa bỏ như Thanh Văn
Trì hẹp chẳng lợi người
Nnhư hoa chiêm bặc kia
Bồ Tát cũng như vậy
Vì thương mến chúng sanh
Hay hóa độ chúng sanh
Phụ Vương có từng biết
Gì là đại kỳ đặc
Một người tại đồng hoang
Lợi ích nhiều người vậy
Nếu muốn an ổn tốt
Độ vô lượng chúng sanh
Phải phát tâm Bồ đề
Chớ theo đạo Tiểu thừa
Trong thế gian đồng hoang
Hay cứu chúng lạc đường
Nnhư nhà hướng đạo kia
Bồ Tát cũng như vậy
Phụ Vương có từng thấy
Bè nhỏ qua biển lớn
Chỉ ngồi thuyền tơ kia
Hay đưa vô lượng chúng
Thanh Văn là bè nhỏ
Bồ Tát như thuyền to

Tu pháp đạo xong rồi
Khiến vượt biển đời khát
Phụ Vương có từng thấy
Cõi lừa hay nhập trận
Chỉ thầy ngồi voi ngựa
Chiến đấu mà đắc thắng
Thanh Văn như xe lừa
Bồ Tát như long tượng
Hàng ma ngồi đạo thọ
Độ vô lượng chúng sanh
N hư hư không giữa đêm
Chẳng thấy tinh tú hiện
Ví trăng tròn sáng rõ
Chiếu khắp châu Diêm Phù
Thanh Văn như tinh tú
Bồ Tát như trăng tròn
Vì thương mến chúng sanh
Thị hiện đạo Niết bàn
Lửa sáng đom đóm kia
Không thể dùng làm việc
Nhứt nguyệt chiếu Diêm Phù
Làm được mọi sự việc
Thanh Văn như lửa đóm
Chẳng được lợi ích nhiều
Phật có sáng giải thoát
Thương xót các chúng sanh
Tiếng dã can kêu la
Chẳng làm muông thú sợ
Chỉ có sư tử chúa
Gầm lên chim bay rớt
Nên biết hàng Thanh Văn
Chẳng phát tâm Bồ đề
Chẳng vì lợi ích chúng sanh
Trừ tất cả phiền não
Vì thấy biết như vậy
Chẳng phát tâm Thanh Văn
Đã đại phát tâm rồi
Sao lại còn phát tiểu
Đã được thân người tốt
Nên phát tâm vô thượng

Cứu độ tất cả chúng
Vứt bỏ đạo Tiểu thừa
Được thân thể gian tốt
Lại được lợi thể gian
Khéo đến tại thể gian
Mà phát tâm vô thượng
Mong cầu đạo vô thượng
Cứu độ các chúng sanh
Hay tự lợi lợi tha
Người này đang được khen
Cũng được đời tôn trọng
Và được đạo cứu cánh
Vì thế hôm nay tôi
Chẳng lễ kính Thanh Văn ».

Vua A Xà Thế bảo Vô Ý Đức : « Con đại ngã mạn, sao thấy chư đại Thanh Văn lại chẳng phụng nghinh ? »

Vô Ý Đức tâu : Phụ Vương chớ bảo như vậy. Phụ Vương cũng ngã mạn, sao Phụ Vương chẳng phụng nghinh những người nghèo cùng trong thành Vương Xá này ? »

Vua nói : « Họ chẳng đồng hàng với ta, sao ta lại phụng nghinh ? ».

Vô Ý Đức tâu : « Sơ tâm Bồ Tát cũng như vậy, tất cả Thanh Văn và Duyên Giác chẳng đồng hàng ».

Vua nói : « Con há chẳng thấy chư Bồ Tát lễ kính tất cả chúng sanh ư ? ».

Vô Ý Đức nói : « Bồ Tát vì độ các chúng sanh kiêu mạn sân não khiến họ phát khởi tâm hồi hướng đại đạo nên lễ kính tất cả chúng sanh, vì tăng trưởng gốc thiện căn cho các chúng sanh mà Bồ Tát lễ kính. Nhưng nay chư Thanh Văn không tâm sân hận lại cũng chẳng tăng trưởng thiện căn được. Dầu trăm ngàn chư Phật vì họ mà nói diệu pháp nhưng nơi giới định huệ họ đã được vẫn không tăng thêm. Thanh Văn như khối lưu ly, Bồ Tát như chiếc bình báu lớn. Bình nếu đã đầy lúc trời mưa không chứa thêm được một giọt. Cũng vậy, dầu trăm ngàn chư Phật vì hàng Thanh Văn nói diệu pháp họ cũng chẳng được lợi ích chẳng tăng thêm giới định huệ, họ chẳng thể làm cho chúng sanh phát tâm đến Nhứt thiết trí. Ví như đại hải có thể nhận nước của tất cả sông và mưa mây, tại sao, vì đại hải là cái bình vô lượng vậy. Chư Bồ Tát lúc diễn thuyết pháp tùy chỗ người được nghe được phước lợi lớn tăng trưởng tất cả gốc các thiện căn, tại sao, vì chư Bồ Tát là chiếc bình ngôn thuyết vô biên vậy ».

Vua A Xà Thế nghe Vô Ý Đức nói những lời trên thì nín lặng ngòi yên.

Bấy giờ Tôn giả Xá Lợi Phất tự nghĩ rằng : Vô Ý Đức này được đại biện tài có thể ngôn thuyết vô tận như vậy, nay ta đến hỏi nài ít lời xem nài có

đắc nhãn chãng. Tôn giả liền đến hỏi Vô Úy Đức rằng : « Nay cô an trụ Thanh Văn thừa ư ? ».

Đáp : « không ạ ».

Hỏi : « Nay cô an trụ Duyên Giác thừa ư ? ».

Đáp : « Không ạ ».

Hỏi : « Nếu như vậy thì cô an trụ thừa nào mà có thể sư tử hồng như vậy ? ».

Đáp : « Giả sử nay tôi có thể an trụ thì tất chãng thể làm sư tử hồng, do tôi không chỗ trụ nên tôi có thể làm sư tử hồng. Nhưng Xá Lợi Phất nói an trụ thừa nào, như pháp đợc Ngài chứng đắc, pháp ấy há lại có thừa sai khác ư, là Thanh Văn thừa, là Duyên Giác thừa, là Đại thừa ư ».

Tôn giả Xá Lợi Phất nói : « Cô nghe tôi nói, pháp tôi đợc chứng không có tướng thừa chãng phải thừa sai khác, vì là nhưt tướng, nghĩa là vô tướng vậy ».

Vô Úy Đức nói : « Nếu pháp vô tướng thì thế nào cầu đợc ? ».

Tôn giả Xá Lợi Phất nói : « Pháp chư Phật cùng pháp phàm phu có tướng thắng phụ sai biệt gì ? ».

Vô Úy Đức nói : « Không và tịch tĩnh có sai biệt gì ? ».

Tôn giả Xá Lợi Phất nói : « Không có sai biệt ».

Vô Úy Đức nói : « Như không và tịch tĩnh không có tướng sai biệt, pháp chư Phật cùng pháp phàm phu không có tướng thắng phụ sai biệt. Lại như hư không hay thọ các sắc mà không có sai biệt, pháp chư Phật cùng pháp phàm phu không có tướng sai biệt cũng không có dị tướng ».

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên nói với Vô Úy Đức rằng : « Cô thấy Phật pháp cùng Thanh Văn pháp có sai khác gì mà nay cô thấy hàng đại Thanh Văn cô chãng dậy tiếp đón chãng nhường giuờng ghé ? ».

Vô Úy Đức nói : « Giả sử tinh tú đầy trời cũng chãng chiếu sáng thế gian. Hàng Thanh Văn cũng vậy , vì lúc nhập định mới có trí thấy biết, lúc chãng nhập định thì không hay biết ».

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên nói : « Nếu chãng nhập định thì chãng biết đợc tâm chúng sanh ».

Vô Úy Đức nói : « Đức Phật chãng nhập định mà có thể ở trong hằng hà sa thế giới tùy chỗ nên mà thuyết pháp độ các chúng sanh, vì khéo biết tâm họ vậy. Đây là thắng sự của chư Phật Như Lai. Hàng Thanh Văn như tinh tú ánh sáng kém yếu làm sao so sánh đợc.

Lại này Đại Mục Kiền Liên Tất cả Thanh Văn có ai biết đợc bao nhiêu thế giới thành bao nhiêu thế giới họa chãng ? ».

Đáp : « Chãng biết đợc ».

Hỏi : « Hàng Thanh Văn có ai biết được bao nhiêu chư Phật đã nhập Niết bàn, bao nhiêu chư Phật vị lai sẽ nhập và bao nhiêu chư Phật hiện tại nay nhập Niết bàn chăng ? ».

Đáp : « Chẳng biết được ».

Hỏi : « Hàng Thanh Văn có ai biết được có bao nhiêu chúng sanh nhiều tham dục, bao nhiêu chúng sanh nhiều sân hận, bao nhiêu chúng sanh nhiều ngu si và bao nhiêu chúng sanh nhiều đẳng phần chăng ? ».

Đáp : « Chẳng biết được ».

Hỏi : « Hàng Thanh Văn có ai biết được bao nhiêu chúng sanh thọ Thanh Văn thừa, bao nhiêu chúng sanh thọ Duyên Giác thừa và bao nhiêu chúng sanh thọ Phật thừa chăng ? ».

Đáp : « Chẳng biết được ».

Hỏi : « Hàng Thanh Văn thừa có ai biết được bao nhiêu chúng sanh Thanh Văn độ, bao nhiêu chúng sanh Duyên Giác độ và bao nhiêu chúng sanh chư Phật độ được chăng ? ».

Đáp : « Chẳng biết được ».

Hỏi : « Hàng Thanh Văn có ai biết được bao nhiêu chúng sanh tại chánh định tụ chánh kiến và bao nhiêu chúng sanh tại tà định tụ chăng ? ».

Đáp : « Chẳng biết được ».

Vô Úy Đức nói : « Nay Đại Mục Kiền Liên ! Đức có đức Như Lai Chánh Chơn Chánh Giác khéo biết như thiệt chúng sanh giới mà vì họ thuyết pháp. Sự việc như vậy chẳng phải cảnh giới Thanh Văn Duyên Giác hưởng là các chúng sanh khác. Nên biết đây là sự việc thù thắng của đức Như Lai, vì đức Như Lai có đủ Như thiệt trí vậy. Tất cả Thanh Văn và Duyên Giác không có được.

Thưa Đại Mục Kiền Liên ! Đức Thế Tôn thọ ký Ngài là thần thông đệ nhất, thần thông của Ngài có thể đến thế giới Hương Tạng biết trong thế giới ấy tất cả các cây đều sản xuất hương chiên đàn thượng diệu chăng ? ».

Tôn giả đáp : « Nay tôi mới nghe tên thế giới ấy thì làm sao có thể đến đó được. Đức Phật tại đó hiệu là gì ? ».

Vô Úy Đức nói : « Đức Phật hiệu Phóng Hương Quang Minh Như Lai Ứng Cúng đẳng Chánh Giác trụ tại thế giới ấy thuyết pháp ».

Tôn giả hỏi : « Làm thế nào được thấy đức Phật ấy ? ».

Vô Úy Đức chẳng rời chỗ ngồi chẳng động oai nghi mà thệ nguyện rằng : « Nếu Bồ Tát lúc sơ phát tâm có thể hơn hàng Thanh Văn và Duyên Giác, nguyện đức Phóng Hương Quang Minh Như Lai hiện thân nơi đây, cũng khiến hàng Thanh Văn Duyên Giác thấy thế giới Hương Tạng và ngửi mùi cây hương chiên đàn thượng diệu ».

Vô Úy Đức phát thệ nguyện xong, đức Phóng Hương Quang Minh Như Lai từ nơi thân phóng quang. Do đức Phật ấy phóng quang nên chư Thanh Văn

đây đều được thấy thế giới Hương Tượng và đức Phật có chúng Bồ Tát vây quanh, lưới báu che giăng, đức Phật ấy vì chúng mà thuyết pháp. Tại đây đại chúng đều được nghe tiếng thuyết pháp. Do thần lực của đức Phật ấy nên đại chúng đây còn được ngửi hơi hương chiên đàn thượng diệu của cây thế giới ấy.

Bấy giờ đức Phật Phóng Hương Quang Minh nói rằng : « Đúng như vậy, như lời nói của Vô Úy Đức : Bồ Tát lúc sơ phát tâm đã hơn hàng Thanh Văn và Duyên Giác cảnh giới ».

Lúc ấy tại núi Kỳ Xà Quật, Di Lặc Bồ Tát bạch Phật rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Hơi thơm vì diệu này từ đâu đến ? ».

Đức Phật nói : « Này Di Lặc ! Vô Úy Đức cùng chư Thanh Văn luận nghị như pháp và phát thệ nguyện. Đức Phóng Hương Quang Minh dùng thần lực hiện thân và thế giới Hương Tượng cùng hơi hương cây chiên đàn, nên hơi hương thượng diệu ấy khắp cõi Tam Thiên Đại Thiên này ».

Vô Úy Đức bảo Tôn giả Đại Mục Kiền Liên : « Nếu đã thấy các công đức thù thắng bất tư nghị như vậy mà còn có thể phát tâm Thanh Văn Tiểu thừa hẹp kém chỉ tự độ, thì nên biết

là thiện căn rất nhỏ ít. Ai là người đã thấy sự việc Bồ Tát thành tựu vô lượng công đức mà chẳng phát tâm Vô thượng Bồ đề. Ngài có biết thế giới Hương Tượng ấy cách đây bao nhiêu chãng ? ».

Tôn giả đáp : « Chẳng biết ».

Vô Úy Đức nói : « Ngài thừa thân thông trải qua trăm ngàn kiếp cũng không thể biết không thể thấy thế giới ấy. Như tất cả tre lau lùm rừng cối này làm con số không thể tính đếm, qua khỏi các Phật thế giới như số trên đây mới có thế giới Hương Tượng ấy ».

Bấy giờ đức Phật ấy thân nhiếp quang minh, thế giới Hương Tượng cùng đức Phật ấy và chúng Bồ Tát bỗng chẳng còn hiện.

Tôn giả Đại Ca Diếp nói với Vô Úy Đức rằng : « Cô đã từng thấy thế giới Hương Tượng và đức Phóng Hương Quang Minh Như Lai rồi phải chãng ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thừa Ngài Ca Diếp ! Như Lai có thể thấy được chãng ? Như lời Phật dạy : Nếu dùng sắc thấy ta và dùng âm thanh cầu ta, người ấy đều hành đạo tà chẳng thấy được Như Lai. Vì thân chư Như Lai là pháp thân, pháp chẳng thấy nghe thì làm sao thấy nghe được. Tùy phương tiện nào mà chúng sanh hạp thích thì Phật vì họ mà thị hiện, thân Phật không chương ngại vì an trụ phương tiện vậy. Nhưng Ngài Đại Ca Diếp hỏi tôi có thấy đức Phật và thế giới ấy chãng ? Thừa Ngài Đại Ca Diếp Tôi thấy đức Phật ấy chẳng phải là nhục nhãn thấy vì chẳng phải là sắc được thấy bởi nhục nhãn ; chẳng phải thiên nhãn thấy vì không có thọ, chẳng phải huệ nhãn

thấy vì rời lia tướng tướng, chẳng phải pháp nhãn thấy vì rời lia các hành, chẳng phải Phật nhãn thấy vì rời lia thức thấy vậy.

Tôi thấy Như Lai cũng như chỗ thấy của Đại Ca Diếp vì đã diệt trừ tâm vô minh ái kiến vậy.

Thưa Ngài Đại Ca Diếp ! Tôi thấy đức Phật ấy cũng như chỗ thấy của Đại Ca Diếp Tôn giả. Lại cũng còn thấy ngã ngã sở v. v... ».

Tôn giả hỏi : « Nếu pháp không hẳn tại sao phát khởi vô minh ái và tướng ngã ngã sở, vì rất cả chúng sanh chẳng thấy được vậy ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Đại Ca Diếp, tất cả pháp không có hẳn thì nó thế nào được thấy ? ».

Tôn giả nói : « Nếu tất cả Phật pháp cứu cánh là không có thì thế nào thấy được ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Đại Ca Diếp ! Ngài có thấy Phật pháp tăng trưởng nghĩa chẳng ? ».

Tôn giả nói : « Tôi còn chẳng biết phạm phu pháp hà hưởng Phật pháp ».

Vô Úy Đức nói : « Vì thế nên, thưa Ngài Đại Ca Diếp, pháp ấy chẳng thành tựu thì thế nào có dứt nổi mà người chẳng chứng kia thấy. Thưa Ngài Đại Ca Diếp ! Các pháp không có hẳn chẳng biện bày được, vì thế nên tất cả pháp đều không. Nếu bốn pháp không có thì thế nào thấy được pháp giới thanh tịnh ấy. Thưa Ngài Đại Ca Diếp, nếu ai muốn thấy tịnh Như Lai thì thiện nam thiện nữ ấy phải tịnh tự tâm ».

Tôn giả hỏi Vô Úy Đức : « Thế nào khéo tịnh tự tâm ? ».

Vô Úy Đức nói : « Như tự thân chơn như và tất cả pháp chơn như, nếu tin nơi ấy chẳng tạo tác chẳng vọng thất, thấy như vậy thì tự tâm thanh tịnh ».

Tôn giả hỏi : « Tự tâm lấy gì làm thể ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Đại Ca Diếp ! Nếu cùng chư Bồ Tát thuyết pháp đồng sự mà chẳng phát khởi tướng chúng sanh. Bồ Tát nội quán như vậy thì gọi là thành tựu nội quán. Thưa Ngài Đại Ca Diếp ! Tất cả các pháp đầy đủ bốn tế trung tế và hậu tế, vì tất cả pháp lấy chơn như làm thể vậy. Vì tất cả pháp hiện tại chơn như thế vậy. Nếu quán như vậy, Bồ Tát này gọi là thành tựu nội quán.

Tôn giả nói : « Cô an trụ pháp ấy thế nào ? ».

Vô Úy Đức nói : « Phải làm như vậy : như chơn như ấy thấy không phược không giải ».

Tôn giả hỏi : « Thấy thế nào thì gọi là chánh kiến ? ».

Vô Úy Đức nói : « Nếu rời lia sự thấy hai bên, chẳng làm chẳng phải chẳng làm, thấy mà chẳng thấy như vậy thì gọi là chánh kiến. Thưa Ngài Đại Ca Diếp ! Pháp ấy chỉ có danh tự, mà vì ly danh tự, vì vĩnh viễn chẳng chứng vậy ».

Tôn giả lại hỏi : « Thế nào được tự thấy ? ».

Vô Úy Đức nói : « Như chỗ thấy của Đại Ca Diếp ».

Tôn giả nói : « Tôi chẳng thấy tự thân và ngã sở ? ».

Vô Úy Đức nói : « Phải nên thấy tất cả pháp như vậy, vì không có ngã và ngã sở vậy ».

Lúc Vô Úy Đức nói pháp ấy, Tôn giả Tu Bồ Đề lòng rất vui mừng mà nói với Vô Úy

Đức rằng : « Cô khéo được lợi lành mà hay thành tựu biện tài ấy ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Pháp có được có chẳng được mà có thể cầu ư, sao Ngài bảo tôi khéo được biện tài. Tôi có biện thuyết này : Nếu tôi nói không có chỗ giác tri hoặc nội hoặc ngoại thì là có biện tài ».

Tôn giả hỏi : « Cô chứng được gì đặc pháp gì mà có diệu biện như vậy ? ».

Vô Úy Đức nói : « Vì chẳng tự biết vì chẳng từ người mà biết, chẳng thấy có tướng pháp thiện pháp bất thiện sai biệt, biết pháp như vậy : chẳng thấy nhiễm tịnh hữu lậu vô lậu hữu vi vô vi thế gian xuất thế gian và pháp phạm phụ, vì pháp thể ấy chẳng thể thấy vậy, là chư Phật pháp, mà đặc Phật pháp chẳng thấy Phật pháp. Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Nếu không chỗ biết thấy như vậy thì có biện tài này ».

Tôn giả hỏi : « Thế nào là biện tài ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Như chỗ sở đắc tịch diệt của Ngài vậy ».

Vô Úy Đức nói với Tôn giả Xá Lợi Phất : « Như pháp thể ấy không nghe không được mà có chỗ nói ».

Vô Úy Đức hỏi Tôn giả Tu Bồ Đề : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Pháp thể trụ được chẳng, lại có thể tăng giảm chẳng mà có biện tài như vậy ? ».

Tôn giả nói : « Nếu chứng vô lậu và pháp không có sai biệt không có biện thuyết, vì pháp thể ấy chẳng thể nói được vậy ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Ở nơi tất cả pháp sao Ngài lại sanh niệm rằng được lợi lành được biện tài như vậy ? ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Cô do được biện tài mà nói hay chẳng được biện tài mà nói ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Ngài có tin lời đức Phật dạy tất cả các pháp như hương chẳng ? ».

Tôn giả nói : Tôi tin sự ấy.

Vô Úy Đức nói : « Hương ấy là có hay không có biện tài ? ».

Tôn giả nói : « Do nơi nội thanh mà có ngoại hương ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Do vì có thanh mà có hương ấy, hương ấy mà có thì là tánh tướng gì ? Nhưng hương ấy không có tánh tướng. Tại sao ? Vì nếu do duyên sanh thì hương ấy không có nghĩa sanh ».

Tôn giả nói : « Tất cả pháp duyên sanh ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Tất cả pháp thể tánh chẳng sanh ».

Tôn giả nói : « Nếu tất cả pháp thể tánh cứu cánh không có như vậy, sao đức Như Lai dạy rằng hằng hà sa chur Phật sẽ thành Chánh Giác ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Pháp giới là có thể sanh được chăng ? ».

Tôn giả nói : « Chẳng thể sanh được ».

Vô Úy Đức nói : « Tất cả chur Phật Như Lai đều là pháp giới tánh tướng ».

Tôn giả nói : « Chẳng thấy tất cả pháp giới vậy ».

Vô Úy Đức nói : « Bao nhiêu lời được nói, ngôn ngữ vô tánh, mà nói hằng hà sa chur Phật sẽ thành Chánh Giác, lời nói này có nghĩa gì. Tại sao ? Vì pháp giới bất sanh bất diệt nên tất cả thuyết chẳng phải thuyết vì cứu cánh thanh tịnh vậy. Vì kia chẳng phải sự chẳng thể ngôn thuyết được, rời lia nơi thiết tể ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Rất lạ, Vô Úy Đức là cô gái tại gia mà hay thiện xảo thuyết pháp như vậy, lại có biện tài vô tận như vậy ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Chur Bồ Tát không có giữ lấy hay chẳng giữ lấy, nghe hay chẳng nghe hoặc tại gia hoặc xuất gia mà có biện tài. Tại sao ? Vì tâm thanh tịnh vậy. Do tâm tịnh nên trí hiển, do trí hiển nên hiển biện tài ».

Vô Úy Đức bảo Tôn giả Tu Bồ Đề rằng : « Nay nên khéo nói hạnh của Bồ Tát ».

Tôn giả nói : « Cô nói đi, tôi lắng nghe ».

Vô Úy Đức nói : « Bồ Tát thành tựu tám thứ pháp hạnh nên chẳng được nói là tại gia, xuất gia ; một là Bồ Tát được tâm thanh tịnh quyết định tin Bồ đề, hai là Bồ Tát thành tựu đại từ đại bi nên chẳng bỏ chúng sanh, ba là vì thành tựu đại từ bi nên thiện xảo tất cả sự thế gian, bốn là hay xả bỏ thân mạng chi phần và thành tựu phương tiện thiện xảo, năm là thiện xảo vô lượng phát nguyện, sáu là thành tựu Bát Nhã Ba la mật hạnh vì rời lia tất cả chấp kiến, bảy là đại dũng mãnh tinh tiến vì tu các thiện nghiệp mà không chán đủ vậy, tám là được vô ngại trí vì được vô sanh pháp nhẫn vậy.

Thưa Ngài Tu Bồ Đề ! Chur Bồ Tát do thành tựu tám pháp như vậy nên chẳng được gọi là tại gia hay xuất gia, tùy theo oai nghi nào cũng an trụ trong Bồ đề không hề chướng ngại ».

Bây giờ Tôn giả La Hầu La bảo Vô Úy Đức rằng : « Lời nói ấy là ngôn thuyết bất tịnh. Cô mang guốc báu ngồi tòa cao mà luận nghị qua lại cùng chur đại Thanh Văn. Cô há chẳng nghe đức Phật dạy rằng : là người bất tịnh thì chẳng được thuyết pháp và cũng chẳng được thuyết pháp cho người ngồi tòa cao ư ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài La Hầu La ! Ngài có thiết biết tịnh và bất tịnh chẳng ? Thưa Ngài La Hầu La ! Thế gian này là tịnh chăng ? ».

Tôn giả nói : « Không tịnh chẳng tịnh vậy ».

Vô Úy Đức nói : « Như Lai chế giới theo đó mà thọ hành rồi phạm giới đó là tịnh và bất tịnh. Nếu lại có người chẳng phạm giới đó là chẳng phải tịnh và bất tịnh.

Thưa Ngài La Hầu La ! Thôi đi chớ có nói như vậy. Nếu người y như thuyết pháp y như

chế giới mà tu hành, thì người ấy nói bất tịnh. Nhưng vì người ấy chứng được pháp vô lậu, thì người ấy không có phạm và chẳng phạm nên cũng không có tịnh và bất tịnh. Tại sao ? Vì chư đại Thanh Văn đã quá các thuyết pháp đã quá các chế giới. Đức Như Lai vì chư Thanh Văn hữu học đến trong tam giới nên vì họ thuyết pháp vì họ chế giới. Như chư đại Thanh Văn ấy đã quá tam giới. Do đây nên nói quá hay chẳng quá tam giới như vậy.

Do vì họ chẳng biết được giới nên nói tịnh và bất tịnh. Như hư không chỉ có ngôn thuyết duy trì lực thấy biết, thế nên được nói tịnh và bất tịnh vậy ».

Tôn giả La Hầu La hỏi : « Tịnh và bất tịnh có sai biệt gì ? ».

Vô Úy Đức nói : « Ví như chơn kim rời lia hẵn cấu uế làm những đồ trang sức và chẳng làm, màu sắc chơn kim có sai biệt gì ? ».

Tôn giả nói : « Không có sai biệt ».

Vô Úy Đức nói : « Tịnh cùng bất tịnh chỉ có ngôn thuyết danh tự để làm sai biệt mà không có sai biệt gì khác. Tại sao ? Vì tất cả pháp tánh rời lia tất cả cấu uế không nhiễm không trước vậy.

Thưa Ngài La Hầu La ! Người ngồi tòa cao rộng chẳng nên thuyết pháp. Bồ Tát ngồi tòa trái nhỏ hơn người ngồi tòa cao hơn cả đại Thanh Văn ngồi tại Phạm Thiên ».

Tôn giả nói : « Cô nói vậy là có nghĩa gì ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thưa Ngài La Vân ! Ngài có thấy Bồ Tát ngồi trên tòa gì mà thành Vô thượng Bồ đề chẳng ? ».

Tôn giả nói : « Ngồi trên tòa cỏ ».

Vô Úy Đức nói : « Bồ Tát ngồi tòa cỏ mà trong Đại Thiên thế giới tất cả Phạm Thiên, Đế Thích, Tứ Thiên Vương cùng chư Thiên Tử cho đến trời Sắc Cứu Cánh đều đảnh lễ lạy chắp tay lạy chơn Bồ Tát ».

Tôn giả nói : « Đúng như vậy ».

Vô Úy Đức nói : « Do thành tựu pháp như vậy mà Bồ Tát ngồi tòa cỏ hơn người ngồi tòa cao rộng lớn, hơn đại Thanh Văn ở tại Phạm Thiên ».

Vua A Xà Thế bảo Vô Úy Đức rằng : « Con há chẳng biết Tôn giả La Hầu La đây là con trai của Thích Ca Như Lai ở trong hàng học giới là tối đệ nhất ư ? ».

Vô Úy Đức nói : « Thôi đi Phụ Vương chớ nói như vậy. Phụ Vương có thấy nghe sư tử chúa sanh con đã can chẳng ? ».

Vua nói : « Không hề thấy ».

Vô Úy Đức nói : « Phụ Vương có thấy có nghe Chuyển Luân Thánh Vương lễ kính chư Tiểu Vương chăng ? ».

Vua nói : « Không có ».

Vô Úy Đức nói : « Đúng vậy. Như Lai Sư Tử Vương chuyển đại pháp luân chư Thanh Văn cung kính vây quanh.

Nếu y chánh pháp thì ai là chơn tử của đức Như Lai. Thì nên đáp rằng chính là chư Bồ Tát vậy. Vì thế chẳng nên nói đức Như Lai có con hay đức Như Lai không con.

Nếu nói đức Như Lai có chơn tử thì nên nói ai phát tâm Vô thượng Bồ đề là chơn tử của đức Như Lai ».

Lúc nói pháp trên đây, trong cung vua A Xà Thế có hai vạ nữ nhơn phát tâm Bồ đề, hai vạ Thiên Tử đầy đủ pháp ấy nghe Vô Úy Đức sư tử hồng rồi đều phát tâm Bồ đề.

Vua A Xà Thế lại nói : « Đây là con trai của chư Phật quá khứ vì lai hiện tại lia hẳn

phiền não học giới Thanh Văn thế nào chẳng phải chơn tử ! ».

Chư Thiên vì cúng dường Vô Úy Đức nên rải hoa lên đức Phật khắp thành Vương Xá.

Bấy giờ Vô Úy Đức rời tòa ngồi đến lễ kính chư đại Thanh Văn rồi dung cúng các thực phẩm đúng như pháp. Cúng dường xong, Vô Úy Đức bạch rằng : « Chẳng biết chư Tôn giả đại Thanh Văn có chi sáng sớm rời xa đức Phật mà đến chốn này, phải nên nghe đức Phật thuyết pháp rồi sẽ đi khát thực. Chư Tôn giả về đi, trong giây lát đây tôi sẽ đến chỗ đức Phật ».

Vô Úy Đức cùng Phụ Vương A Xà Thế và Vương Mẫu vô lượng nhơn chúng doanh vây xuất thành đến chỗ đức Phật đồng đánh lễ chơn Phật rồi ngồi một phía.

Chư Thanh Văn ấy cũng đến lễ chơn Phật rồi ngồi qua một bên. Tôn giả Xá Lợi Phất tác lễ bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Vô Úy Đức, cô gái nhỏ đây rất kỳ lạ, được phước lợi rất lớn ».

Đức Phật phán : « Này Xá Lợi Phất ! Vô Úy Đức đây đã ở nơi chín mươi ức Phật quá khứ phát tâm Bồ đề vun trồng căn lành để cầu Vô thượng Phật đạo ».

Tôn giả Xá Lợi Phất bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Vô Úy Đức đây có thể chuyển thân nữ ấy chăng ? ».

Đức Phật phán : « Này Xá Lợi Phất ! Ông thấy Vô Úy Đức là nữ nhơn ư ? Ông chớ có thấy như vậy. Tại sao ? Vì Bồ Tát này phát nguyện lực mà thị hiện thân nữ nhơn để độ chúng sanh ».

Vô Úy Đức phát thệ rằng : « Nếu tất cả pháp chơn thiệt phi nam phi nữ thì khiến nay tôi hiện thân trượng phu cho tất cả đại chúng được thấy ».

Thệ xong liền diệt tướng nữ hiện thân trượng phu thăng lên hư không cao bằng bảy cây đa la rồi dừng ở tại đó không xuống.

Đức Phật phán : « Nay Xá Lợi Phất ! Ông có thấy Bồ Tát Vô Úy Đức trụ tại hư không chẳng xuống ấy chăng ? ».

Tôn giả bạch : « Tôi đã thấy, bạch đức Thế Tôn ! ».

Đức Phật phán : « Nay Xá Lợi Phất ! Vô Úy Đức Bồ Tát này lại quá bảy ngàn a tăng kỳ kiếp được thành Chánh giác

hiệu Ly Cầu Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri, thế giới tên Quang Minh, đức Phật ấy thọ trăm kiếp, chánh pháp trụ thế mười kiếp, thuần Bồ Tát Tăng ba vạn bát thối chuyển Bồ Tát, thế giới ấy đất bằng lưu ly thanh tịnh, đường sá tám hướng trang nghiêm phủ với hoa sen báu, không có tên các ác đạo, trời, người đông đầy thọ diệu lạc và thắng pháp vị như trời Đâu Suất ».

Mẹ của Vô Úy Đức là Nguyệt Quang phu nhân cùng vua A Xà Thế đồng chấp tay hướng Phật bạch rằng : » Bạch đức Thế Tôn ! Tôi được đại lợi, chín tháng hoài thai người con này, nay đại sư tử hồng như vậy. Nay tôi đem căn lành ấy hồi hướng Vô thượng Bồ đề, sau này tại thế giới Quang Minh của Phật Ly Cầu tôi sẽ thành đạo Vô thượng Chánh Chơn Chánh giác.

Đức Phật bảo Tôn giả Xá Lợi Phất : « Nay Xá Lợi Phất ! Nguyệt Quang phu nhân đây sau khi xả thân người sẽ sanh làm thiên tử trời Đao Lợi hiệu là Quang Minh Tăng Thượng. Lúc Phật Di Lặc xuất thế sẽ là con trai lớn của Đại Vương thời ấy, cúng dường Phật Di Lặc rồi xuất gia, hay ghi nhớ thọ trì tất cả pháp của Phật Di Lặc tuyên thuyết. Từ đó thứ đệ gặp chư Phật Hiền kiếp và đều cúng dường. Đến thời kỳ Phật Ly Cầu xuất thế, sẽ hiện thân làm Đại Vương hiệu Trì Địa có đủ bảy báu cúng dường đức Ly Cầu Như Lai, sau đó thành Phật hiệu Biến Quang Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác thành tựu thế giới trang nghiêm như thế giới Quang Minh của Phật Ly Cầu ».

Nghe đức Phật thọ ký, Nguyệt Quang phu nhân vui mừng hơn hờ liền cõi chuỗi báu anh lạc giá trị trăm ngàn lượng vàng dâng lên cúng dường đức Phật, xin phép vua A Xà Thế rời xuất gia thọ đủ năm trăm chánh giới tu tập phạm hạnh.

Vô Úy Đức Bồ Tát ở trước đức Phật bạch rằng : « Do sức nhơn duyên thệ nguyện này khiến thưở vị lai lúc tôi thành Phật chúng Bồ Tát đều mặc pháp phục tất cả hóa sanh. Nếu thệ nguyện trên đây không hư thì khiến nay tôi sẽ hiện thân như niên thiếu Tỳ kheo tám lạp ».

Phát nguyện xong, Bồ Tát Vô Úy Đức liền hiện thân mặc pháp phục thành Tỳ Kheo đầy đủ oai nghi.

Vô Úy Đức Bồ Tát nói với Phụ Vương A Xà Thế rằng : « Tâu Phụ Vương ! Tất cả các

pháp đều như vậy, tức thì bỗng hóa sanh tướng rời các tướng được phân biệt sanh khởi, không các điên đảo. Tâu Phụ Vương ! Lại liền bây giờ hiện trở lại thân nữ nhơn, Phụ Vương có thấy chăng ? ».

Vua nói : « Đã thấy. Nhưng ta chẳng phải do tướng sắc thân để thấy. Nay ta thấy hiện thân Tỳ Kheo rồi lại thấy thân nữ nhơn trở lại ».

Đức Phật hỏi vua : « Nay Đại Vương ! Thân nào là thiết ? Đại Vương phải nên học như vậy an trụ chánh kiến đối với tất cả pháp. Các chúng sanh vì bị phiền não thiêu đốt nên chẳng đạt pháp lực. Vì chẳng đạt nên chẳng phải chỗ nghi mà sanh lòng nghi hối. Phải nên thường thường thân cận Như Lai và Văn Thù Sư Lợi Đồng Tử Bồ Tát, vì do sức oai đức của Bồ Tát ấy mà khiến cho Đại Vương được thọ hồi quả ».

Đức Phật bảo Tôn giả A Nan : « Nay A Nan ! Ông thọ trì pháp môn Vô Úy Đức Bồ Tát thọ ký này đọc tụng chớ quên.

Nay A Nan ! Nếu có thiện nam tử thiện nữ nhơn đầy đủ thất bửu đem cúng thí chư Phật Như Lai chập khắp Đại Thiên thế giới được công đức không bằng có người hay thọ trì một câu một kệ pháp môn này, huống là người thọ trì đủ hoặc đọc hoặc tụng rộng vì người giảng nói và như pháp tu hành ».

Đức Phật Thế Tôn nói kinh này rồi. Nguyệt Quang phu nhơn mẹ của Vô Úy Đức tất cả đại chúng Thiên Long Bát Bộ nghe đức Phật dạy xong đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

PHÁP HỘI VÔ ÚY ĐỨC BỒ TÁT THỨ BA MƯƠI HAI
HẾT

--- oOo ---

XXXIII. PHÁP HỘI VÔ CẦU THÍ BỒ TÁT ỨNG BIỆN THỨ BA MƯƠI BA

Hán dịch: Tây Tấn Sĩ Nhiếp Bao Chơ
Việt dịch : Việt Nam Tỳ Kheo Thích Trí Tịnh

PHẨM TỰ THỨ NHẤT

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở nước Xá Vệ tại vườn Cấp Cô Độc cùng đại Tỳ Kheo ngàn người câu hội, đều là A La Hán các lậu đã hết không còn phiền não, ở trong các pháp đều được tự tại, chỗ làm đã xong xả bỏ gánh nặng đã được tự lợi hết kiết sử ba cõi được chánh trí giải thoát tâm thiện giải thoát huệ thiện giải thoát, tâm điều phục như đại tượng vương tâm được tự tại đến bỉ ngạn nhập bát giải thoát chỉ trừ một mình A Nan.

Lại có chư đại Bồ Tát đều là đại trang nghiêm mà mọi người đều biết, được bất thối chuyển nhưt sanh bồ xứ. Các Ngài hiệu là Bửu Thủ Bồ Tát, Đức Tạng Bồ Tát, Huệ Nghiêm Bồ Tát, Xứng Ý Bồ Tát, Quan Thế Âm Bồ Tát, Văn Thủ Sư Lợi Pháp Vương Tử, Duyệt Âm Pháp Vương Tử, Bất Tư Nghị Giải Thoát Hạnh Pháp Vương Tử, Tư Duy Chư Pháp Vô Chương Ngại Pháp Vương Tử, Di Lạc Bồ Tát, Thí Vô Ưu Bồ Tát, Vô Sĩ Kiến Bồ Tát, Ly Ác Thú Bồ Tát, Vô Si Hành Bồ Tát, Đoạn U Minh Bồ Tát, Trừ Chư Cái Bồ Tát, Biện Nghiêm Bồ Tát, Bửu Đức Trí Oai Bồ Tát, Kim Hoa Quang Minh Đức Bồ Tát, Tứ Vô Ngại Bồ Tát, một vạn hai ngàn đại Bồ Tát như vậy câu hội.

Một sáng sớm tám đại Bồ Tát và tám đại Thanh Văn : Văn Thủ Sư Lợi Pháp Vương Tử, Vô Sĩ Kiến Bồ Tát, Bửu Tướng Bồ Tát, Ly Ác Thú Bồ Tát, Trừ Chư Cái Bồ Tát, Quan Thế Âm Bồ Tát, Biện Nghiêm Bồ Tát, Vô Si Hành Bồ Tát, Đại Đức Xá Lợi Phất, Đại Đức Đại Mục Kiền Liên, Đại Đức Ma Ha Ca Diếp, Đại Đức Tu Bồ Đề, Đại Đức Phú lâu Na Di Đa La Ni Tử, Đại Đức A Na Luật và Đại Đức A Nan, các Ngài đắp y cầm bát muốn vào thành Xá Vệ khát thực. Giữa đường các Ngài tự nghĩ và cùng tuyên bố. Đại Đức Xá Lợi Phất nói : Tôi sẽ nhập định như vậy rồi đến thành Xá Vệ khát thực nguyện tất cả chúng sanh trong thành được nghe bốn thánh đế. Đại Đức Mục Kiền Liên nói : Tôi sẽ nhập định như vậy rồi đến thành Xá Vệ khát thực nguyện tất cả chúng sanh trong thành rời lia ma sự. Đại Đức Ma Ha Ca Diếp nói : Tôi sẽ nhập định như vậy rồi đến thành Xá Vệ khát thực nguyện cho người cúng thí tôi được phước báu vô tận hẳn đến được Niết bàn. Đại Đức Tu Bồ Đề nói : Tôi sẽ nhập định như vậy rồi đến thành Xá Vệ khát thực nguyện cho chúng sanh nào thấy tôi thì sẽ được thọ hưởng khoái lạc trong người trên trời được dứt hết khô tế. Đại Đức Phú Lâu Na Di Đa La Ni Tử nói : Tôi sẽ nhập định như vậy rồi đến thành Xá Vệ khát thực nguyện cho trong thành tất cả ngoại đạo phạm chí ni kiền tử v. v...đều được chánh kiến. Đại Đức Ly Việt nói :Tôi sẽ nhập định như vậy rồi đến thành Xá Vệ khát thực nguyện trong thành tất cả chúng sanh được sự vui vô tránh. Đại Đức A Na Luật nói : Tôi sẽ nhập định như vậy rồi đến thành Xá Vệ khát thực nguyện trong thành tất cả chúng sanh biết nghiệp báo đời trước. Đại Đức A Nan nói : Tôi sẽ nhập định như vậy rồi đến thành Xá Vệ khát thực nguyện cho trong thành tất cả chúng sanh với pháp đã được nghe đều hiện tiền.

Văn Thủ Sư Lợi Pháp Vương Tử quan niệm như vậy : Tôi sẽ khiến trong thành Xá Vệ tất cả nhà cửa tường vách khí vật cây cối nhánh lá bông trái y phục anh lạc đều phát xuất tiếng không vô tướng vô nguyện vô sở hữu vô ngã vô hí luận vô tánh. Vô Sĩ Kiến Bồ Tát quan niệm như vậy :Tôi sẽ khiến trong thành Xá Vệ những chúng sanh đáng được Vô thượng Bồ đề thấy vật gì liền biến thành tượng Như Lai và khiến họ quyết định nơi Vô thượng Bồ đề. Bửu Tướng Bồ Tát quan niệm như vậy :Tôi sẽ khiến trong thành Xá Vệ

trong tất cả nhà cửa của hàng tộc tánh bửu tạng đầy đủ bảy báu từ đất vọt ra. Ly Ác Thú Bồ Tát quan niệm rằng : Tôi sẽ khiến trong thành Xá Vệ những chúng sanh đáng phải đọa ác đạo đều làm cho hiện đời chịu tội nhẹ mau thoát khổ não. Trừ Chư Cái Bồ Tát quan niệm rằng : Tôi sẽ khiến trong thành Xá Vệ chúng sanh trừ hết ngũ cái. Quan Thế Âm bồ Tát quan niệm rằng : « Tôi sẽ khiến trong thành Xá Vệ chúng sanh bị tù giam xiềng xích mau được thoát khỏi, kẻ sắp bị giết sẽ được cứu mạng, kẻ bị khùng bỏ liền được vô úy. Biện Nghiêm Bồ Tát quan niệm rằng : Tôi sẽ khiến trong thành Xá Vệ ai thấy tôi đều được biện tài dùng diệu kế vấn đáp nhau. Vô Sĩ Hành Bồ Tát quan niệm rằng : Tôi sẽ khiến trong thành Xá Vệ ai thấy tôi đều không ngu si tà kiến và quyết định nơi Vô thượng Bồ đề. Tám đại Bồ Tát và tám đại Thanh Văn cùng luận sự trên rồi đến cửa thành Xá Vệ.

Bấy giờ Vô Cấu Thí con gái vua Ba Tư Nặc lên tám tuổi dung mạo xinh đẹp đoan nghiêm nhằm mừng tám tháng hai ngày sao Phất xuất hiện cùng với năm trăm Bà La Môn cầm bình đầy nước xuất thành để tắm gội Thiên trọng. Chư Bà La Môn thấy chư Tỳ Kheo đứng ngoài cửa thành. Họ cho là chẳng tốt, vì trưởng túc Bà La Môn tuổi trăm hai mươi tên Phạm Thiên bảo Vô Cấu Thí rằng : « Nay chư Tỳ Kheo đứng ngoài cửa thành là sự chẳng tốt, chúng ta nên trở vào thành chẳng nên gặp họ. Nếu gặp họ thì sự tế tự đáng lẽ lành tốt lợi ích sẽ thành chẳng tốt chẳng lành vậy ».

Vô Cấu Thí liền nói kệ đáp Bà La Môn rằng :

« Tỳ Kheo không ái nhiễm
Đệ nhứt đáng khen ngợi
Hay vì các chúng sanh
Rửa trừ tất cả ác
Các Ngài đây thanh tịnh
Đều thấy tứ thánh đế
Ngoại đạo chẳng thanh tịnh
Bị si tối che đậy
Ruộng phước Lương Túc Tôn
Cúng thí được báo lớn
Gieo giống vào ruộng này
Hưởng phước lạc vô tận
Đầy đủ tịnh giới hạnh
Ra khỏi bùn không nhiễm
Ở đời như lương y
Cứu trị bệnh chúng sanh
Phật tối thắng trong đời
Là vua của các pháp
Chúng đây là Phật tử

Thành xong A la Hán
Thật hành Bồ Tát đạo
Người đời nên khen ngợi
Trí huệ hành diệu hạnh
Nên gần sao lại tránh
Chúng đây là huệ hơn
Lâu xa thường bố thí
Phạm chí kính chúng đây
Các sự quyết định tốt
Khen chúng đủ tướng này
Tâm tịnh ruộng phước tốt
Phạm Chí nếu tin được
Vui mừng không lo khổ ».

Các Phạm Chí nói kệ đáp Vô Cầu Thí rằng :

« Chớ theo lòng ngu dại
Cúng thờ và cầu phước
Chớ thầy và chớ gần
Sa Môn cạo râu tóc
Cha mẹ cô chẳng vui
Chúng ta cũng hổ thẹn
Nếu cô muốn bố thí
Sự ấy cũng chẳng tốt
Lành thay chớ cung kính
Các chúng Tỳ Kheo này ».

Vô Cầu Thí nói kệ đáp chư Phạm Chí rằng :

« Nếu tôi đọa ác đạo
Cha mẹ cùng quyến thuộc
Của báu và thế tục
Đều không thể cứu được
Trừ chúng oai đức đây
Ai có thể cứu tôi
Vì kính Phật Pháp Tăng
Nên xả bỏ thân mạng
Trừ ngoài Tam bửu ra
Không còn chỗ nương tựa ».

Chư Phạm Chí nói Vô Cầu Thí rằng : « Cô chưa từng thấy Phật và Tăng cũng chưa từng nghe pháp, do đâu mà cô có lòng tin như vậy ? ».

Vô Cầu Thí đáp : « Lúc tôi sanh được bảy ngày đang ở tại giường chun bằng vàng trên điện cao thấy năm trăm Thiên Tử bay trên hư không nói vô lượng công đức ca ngợi Phật Pháp Tăng, lúc ấy tôi được nghe. Đồng thời lại có

một Thiên Tử chưa từng thấy Phật nghe Pháp cũng chưa thấy chúng Tăng
hỏi chư Thiên Tử : Phật là ai và như thế nào ? Chư Thiên Tử biết tôi chí tâm
và để đáp lời hỏi ấy cho được sự vui đẹp nên nói kệ rằng :

Tóc Phật màu biếc xanh
Trong sạch xoắn phía hữu
Mặt Phật như trăng tròn
Màu hoa sen trăm cánh
Bạch hào như ngọc tuyết
Xoắn phía hữu rất đẹp
Ong đen nhiều sen xanh
Mày mắt Phật cũng vậy
Má tròn như sư tử
Mắt nháy như ngư vương
Môi như trái tần bà
Răng trắng khít đều bằng
Đi như bạch nga vương
Lưỡi rộng trùm khắp mặt
Phát âm rất thanh tịnh
Người nghe đều vui mừng
Tiếng không tước nga nhận
Tiếng đàn cầm lưu ly
Tiếng khản na chuông vàng
Tiếng chim ca lảnh tần
Tiếng chim câu na la
Cộng mạng chim cát la
Tiếng âm nhạc vi diệu
Âm thanh Phật cũng vậy
Phật hồng như sư tử
Hay dẹp trừ tranh cãi
Trừ bỏ các nhơ khổ
Thiệt ngữ dứt kiến chấp
Phật ở giữa đại chúng
Hay giải quyết nghi vấn
Chẳng sai mà nhu hòa
Làm vừa đẹp lòng chúng
Bỏ lìa cả hai bên
Chánh thuyết đúng trung đạo
Hằng nói lời thích ý
Người nghe đều vui mừng
Lời Phật không siểm khúc

Người nghe đều được hiểu
Lời Phật huệ trang nghiêm
Như vòng hoa thơm đẹp
Cổ tròn tay dài thẳng
Bàn tay bằng luân tướng
Ngón tay vót dài đẹp
Móng như màu đồng đỏ
Thân Phật vững đầy ngay
Eo nhỏ hông sư tử
Tròn đẹp và đầy đặn
Âm tàng như mã vương
Vóc hình như núi vàng
Một lỗ mọc một lông
Hữu truyền hương lên trên
Ví dụ như long tượng
Vé bấp như lộc vương
Chun bằng xương câu tủa
Mắt cá đầy chun luân tướng
Rành rẽ đủ ngàn chia.

Này chư Phạm Chí ! Lúc ấy chư Thiên nói kệ như vậy để ca ngợi đức Như Lai. Lại nữa, đức Như Lai Ứng Cúng độ tất cả chúng sanh đến bỉ ngạn, có đại từ bi như đại y vương cứu hộ các chúng sanh chẳng nhiễm tắng ái như hoa sen trong nước. Nơi công đức của đức Như Lai, tôi chỉ ca ngợi phần ít thôi.

Này chư Phạm Chí ! Tôi sơ sanh bảy ngày được nghe công đức của chơn thiết của đức Như Lai như vậy, từ đó đến nay hằng không ngủ nghỉ, cũng không có lòng tham dục, lòng sân hận, lòng tổn não, từ đó đến nay với cha mẹ anh chị em thân thuộc của báu anh lạc y phục thành ấp vườn tược và thân mạng của mình tôi đều không có lòng luyến ái, chỉ trừ niệm Phật. Nơi nào xứ nào đức Như Lai thuyết pháp, tôi đều nhiếp tâm đến nghe và đều thọ trì hoặc văn hoặc nghĩa chẳng mất một câu.

Này chư Phạm Chí ! Ngày đêm chưa có lúc nào chẳng thấy đức Thế Tôn. Tôi quán Phật không chán , nghe pháp không đủ , cúng Tăng không mỏi ». Nghe Vô Cấu Thí ca ngợi công đức của Phật Pháp và Tăng , năm trăm Phạm Chí đều phát tâm vô thượng Bồ đề.
Vô Cấu Thí xuống xe đi bộ đến trước chư Bồ Tát và chư Thanh Văn đánh lễ chun các Ngài, dùng lòng cung kính tôn trọng đến đứng trước Tôn giả Xá

Lợi Phát bạch rằng : « Tôi là nữ nhơn trí huệ cạn ít nhiều phiền não và nhiều phóng dật ưa sự ti tiện bị những tư tưởng chẳng thuận tốt nó kéo dặt. Lành thay Đại Đức Xá Lợi Phát ! Vì thương xót tôi mà nói diệu pháp, tôi được nghe xong mãi mãi lợi ích thêm nhiều an vui ».

Vừa lúc ấy vua Ba Tư Nặc đến nghe lời trên, vua bảo Vô Cấu Thí rằng : « Đối với con các khoái lạc đều không hề thiếu, sao con có sắc lo mà chẳng ngủ nghỉ chẳng ưa sự vui trong đời ? ».

Vua Ba Tư Nặc vì con gái mình mà nói kệ rằng :

« Đoan nghiêm như thiên nữ

Tắm gội ướp hương thơm

Anh lạc đều đầy đủ

Lo gì mà chẳng ngủ

Nước giàu nhiều của báu

Cha mẹ được tự tại

Có gì mà chẳng vui

Mà chẳng ngủ nghỉ vậy

Con đẹp lòng song thân

Mọi người đều kính vọng

Cha trang nghiêm mọi thứ

Cớ sao con chẳng vui

Con thấy nghe sự gì

Mà ôm lòng buồn lo

Lành thay con cầu gì

Con nói cha sự ấy ».

Vô Cấu Thí nói kệ bạch Phụ Vương :

« Cha chẳng rõ trong nhà

Ấm giới nhập các pháp

Thế gian như huyễn hóa

Mạng sống không tạm dừng

Uống độc ai ngủ được

Sắp chết ai vui được

Sa hố đâu mong sống

Sự đời đều như vậy

Như người ở gần rắn

Nào còn ngủ với ham

Tứ đại như rắn độc

Nào có lòng hoan lạc

Bị kẻ thù vây quanh

Như đói nào có vui

Bị các nước thù địch

Phụ Vương đâu có vui
Từ con thấy Thế Tôn
Phát tâm nguyện thành Phật
Con chưa hề nghe thấy
Bồ Tát tạm phóng dật ».

PHẨM THANH VĂN THỨ HAI

Hán dịch : Tây Tấn, Thanh Tín Sĩ Nhiếp Đạo Chơn

Việt Dịch : Việt Nam Tỳ Kheo Thích Trí Tịnh

Bấy giờ Vô Cầu Thí bạch Tôn giả Xá Lợi Phất rằng : « Bạch Đại Đức ! Tôi có ít lời hỏi xin Ngài thương mà giải thích. Đức Thế Tôn thọ ký Ngài là đệ nhất trong hàng trí huệ. Vậy trí huệ ấy là hữu vi hay là vô vi ? Nếu là hữu vi thì là pháp hư dối không thiết, nếu là vô vi thì pháp vô vi không có sanh, pháp không sanh thì không có khởi, vì là không khởi thì trí huệ ấy là vô sở hữu ».

Tôn giả Xá Lợi Phất yên lặng. Thấy vậy Tôn giả Đại Mục Kiền Liên nói với Tôn giả Xá Lợi Phất : « Sao Đại Đức chẳng đáp lời hỏi của Vô Cầu Thí ? ». Tôn giả Xá Lợi Phất nói : « Cô ấy chẳng hỏi pháp hữu vi mà hỏi đệ nhất nghĩa. Trong đệ nhất nghĩa không có ngôn thuyết, nên tôi không thể dùng ngôn thuyết để đáp ».

Vô Cầu Thí hỏi Tôn giả Đại Mục Kiền Liên : « Bạch Đại Đức ! Đức Thế Tôn thọ ký Ngài là thân túc đệ nhất. Lúc Đại Đức thừa thân túc là tướng niệm chúng sanh hay là tướng niệm nơi pháp ? Nếu an trụ chúng sanh tướng thì chúng sanh không thiết thân túc ấy cũng không thiết, nếu an trụ nơi pháp tướng thì pháp không biến dị, nếu không biến dị thì vô sở đắc, nếu vô sở đắc thì vô phân biệt ».

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên yên lặng. Thấy vậy Tôn giả Ma Ha Ca Diếp hỏi : « Sao Đại Đức chẳng đáp lời hỏi của Vô Cầu Thí ? ».

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên nói : « Cô ấy chẳng hỏi phân biệt thân túc mà hỏi pháp chư Phật. Pháp chư Phật vô tác vô phân biệt không ngôn thuyết được ».

Vô Cầu Thí hỏi Tôn giả Ma Ha Ca Diếp : « Bạch Đại Đức ! Đức Thế Tôn thọ ký Ngài là đầu đà đệ nhất. Đại Đức vì thương chúng sanh đã nhập bát giải thoát rồi mà họ cúng thí, nhẫn một niệm thọ người cúng thí.

Vậy Đại Đức dùng thân báo ơn hay dùng tâm báo ơn họ. Nếu dùng thân báo ơn thì thân tánh vô ký không khác cỏ cây tường vách ngôi sạn tất không thể báo ơn cúng thí, Nếu dùng tâm báo ơn thì tâm niệm niệm chẳng dùng cũng chẳng báo ơn được, nếu trừ thân tâm thì là pháp vô vi, ai có thể báo ơn được ?

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp yên lặng. Thấy vậy Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Sao Đại Đức chẳng đáp lời hỏi của Vô Cấu Thí ? ».

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp nói : « Cô ấy hỏi pháp chơn tế, lý ấy chẳng thể dùng lời để đáp ».

Vô Cấu Thí hỏi Tôn giả Tu Bồ Đề : « Bạch Đại Đức ! đức Thế Tôn thọ ký Ngài là đệ nhất vô tránh. Hạnh vô tránh ấy nhập hữu tánh hay nhập như tánh ? Nếu nhập như tánh thì như chẳng phải tướng sanh tướng diệt, nếu chẳng có tướng sanh diệt thì là bình đẳng, nếu bình đẳng thì là như vậy, nếu như vậy thì là vô tác, nếu vô tác thì không ngôn thuyết, nếu không ngôn thuyết thì là bất khả tư nghị, nếu bất khả tư nghị thì là chẳng thể tuyên bày được. Còn nếu nhập tại hữu tánh thì là hư dối chẳng phải thánh hạnh ».

Tôn giả Tu Bồ Đề yên lặng. Thấy vậy Tôn giả Phú Lô Na Di Đa La Ni Tử hỏi : « Sao Đại Đức chẳng đáp ? ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Ở nơi lý tôi chẳng nên có đối đáp chỉ có yên lặng là chỗ mà tôi thích. Cô ấy hỏi pháp không hí luận, nếu có ngôn thuyết thì sanh lỗi, pháp tánh vô thuyết là hạnh vô tránh vậy ».

Vô Cấu Thí hỏi Tôn giả Phú Lô Na : « Bạch Đại Đức ! Đức Thế Tôn thọ ký Ngài là thuyết pháp đệ nhất. Lúc Ngài thuyết pháp là thuyết pháp có cảnh giới hay thuyết pháp không cảnh giới. Nếu thuyết pháp có cảnh giới thì đồng với phạm phu, tại sao ? Vì phạm phu nói pháp có cảnh giới vậy, thế nên Đại Đức chẳng rời pháp phạm phu. Còn nếu pháp không cảnh giới thì là vô sở hữu, lấy gì gọi là đệ nhất trong hàng người thuyết pháp ? ».

Tôn giả Phú Lô Na yên lặng. Thấy vậy Tôn giả Ly Việt bảo rằng : « Sao Đại Đức chẳng đáp ? ».

Tôn giả Phú Lô Na nói : « Cô ấy chẳng hỏi pháp hữu vi mà hỏi đệ nhất nghĩa. Trong đệ nhất nghĩa không có ngôn thuyết, thế nên không có lý để đáp ».

Vô Cấu Thí hỏi Tôn giả Ly Việt : « Bạch Đại Đức ! Đức Thế Tôn thọ ký Ngài là người hành thiền đệ nhất. Lúc Đại Đức hành thiền là y nơi thiền có tâm hay thiền không tâm ? Nếu y như tâm nhập thiền thì tâm như huyền hóa chẳng thiết, định ấy cũng chẳng thiết, còn nếu vô tâm nhập thiền thì cỏ cây v. v...cũng lẽ ra đắc thiền, vì nó cũng đồng vô tâm vậy ».

Tôn giả Ly Việt yên lặng. Thấy vậy Tôn giả A Na Luật hỏi : « Sao Đại Đức chẳng đáp ? ».

Tôn giả Ly Việt nói : « Cô ấy hỏi chỗ sở hành của chư Phật chẳng phải hàng Thanh Văn giải đáp ».

Vô Cầu Thí nói : « Chư Phật pháp cùng Thanh Văn pháp có khác chăng ? Nếu có khác nhau thì vô vi có hai chăng ? Chư Hiền Thánh đều hành vô vi, pháp vô vi không có sanh , nếu không có sanh thì không có hai, nếu không có hai thì như vậy, như vậy không hai, thế sao Đại Đức Ly Việt lại nói lời như trên ư ! ».

Vô Cầu Thí hỏi Tôn giả A Na Luật : « Bạch Đại Đức ! Đức Thế Tôn thọ ký Ngài thiên nhãn đệ nhất. Chỗ Ngài dùng thiên nhãn thấy là có vật hay không có vật ? Nếu thấy có vật thì là kiến thường, còn thấy không có vật thì là kiến đoạn. Nếu rời cả hai bên thì là không có thấy ».

Tôn giả A Na Luật yên lặng. Thấy vậy Tôn giả A Nan hỏi : « Sao Đại Đức không đáp ? ».

Tôn giả A Na Luật nói : « Lời cô ấy hỏi là để phá giả danh nên không thể dùng giả danh để đáp ».

Vô Cầu Thí hỏi Tôn giả A Nan : « Bạch Đại Đức ! Đức Thế Tôn thọ ký Ngài là đa văn đệ nhất. Đa văn ấy là thiết nghĩa hay là văn tự ? Nếu là thiết nghĩa thì nghĩa ấy chẳng thể nói, nếu là pháp chẳng thể nói thì chẳng phải chỗ nghe biết của nhĩ thức, nếu chẳng phải nhĩ thức nghe biết thì lại là chẳng thể nói. Còn nếu do văn tự , như lời đức Thế Tôn dạy « y theo liễu nghĩa chẳng y theo văn tự ». Thế nên Đại Đức A Nan chẳng phải đa văn cũng chẳng phải liễu nghĩa ».

Tôn giả A Nan yên lặng. Thấy vậy Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát hỏi : « Sao Đại Đức chẳng đáp lời hỏi của Vô Cầu Thí ? ».

Tôn giả A Nan nói : « Chỗ hỏi đa văn của cô ấy rời lìa văn tự, đây chẳng thể dùng âm thanh để đáp vấn nơi bình đẳng, bình đẳng chẳng phải tâm thức vì rời lìa tướng của tâm vậy. Đây chẳng phải là pháp của hàng học địa, tôi đâu đáp được, đây là chỗ mà đức Như Lai Pháp Vương đến bĩ ngạn vậy ».

PHẨM BỒ TÁT THỨ BA

Bấy giờ Vô Cấu Thí hỏi Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Bạch Ngài Văn Thù Sư Lợi ! Đức Thế Tôn thọ ký Ngài là tối đệ nhất trong hàng Bồ Tát thâm giải. Ngài lấy thập nhị môn duyên thâm làm thâm hay lấy chơn thâm làm thâm ? Nếu lấy thập nhị môn duyên thâm làm thâm thì không có chúng sanh thành thập nhị môn duyên thâm, tại sao, vì thập nhị môn duyên thâm không lai không khứ chẳng phải chỗ biết của sáu thức nhãn nhĩ tỷ thiệt thân ý, trong thâm ấy thập nhị môn duyên chẳng phải là hành pháp. Còn nếu lấy chơn thâm làm thâm thì chơn chẳng phải thâm cũng không ai được chơn thâm ». Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Do thi tế thâm nên thâm ».

Vô Cấu thí nói : « Thi tế thì chẳng phải tế. Thế nên sự biết của Ngài cũng chẳng phải biết ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Do vô tri mà được vô đắc nên nói là thi tế vậy ».

Vô Cấu Thí nói : « Trong vô đắc ấy không có ngôn ngữ, quá đường ngôn ngữ không có chỗ nói ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Nói là mượn văn tự để nói ».

Vô Cấu Thí nói : « Chư Phật Bồ đề quá văn tự ngôn thuyết thế nên Bồ đề thì chẳng thể nói được ».

Bấy giờ Vô Cấu Thí hỏi Ngài Vô Si Kiến Bồ Tát : « Bạch Ngài Vô Si Kiến Bồ Tát ! Ngài nói tôi quan niệm đến thành Xá Vệ nguyện cho trong thành những ai đáng được Vô thượng Bồ đề phạm họ thấy vật chi đều biến thành tượng Phật cả và khiến họ quyết định nơi Vô thượng Bồ đề.

Bạch Ngài ! Nếu thấy Như Lai là dùng sắc thân thấy hay dùng pháp thân thấy ? Nếu do sắc thân thì không thấy Phật, tại sao, vì như đức Thế Tôn từng dạy « Nếu thấy sắc thân ta nghe âm thanh ta người này biên kiến chẳng phải thấy ta ». Còn nếu do pháp thân thì pháp thân chẳng thể thấy được, tại sao ? Vì pháp thân rời kiến văn chẳng thể lấy được, thế nên chẳng thể thấy nghe pháp thân Phật ».

Vô Si Kiến Bồ Tát liền yên lặng, Bửu Tướng Bồ Tát hỏi : « Sao Ngài chẳng đáp ? ».

Vô Si Kiến Bồ Tát nói : « Cô ấy hỏi nơi pháp vô tánh, pháp vô tánh ấy chẳng thể nói nên tôi không đáp ».

Vô Cầu Thí nói : « Bạch Ngài ! Tôi không hỏi pháp vô tánh, pháp vô tánh chẳng thể hỏi. Học rồi mà đáp thì không có ngại gì ».

Vô Cầu Thí hỏi Ngài Bửu Tướng Bồ Tát : « Bạch Ngài Bửu Tướng Bồ Tát ! Ngài quan niệm rằng lúc tôi vào thành nguyện cho trong thành những nhà của hàng tộc tánh bửu tàng vọt lên đầy đủ bảy báu. Tâm bồ thí bảy báu của Ngài có nhiệm trước hay không nhiệm trước ? Nếu có nhiệm trước thì đồng với kẻ phàm phu, tại sao, vì phàm phu có ái trước vậy. Còn nếu Không ái trước thì trong ái trước không có bồ thí bảy báu ».

Bửu Tướng Bồ Tát liền yên lặng.

Vô Cầu Thí hỏi Ngài Ly Ác Thú Bồ Tát : « Bạch Ngài Ly Ác Thú Bồ Tát ! Ngài quan niệm rằng lúc tôi vào thành, nguyện cho trong thành những ai đáng đọa ác đạo đều khiến thọ tội nhẹ tại hiện đời mau thoát khổ não. Bạch Ngài ! Đức Như Lai nói nghiệp bất tư nghị. Nghiệp bất tư nghị này có thể mau dứt chẵn. Nếu dứt được thì trái với lời của đức Như Lai. Còn nếu chẳng dứt thì sao lại thọ nhẹ mau dứt. Nếu có thể dứt thì trong pháp không có chủ thì Ngài là chủ. Và nếu có thể dứt thì cũng chẳng thể dứt ».

Ly Ác Thú Bồ Tát nói : « Vì tôi dùng nguyện lực nên hay khiến thọ nhẹ dứt mau ».

Vô Cầu Thí nói : « Bạch Ngài ! Các pháp như tánh chẳng thể dùng nguyện lực mà thọ được ».

Ly Ác Thú Bồ Tát liền yên lặng.

Vô Cầu Thí hỏi Ngài Trừ Chư Cái Bồ Tát ! « Bạch ngài Trừ Chư Cái Bồ Tát ! Ngài quan niệm tôi nguyện cho chúng sanh trong thành đều trừ hết ngũ cái. Ngài quan niệm nhập định ấy rồi có thể khiến chúng sanh chẳng bị ngũ cái che chướng ».

Bạch Ngài ! Ở trong định ấy, mình tự tại hay là người tự tại ? Nếu mình tự tại thì không do đâu đến người, tất cả pháp không pháp nào đến kia cả, sao Ngài thập thiền định trừ được ngũ cái cho người. Nếu là người khác tự tại thì chẳng thể lợi ích cho người ».

Trừ Chư Cái Bồ Tát nói : « Hạnh này dùng từ làm đầu ».

Vô Cầu Thí Bồ Tát nói : « Bạch Ngài ! chư Phật đều thực hành từ hạnh. Bạch Ngài ! Vả có đức Phật nào hơn nơi chúng sanh chẳng lấy ngũ cái làm lo đó chẳng ? ».

Trừ Chư Cái Bồ Tát liền yên lặng.

Vô Cầu Thí hỏi Ngài Quan thế Âm Bồ Tát : « Bạch Ngài Quan Thế Âm Bồ Tát ! Ngài quan niệm rằng nguyện cho chúng sanh trong thành những kẻ bị tù ngục trời nhất mau được giải thoát, kẻ sắp bị giết được cứu sống, kẻ bị khùng bỏ được vô úy. Bạch Ngài ! Xét về nói rằng bỏ úy ấy là có nắm lấy hay không nắm lấy. Nếu là có nắm lấy thì kẻ phàm phu cũng có nắm lấy vì thế nên chẳng phải. Còn nếu là không nắm lấy thì không chỗ bỏ thí. Trong pháp không bỏ thí đâu được có trừ dứt ».

Quan Thế Âm Bồ Tát liền yên lặng.

Biện Nghiêm Bồ Tát hỏi Ngài Quan Thế Âm Bồ Tát : « Sao Ngài không giải đáp lời hỏi của Vô Cầu Thí ? ».

Quan Thế Âm Bồ Tát nói : « Cô ấy chẳng hỏi pháp sanh diệt nên không thể đáp được ».

Vô Cầu Thí hỏi Ngài Quan Thế Âm Bồ Tát : « Bạch Ngài ! Chúng có vô sanh vô diệt hỏi chẳng ? ».

Quan Thế Âm Bồ Tát nói : « Không có ».

Vô Cầu Thí nói : « Trong vô sanh vô diệt bèn không văn tự ngôn thuyết. Người trí huệ ở nơi không văn tự mượn văn tự nói mà không trước văn tự, pháp tánh vô ngại. Vì thế người trí huệ chẳng ngại văn tự ».

Vô Cầu Thí hỏi Ngài Biện Nghiêm Bồ Tát : « Bạch Ngài Biện Nghiêm Bồ Tát ! Ngài quan niệm rằng tôi nguyện người trong thành ai thấy tôi đều được biện tài dùng diệu kệ hỏi đáp nhau. Bạch Ngài ! Biện tài được Ngài thí cho ấy là do giác mà khởi hay do ái mà khởi ! Nếu do giác khởi thì tất cả pháp hữu vi đều do giác quán khởi thế nên chẳng phải tịch tĩnh. Nếu do ái khởi thì chỗ thí cho ấy luống hư ».

Biện Nghiêm Bồ Tát nói : « Đó là lúc tôi ban sơ phát tâm Bồ đề nguyện ai thấy tôi đều được biện tài dùng diệu kệ hỏi đáp nhau ».

Vô Cầu Thí hỏi : « Bạch Ngài ! Hiện nay chính Ngài có tâm nguyện Bồ đề chẳng ? Nếu chính hiện có thì là thường kiến. Còn nếu hiện nay không có thì chẳng thể đem thí cho người, thì sở nguyện luống hư ».

Biện Nghiêm Bồ Tát liền yên lặng.

Vô Cầu Thí hỏi Ngài Vô Si Hành Bồ Tát : « Bạch Ngài Vô Si Hành Bồ Tát ! Ngài quan niệm nguyện cho chúng sanh trong thành ai thấy tôi thì được vô si kiến quyết định nơi Vô thượng Bồ đề. Bạch Ngài ! Bồ đề ấy là có hay là không ? Nếu là có thì là hữu vi Bồ đề chấp nơi biên kiến. Nếu là không thì là hư vọng cũng sa vào biên kiến ».

Vô Si Hành Bồ Tát nói : « Bồ đề ấy gọi là trí ».

Vô Cầu Thí nói : « Trí ấy gọi là sanh hay gọi là vô sanh ? Nếu gọi là sanh thì chẳng phải khéo thuận tư duy mà sanh, là hữu vi trí chỗ biết của phàm phu. Nếu gọi là vô sanh thì trong vô sanh vô sở hữu, nếu vô sở hữu là vô phân biệt. Bồ đề của Thanh Văn, Bích Chi Phật, Bồ Tát và Như Lai đều vô phân biệt, kẻ phàm phu phân biệt Bồ đề, người trí huệ thì vô phân biệt ».

Vô Si Hành Bồ Tát liền yên lặng.

Bấy giờ Tôn giả Tu Bồ Đề bảo chư đại Thanh Văn và chư đại Bồ Tát rằng : « Nay các Ngài ! Chúng ta nên trở về mà chẳng nên vào thành Xá Vệ khát thực. Tại sao ? Vì nàng Vô Cầu Thí này nói tức là pháp thực của người trí huệ. Nay chúng ta vui thích pháp thực mà chẳng cần đoàn thực ».

Vô Cầu Thí nói với Tôn giả Tu Bồ Đề : « Bạch Đại Đức ! Như nói các pháp không thượng không hạ, trong pháp ấy sẽ cầu mong gì mà đi hành khát u ? Bạch Đại Đức ! Pháp chẳng hí luận là sở hành của Tỳ Kheo, chẳng nên ưa hí luận. Đây là pháp vô y chẳng phải sở hành của người y chỉ, đây là sở hành của Hiền Thánh không có thối chuyển ».

Bấy giờ tám đại Thanh Văn, tám đại Bồ Tát, năm trăm Bà La Môn Phạm Thiên v. v... Vô Cầu Thí, vua Ba Tư Nặc và hàng đại chúng đều đồng đến chỗ đức Phật, đánh lễ chun đức Phật hữu nhiều ba vòng, rồi ngò một phía.

Vô Cầu Thí riêng nhiều bảy vòng lễ chun Phật chấp tay đứng nói kệ hỏi Phật :

« Tôi hỏi đấng vô Đẳng
Ứng Cúng Vô Thượng Giác
Ban cam lộ chúng mừng
Bồ Tát hành thế nào
Thế nào tại đạo thọ
Phá ma hàng lao oán
Thế nào động trời đất
Núi đồi và rừng cây
Thế nào phóng quang minh
Hiển phát vô lượng xung
Nguyện đại bi Thế Tôn
Nói đúng hạnh Bồ Tát
Thế nào được tổng trì
Như Lai diệu âm thanh
Thế nào hay tu trì
Định thắng diệu thanh tịnh
Thế nào các người tu
Hay được sức thần túc
Nay khuyến thỉnh Thế Tôn
Nói Bồ Tát thiết hạnh

Thế nào được chuyên niệm
Và cùng tâm kiên cố
Thế nào được ứng biện
Vi diệu thành cụ túc
Thế nào được thuận lý
Gồm đầy đủ các nghĩa
Khá nói pháp vi diệu
Trí giả không chỗ ngại
Thế nào ưa bố thí
Tịnh giới và nhẫn nhục
Khéo tinh tiến thiền định
Trí huệ soi thế gian
Thê nào nhớ túc mạng
Thiên nhãn minh thấy rõ
Thiên nhĩ tha tâm trí
Thần túc đến các cõi
Thế nào chẳng ở thai
Hóa sanh trong hoa sen
Hằng ở trước chư Phật
Khen pháp không vô ngã
Thế nào oan thân đồng
Dứt ái và nhiễm uế
Chí hành không cao hạ
Dường như là gió đất
Lợi suy cùng hủy dự
Xung cơ và khổ lạc
Thế nào bỏ tám pháp
Ở đời như mặt nhật
Thế nào chẳng siểm tránh
Trừ ngã bỏ kiêu mạn
Tịch tĩnh ở thiền định
Trí giả ưa thiệt nghĩa
Thế nào chẳng ưa thích
Vợ con và tài bửu
Thế nào người tu hành
Thích ở chỗ vắng lặng
Thế nào như chim bay
Cũng như lân một sừng
Thế nào ưa chánh pháp
Và ưa tâm hỷ duyệt

Thế nào các người trí
Quán địa, thủy, hỏa, phong
Không khuynh động phân biệt
Trụ thiên như hư không
Chẳng làm hạnh phi pháp
Chẳng ưa nhìn việc người
Thà xả bỏ thân mạng
Trợn chẳng bỏ lia pháp
Thề nào nơi Bồ đề
Tưởng niệm như Thế Tôn
Tưởng như Thế Tôn rồi
Hay phát nguyện Bồ đề
Thế nào được Tịnh độ
Và cùng thanh tịnh Tăng
Trí giả được trường thọ
Danh xưng và an lạc
Phương tiện đến bỉ ngạn
Thấy đế không thủ chứng
Hay độ vô lượng chúng
Khuyên ưa tu căn lành
Thế nào được đọa chánh
Và được nơi hóa sanh
Được trí huệ tài bửu
Hay biết tâm mọi người
Thế nào nhớ đời trước
Thường hội cùng chư Phật
Trong ngàn vạn ức kiếp
Hằng chẳng sanh chỗ nạn
Thế nào được tùy hảo
Ba mươi hai tướng tốt
Thế nào được từ biện
Và được nơi ứng biện
Thế nào tu Tịnh độ
Thành tựu chúng Tỳ Kheo
Tùy thích nguyện nước nào
Hay được sanh nước ấy
Bồ Tát tu hạnh gì
Hay được sắc danh xưng
Được lực tinh tiến thắng
Thế nào được bất hoại

Thế nào chẳng dụ dụ
Hay làm hạnh Bồ Tát
Bỏ lìa các diệu hồi
Vì chúng sanh thuyết pháp
Ở trong Phật Pháp Tăng
Thế nào được tối thắng
Thà xả thân mạng mình
Mà chẳng hủy báng pháp
Phật không gì chẳng biết
Đời nay và vị lai
Nguyện đại trí Thế Tôn
Tuyên nói hạnh Bồ Tát ».

PHẨM BỒ TÁT HẠNH THỨ TƯ

Đức Thế Tôn khen rằng : « Lành thay lành thay Vô Cấu Thí ! Vì nhiều an lạc lợi ích chúng sanh và vì thương xót Trời Người thế gian mà người hỏi đức Như Lai bao nhiêu hạnh của đại Bồ Tát như vậy. Lắng nghe lắng nghe khéo suy nghĩ ta sẽ vì người mà nói ».

Vô Cấu Thí cùng đại chúng đồng xướng thiện tại nguyện ưa thích được nghe.

Đức Thế Tôn phán dạy : « Nay Vô Cấu Thí ! Bồ Tát thành tựu bốn pháp hay phá các ma : với lợi dưỡng của người chẳng sanh lòng ganh ghét, bỏ lìa lưỡng thiệt, khuyên nhiều chúng sanh tu căn lành, với tất cả chúng sanh phát lòng từ bi ». Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

Chẳng sanh lòng ganh ghét
Lìa bỏ lời lưỡng thiệt
Hay dạy nhiều chúng sanh
Trồng gốc cây pháp lành
Hay tu tâm từ rộng
Khấp đều cả mười phương
Khéo làm bốn điều này
Dẹp được các ma oán

Nay Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay phóng quang minh đến vô lượng cõi Phật : Hay cúng thí đèn sáng, lúc pháp sắp diệt hay hộ trì chánh pháp, vì chúng sanh phóng dật và sa chỗ nạn mà thuyết pháp, hay đem anh lạc bửu sức cúng Tháp miếu Phật ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu hay thí đèn sáng
Trong mặt pháp hộ pháp
Khai thị nạn phóng dật
Bửu sức cúng tháp Phật
Do đây mà Bồ Tát
Hay phóng tịnh quang minh
Đến vô lượng cõi Phật
Chiếu soi không bờ mé
Nhờ quang minh được vui
Đều phát tâm vô thượng
Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay chân động vô
lượng vô biên thế giới : như sở thuyết thật hành , được thâm pháp nhẫn kiên
trì thiện pháp, dạy vô lượng chúng sanh hành Vô thượng Bồ đề ».
Đức Thế Tôn nói kệ rằng :
Như sở thuyết tu hành
Khéo hiểu thâm pháp nhẫn
Muốn được pháp bạch tịnh
Kiên trì pháp diệu hạnh
Hay dạy vô lượng chúng
Phát tâm đại Bồ đề
Thật hành bốn pháp này
Hay chân động thế giới

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được đà la ni : hay thí
cho các thứ cần dùng tịnh diệu, trang sức các thể nữ ai cần thì thí cho,
thường dùng các thứ pháp tán thán chư Như Lai, thân cận người nhiều tu tập
Bát Nhã Ba la mật ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :
« Làm các thứ bố thí
Hay được đà la ni
Trang nghiêm thể nữ đẹp
Tùy ý người cần dùng
Thảy đều cấp đầy đủ
Thường ca ngợi Như Lai
Tu những thiện trí huệ
Được Thế Tôn hứa khả
Do nơi bốn điều này
Hay được đà la ni
Trong trăm ngàn ức kiếp
Nghe pháp trọn chẳng quên

Mười phương Phật thuyết pháp

Hay ghi nhớ thọ trì

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay được tam muội :
nhiều chán sợ sanh tử, thường ưa chỗ nhàn tĩnh, thường siêng tinh tiến, khéo
thành tựu được các việc làm »

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Bỏ rời các loài sanh

Đi riêng như kỳ lân

Thiện nam tử siêng làm

Thành tựu các công việc

Trí giả hay thành tựu

Bốn pháp thắng diệu này

Thân cận nơi Bồ đề

Câu được pháp tối thắng

Người có tâm tịch tĩnh

Hay được các tam muội

Giác ngộ thắng Bồ đề

Chỗ đi của chư Phật.

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay được thần túc : vì
thân nhẹ nhàng, vì tâm nhẹ nhàng, vì không y chỉ trong tất cả pháp, vì tiếp
thọ bốn giới làm không giới ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Thân nhẹ tâm càng nhẹ

Trí giả chẳng trước pháp

Tiếp thọ bốn giới này

Cùng không giới bằng đồng

Người đủ bốn pháp này

Hay được thừa thân thông

Một niệm đến ức cõi

Cúng dường vô lượng Phật

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay thành tựu đóa
chánh đẹp lạ : trừ bỏ tham dục chẳng sân hận, ưa làm sạch tháp miếu Phật
dùng đồ thơm đẹp để cúng dường, trụ oai nghi trì giới thường vui vẻ hỏi
thăm, chẳng chê người thuyết pháp hàng tướng như Thế Tôn ».

Đức thế Tôn nói kệ rằng :

« Chẳng sân hại người khác

Bỏ lìa hạnh tham dục

Quét rửa tháp miếu Phật

Cung kính dâng thơm đẹp

Thường chấp trì tịnh giới

Pháp ý hỏi thăm trước
Với pháp sư kính trọng
Có ý tưởng như Phật
Hành bốn điều lành này
Thì gọi người dũng kiện
Đoan chánh xinh đẹp nhất
Ai thấy cũng đều khen.

Này Vô Cầu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay được hóa sanh :
khắc chạm hoa sen đặt tượng Phật ngồi lên, dùng các hoa sen xanh vàng đỏ
trắng và những hoa thơm đẹp khác đầy bùm tay rải lên Phật và tháp miếu,
chí nguyện lợi ích vô lượng chúng sanh hằng hòa thuận kính yêu chẳng chê
người dở, mình gieo trồng căn lành để lợi ích an lạc nhiều chúng sanh thoát
sanh tử khổ não vì nguyện thành Vô thượng Bồ đề vậy ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :
« Khắc hoa đặt tượng Phật
Các thứ hoa cúng dường
Lợi ích chẳng hại người
Được hóa sanh cõi Phật
Hằng phát hoằng thệ nguyện
Độ mười phương chúng sanh
Dùng bốn diệu hạnh này
Hằng sanh Phật tịnh độ

Này Vô Cầu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay được giàu có lớn :
chẳng nghịch ý người xin, nơi đồ vật thí cho chẳng luyến tiếc, hằng cầu
nguyện chúng sanh được nhiều của báu, bỏ rời kiến chấp thuận nơi chánh
tín ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :
Bồ thí chẳng trái nghịch
Nơi của không luyến tiếc
Tin hiểu các Phật pháp
Đời đời được của báu
Tin hiểu không nịnh ganh
Chẳng rêu rao lỗi người
Chuyên lòng một niềm tin
Do đây được của báu

Này Vô Cầu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì hay được trí huệ : ở
trong pháp khác chẳng ganh ghét, nói pháp trừ lỗi khiến không nghi hối, với
người siêng tinh tiến khuyên họ chẳng thôi bỏ, tự mình thường thích nhiều
tu pháp không ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Chẳng ghét chánh pháp khác
Dạy người trừ nghi hồi
Thường dìu dắt chúng sanh
Tu không hạnh của Phật
Trí giả thích pháp này
Được trí huệ danh xưng
Khéo hiểu lời Phật nói
Mau thành Lương Túc Tôn.

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì ghi nhớ túc mạng : học vấn tụng tập có người quên sót thì làm cho họ nhớ biết, người quên thì nói lại cho họ, hằng phát lời thích ý hay cho người ưa nghe, thường hành pháp thí chẳng để thôi bỏ vì thoát sanh tử xu hướng Niết bàn vậy, nguyện như Thiện Tài nhập thiền phương tiện ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Người quên khiến nhớt biết
Hằng nói lời thích ý
Thuyết pháp chẳng mỗi mệ
Thường tu các chánh định
Do nơi bốn pháp này
Đều được túc mạng trí
Nhớ được vô lượng kiếp
Mau ngộ chỗ Phật đi.

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì thường gặp chư Phật : thà bỏ thân mạng chứ chẳng hủy báng chánh pháp, thà bỏ thân mạng chứ chẳng hủy báng Bồ Tát, thà bỏ thân mạng chứ chẳng thân cận ác tri thức, nhớ tưởng chư Phật không hề chán đủ ».

« Chẳng hủy báng Bồ đề
Cũng chẳng hủy Bồ Tát
Thường rời xa ác hữu
Niệm Phật luôn chẳng chán
Đại Đức hành hạnh này
Thường được gặp chư Phật
Lúc chưa được thành Phật
Hằng cùng chư Phật hội.

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được thân ba mươi hai tướng : mang các trân bửu dâng tháp miếu Phật, dùng các thứ dầu thơm xoa nền tòa tháp Phật và dùng vòng hoa đẹp nghiêm sức tháp miếu, dùng các thứ kỹ nhạc để cúng dường, thường hầu cận Hiền Thánh không hề rời xa ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Mang báu vật cúng tháp

Dầu thơm thoa nền đài
Hoa đẹp các kỹ nhạc
Hầu hạ gần hiền thánh
Được thân tướng đoan nghiêm
Đủ ba mươi hai tốt
Do đây được các tướng
Đề trang nghiêm thân Phật.

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được tám mươi tùy hình hảo : cõi y thắng diệu để trải pháp tọa cung cấp hầu hạ tất cả trọn không nhàm mỏi, đến chỗ thuyết pháp không có lòng tranh luận hơn người, cung kính đại chúng chỉ tướng như Phật, khuyên nhiều chúng sanh phát tâm Bồ đề ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :
« Diệu y phục trải tọa
Cúng dường không chán mỏi
Chẳng tranh luận pháp sư
Khuyên chúng phát đạo tâm
Làm được các điều này
Mau thành tùy hình hảo
Bồ Tát thành hạnh này
Đủ tám mươi vẻ đẹp.

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được giới ứng biện : thọ trì thân cận Bồ Tát pháp tạng, ngày đêm sáu thời tụng Tam Âm kinh, chửi Phật Bồ đề vô sanh vô diệt đời khó tin mà có thể thọ trì đọc tụng, rộng vì người giảng nói khiến họ vui thích chẳng tiếc thân mạng ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :
« Hộ trì Bồ Tát tạng
Dũng mãnh tụng Tam Âm
Vô sanh đời khó tin
Phương tiện nói khiến mừng
Chẳng mến tiếc thân mạng
Tri chánh pháp của Phật
Không nghi lự mà làm
Tối thượng thắng Bồ đề
Tu pháp thậm thâm này
Thì hay được ứng biện
Ví như vòng hoa đẹp
Trời Người đều ưa nhìn.

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu được bốn pháp thì được thanh tịnh độ : vì chẳng tật đố, vì tâm bình đẳng, vì hộ trì Bồ đề hạnh , vì chẳng thân cận bốn bộ chúng ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :
Chẳng ganh với người khác
Thấy người lợi vui mừng
Tâm bình đẳng hành từ
Hóa chúng không nhiễm trước
Hành bốn vô lượng này
Người trí khéo thủ hộ
Được tịnh độ không khó
Mau thành Vô thượng đạo.

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì được thanh tịnh chúng : chẳng hy vọng đồ chúng của người, kẻ chẳng hòa thuận thì nhiếp khiến hòa giải, với người học vấn tụng tập thì cung cấp đồ dùng, rời bỏ lưỡng thiệt.

Đức Thế Tôn nói kệ :
Trọn chẳng mong chúng người
Kẻ ly làm cho hiệp
Cấp người học thiếu thốn
Chẳng chia lìa chúng sanh
Làm được bốn hạnh này
Thì được thanh tịnh chúng
Vì thanh chúng nên làm
Cực khổ cũng chẳng bỏ

Này Vô Cấu Thí ! Nếu Bồ Tát thành tựu bốn pháp thì nguyện muốn sanh Phật độ nào liền tùy nguyện vãng sanh : đối với lợi dưỡng danh dự của người chẳng sanh lòng ganh ghét, chuyên tâm tu tập sáu Ba la mật, với tất cả Bồ Tát tướng như Phật, từ sơ phát tâm nhẫn đến ngồi đạo tràng thường dùng tâm bình đẳng quan sát trọn chẳng vì lợi dưỡng danh dự mà siểm khúc đối khen tặng ».

Đức thế Tôn nói kệ rằng :
« Chẳng ganh danh lợi người
Cầu thanh tịnh lục độ
Xem Bồ Tát như Phật
Trọn chẳng nịnh cầu danh
Bồ Tát hành điều này
Hay thấy mười phương cõi
Tùy tâm mình sở nguyện

Liên được sanh Tịnh độ ».

Bấy giờ Vô Cấu thí bạch đức Phật rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Như hạnh Bồ Tát đã được nói, tôi sẽ phụng hành. Trong những hạnh Bồ Tát đã được đức Thế Tôn dạy, nếu có một hạnh không làm thì tức là khi đối chur Phật thuyết pháp ở mười phương ».

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên bảo Vô Cấu Thí rằng : « Cô dám ở trước đức Phật mà sư tử hống như vậy há chẳng biết rằng hạnh Bồ Tát khó làm được ư ! Và trọn chẳng do từ nữ thân mà được Vô thượng Bồ đề ».

Vô Cấu Thí nói : « Nay tôi ở trước đức Phật phát nguyện thành thiệt rằng : Nếu đời vị lai tôi sẽ được thành Phật Như Lai Đẳng Chánh Giác đủ mười đức hiệu thì nguyện khiến cõi Đại Thiên chấn động sáu cách, không làm nào loạn các chúng sanh. Như các hạnh Bồ Tát đã được đức Thế Tôn dạy tôi trọn đời thật hành, nguyện khiến hư không mưa các hoa trời, trăm ngàn kỹ nhạc chẳng đánh mà tự kêu và xin khiến nữ thân tôi đây biến thành đồng tử mười sáu tuổi ».

Vô Cấu Thí phát nguyện thành thiệt xong tức thì cõi Đại thiên chấn động sáu cách, hư không mưa hoa trời, trăm ngàn nhạc trời tự kêu và Vô Cấu Thí biến thành đồng tử mười sáu tuổi.

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên trích y vai bên hữu, gói hữu chắm đất chắp tay bạch đức Phật rằng : « Nay tôi quy mạng chur Phật chur bồ Tát từ sơ phát tâm nhân đến đạo tràng.

Bạch đức Thế Tôn ! Cô gái này mà có sức oai đức thần túc lớn như vậy, hay phát đại nguyện, đã phát nguyện rồi tùy nguyện đều thành ».

Đức Phật dạy : « Đúng như vậy. Nay Đại Mục Kiền Liên ! Chur Bồ Tát từ sơ phát tâm nhân đến đạo tràng được Trời Người lễ kính như tháp miếu Phật, là phước điền vô thượng của Thanh Văn và Bích Chi Phật ».

Liên đó đức Thế Tôn vui vẻ mỉm cười. Theo thường pháp lúc chur Phật mỉm cười thì có ánh sáng nhiều màu xanh vàng đỏ trắng hồng tía pha lê từ miệng đức Phật phóng ra chiếu suốt vô lượng vô biên thế giới làm cho ánh sáng của cung điện thiên ma và nhựt nguyệt đều bị ẩn khuất. Đức Phật nhiếp ánh sáng ấy về nhập vào đánh đức Phật.

Tôn giả A Nan chỉnh y phục lại trích y vai hữu, gói hữu chắm đất, chắp tay hướng lên Phật nói kệ hỏi rằng :

« Thiên Long phạm âm sư tử hống

Tiếng ca lãng tã tiếng sấm nổ

Trừ tham sân si sanh vui đẹp

Nguyện đấng thập lực nói duyên cười

Chấn động sáu cách không nào loạn

Mưa hoa trời đẹp vui lòng chúng

Thế Tôn xô dẹp các ngoại đạo

Dường như sư tử phục dã can
Ngưỡng mong Thế Tôn vì tôi nói
Nhơn duyên vì đâu Phật mỉm cười
Ánh sáng nhứt nguyệt châu vạn ức
Ánh sáng Thiên Long cùng Phạm Vương
Thích Ca miệng phóng tịnh quang minh
Trùm các quang minh Phật quang hơn
Bạch hào chạng mây như ngọc trắng
Viên mãn mềm mịn dường y trời
Bạch hào phóng quang chiếu vô lượng
Xin nói có chi phóng quang này
Thế Tôn răng trắng sạch không như
Vuông bằng khít đều như ngọc tuyết
Miệng Phật phóng ra sáng nhiều màu
Xanh vàng đỏ trắng tía pha lê
Giả sử thế giới nhứt nguyệt hoại
Đất đầy hư không chẳng chỗ trống
Tánh nước biến được làm thành lửa
Tánh lửa cũng biến được thành nước
Biển cả làm cho đều khô cạn
Thiệt ngữ của Phật trọn chẳng hai
Tất cả chúng sanh trong mười phương
Giả sử đồng thời thành Duyên Giác
Mỗi mỗi Duyên Giác họp lời hỏi
Trăm ngàn vạn thứ trái ức kiếp
Đồng tập họp nhau trước Thế Tôn
Đều dùng dị âm đồng thời hỏi
Như Lai liền dùng nhứt âm đáp
Đều dứt hết tất cả chỗ nghi
Thành tựu trí huệ đến bờ kia
Tất cả trí huệ được trang nghiêm
Đấng Tối Thắng đủ bả hai tướng
Đấng oai đức xin giải đáp
Thế Tôn có chi hiện mỉm cười
Thọ ký Bồ đề cho ai đây
Chư Thiên người đòi đều muốn nghe
Mong được Như Lai tuyên dạy rõ ».

Đức Phật phán : « Này A Nan ! Ông có thấy Vô Cấu Thí này phát nguyện thành thiết chân động cõi Đại thiên chăng ?

- Bạch đức thế Tôn ! Đã thấy.
- Này A Nan ! Vô Cấu Thí Bồ Tát này từ lúc phát tâm đến nay đã tám vạn a tăng kỳ kiếp tu hạnh Vô thượng Bồ đề. Vô cấu Thí Bồ Tát này tu hạnh Bồ Tát đến sáu mươi kiếp rồi sau đó Văn Thù Sư Lợi Pháp Vương Tử mới phát tâm Bồ đề. Này A Nan ! Như Văn Thù Sư Lợi v. v... Tám vạn bốn ngàn Đại Bồ Tát có bao nhiêu công đức trang nghiêm Phật độ. Vô Cấu Thí Bồ Tát cũng đồng như vậy không khác ».
Tôn giả Đại Mục Kiền Liên nói với Vô Cấu Thí Bồ Tát : « Này thiện nam tử ! Từ lâu Ngài đã phát tâm Bồ đề sao Ngài không chuyển thân nữ nơn ? ».
Vô Cấu Thí Bồ Tát bảo Tôn giả Đại Mục Kiền Liên : « Đức Thế Tôn thọ ký Tôn giả là thân tức đệ nhứt sao Tôn giả chẳng chuyển nam thân ? ».
Tôn giả Đại Mục Kiền Liên liền yên lặng.
Vô Cấu Thí Bồ Tát nói : « Này Tôn giả ! Cũng chẳng do nữ thân được Vô thượng Bồ đề, cũng chẳng do nam thân được Vô thượng Bồ đề. Tại sao ? Vì Bồ đề vô sanh nên không có được vậy ».

PHẨM THỌ KÝ THỨ NĂM

Bấy giờ Văn Thù Sư Lợi Pháp Vương Tử bạch đức Phật : « Bạch đức Thế Tôn ! Thật chưa từng có, Vô Cấu Thí Bồ Tát này hiểu pháp thậm thâm, dùng sức thệ nguyện làm thành các sở nguyện ».

Đức Phật bảo : « Đúng như lời Văn Thù Sư Lợi nói. Vô Cấu Thí Bồ Tát này đã từng ở chỗ sáu mươi ức chư Phật mà tu không tam muội, ở chỗ tám mươi ức chư Phật mà tu vô sanh pháp nhẫn, ở chỗ ba mươi ức chư Phật mà hỏi pháp thậm thâm, đã từng đem y phục ẩm thực cúng dường tám mươi ức chư Phật và hỏi về phân biệt biện ẩn tam muội này.

Lại này Văn Thù Sư Lợi ! Nếu có thiện nam tử thiện nữ nơn vì Bồ đề đem đồ trân bửu đầy trong hằng hà sa thế giới bố thí bằng thọ trì kinh này đọc tụng thông thuộc rộng nói cho người nhĩn đến biên chép được công đức tối thượng tối thắng, huống là tu hành đúng như lời. Tại sao ? Vì hay thọ trì hạnh Bồ đề của chư Bồ Tát vậy ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát Pháp Vương Tử bạch đức Phật : « Bạch đức Thế Tôn ! Nên gọi tên kinh này là gì và thọ trì thế nào ? ». Đức Phật dạy : « Này Văn Thù Sư Lợi ! Nên gọi là kinh Phân BiệtThuyết Ứng Biện, cũng gọi là kinh Thuyết Tam Muội Môn. Nên phụng trì như vậy ».

Lúc đức Phật nói kinh này, tám vạn ức chúng sanh chư Thiên và người đều phát tâm Vô thượng Bồ đề quyết định chẳng thối chuyển.

Bấy giờ Biện Nghiêm Bồ Tát bạch đức Phật : « Vô Cấu Thí Bồ Tát này thời gian nào sẽ thành Vô thượng Bồ đề ? ».

Đức Phật phán : « Nay Biện Nghiêm ! Vô Cấu Thí Bồ Tát này quá số kiếp cúng dường quá số chư Phật xong sẽ được thành Phật hiệu Vô Cấu Quang Tướng Vương Như Lai Ứng Cúng Chánh Đẳng Giác đủ mười đức hiệu, thế giới hiệu Vô Lượng Đức Trang Nghiêm, thuần Đại thừa Bồ Tát không có hàng Nhị thừa Thanh Văn Bích Chi Phật, cõi ấy nghiêm sức vi diệu hơn các cõi trời ».

Vô Cấu Thí Bồ Tát nghe đức Phật thọ ký, tâm thanh tịnh hơn hờ vọt lên hư không cao hằng tám mươi ức cây đa la, phóng quang minh lớn chiếu trăm ngàn ức thế giới chư Phật. Ngay trên danh đức Thế Tôn hóa làm tám vạn bốn ngàn các thứ lọng báu trang nghiêm đẹp lạ bằng thiên bửu. Liền ở trong hư không dùng sức vô lượng thần túc cúng dường lễ bái vô lượng chư Phật mười phương rồi trở về chỗ đức Phật đứng tại một phía.

Bấy giờ Bà La Môn Phạm Thiên và năm trăm Bà La Môn nghe đức Phật thọ ký vô thượng Bồ đề cho Vô Cấu Thí Bồ Tát và thấy sức vô lượng thần túc, đều hơn hờ vui mừng đồng thanh nói kệ ca ngợi đức Phật :

« Người hay cung kính Phật

Được lợi ích đệ nhất

Phát tâm cầu Bồ đề

Là Phật trí đệ nhất

Xưa chúng tôi tạo ác

Nay sanh nhà tà kiến

Thấy Phật và chúng Tăng

Miệng phát ra lời ác

Nay tôi thành tâm hồi

Tội ác khẩu đã phạm

Thấy chư Phật tử hiền

Cho là điềm chẳng tốt

Nếu chẳng thấy Như Lai

Tôi tôn trong trời người

Thì uổng thọ thân người

Uổng ăn uống để sống

Tôi và Vô Cấu Thí

Xuất thành đi tế tự

Vô Cấu thấy Phật tử

Kính trọng và tán thán

Chúng tôi thấy tán thán
Liên quả chỗ được khen
Chúng tôi liền hỏi cô
Đã từng thấy Phật chưa
Cô ấy đáp chúng tôi
Sơ sanh được bảy ngày
Nghe chư Thiên khen Phật
Cô ca ngợi Như Lai
Chơn thiệt không sai khác
Chúng tôi nghe khen xong
Liên phát tâm tối thắng
Cầu Bồ đề Vô thượng
Vì tôi nghe hiệu Phật
Được tỏ ngộ túc nghiệp
Liên đến lạy Thế Tôn
Đề cầu pháp tối thắng
Thấy Phật kính lạy rồi
Nghe pháp tối vô thượng
Thấy đáng Thiên Nhơn Tôn
Cầu thoát ly khổ tế
Pháp được đức Phật nói
Chơn thiệt hay độ đời
Chúng tôi học pháp ấy
Đề được pháp vô thượng
Nghe công hạnh Bồ Tát
Đề được chư Phật pháp
Chúng tôi cũng nên tập
Đề được thành Phật đạo
Nói pháp môn xuất yếu
Hạnh của Bồ Tát làm
Tôi cũng hướng môn ấy
Được thế gian kính lễ
Phật biết kia thành tâm
Vui vẻ mà mỉm cười
A Nan liền bạch Phật
Xin nói duyên có cười ».

Đức Phật nói kệ bảo A Nan :
Năm trăm Bà La Môn
Cùng phạm chí Phạm Thiên

Đồng chung trong một kiếp
Kế nhau thành Chánh giác
Từng ở đời quá khứ
Cúng đủ năm trăm Phật
Từ nay do tu hành
Sẽ thấy ức số Phật
Trong tám mươi ức kiếp
Trọn chẳng sa nạn xứ
Ở trong mỗi mỗi kiếp
Sẽ thấy ức số Phật
Rồi sau đó sẽ thành
Đấng Tội Thắng Lương Túc
Đều sẽ đồng một hiệu
Phạm Quang Minh Như Lai
Thọ mạng cũng đều đồng
Đủ tám mươi ức năm
Cõi nước đều đồng bằng
Đều tám mươi ức Tăng
Hóa độ vô lượng chúng
Lợi ích chúng sanh rồi
Sẽ nhập đại Niết bàn
Chúng tịch tĩnh diệt độ ».

Đức Phật nói kinh này rồi, Vô Cấu Thí đại Bồ Tát và chư đại chúng, phạm chí Phạm Thiên năm trăm đại sĩ, vua Ba Tư Nặc, chư đại Thanh Văn, Thiên Long Bát Bộ Nhơn và Phi Nhơn, nghe lời đức Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

PHÁP HỘI VÔ CẤU THÍ BỒ TÁT ỨNG BIỆN
THỨ BA MƯƠI BA
HẾT

--- oOo ---

**XXXIV. PHÁP HỘI CÔNG ĐỨC BỬU HOA PHU BỒ TÁT THỨ BA
MƯỜI BỐN**

*Hán dịch : Đường Pháp Sư Bồ đề Lưu Chi
Việt dịch : Việt Nam Thích Trí Tịnh*

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở thành Vương Xá tại núi Kỳ Xá Quật cùng chúng đại tỷ Kheo ngàn hai trăm năm mươi người câu hội, lại có vô lượng chúng đại Bồ Tát.

Bấy giờ trong pháp hội có Bồ Tát Khai Phu Công Đức Bửu Hoa đứng dậy trích y vai hữu gối hữu chầm đất chấp tay hướng Phật mà bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Tôi có điều muốn bạch hỏi nơi đức Thế Tôn, mong thương xót cho phép ».

Đức Phật phán : « Nay thiện nam tử ! cho phép ông hỏi ta sẽ giải nói cho ».

Công Đức Hoa Bồ Tát bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Trong thập phương thế giới và có chư Phật Như Lai hiện tại nếu thiện nam tử thiện nữ nơn thọ trì danh hiệu mau được Vô thượng Bồ đề chăng ? ».

Đức Phật phán : « Lành thay lành thay, nay Công Đức Hoa ! Ông có thể vì an lạc lợi ích cho Trời Người thế gian và chúng sanh đời vị lai mà bạch hỏi Như Lai sự nghĩa như vậy ! Lắng nghe, lắng nghe khéo suy nghĩ ta sẽ nói cho ».

Công Đức Hoa Bồ Tát bạch rằng : « Vâng ! Bạch đức Thế Tôn, tôi xin ưa thích muốn nghe ».

Đức Phật phán : « Nay Công Đức Hoa ! Phương Đông có thế giới tên Nhứt Thiết Pháp Công Đức Trang Nghiêm, kiếp tên Phổ Tập Nhứt Thiết Lợi Ích, hiện có Phật hiệu Vô Lượng Công Đức Bửu Trang Nghiêm Oai Đức Vương Như Lai thọ mạng vô số, chúng hội vô lượng vô biên đều là chư đại Bồ Tát thanh tịnh. Nếu thiện nam tử thiện nữ nơn tịnh tín thọ trì danh hiệu đức Phật ấy liền có thể diệt trừ sáu mươi ngàn kiếp tội sanh tử chuyển thân được đà la ni tên Nhạo thuyết vô ngại, lúc người này thuyết pháp thường được mười câu chi thế giới chư Phật Thế Tôn ban cho biện tài khiến được vô úy ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh hiệu Phật ấy

Sẽ được các công đức như vậy

Cũng hay thành tựu thắng pháp khác

Mau chúng Vô thượng Phật Bồ đề.

Lại này Công Đức Hoa Phương Nam có thế giới tên Công Đức Bửu Trang Nghiêm, kiếp tên Quảng Đại Công Đức hiện có Phật hiệu Công Đức Bửu Thắng Trang Nghiêm Oai Đức Vương Như Lai, nếu có thiện nam tử thiện nữ nơn tịnh tín thọ trì danh hiệu đức Phật ấy chuyển thân sẽ được tam muội tên Nhứt luân quang minh biến chiếu, tùy nguyện vãng sanh nơi các cõi Phật, cũng sẽ nhiếp thọ Phật độ vô lượng công đức trang nghiêm, sanh về cõi kia rồi đủ ba mươi tướng được biện tài vô ngại, chuyển thân sẽ được Vô thượng Bồ đề ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh Phật ấy
Chuyển thân sẽ được nan tư định
Dùng ba mươi hai tướng trang nghiêm
Một đời sẽ chứng quả Bồ đề.

Lại này Công Đức Hoa Phương Tây có thể giới tên Lý Nhứt Thiết Ưu Âm,
tên Bá Triền. Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh Phật ấy
Nước lửa dao độc không hại được
Chuyển thân sẽ thọ báo hóa sanh
Thành tựu Bá Triền đà la ni ».

Lại này Công Đức Hoa ! Phương Bắc có thể giới tên Lý Trần Âm, kiếp tên
Trì Đại Danh Xung, hiện có Phật hiệu Tích Tập Vô Lượng Biện Tài Trí Huệ
Như Lai, nếu có thiện nam tử thiện nữ nhơn tịnh tín thọ trì danh hiệu Phật ấy
thì là phụng sự sáu mươi câu chi na do tha Phật, được đà la ni tên Biến nhất
thiết xứ, đà la ni tên Vô tận tạng, nhẫn đến lúc chưa thành Vô thượng Bồ đề
trộn không sa vào trong ba ác đạo thường được vãng sanh cõi nước chư Phật
tu Bồ Tát hạnh độ thoát vô lượng chúng sanh ác đạo, sẽ được chẳng thối
chuyển nơi Vô thượng Bồ đề ».

Đức thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh Phật ấy
Sẽ được công đức vô biên lượng
Quyết định sẽ được đà la ni
Thành tựu quả Bồ đề Vô thượng.

Lại này Công Đức Hoa ! Phương Đông Nam có Công Đức Thắng Diệu
Trang Nghiêm, kiếp tên Xuất Sanh Công Đức, hiện có Phật hiệu Thiên Văn
Lôi Hồng Thanh Vương Như Lai, nếu có thiện nam tử thiện nữ nhơn tịnh tín
thọ trì danh Phật ấy thì chuyển thân sẽ được Phật tử vô úy tứ thần túc đại từ
đại bi thập bát bất cộng pháp, chỗ có quốc độ công đức trang nghiêm như
thế giới cực lạc phương Tây. Nếu có nữ nhơn hay thọ trì thì chuyển thân sẽ
được thân trượng phu ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh Phật ấy
Được công đức thắng bất tư nghị
Họ thường được thấy vô lượng Phật
Nữ nhơn sẽ chuyển thân trượng phu.

Lại này Công Đức Hoa ! Phương Tây Nam có thể giới tên Vô Lượng Trang
Nghiêm, kiếp tên Năng Sanh Diệu Pháp, hiện có Phật hiệu Tối Thượng Diệu

Sắc Thù Thắng Quang Minh Như Lai, nếu có thiện nam tử thiện nữ nhơn tịnh tín thọ trì danh Phật ấy thì là phụng sự chín mươi câu chi chú Phật Như Lai được tam muội tên Độ Thoát nhưt thiết chúng sanh. Tại sao tên là Độ thoát nhưt thiết chúng sanh ? Lúc thiện nam tử thiện nữ nhơn y tam muội này mà thuyết pháp thì có thể làm cho chúng sanh ác đạo trong cõi Đại thiên được giải thoát sanh cõi trời trong người đều được an lạc quyết định sẽ được Vô thượng Bồ đề dường như chúng sanh trong cõi của Duyệt Ý Như Lai thường thọ hưởng an lạc ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh Phật ấy
Sanh ra thường có đại oai đức
Các căn sắc lực đều thù thắng
Trí huệ vô biên vô sở trước.

Lại này Công Đức Hoa ! Phương Tây Bắc có thế giới Ly Cấu, kiếp tên Quảng Tộc, hiện có Phật hiệu Chúng Chúng Thắng Quang Minh Oai Đức Vương Như Lai. Nếu có thiện nam tử thiện nữ nhơn tịnh tín thọ trì danh Phật ấy thì chuyển thân được vô lượng biện tài trang nghiêm đà la ni, hay thọ trì pháp được nói của tám mươi câu chi đức Phật, được quốc độ công đức trang nghiêm như Cực Lạc thế giới ở phương Tây vậy ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh hiệu Phật
Quốc độ như cõi Vô Lượng Thọ
Thành tựu pháp trí rất thậm thâm
Một đời sẽ chứng Phật Bồ đề.

Lại này Công Đức Hoa ! Phương Đông Bắc có thế giới tên Vô Ưu , kiếp tên Biện Tài Trang Nghiêm, hiện có Phật hiệu Vô Số Kiếp Tích Tập Bồ đề Như Lai. Nếu có thiện nam tử thiện nữ nhơn tịnh tín thọ trì danh Phật ấy thì là cúng dường tám mươi câu chi Phật Thế Tôn, chuyển thân đầy đủ sáu mươi thứ ngôn âm biện tài.

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh Phật ấy
Trí huệ vô biên đến bờ kia
Như cúng sáu mươi câu chi Phật
Chuyển thân sẽ chứng diệu biện tài.

Lại này Công Đức Hoa ! Phương trên có thế giới tên Vô Lượng Công Đức Trang Nghiêm Oai Đức, kiếp tên Vô Lượng Hồng Thanh, hiện có Phật hiệu Hư Không Hồng Thanh Tịnh Diệu Trang Nghiêm Quang Minh Chiếu Như Lai.

Nếu có thiện nam tử thiện nữ nhơn tịnh tín thọ trì danh Phật ấy thì nơi sanh ra là chủng tộc tôn quý, thông huệ giỏi thông đạt văn từ thể tục, phát ngôn được người tín thọ, trong các địa đầy đủ thanh tịnh giới định huệ giải thoát giải thoát tri kiến, cơ túc mạng trí được ngũ thần thông cũng sẽ được Phật thập bát bất cộng pháp mau thành Vô thượng Bồ đề ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh Phật ấy

Sanh ra chưa hề rời chư Phật

Có đủ tám thứ phạm âm thanh

Mau chứng quả Bồ đề Vô thượng.

Lại này Công Đức Hoa! Phương dưới có thể giới tên Chủng Chủng Âm Thanh, kiếp tên Tích Tập Trí Huệ, hiện có Phật hiệu Như Thích Pháp Môn Thần Biến Oai Đức Quang Minh Chiếu Diệu Như Lai. nếu có thiện nam tử thiện nữ nhơn tịnh tín thọ trì danh Phật ấy thì chuyển thân sẽ được đà la ni tên Thành tựu chánh giác sẽ có thể thọ trì pháp được nói của chín mươi câu chi đức Phật Như Lai, một đời sẽ được Vô thượng Bồ đề ».

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

« Nếu người thọ trì danh Phật ấy

Được thành Chánh giác đà la ni

Hay trì chánh pháp vô lượng Phật

Một đời chứng được đại Bồ đề ».

Bấy giờ Khai Phu Công Đức Bửu Hoa Bồ Tát và Như Thích Công Đức Biện Tài Âm Bồ Tát được môn đà la ni, tám vạn câu chi Bồ Tát đều hướng Vô thượng Bồ đề được bất thối chuyển, ba na do tha chư Thiên và Người phát tâm Vô thượng bồ đề.

Đức Phật nói kinh này rồi, Công Đức Hoa Bồ Tát và đại chúng cùng tất cả thế gian Trời, Người, A Tu La, Càn Thát Bà v. v... nghe lời Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

PHÁP HỘI CÔNG ĐỨC BỬU HOA PHU BỒ TÁT THỨ BA MƯƠI BỐN

Hết

--- oOo ---

XXXV. PHÁP HỘI THIỆN ĐỨC THIÊN TỬ THỨ BA MƯƠI LĂM

Hán dịch : Nhà Đường Pháp Sư bồ Đề Lưu Chi

Việt dịch : Việt Nam Tỳ Kheo thích Trí Tịnh

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở nước Xá Vệ tại vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc cùng chúng đại Tỳ Kheo ngàn người câu hội, mười ngàn đại Bồ Tát với Thiện Đức Thiên Tử đồng ở trong pháp hội.

Bấy giờ đức Thế Tôn bảo Văn Thù Sư Lợi đại Bồ Tát : « Ông nên vì chư Thiên đại chúng và chư Bồ Tát mà diễn nói cảnh giới thậm thâm của chư Phật ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch rằng : « Vâng, bạch đức Thế Tôn ! Nếu thiện nam tử thiện nữ nhơn muốn biết cảnh giới Phật thì nên biết là chẳng phải cảnh giới nhãn nhĩ tỷ thiệt thân và ý, chẳng phải cảnh giới sắc thanh hương vị xúc và pháp.

Bạch đức Thế Tôn ! Phi cảnh giới là cảnh giới Phật. Vì nghĩa ấy nên như Vô thượng Bồ đề của Phật đã được là cảnh giới gì ? ».

Đức Phật nói : « Không cảnh giới, vì các kiến bình đẳng, vô tướng cảnh giới vì tất cả tướng bình đẳng, vô nguyên cảnh giới vì tam giới bình đẳng, vô tác cảnh giới vì hữu tác bình đẳng, vô vi cảnh giới vì hữu vi bình đẳng vậy ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Bạch đức Thế Tôn ! Những gì là vô vi cảnh giới ? ».

Đức Phật nói : « Vô niệm là vô vi cảnh giới ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Bạch đức Thế Tôn ! Nếu vô vi v. v. . là cảnh giới Phật mà là vô niệm thì y cứ nơi đâu để nói, vì không sở y thì không sở thuyết, vì không sở thuyết thì bất khả thuyết.

Bạch đức Thế Tôn ! Cảnh giới chư Phật chẳng nói được vậy ».

Đức Phật nói : « Nay Văn Thù Sư Lợi ! Cảnh giới chư Phật sẽ phải cầu ở đâu.

- Bạch đức Thế Tôn ! Nên ở trong phiền não của tất cả chúng sanh mà cầu. Tại sao ? Vì tánh phiền não của chúng sanh bất khả đắc, chẳng phải chỗ biết của Thanh Văn Duyên Giác, đây gọi là cảnh giới chư Phật.

Nay Văn Thù Sư Lợi ! Cảnh giới Phật có tăng giảm chăng ?

Bạch đức Thế Tôn ! không tăng giảm.

Nay Văn Thù Sư Lợi ! Thế nào biết rõ bản tánh phiền não của chúng sanh ?

Bạch đức Thế Tôn ! Như cảnh giới Phật không tăng giảm bản tánh phiền não cũng không tăng giảm.

Nay Văn Thù Sư Lợi ! Thế nào là bản tánh phiền não ?

Bạch đức Thế Tôn ! Bản tánh phiền não là bản tánh cảnh giới Phật. Bạch đức Thế Tôn ! Nếu bản tánh phiền não khác cảnh giới Phật thì chẳng nói đức Phật an trụ trong tất cả pháp bình đẳng tánh. Vì tánh phiền não là tánh cảnh giới Phật nên nói đức Phật an trụ tánh bình đẳng. .

- Nay Văn Thù Sư Lợi ! Ông thấy Như Lai an trụ bình đẳng gì ?

Bạch Thế Tôn ! Như chỗ tôi hiểu thì hiện hành tham sân si của chúng sanh chỗ trụ của nó bình đẳng là chỗ trụ của Phật.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Hiện hành tam độc phiền não của chúng sanh trụ bình đẳng gì ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Trụ trong tánh bình đẳng không, vô tướng vô nguyện.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Trong tánh không ấy sao lại có tham sân si ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Trong cái có ấy chỗ có tánh không có tham sân si.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Trong cái có gì nói có tánh không ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Trong văn tự ngữ ngôn nói có tánh không. Vì có tánh không nên có tham sân si ? Như Phật đã nói : Này chư Tỳ Kheo ! Có vô sanh vô vi vô tác vô khởi. Nếu vô sanh vô vi vô tác vô khởi mà chẳng có thì cũng chẳng thể nói có hữu sanh hữu vi hữu tác hữu khởi. Thế nên , này chư Tỳ Kheo ! Do có vô sanh vô vi vô tác vô khởi nên được nói hữu sanh hữu vi hữu tác hữu khởi. Bạch đức Thế Tôn ! Như vậy nếu không có tánh không vô tướng vô nguyện thì chẳng thể nói tham sân si v. v... tất cả kiến chấp.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Do nghĩa ấy nên như Lời ông nói trụ phiền não là trụ tánh không.

- Bạch đức Thế Tôn ! Nếu người quán hạnh mà lìa phiền não để cầu tánh không thì chẳng tương ưng, sao lại có tánh không khác với phiền não. Nếu quán phiền não tức là tánh không thì chánh tu hành vậy.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Ông trụ phiền não hay lìa phiền não ?

Bạch đức Thế Tôn ! Tất cả phiền não thấy đều bình đẳng, bình đẳng như vậy tôi chánh tu hành, vào bình đẳng ấy thì chẳng lìa phiền não chẳng trụ phiền não.

Nếu có Sa Môn hay Bà La Môn tự cho mình ly dục mà thấy phiền não của người thì mắc phải hai kiến chấp : nói có phiền não là thường kiến, nói không phiền não là đoạn kiến.

Bạch đức Thế Tôn ! Người chánh tu hành chẳng thấy có các tướng tự tha hữu vô. tại sao ? Vì sáng tỏ tất cả pháp vậy.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Y đâu để chánh tu hành ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Người chánh tu hành là vô sở y vậy.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Chẳng y nơi đạo để tu hành ư ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Nếu có sở y mà tu hành thì là hữu vi, nếu hành hữu vi thì chẳng phải bình đẳng, vì chẳng lìa sanh trụ diệt vậy.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Trong vô vi chùng có số ư ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Nếu vô vi có số thì là hữu vi chẳng gọi là vô vi.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Nếu thánh giả chứng được vô vi thì có pháp ấy đâu không số ư ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Vì pháp không số nên thánh giả xa lìa số là vô số vậy.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Ông chứng thánh pháp hay chẳng chứng ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Nếu hỏi hóa nhơn rằng ông chứng thánh pháp hay chẳng chứng thì nó sẽ đáp thế nào ?

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Xét về hóa nhơn thì không thể nói chúng hay không chúng.

- Bạch đức Thế Tôn ! Đức Phật há chẳng đã dạy rằng tất cả pháp đều như hóa u ?

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Đúng như vậy.

Bạch đức Thế Tôn ! Nếu tất cả pháp như hóa, sao lại hỏi rằng ông chúng thánh pháp hay chẳng chúng ?

Này Văn Thù Sư Lợi ! Trong tam thừa ông chúng bình đẳng nào ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Phật giới bình đẳng , tôi chúng như vậy.

- Này Văn Thù Sư Lợi ! Ông được cảnh giới Phật u ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Nếu Thế Tôn được thì tôi được ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi Ngài Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Đức Như Lai chẳng được cảnh giới Phật u ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Tôn giả ở nơi cảnh giới Thanh Văn có được chẳng ? ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Thánh giả giải thoát phi đặc phi bất đặc ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Đúng như vậy. Như Lai giải thoát chẳng phải có cảnh giới chẳng phải không cảnh giới ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Ngài chẳng thủ hộ Bồ Tát tâm phát ý mà diễn nói pháp ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Ý Tôn giả thế nào, nếu có y sĩ vì thủ hộ bệnh nhơn mà chẳng cho uống thuốc đắng cay chua chát, đó là chữa lành hay là để chết ? ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Đó là để chết khổ chớ chẳng phải ban cho an vui ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Cũng vậy, người thuyết pháp nếu thủ hộ người nghe e rằng họ kinh sợ mà giấu các nghĩa thậm thâm như vậy chỉ dùng văn từ câu nghĩa tạp cận để diễn thuyết thì là trao cho chúng sanh những khổ sanh lão bệnh tử mà chẳng ban cho họ Niết bàn an lạc ».

Lúc nói pháp này, có năm trăm Tỳ Kheo chẳng thọ các pháp lậu tận ý giải, tám ngàn chư Thiên xa trần rời cấu ở trong các pháp được pháp nhãn thanh tịnh, bảy trăm Thiên Tử phát tâm Vô thượng Bồ đề phát nguyện rằng đời vị lai chúng tôi sẽ được biện tài như Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát.

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi Ngài Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Ngài há chẳng dùng pháp Thanh Văn để vì người Thanh Văn mà nói u ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Tất cả pháp của các thừa được tôi thừa trên đó ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Ngài là Thanh Văn, Bích Chi Phật hay là Chánh Đẳng Giác ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Tôi là Thanh Văn vì chẳng nhơn nơi âm thanh của người

khác mà sanh hiểu biết vậy. Tôi là Bích Chi Phật vì chẳng bỏ đại bi vô sở úy vậy. Tôi là Chánh Đẳng Giác vì chẳng bỏ bốn nguyện vậy ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Ngài làm Thanh Văn thế nào ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Các chúng sanh kia chưa từng được nghe pháp, vì khiến họ được nghe nên tôi làm Thanh Văn ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Ngài làm Bích Chi Phật thế nào ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Chúng sanh pháp giới vì làm cho họ hiểu nên gọi tôi là Bích Chi Phật ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Ngài làm Chánh Đẳng Giác thế nào ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Tất cả các pháp, pháp giới bình đẳng, vì biết rõ như vậy nên tôi làm Chánh Đẳng Giác ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Ngài quyết định trụ địa nào ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Tôi trụ tất cả địa vậy ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Ngài cũng trụ phạm phủ địa chăng ? ».

Văn Thù Sư Lợi nói : « Tôi cũng quyết định trụ phạm phủ địa vậy ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Có mật ý gì mà Ngài nói như vậy ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Vì tất cả pháp bình đẳng nên tôi nói như vậy ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Nếu tất cả pháp tự tánh bình đẳng thì ở chỗ nào mà lập thành các pháp : đây là Thanh Văn địa, là Bích Chi Phật địa, là Bồ Tát Phật địa ư ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Như trong thập phương hư không giới mà nói rằng đây là Đông phương hư không, đây là Nam, Tây, Bắc tứ duy thượng hạ phương hư không. Nói có các phương hư không sai biệt như vậy, chẳng phải ở nơi hư không có khác nhau. Vì thế, nên thưa Tôn giả ! Y cứ trong tất cả pháp cứu cánh không mà lập thành tướng các địa, cũng chẳng phải không tánh có sai khác vậy ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Ngài đã chứng nhập chánh tánh ly sanh rồi chăng, ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Tôi đã chứng nhập nhưng cũng lại xuất ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Sao đã chứng nhập mà lại còn xuất ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Tôn giả nên biết đây là trí huệ phương tiện của Bồ Tát, ở nơi chánh tánh ly sanh như thiết chứng nhập rồi phương tiện mà xuất. Ví như có người rất giỏi thuật bắn tên có một kẻ oán thù, xạ sư này nghĩ muốn giết hại. Xạ sư lại có một con trai rất thương yêu. Bấy giờ con trai ấy đương ở trong đồng hoang, xạ sư nhận lầm là kẻ thù, buông tên ra, đưa con la lên, xạ sư có sức thần tốc vọt đến bên con bắt lấy mũi tên ấy. Cũng vậy, vì điều phục Thanh Văn, Bích Chi Phật nên Bồ Tát nhập chánh vị rồi từ đó mà xuất chẳng sa vào Thanh Văn địa, Bích Chi Phật địa, do nghĩa này mà gọi là Phật địa ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Thế nào mà Bồ Tát được địa ấy ? ».

Văn thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Nếu chư Bồ Tát trụ tất cả địa mà vô sở trụ thì được địa này. Nếu hay diễn nói tất cả địa mà chẳng trụ địa hạ liệt là được địa này. Nếu có tu hành vì hết tất cả chúng sanh phiền não mà pháp giới vô tận, dầu trụ vô vi mà hành hữu vi, ở trong sanh tử tưởng như vườn nhà chẳng cầu Niết bàn là được địa này. Có bao nhiêu chí nguyện đều khiến viên mãn, được vô ngã nhẫn thành thực chúng sanh là được địa này, có trí huệ Phật mà chẳng sanh lòng sân hận đối với kẻ vô trí là được địa này, vì người cầu pháp mà chuyển pháp luân nhưng ở nơi pháp giới không có sai biệt tu hành như vậy là được địa này.

Lại nữa, nếu có bồ Tát xô dẹp ma oán mà hiện làm tứ ma là được địa này ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Hạnh Bồ Tát ấy, tất cả thế gian rất khó tin được ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Đúng như lời Tôn giả, hạnh Bồ Tát ấy siêu quá thế pháp ».

Tôn giả Tu Bồ Đề nói : « Ngài nên vì tôi mà nói siêu quá thế gian ấy ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Luận về thế gian gọi là ngũ uẩn. Trong các uẩn ấy, sắc là tánh khối bọt nước, thọ là tánh bong bóng nước, tưởng là tánh dương diệm, hành là tánh cây chuối, thức là tánh ảo huyền. Như vậy nên biết bốn tánh thế gian là khối bọt bóng nước dương diệm cây chuối ảo huyền, trong ấy không có uẩn không có danh tự uẩn, không có chúng sanh không có danh tự chúng sanh, không có thế gian siêu quá thế gian. Ở nơi ngũ uẩn nếu chánh biết như vậy thì gọi là thắng giải. Nếu chánh thắng giải thì bốn lai giải thoát. Nếu bốn lai giải thoát thì chẳng tham trước thế pháp. Nếu chẳng tham trước thế pháp thì là siêu quá thế gian.

Lại này Tôn giả Tu Bồ Đề ! Ngũ uẩn bốn tánh không, nếu bốn tánh không thì không có ngã ngã sở, nếu không có ngã ngã sở thì là vô nhị. Nếu bốn vô nhị thì không có thủ xả, vì không có thủ xả nên không có sở trước, vì không sở trước nên siêu quá thế gian.

Lại này tôn giả Tu Bồ Đề ! Ngũ uẩn ấy thuộc nhơn duyên, nếu thuộc nhơn duyên thì chẳng thuộc ngã chẳng thuộc chúng sanh, nếu chẳng thuộc ngã chúng sanh thì là vô chủ, vô chủ thì vô thủ, vô thủ thì vô tránh. Vô tránh luận là pháp Sa Môn, như tay vẽ trong hư không chẳng có chạm đụng. Tu hành không bình đẳng tánh như vậy thì siêu quá thế gian.

Lại này Tôn giả Tu Bồ Đề ! Ngũ uẩn pháp giới đồng nhập pháp giới thì là không có giới. Nếu không có giới thì không có địa thủy hỏa phong các giới, không ngã chúng sanh thọ mạng, không dục sắc giới vô sắc giới, không hữu vi vô vi sanh tử Niết bàn giới. Nhập giới này rồi thì cùng chung với thế gian mà không sở trụ. Nếu không sở trụ thì siêu quá thế gian vậy ».

Lúc nói pháp siêu quá thế gian, có hai trăm Tỳ Kheo chẳng thọ các pháp lậu tận ý giải đồng cõi y Uất đa la tăng choàng lên mình Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát

mà đồng thanh xưng rằng : « Nếu người chẳng tin hiểu pháp môn này thì người ấy không chỗ được cũng không chỗ chứng ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi chư Tỳ Kheo : « Các Trưởng Lão ! Các Ngài có chút ít được chứng chăng ? ».

Chư Tỳ Kheo đáp : « Nếu là kẻ tăng thượng mạn thì có thể nói là có được có chứng. Pháp của Sa Môn không tăng thượng mạn thì không được không chứng. Họ ở chỗ nào mà động niệm tự cho rằng tôi được như vậy tôi chứng như vậy. Nếu ở trong đây mà sanh động niệm là ma nghiệp ».

Tôn giả Tu Bồ Đề hỏi : « Nay chư Trưởng Lão ! Như chỗ hiểu của các Ngài thì được gì chứng gì mà nói như vậy ư ? ».

Chư Tỳ Kheo nói : « Chỉ có đức Thế Tôn và Văn Thù Sư Lợi biết chỗ được chỗ chứng của tôi. Bạch Tôn giả ! Như chỗ tôi hiểu, nếu chẳng biết rõ tướng khổ, tướng tập, tướng diệt, tướng đạo mà nói rằng khổ ấy tôi phải biết thì là tăng thượng mạn, tập ấy phải dứt, diệt ấy phải chứng, đạo ấy phải tu đều là tăng thượng mạn vậy. Họ chẳng biết rõ tướng khổ tập diệt đạo mà nói rằng khổ tôi đã biết tập tôi đã dứt diệt tôi đã chứng và đạo tôi đã tu đều là tăng thượng mạn vậy.

Thế nào là khổ tướng ? Đó là vô sanh tướng, tập, diệt, đạo tướng cũng vậy. Nếu là vô sanh tướng thì là vô tướng, trong ấy vô sở đắc, không có chút khổ để biết, tập để dứt, diệt để chứng và đạo để tu. Nếu ở trong nghĩa thánh để được nói đây mà chẳng kinh chẳng sợ thì chẳng phải tăng thượng mạn, còn nếu có kinh có sợ là tăng thượng mạn vậy ».

Đức Thế Tôn khen chư Tỳ Kheo : « Lành thay, lành thay ! Nay Tu Bồ Đề ! Trong thời chánh pháp của Phật Ca Diếp, chư Tỳ Kheo ấy đã được nghe Văn Thù Sư Lợi diễn nói pháp thậm thâm ấy. Vì thưở xưa đã tu pháp thậm thâm nên nay được nghe liền tùy thuận mau hiểu rõ. Ở trong pháp của ta theo thứ đệ như vậy, người nghe pháp thậm thâm ấy mà có thể tin hiểu, tất cả sẽ nhập vào số đại chúng trong pháp của Phật Di Lặc.

Bấy giờ Thiện Đức Thiên Tử bạch Văn Thù Sư Bồ Tát : « Ngài luôn luôn thuyết pháp tại Diêm Phù Đề, chúng tôi xin thỉnh Ngài đến cung Đâu Suất. Chư Thiên Tử nơi ấy cũng đã trồng căn lành rộng lớn từ lâu, họ được nghe pháp sẽ được hiểu rõ. Vì họ ham vui nên không thể đến chỗ Phật nghe pháp để phải mất lợi ích ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát liền hiện thần biến khiến Thiện Đức Thiên Tử và tất cả chúng hội đều tự cho mình vào cung trời Đâu Suất, thấy vườn rừng cung điện lầu đài nơi ấy báu đẹp trang nghiêm. Các đài báu từng cấp cao rộng đến hai mươi tầng, các màn lưới báu và các hoa trời bủa khắp mọi nơi, các

loài chim lạ bay lượn hòa minh, trong hư không có các thiên nữ rải hoa mạn đà la, ca vịnh khen tặng du hí khoái lạc.

Thấy vậy Thiện Đức Thiên Tử bạch Ngài Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Rất hi hữu, bạch Ngài ! Sao chúng tôi đến cung trời Đâu Suất quá mau như vậy, thấy những lâu đài và chư Thiên. Mong Ngài vì họ mà thuyết pháp ».

Tôn giả Tu Bồ Đề bảo Thiện Đức Thiên Tử : « Ông chẳng rời lìa pháp hội mà đến chỗ khác, đó là do Văn Thù Sư Lợi biến hóa khiến ông tự thấy nhập cung trời Đâu Suất ».

Thiện Đức Thiên Tử bạch đức Phật : « Bạch đức Thế Tôn ! Rất hi hữu Văn Thù Sư Lợi du hí tam muội thần thông biến hóa, trong một sát na liền khiến toàn đại hội này đều nhập cung trời Đâu Suất ».

Đức Phật phán : « Nay Thiện Đức Thiên Tử ! Ông đâu thấy thần thông biến hóa của Văn Thù Sư Lợi. Như chỗ ta biết thì Văn Thù Sư Lợi nếu muốn đem hằng sa Phật độ công đức trang nghiêm tập hợp tại một Phật độ thì liền có thể hiện được. Ông ấy hoặc dùng đầu ngón tay cất hằng sa Phật độ qua khỏi hằng sa Phật độ ở thượng phương rồi đặt tại hư không. Hoặc ông ấy đem nước của tất cả đại hải trong các Phật độ để vào một lỗ lông mà loài thủy tộc không hề thấy chật hẹp và đều tự thấy chẳng rời khỏi biển. Hoặc ông ấy đem tất cả núi Tu Di trong các thế giới để vào trong một hạt cải mà chư Thiên ở núi Tu Di đều tự cho mình vẫn ở bồn cung. Hoặc ông ấy đem tất cả ngũ đạo chúng sanh trong các thế giới đặt trong bàn tay ông cho hưởng đồ dùng đẹp báu như Nhứt Thiết Lạc Trang Nghiêm. Hoặc ông ấy đem tất cả khối trong các thế giới để vào trong một khăn bông đầu la. Hoặc ông ấy dùng một lỗ lông có thể che đậy tất cả nhật nguyệt của các thế giới. Tùy chỗ đáng nên làm ông ấy đều làm được cả ».

Lúc bấy giờ ác ma hóa làm Tỳ Kheo bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Chúng tôi muốn thấy Văn Thù Sư Lợi hiện tiền làm những thần thông biến hóa ấy, cần gì phải tuyên lời hư cuống như vậy mà các thế gian khó tin được ».

Đức Thế Tôn bảo Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Ông nên ở trong chúng hội này mà hiện thần biến ».

Văn Thù Sư Lợi chẳng rời chỗ ngồi , nhập tâm tự tại như thiết pháp trang nghiêm tam muội, liền thị hiện thần biến đúng như lời đức Phật đã trình bày.

Ma cùng chúng hội và Thiện Đức Thiên Tử đều thấy. Đại chúng khen chưa từng có và đồng nói rằng : « Lành thay lành thay , do đức Phật xuất hiện mà có bậc Chánh sĩ này ở trong thế gian khai diễn pháp môn thâm thâm hiện các thần biến ».

Do oai thần của Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát, ác ma bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Rất hi hữu, Văn Thù Sư Lợi có thần thông như vậy, nay chúng hội này cũng đều hi hữu vì tin hiểu được thần thông biến hóa của Văn Thù Sư Lợi vậy. Bạch đức Thế Tôn ! Dầu cho có hàng hà sa ác ma cũng chẳng lưu nạn được các thiện nam tử thiện nữ nơn tin hiểu này. Tôi cũng là ác ma Ba Tuần hằng tìm dịp hại Phật nã loạn chúng sanh. Từ đây về sau tôi lập thế nguyện : nếu xứ nào có pháp môn này lưu hành mà có người tin hiểu ưa thích thọ trì đọc tụng diễn nói, thì ngoài trăm do tuần bốn phía chỗ ấy , tôi chẳng đi qua trong đó.

Bạch đức Thế Tôn ! Nhưng quyền thuộc tôi có kẻ muốn đoạn diệt pháp Như Lai nên khiến người tu hành tâm niệm tán loạn, vì hàng phục họ nên tôi nói đà la ni chú. Nếu thiện nam tử thiện nữ nơn ở nơi pháp môn này biên chép đọc tụng vì người diễn thuyết, chư Thiên ma sẽ được lợi lành khiến người thuyết pháp thân tâm vui đẹp siêng năng tu tập, cũng ban cho vô ngại biện tài và đà la ni cùng thừa sự cung cấp y phục ẩm thực ngọa cụ thang dược chẳng để thiếu thốn ».

Ba Tuần liền nói chú rằng : « Đát diệt tha, a mạt lệ, tì mạt lệ, thê đa đê, a yết tì, thị đa thiết đồ rô, thệ duệ đồ dã thiết đê, bộ đa thiết đê già mẽ lệ, phiến đê, tô phổ đê, phổ phổ tế, địa rị tô khê, vị đê, khả nghê, mẽ tây lễ, ưng cử lệ bạt lệ, hô lô hô lê, sách hê, thân thú mẽ đê địa rị, a na phiệt đê đê đê sử tra nê, khát lợi đa rị đê, khát rị đa phí đê, phi lô giá đô phí đê mạn đát ra bệ trì na đà lộ ca, á bạt la mục đa ế phạt tô rị gia.

Bạch đức Thế Tôn ! Nếu thiện nam tử thiện nữ nơn chuyên tinh thọ trì đà la ni này thì tâm họ chẳng tán loạn thường được Thiên, Long, Dạ Xoa, Càn Thát Bà, A Tu La, Ca Lô La, Khẩn Na La, Ma Hầu La Già thủ hộ, tất cả ác quỷ không làm hại được ».

Lúc ma Ba Tuần nói chú ấy, cõi Đại Thiên chấn động sáu cách.

Đức Thế Tôn khen ma Ba Tuần : « Lành thay lành thay, này Ba Tuần ! Biện tài của ông nên biết đó cảnh giới thần thông của Văn Thù Sư Lợi ».

Lúc Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát hiện thần thông và ma Ba Tuần nói chú có ba vạn hai ngàn chư Thiên phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nhiếp thần lực lại khiến đại chúng tự thấy như cũ.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bảo Thiên Đức Thiên Tử ! « Ông đến trời Đâu Suất phổ biến cho Thiên chúng hay rằng tôi sẽ đến đó ».

Thiên Đức Thiên Tử cùng quyền thuộc đánh lễ chư Phật và Bồ Tát, Thanh Văn đại chúng rồi bồng ân mắt, giầy lát về đến cung trời Đâu Suất phổ cáo khắp Thiên chúng rằng : « Chư Thiên chúng nên biết Văn Thù Sư Lợi Bồ

Tát vì thương xót Thiên chúng nên muốn đến đây. Thiên chúng phải nên bỏ các dục lạc lia xa kiêu mạn, cung kính tôn trọng tùy thuận nghe pháp ».

Thiện đức Thiên Tử trang nghiêm đạo tràng đúng theo pháp rồi chấp tay thỉnh rằng : « Bạch Ngài Văn Thù Sư Lợi ! Nay đã đến giờ ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát cùng một vạn Bồ Tát và năm trăm đại Thanh Văn cùng Thiên Long Bát Bộ lễ chun đức Phật rồi ẩn, hiện đến cung trời Đâu Suất theo thứ tự ngồi nơi đạo tràng. Các đại chúng đều nghe trời Tứ Thiên Vương, trời Đạo Lợi, trời Dạ Ma, trời Đâu Suất, trời Hóa Lạc, trời Tha Hóa, trời Ma Chủng, Phạm Chúng đến trời Hữu Đảnh xướng nhau rằng : « Nay Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát ở tại cung trời Đâu Suất sắp muốn thuyết pháp ». Chư Thiên nghe lời xướng này có vô số trăm ngàn đồng đến tập họp, cả cung trời Dục giới không đủ chỗ dung thọ. Do thần lực của Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát khiến chư Thiên chúng tự thấy rộng rãi không trở ngại nhau.

Thiện Đức Thiên Tử bạch Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Đại chúng đã vân tập xong xin Ngài thuyết pháp cho ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bảo Thiện Đức Thiên Tử : « Có bốn pháp Bồ Tát an trụ chẳng phóng dật thì hay nhiếp thủ tất cả Phật pháp, một là an trụ giới luật mà đủ đa văn, hai là an trụ thiên định mà hành trí huệ, ba là an trụ thần thông mà khởi đại trí, bốn là an trụ tịch tĩnh mà thường quan sát.

Này Thiên Tử ! có tám pháp nhập vào giới luật : thân thanh tịnh, ngữ thanh tịnh, ý thanh tịnh, kiến thanh tịnh, đầu đà công đức thanh tịnh, mạng thanh tịnh, bỏ lia tất cả dị tướng đem lợi cầu lợi thanh tịnh và chẳng xả bỏ Nhứt thiết trí tâm thanh tịnh. Đây là tám pháp nhập vào giới luật.

Lại có tám pháp nhập vào đa văn : tôn trọng, khiêm hạ, phát khởi tinh tiến, chẳng mất chánh niệm, nghe pháp liền thọ trì, tâm khéo quan sát, đem pháp được nghe dạy lại kẻ khác và chẳng tự khen mà chê người. Đây là tám pháp nhập vào đa văn.

Lại có tám pháp nhập vào thiên định : tịch tĩnh, ở a lan nhã, bỏ lia ồn ào, chẳng nhiễm cảnh giới, thân tâm khinh an, tâm duyên định cảnh, tuyệt các tướng âm thanh, bớt ăn uống vừa nuôi thân và chẳng lấy thánh lạc. Đây là tám pháp nhập vào thiên định.

Lại có tám pháp nhập vào trí huệ : uẩn thiện xảo, giới thiện xảo, xứ thiện xảo, các duyên khởi thiện xảo, đế thiện xảo, tam thế thiện xảo, tất cả thừa thiện xảo và tất cả Phật pháp thiện xảo. Đây là tám pháp nhập vào trí huệ.

Lại có tám pháp nhập vào thần thông : Thiên nhãn thông vì thấy không chường ngại, Thiên nhĩ thông vì nghe không chường ngại, Tha tâm thông vì

quan sát tâm tất cả chúng sanh, Túc mạng thông vì ghi nhớ tiền tế, Thần túc thông vì thị hiện tất cả thân biến, Lưu tận thông vì hết sạch tất cả lậu chúng sanh, chẳng trụ phiền não chẳng thủ giải thoát vì phương tiện lực và chẳng y Thanh Văn giải thoát mà nhập Niết bàn. Đây là tám pháp nhập vào thân thông.

Lại có tám pháp hay nhập vào trí : khổ trí, tập trí, diệt trí, đạo trí, nhơn trí, duyên trí, thế trí và nhứt thiết trí. Đây là tám pháp hay nhập vào trí.

Lại có tám pháp nhập vào tịch tĩnh : nội tịch tĩnh, ngoại tịch tĩnh, ái tịch tĩnh, thủ tịch tĩnh, hữu tịch tĩnh, sanh tịch tĩnh, tất cả phiền não tịch tĩnh và tam giới tịch tĩnh. Đây là tám pháp nhập vào tịch tĩnh.

Lại có tám pháp nhập vào quan sát : giới, vãn, thiền định, trí huệ, thân thông, trí, tịch diệt và bất phóng dật. Đây là tám pháp nhập vào quan sát.

Này Thiên Tử ! Vì Bồ Tát an trụ bốn pháp ấy chẳng phóng dật nên chư Phật Bồ đề và pháp Bồ đề phần đều sẽ được tất cả. Thế nên y nơi bất phóng dật này mà an trụ vậy

Chư Thiên Tử y nơi bất phóng dật thì ba điều vui thường chẳng tổn giảm, đó là thiên lạc, thiền định lạc và Niết bàn lạc.

Chư Thiên Tử y nơi bất phóng dật mà an trụ lại lia được ba thứ khổ, đó là khổ khổ, hành khổ và hoại khổ. Lại siêu được ba thứ bố úy, đó là địa ngục, súc sanh và ngạ quỷ. Lại siêu được tam hữu, đó là dục hữu, sắc hữu và vô sắc hữu. Lại lia được tam cấu, đó là tham cấu, sân cấu và si cấu. Lại sẽ được viên mãn ba học xứ, đó là tăng thượng giới, tăng thượng tâm và tăng thượng huệ. Lại thường được cúng dường Tam bửu, đó là Phật bửu, Pháp bửu và Tăng bửu. Lại được lia ba thứ chướng Ba la mật, đó là sự xan lẫn, ganh ghét người bố thí và tùy thuận kẻ xan lẫn. Tự phá giới, ghét người trì giới và tùy thuận kẻ phá giới. Tự sân, ghét người nhẫn nhục và tùy thuận kẻ sân. Tự giải đãi ghét người tinh tiến và tùy thuận kẻ giải đãi. Tự tán loạn, ghét người thiền định và tùy thuận kẻ tán loạn. Tự không trí huệ, ghét người trí huệ và tùy thuận kẻ không trí huệ.

Lại này Thiên Tử ! Y nơi bất phóng dật mà an trụ sẽ được ba thứ trợ bạn Ba la mật : đó là bố thí tăng trưởng, chẳng cầu quả báo và hồi hướng Bồ đề.

Giới tăng trưởng, chẳng cầu sanh thiên và hồi hướng Bồ đề. Nhẫn nhục tăng trưởng, với tất cả chúng sanh chẳng

có lòng hại và hồi hướng Bồ đề. Tinh tiến tăng trưởng, trông các thiện căn không nhàm đủ và hồi hướng Bồ đề. Thiền định tăng trưởng, tâm chẳng tán loạn và hồi hướng Bồ đề. Trí huệ tăng trưởng, thường tu thiện nghiệp và hồi hướng Bồ đề.

Này chư Thiên Tử ! An trụ pháp bất phóng dật thì tăng trưởng tất cả thiện pháp được đức Phật hứa khả.

Lại tất cả pháp như hư không, bốn pháp chánh cần đây phải thường quan sát :

Đó là các pháp tánh vô tác, điều bất thiện chưa sanh vì chẳng sanh nó nên phát khởi tinh tiến.

Pháp tánh thanh tịnh, điều bất thiện đã sanh vì trừ diệt nó nên phát khởi tinh tiến.

Pháp tánh tịch tĩnh, điều thiện chưa sanh vì khiến được sanh nên phát khởi tinh tiến.

Pháp tánh vô xứ vô hành, điều thiện đã sanh vì an trụ chẳng mất mà phát khởi tinh tiến.

Đây là bốn chánh cần của Bồ Tát được Phật ấn khả vậy.

Lại này chư Thiên Tử ! Pháp tánh bình đẳng vô sanh vô diệt, vì y pháp tánh vô sở

đắc này mà chẳng làm các điều ác vì thuận pháp tánh mà siêng tu các điều lành. Tu như vậy là vô sở tu.

Lại ở nơi tất cả pháp chẳng thủ chẳng xả, đây gọi là chánh cần vậy.

Lại nữa, này chư Thiên Tử ! Nên quán Tứ niệm xứ : đó là không thân trụ xứ, không thọ trụ xứ, không tâm trụ xứ, không pháp trụ xứ, không chỗ trụ xứ, không chỗ kiến lập, đây gọi là niệm xứ.

Lại quán Tứ như ý túc : một là thân tâm chẳng giải đãi vì thích muốn tu các pháp lành vậy, hai là vì thành thực các chúng sanh mà phát khởi tinh tiến dứt tham dục vậy, ba là vì tất cả pháp bất khả đắc mà chứng các Phật pháp vậy, bốn là vì tâm như huyễn hóa pháp vô sở y nên siêu quá tất cả thủ trước vậy.

Lại nên quán ngũ căn : một là tín căn, vì quyết định an trụ trong các pháp làm thượng thủ vậy ; hai là tinh tiến căn, vì tu khắp các hạnh để thành tựu Phật thân vậy ; ba là niệm căn, vì đầy đủ các pháp tâm khéo điều nhu không quên mất vậy ; bốn là định căn, vì xa rời phan duyên chẳng tùy theo hôn trầm thù miên vậy ; năm là huệ căn, vì quyết đoán các pháp chánh quán hiện tiền chẳng theo nơi người khác vậy.

Lại nên quán Ngũ lực, đó là an trụ trong các pháp tánh như vậy thì tất cả phiền não không trở hoại được nên gọi là lực.

An trụ các lực ấy bèn được thắng pháp như thiết biết rõ phi dị phi như nên gọi là giác phần.

Nếu ở nơi các pháp tùy thuận biết rõ, do nơi đạo hạnh ấy mà thứ đệ tu hành thông đạt bí mật ở nơi pháp bất động thì gọi là Thánh đạo.

Này chư Thiên Tử ! Vì thế nên phải tu ba mươi bảy phẩm Bồ đề phần pháp như vậy vượt hơn các công hạnh không còn chướng ngại trí huệ sáng rõ cứu cánh tịch tĩnh.

Thế nào gọi là cứu cánh tịch tĩnh ? Nghĩa là các pháp không khởi không tận, vì không tận nên không tác, vì không tác nên cũng chẳng phải không tác, không thọ, không kẻ thọ, không thi thiết, đây gọi là cứu cánh tịch tĩnh vậy ». Lúc Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói pháp này, có vạn hai ngàn Thiên Tử ở trong các pháp được pháp nhãn thanh tịnh.

Thiện Đức Thiên Tử hỏi Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Bồ Tát tu tập nơi đạo thế nào ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Này Thiên Tử ! Nếu Bồ Tát chẳng bỏ sanh tử mà làm cho chúng sanh nhập nơi Niết bàn, chẳng bỏ ái thủ mà độ chúng sanh làm cho họ đứng nơi thánh đạo thì gọi là Bồ Tát tu tập nơi đạo vậy.

Lại người tu tập nơi đạo là thiện xảo an trụ tánh không thanh tịnh. Tại sao ? Vì Bồ Tát dùng tâm tịch tĩnh thấy tất cả pháp tự tánh thanh tịnh, rồi vì các chúng sanh chấp kiến an trụ tùy miên không có phương tiện mà diễn nói các pháp tự tánh không. Tại sao ? Vì các chúng sanh ấy ở trong tự tánh không mà sanh chấp kiến vậy.

Bồ Tát này dùng vô tướng vô nguyện tất cả pháp tự tánh bất sanh , vì các phàm phu từ lâu quen theo phiền não sanh diệt chấp kiến ở nơi vô sanh này làm cho họ tin ưa mà ở nơi sanh diệt cũng không chỗ động. Đây gọi là Bồ Tát tu tập nơi đạo vậy.

Này Thiên Tử ! Nên thấy đạo khứ lai của Bồ Tát.

- Bạch Ngài Văn Thù Sư Lợi ! Thế nào là đạo khứ lai của Bồ Tát ?

-Này Thiên Tử ! Chư Bồ Tát vì chúng Bồ đề mà đi, vì như chỗ nên thuyết pháp mà đến. Vì được các thiên định giải thoát mà đi, vì hiện sanh trong dục giới mà đến. Vì nhập vào thánh đạo nên đi, vì đại bi thành thực chúng sanh nên đến, vì được vô sanh pháp nhãn mà đi, vì nhẫn thọ chúng sanh nên đến. Vì nơi tất cả pháp xuất ly nên đi, vì độ chúng sanh nên đến. Vì thế nguyện kiên cố mà đi, vì thế nguyện không tự tánh mà đến. Vì ba giải thoát môn mà đi, vì thọ sanh mà đến. Vì Bồ đề đạo tràng nên đi, vì an lập chúng sanh nơi Bồ đề nên đến. Đây gọi là đạo khứ lai của Bồ Tát vậy ».

Lúc nói Bồ Tát đạo này, có năm trăm Bồ Tát được vô sanh pháp nhãn.

Thiện Đức Thiên Tử hỏi : « Bạch Ngài Văn Thù Sư Lợi ! Chúng tôi có được nghe thế giới tên là Nhứt Thiết Công Đức Quang Minh. Thế giới ấy ở đâu, đức Như Lai nào hiện thuyết pháp nơi ấy ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Đây Thiên Tử ! Thế giới Nhứt Thiết Công Đức Quang Minh ấy ở Thượng phương quá đây mười hai hằng hà sa Phật độ, đức Phổ Hiền Như Lai thuyết pháp trong ấy ».

Chư Thiên Tử đồng thanh nói : « Chúng tôi muốn thấy thế giới ấy và đức Phổ Hiền Như Lai ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát liền nhập quang minh trang nghiêm tam muội, do sức tam muội phóng đại quang minh chiếu qua mười hai hằng hà sa thế giới chiếu khắp thế giới Nhứt Thiết Công Đức Quang Minh. Chư Bồ Tát ở đó hỏi duyên có quang minh ấy. Đức Phổ Hiền Như Lai bảo rằng ở Hạ phương quá mười hai hằng hà sa Phật độ có thế giới tên Ta Bà, Phật hiệu Thích Ca Mâu Ni Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác hiện tại thuyết pháp. Nơi đó có Bồ Tát tên Văn Thù Sư Lợi nhập quang minh trang nghiêm tam muội phóng đại quang minh chiếu khắp vô lượng Phật độ mười phương, quang minh ấy chiếu đến nơi này.

Chư Bồ Tát bạch Phổ Hiền Như Lai rằng : « Chúng tôi muốn thấy Phật Thích Ca Mâu Ni và Bồ Tát Văn Thù Sư Lợi ». Đức Phổ Hiền Như Lai liền phóng đại quang minh chiếu mười hai hằng hà sa thế giới Hạ phương đến Ta Bà thế giới cho chư Bồ Tát ấy đều thấy rõ Phật và chúng hội bên này.

Phổ Hiền Như Lai hỏi chư Bồ Tát : « Ai có thể qua được thế giới Ta Bà kia ? ».

Trì Pháp Cự đại Bồ Tát bạch rằng : « Tôi có thể qua được ».

Phổ Hiền Như Lai bảo rằng : « Nay đã phải giờ ».

Trì Pháp Cự đại Bồ Tát cùng với mười ức Bồ Tát ẩn nơi ấy mà hiện đến cung trời Đâu Suất phóng đại quang minh chiếu khắp thế giới.

Cả chúng hội Thiên, Long, Dạ Xoa, Càn Thát Bà, A Tu La, Ca Lô La, Khẩn Na La, Ma Hầu La Già, Thích, Phạm, Hộ Thế chư Thiên Tử và chư Thanh Văn, chư Bồ Tát đều được chưa từng có đồng nói rằng : « Chư Bồ Tát này du hí thần thông rất là hi hữu ».

Nhơn quang minh ấy mà chúng hội thấy thế giới Nhứt Thiết Công Đức Quang Minh và Phổ Hiền Như Lai, cõi ấy trang nghiêm dầu trong một kiếp nói cũng chẳng hết được.

Trong lúc Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát hiện thần biến, có bảy na do Thiên Tử phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Trì pháp Cự Bồ Tát nói với Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Nên cùng đến đánh lễ Thích Ca Mâu Ni Thế Tôn ».

Bấy giờ Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát với chư Thiên Tử đáng được độ thì đều độ rồi, liền cùng Trì Pháp Cự Bồ Tát và đại chúng về đến chỗ Phật lễ chư Phật xong ở qua một phía.

Trì Pháp Cự bạch Phật rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Phổ Hiền Như Lai thăm hỏi đức Thế Tôn ít bịnh ít não khởi cư kinh lợi an lạc hành chăng ? ».

Đức Phật phán bảo chúng hội : « Này đại chúng ! Văn Thù Sư Lợi và Trì Pháp Cự đây thân thông biến hóa trí huệ quang minh thành thực chúng sanh phụng sự chư Phật, tất cả Bồ Tát chẳng biết được biên tế trí huệ phương tiện thâm nhập của hai Chánh sĩ này. Các thiện nam tử phải nên học những thân thông trí huệ phụng sự chư Phật thành thực chúng sanh của Văn Thù Sư Lợi và Trì Pháp Cự cùng chư đại Bồ Tát. Chư Chánh sĩ này đã vô số kiếp từ một Phật độ đến một Phật độ thường làm Phật sự.

Nếu có chúng sanh nào nhập vào cảnh giới của chư Chánh sĩ Này thì đương lai chẳng còn đọa nơi ma giới ».

Đức Thế Tôn bảo Tôn giả A Nan : « Này A Nan ! Ông khéo thọ trì pháp môn này để chẳng dứt giống Tam bửu vậy ».

Bây giờ Trì Pháp Cự Bồ Tát từ pháp hội dậy cùng các quyền thuộc trở về bổn quốc.

Đức Phật nói kinh này rồi, Thiện Đức Thiên Tử, Trưởng giả A Nan, tất cả thế gian Thiên Long Bát Bộ nghe lời Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

PHÁP HỘI THIỆN ĐỨC THIÊN TỬ
THƯ BA MƯƠI LĂM
HẾT

XXXVI. PHÁP HỘI THIỆN TRỤ Ý THIÊN TỬ THỨ BA MƯƠI SÁU

Hán dịch : Pháp sư Đạt ma cấp đa

Việt dịch : Việt Nam Tỳ Kheo Thích Trí Tịnh:

PHẨM DUYÊN KHỞI THỨ NHẤT

Như vậy tôi nghe một lúc đức Bà Già Bà ở thành Vương Xá trong núi Kỳ Xà Quạt cùng chúng Tỳ Kheo sáu vạn hai ngàn người câu hội đều là bực Đại Đức có đủ thân thông, các bực đại Thanh Văn làm thượng thủ.

Còn có bốn vạn hai ngàn Bồ Tát ma ha tát, tên các Ngài là : Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát, Sư Tử Tràng Bồ Tát, Di Lạc Bồ Tát, Quan Thế Âm Bồ Tát, Đại Thế Chí Bồ Tát, Đại Biện Tụ Vương Bồ Tát ; Đà La Ni Tự Tại Vương Bồ Tát, Thiện Trượng Phu Bồ Tát, Tu Di Đảnh Bồ Tát, Tu Di Tràng Bồ Tát, Bất Khả Động Bồ Tát, Thiện Tư Nghĩa Bồ Tát, Thiện Tư Nghĩa Ý Bồ Tát, Thiện Tư Duy Bồ Tát, Tư Tâm Bồ Tát, Dũng Ý Bồ Tát, Thiện Tư Bồ Tát, Bửu kế Bồ Tát, Sơn Tướng kích Vương Bồ Tát, Bửu Thủ Bồ Tát, Bửu Ý Bồ Tát,

Bửu Ân Thủ Bồ Tát, Thường Cử Thủ Bồ Tát, Thường Hạ Thủ Bồ Tát, Thường Tinh Tiến Bồ Tát, Độ Chúng Sinh Bồ Tát, Thượng Tinh Tiến Bồ Tát, Như Ngôn Hành Bồ Tát, Thượng Nguyên Bồ Tát, Đẳng Thủ Bồ Tát, Tâm Bình Đẳng Bồ Tát, Trừ Ác Đạo Bồ Tát, Trừ Chư Ưu Ám Bồ Tát, Bất Xả Trọng Đảm Bồ Tát, Nhứt Tạng Bồ Tát, Nguyệt tạng Bồ Tát, Kim Cương Bộ Bồ Tát,

Vô Biên Bộ Bồ Tát, Vô Lượng Bộ Bồ Tát, Bất Động Hành Bộ Bồ Tát, Hư Không Tạng Bồ Tát, Thắng Ý Bồ Tát, Ích Ý Bồ Tát, Tăng Thượng Ý Bồ Tát, Thành Hạnh Bồ Tát, Trì Địa Bồ Tát, Nguyệt Quang Bồ Tát, Nguyệt Tràng Bồ Tát, Quang Đức Bồ Tát, Minh Chiếu Bồ Tát, Dũng Bộ Bồ Tát, Sư Tử Phân Tán Hồng Âm Bồ Tát, Vô Ngại Biện Bồ Tát, Tương Ứng Biện Bồ Tát, Thiệp Tật Biện Bồ Tát, Tỏi Thắng Bồ Tát, Ế Nhứt Nguyệt Quang Bồ Tát, Vô Phan Duyên Bồ Tát, Vô Trước Ý Bồ Tát, Thường Tiểu Bồ Tát, Hỷ Căn Bồ Tát, Trừ Chư Chướng Cái Bồ Tát, Chuyển Nữ Thân Bồ Tát, Ma Ni Châu Bồ Tát, Đẳng Minh Bồ Tát, Tỳ Lô Giá Na Bồ Tát, Hỏa Diệm Bồ Tát, Chứng Thắng Vương Bồ Tát, Thâm Thuyết Giả Bồ Tát, chư đại Bồ Tát như vậy làm thượng thủ.

Còn có Tứ Thiên Đại Vương, Đạo Lợi Thiên Vương, Ta Bà Thế Giới Chủ Đại Phạm Thiên Vương cùng sáu vạn chư Thiên câu hội.

Còn có Thiện Trụ Ý Thiên Tử, Thiện Đức Thiên Tử, Đại Tự Tại Thiên Tử cùng ba vạn Thiên Tử câu hội. Chư Thiên Tử này đã an trụ lâu nơi Bồ Tát đạo.

Còn có hai vạn A Tu La Vương, La Hầu A Tu La Vương và Tu Di A Tu La Vương làm thượng thủ, cũng đã an trụ lâu trong Bồ Tát đạo.

Còn có sáu vạn đại Long Vương. A Na Bà Đạt Đa Long Vương và Thắng Nguyệt Long Vương làm thượng thủ, cũng đã an trụ Bồ Tát đạo.

Ngoài ra còn vô lượng chư Thiên, Long, Dạ Xoa, Càn Thát Bà, A Tu La, Ca Lô La, Khẩn Na La, Ma Hầu La Già Ưc trăm ngàn chúng, nhần đến tất cả Tỳ Kheo, Tỳ Kheo Ni, Ưu Bà Tắc, Ưu Bà Di vô lượng đại chúng đều đến tập hội.

Lúc bấy giờ đức Thế Tôn do vô lượng trăm ngàn đại chúng như vậy vây quanh lúc đang

thuyết pháp, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát ở nơi thất của Ngài nhập tam muội tên Vô Tránh trừ Tâm yên lặng bất động. Văn Thù Sư Lợi như tâm an tường từ tam muội dậy, liền đó vô lượng vô biên thế giới chấn động sáu cách.

Văn Thù Sư Lợi khởi tam muội rồi suy nghĩ rằng : Trong vô lượng vô biên thế giới ấy mới có một Phật Như Lai xuất thế như hoa ưu đàm ít khi xuất

hiện. Chư Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác như vậy rất hi hữu rất khó xuất hiện, pháp được nói ra dứt hết sanh tử tịch diệt Niết bàn chẳng thể nghĩ lường, không có phân biệt rất sâu không thể dụ khó hiểu khó biết. Nhưng vì chư Phật chẳng xuất thế thì chẳng được nghe. Vì chẳng được nghe pháp nên chúng sanh khổ khó cùng tận được. . Nay tôi nên đến chỗ đức Như Lai để hỏi nghĩa ấy. Do hỏi nghĩa ấy mà khiến các chúng sanh thành tựu thiện căn , cũng làm cho tất cả người hành Bồ Tát đạo ở nơi các Phật pháp thậm thâm bất tư nghì nghĩa ấy không còn nghi hoặc và đều thành mãn Phật Bồ đề sự. Nhưng các chúng sanh ở thế giới Ta Bà này nhiều tham dục sân khuê ngu si dứt pháp lành ngoan độn dối trá không có tâm sĩ ngã mạn cống cao xa rời chư Phật trái pháp chống Tăng khiến họ được nghe diệu pháp thậm thâm như vậy để họ được trí nhãn thanh tịnh. Nay tôi còn phải vân tập chúng Bồ Tát mười phương để đều được nghe đức Như Lai nói pháp môn vi diệu ấy mà chứng thâm pháp nhãn.

Suy nghĩ như vậy rồi Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát liền nhập tam muội tên Phổ Quang vô cấu trang nghiêm phóng đại quang minh chiếu Đông phương hằng hà sa Phật độ cũng chiếu cả Nam Tây Bắc phương tứ duy thượng hạ hằng hà sa Phật độ, trong ấy bao nhiêu chỗ u ám ẩn khuất gộp núi rừng cây các núi lớn nhỏ như Mục Chơn Lân Đà Sơn, Ma Ha Mục Chơn Lân Đà Sơn, Thiết Vi Sơn, Đại Thiết Vi Sơn và các Hắc Sơn, Tu di Sơn, Đại Tu Di Sơn, quang minh ấy chiếu suốt không chướng ngại.

Nơi hằng hà sa thế giới mười phương ấy, hiện có Phật thuyết pháp, đệ tử thì giả đều bạch hỏi Phật mình về Nhơn duyên có đại quang minh như vậy : « Bạch đức Thế Tôn ! Nhơn duyên gì mà có đại thoại quang minh như vậy hiện ra thế gian. Bạch Thế Tôn ! Tôi từ xưa chưa từng nghe thấy quang minh như vậy thanh tịnh vi diệu. Bạch Thế Tôn ! Đó là quang minh gì mà làm cho chúng tôi rất hoan hỉ tâm được thanh tịnh cũng khiến các chúng sanh không còn tham sân si các ác phiền não. quang minh này ai làm ra ai gia trì nó mà chiếu đến đây ? ”.

Thập phương chư Phật kia im lặng không đáp.

Lúc ấy tất cả âm thanh trong thập phương thế giới, những là thiên âm thanh, long âm thanh đến bát bộ chúng âm thanh, Nhơn phi Nhơn âm thanh, tượng mã các loài thú điều v. v... đều ngưng bật. Tất cả âm thanh của gió lửa sóng nước âm nhạc ca vịnh do thần lực của Phật lúc ấy đều ngưng bật.

Các đệ tử giả lại bạch chư Phật mình : “Bạch Thế Tôn ! Ngưỡng mong đại từ vì thương xót tất cả Thiên Nhơn, vì an lạc tất cả Thiên Nhơn, vì lợi ích tất cả Thiên Nhơn mà vì chúng tôi tuyên nói quang minh ấy từ đâu chiếu khắp các Phật độ ”.

Bấy giờ thập phương chư Phật liền dùng tất cả Phật thanh trong hằng hà sa thế giới đều đồng phạm âm như một miệng Như Lai tuyên nói, sự việc được nói cũng không sai khác đều đồng báo cáo với thị giả của mình. Đương lúc chư Phật phát thanh báo cáo thì tất cả thế giới chấn động sáu cách, trăm ngàn kỹ nhạc đồng thời trỗi lên, tất cả âm nhạc của Thiên Long Bát Bộ chẳng đánh mà tự kêu. Trong tất cả tiếng nhạc ấy đều phát ra pháp âm : đó là tiếng vô thường, tiếng khổ, tiếng vô ngã, tiếng không vô tướng vô nguyện, tiếng ly dục, tiếng giải thoát, tiếng pháp giới, tiếng như như, tiếng thiết tể, tiếng Đàn Ba la mật Thi Ba la mật Nhân Ba la mật Tiên Ba la mật Thiên Ba la mật Bát Nhã Ba la mật, tiếng đại từ bi hỉ xả, tiếng hòa hiệp, tiếng lợi ích, tiếng xuất ly, phát ra tiếng trăm ngàn Phật pháp như vậy. Lúc pháp âm phát xuất như vậy, có vô lượng a tăng kỳ ức na do tha trăm ngàn chúng sanh đều phát tâm Vô thượng Bồ đề và đều an trụ bất thoái chuyển, cũng có người thành Bích Chi Phật, thành Thanh Văn, thành Phạm Vương, Đế Thích, Chuyển Luân Vương.

Thập phương chư Phật đều bảo đệ tử của mình rằng : “Này thiện nam tử ! Ông chớ thỉnh hỏi sự ấy. Tại sao ? Vì nhơn duyên quang minh ấy chẳng phải cảnh giới của hàng Thanh Văn Bích Chi Phật, nếu nay ta nói thì thế gian, Trời Người Bát Bộ sẽ mê muội. Vì vậy mà ông chớ nên thỉnh hỏi sự ấy. Chư Phật Thế Tôn nếu nói nhơn duyên của quang minh ấy thì hay sanh và thành tựu bất khả tư nghị các thắng thiện căn. Cũng do bất tư nghị các thắng thiện căn mà xuất sanh những hạnh Ba La mật bố thí trì giới nhẫn nhục tinh tấn, thiền định trí huệ. Các hạnh như vậy chính là do quang minh ấy xuất sanh và thành tựu. Chư Phật chúng ta hoặc một kiếp hay giảm một kiếp nói khen công đức quang minh ấy cũng chẳng cùng tận. Lại đem các thiện căn lực từ bi hỉ xả như vậy cùng chung huân tu khiến quang minh ấy hay sanh hoan hỷ ».

Thị giả đệ tử của chư Phật mười phương lại hai ba phen ân cần thưa thỉnh : « Ngưỡng mong đức Thế Tôn vì thương xót hàng Thiên Nhơn, vì an lạc hàng Thiên Nhơn, vì lợi ích hàng Thiên Nhơn, vì thành thực các thiện căn cho chư Bồ Tát mà vì chúng tôi nói nhơn duyên của quang minh ấy ».

Chư Phật thập phương đều bảo chư thị giả : « Thiện nam tử ! Ông nên lắng nghe sẽ vì ông mà nói.

- Vâng bạch đức Thế Tôn Nguyện thích muốn nghe.

Chư Phật thập phương đều bảo thị giả mình rằng : « Này thiện nam tử ! Có thế giới tên Ta Bà, Phật hiệu Thích Ca Mâu Ni Như Lai Ứng Cúng Chánh Đẳng Chánh Giác xuất hiện đời ngũ trược. Chúng sanh cõi ấy phần đông có tham dục sân khúê ngu si phiền não khổ bách không cung kính chẳng tầm sĩ

làm nhiều sự bất thiện. Đức Phật ấy hay ở đời ngũ trược như vậy thành tựu Vô thượng Chánh Đẳng Chánh Giác hiện tại thuyết pháp cho đại chúng tại đó. Phật Thích Ca Mâu Ni có một đại đệ tử Bồ Tát Ma Ha Tát tên Văn Thù Sư Lợi có đại công đức đủ đại trí huệ tinh tiến dũng mãnh có oai thần lớn, hay khiến chư Bồ Tát hoan hỉ, hay khiến chư Bồ Tát đầy đủ tu hành, hay khiến chư Bồ Tát tăng trưởng oai lực, hay khiến chư Bồ Tát phát cần dũng mãnh, hay khéo phân biệt tất cả pháp cú, hay đạt vô ngại trí huệ Ba La mật, hay đầy đủ vô ngại biện tài, nơi các đà la ni được tụng tại, đã hoàn toàn thành mãn tất cả Bồ Tát công đức bất tư nghị. Nay Bồ Tát ấy sắp muốn thỉnh hỏi Thích Ca Mâu Ni Như Lai pháp môn thậm thâm để chư Bồ Tát thiện căn thành thực để hành bồ Tát thừa đầy đủ các Phật pháp bất tư nghị ấy, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát phóng quang minh này là muốn vận tập a tăng kỳ các chúng Bồ Tát ở thập phương thế giới để cho chư Bồ Tát được thắng pháp, do đó mà Bồ Tát ấy phóng đại quang minh chiếu các Phật độ như vậy ».

Chư thị giả lại bạch hỏi Phật mình rằng : « Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát ấy trụ tam muội nào để phóng đại quang minh này ? ».

Chư Phật mười phương đều bảo thị giả mình : « Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát ấy nhập tam muội tên Phổ Minh vô cấu trang nghiêm mà phóng quang minh ấy ».

Chư thị giả bạch Phật mình : « Bạch đức Thế Tôn ! Tôi chưa bao giờ được thấy quang minh như vậy, rất thanh tịnh hay khiến thân tâm hoan hỉ ! ».

Chư Phật lại bảo thị giả mình : « Phải chăng chư Bồ Tát ấy muốn dạy chư Bồ Tát khởi tu hành , phải chăng Bồ Tát ấy muốn vận tập chúng Bồ Tát, phải chăng chư Bồ Tát ấy muốn vận tập chúng Bồ Tát để tuyên nói kinh điển vi diệu như thế này ! ».

Bấy giờ vô lượng bất tư nghị hằng hà sa thế giới, trong mỗi thế giới có vô lượng a tăng kỳ chúng Bồ Tát đều đến chỗ Phật mình mà bạch hỏi như duyên quang minh ấy và đều mong muốn đến thế giới Ta Bà để được lễ kính Phật Thích Ca Mâu Ni và nghe Phật thuyết pháp cùng được thấy Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát và chúng hội Bồ Tát ! Chư Phật đều bảo chúng Bồ Tát mình : « Chư thiện nam tử ! Muốn đi thì tùy ý, nay đã phải lúc ».

Mười phương vô lượng vô số bất tư nghị bất khả kể bất khả xưng bất khả lượng ức na do tha bá thiên tần bà la chư đại Bồ Tát liền ẩn nơi thế giới mình, rồi như trong thời gian lực sĩ co duỗi cánh tay, hiện ra tại thế giới Ta Bà đến trước Thích Ca Mâu Ni Như Lai. Trong lúc ấy có vị mưa các thứ hương : hương xua, hương bột, hương kết thành vòng. Có vị mưa các thứ hoa vi diệu : hoa ưu bát la, hoa bát đầu ma, hoa câu vật đầu, hoa phân đà lị, hoa chiêm ba ca , hoa ba tra lợi, hoa đà lô ca lợi, hoa a tha mục đa ca, hoa tô ma đa, hoa bà lợi sư ca, hoa mạn đà la, hoa ma ha mạn đà la, hoa ba lô sa,

hoa ma ha ba lô sa, hoa chiên đà la, hoa ma ha chiên đà la, hoa vi diệu chiên đà la, hoa chúc ca la, hoa ma ha chúc ca la, hoa tối diệu chúc ca la, các thứ vòng hoa. Có vị phát xuất trăm ngàn âm thanh thượng diệu. Có vị dùng một âm thanh vang khắp cõi Đại Thiên ca tụng công đức của Phật. Chư Bồ Tát mười phương dùng nhiều thứ trang nghiêm như vậy mà đến chỗ đức Thích Ca Mâu Ni Như Lai.

Lúc chư Bồ Tát mười phương vân tập nơi Ta Bà thế giới này, các chúng sanh địa ngục súc sanh ngã quỷ đều yên tĩnh thân tâm an lạc không có tham dục sân não ngu si, đều sanh lòng từ hoàn toàn hoan hỷ. Tại sao ? Vì do thần lực của chúng Bồ Tát mười phương khiến có sự như vậy.

Chúng Bồ Tát mười phương đến lễ chư đức Thích Ca Mâu Ni Như Lai hữu nhiều ba vòng ở trên hư không nhập tam muội tên là Bồ Tát ẩn thân. Nhập tam muội rồi tùy ý sanh ra vô lượng trăm ngàn các thứ hoa sen lớn màu sắc vi diệu, kiết già ngồi lên trên và đều ẩn thân chẳng còn hiện.

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp thấy sự đại thần thông hiện thọa tướng hi hữu thù đặc ấy, lại thấy mưa to hương và hoa, cũng nghe vô lượng âm nhạc, cũng thấy phóng đại quang minh, cũng thấy khắp cõi Đại Thiên đều mưa diệu hoa đầy đến gối, cũng thấy Thiên Long Bát Bộ và chúng Tỳ Kheo Tỳ kheo Ni Ưu Bà Tắc Ưu Bà Di tất cả đều thành tựu thân tướng kim sắc, liền đứng dậy giữ đúng oai nghi trịch y vai hữu gối hữu chẩm đất chấp tay cung kính nói kệ khen Phật rằng :

« Hoan hỷ thương ban tất cả vui
Dung nhan viên mãn vô cấu tịnh
Thập lực hùng mãnh các đại nhơn
Đầy đủ kim cương tướng trăm phước
Đi trong tam giới khắp Nhơn Thiên
Tất cả không ai bằng Phật đượ
Chẳng thể nghĩ bàn khó đo lường
Ngưỡng mong dứt trừ lòng tôi nghi
Quá na do tha trăm ngàn kiếp
Thường làm Bồ thí nhiếp thế gian
Lìa xa chấp trước vô sở y
Trì đủ cấm giới không ai sánh
Nhẫn nhục hoàn toàn siêu thế gian
Trong tất cả lực thập lực nhứt
Công đức đầy đủ không ai hơn
Ngưỡng mong dứt hẳn lòng tôi nghi
Quá trăm ngàn kiếp tu các hạnh
Bởi thấy chúng sanh thọ nhiều khổ
Dũng mãnh tinh tiến trọn không mỗi

Thường sanh vô lượng lòng hoan hỉ
Đầu mắt óc tủy đem cho người
Xả bỏ con cái và thê thiếp
Chán lia quốc thành và tư cụ
Ngưỡng mong cởi mở lưới nghi tôi
Thuở xưa Thế Tôn lúc bố thí
Voi ngựa xe cộ nhiều vô số
Quá na do tha thượng y phục
Vớ lòng hoan hỉ cho thế gian
Thế Tôn thường dùng lòng thí trước
Ban cho đồ vật và trân bửu
Uống ăn thuốc men và ruộng nhà
Vì thế nên nay tôi thưa hỏi
Xưa Phật cắt thân và mũi tai
Trong lòng tươi vui không chút hận
Có ai hỏi pháp liền tuyên dạy
Còn hay nói khéo sức nhẫn nhục
Do vì thâm đạt pháp không sâu
Tâm ý vi diệu khó cân lường
Người hay ban vui đủ công đức
Vì thế nay tôi hỏi thanh tịnh
Phiền não hết lâu khổ đều trừ
Thấy nhiều chúng sanh chìm biển khổ
Hạng si ngu bị tối tâm che
Sanh lòng phiền não chấp ngã nhờn
Phật thương chúng sanh khởi lòng từ
Quá trăm ngàn kiếp siêng tu hành
Khai phát chánh giác Bồ đề đạo
Ngưỡng mong dứt trừ lòng tôi nghi
Khéo hay xuất nhập môn thần thông
Ẩn hiện tự tại đi đứng khéo
Chứng được vô ngã phá ngã tướng
Hủy hoại các pháp cũng chẳng không
Phật ở trong đời không nhiễm trước
Chon thiệt chánh hạnh và chánh tư
Vi diệu tịch diệt rời phiền não
Ngưỡng mong vì tôi quyết nghị này
Thế Tôn thuở xưa lúc tu hành
Thí giới nhẫn tiến không tạm bỏ
Thiền định trí huệ cũng thường tu

Lợi ích quần sanh không ai sánh
Các công đức tụ khó nghĩ lường
Sâu lớn như biển không cùng tận
Khéo hay qua lại cũng khéo dùng
Ngưỡng mong vì tôi làm chỗ nương
Thuở xưa đức Phật tu đại từ
Chim câu sợ cầu cứu không bỏ
Lóc thịt đem cân không tiếc thân
Trao cho chim ung thể chim nhỏ
Toàn thân lên cân mong bằng chim
Mà chim câu kia vẫn nặng hơn
Đáng sáng suốt lớn làm hạnh từ
Ngưỡng mong vì tôi quyết nghị hoặc
Tu Di dao động tinh tú rơi
Cung điện chư Thiên đều sụp hư
Nước bốn biển cả một buổi khô
Cung A Tu La ở trên trời
Giả sử mặt nh ứt rớt xuống đất
Chư Phật Chánh Giác Lương Túc Tôn
Trăng sáng trên không bỗng tối đen
Tuyên dạy chơn thành không sai khác ».

Nói kệ khen Phật xong, Tôn giả Ma Ha Ca Diếp lại bạch :
« Bạch đức Thế Tôn ! Tại sao thế gian có quang minh vi diệu này lại do có gì bỗng hiện nhiều thoại tướng chưa từng có ? ».

Đức Phật phán dạy : « Nay Ma ha Ca Diếp ! Nay ông chớ nên gạn hỏi sự ấy. Tại sao ? Vì cảnh giới như vậy chẳng phải hàng Thanh Văn Duyên Giác biết được. Nếu nay ta vì ông mà nói nghĩa của quang minh ấy thì tất cả thế gian Trời Người sẽ kinh nghi mê một. Vì vậy mà ông chớ nên hỏi ”.

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp lại bạch thỉnh: Duy nguyện đức Thế Tôn đại từ thương xót hàng Trời Người vì lợi ích cho tất cả, vì an lạc cho tất cả mà nói nhơn duyên thâm thâm của quang minh ấy cho tôi được hiểu”.

Đức Phật phán dạy : “Này Ma Ha Ca Diếp ! Ông phải lắng nghe khéo suy nghĩ, ta sẽ vì ông mà nói ”.

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp bạch rằng : “ Lành thay, bạch đức Thế Tôn ! Tôi xin thích muốn được nghe, mong đức Thế Tôn thương xót diễn bày”.

Đức Phật phán dạy : “Này Ma Ha Ca Diếp ! Nay Văn Thù Sư Lợi của ta nhập Phổ Minh vô cấu trang nghiêm tam muội, do sức tam muội ấy phóng quang minh như vậy chiếu khắp mười phương quá hằng sa Phật độ để vân

tập vô lượng vô biên bất khả số bất khả lượng vô số chư đại Bồ Tát đến thế giới Ta Bà này. Chúng Bồ Tát ấy đã đánh lễ chun ta hữu nhiều ba vòng rồi ở hư không cao một cây đa la và

đều ngồi kiết già trên tòa đại liên hoa của họ hiện ra”.

Tôn giả lại bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Nay có những đại Bồ Tát nào dùng sức công đức oai thần mưa các thứ hương các thứ hoa vi diệu và phát xuất trăm ngàn âm nhạc như vậy ?”.

Đức Phật phán dạy : “Này Ma Ha Ca Diếp ! Đó là sức oai thần của chúng đại Bồ Tát ở mười phương vân tập đến làm mưa vô lượng hoa hương vi diệu và khắp hư không phát xuất trăm ngàn âm nhạc”.

Tôn giả lại bạch rằng : “ Bạch đức Thế Tôn ! Nay tôi chẳng thấy một người nào, sao đức Thế Tôn dạy rằng có chúng đại Bồ Tát mười phương vân tập ngồi kiết già trên tòa đại liên hoa ở trên hư không ?

Đức Phật phán dạy : “ Này Ma Ha Ca Diếp ! Tất cả hàng Thanh Văn Bích Chi Phật trọn chẳng thấy được chúng đại Bồ Tát ấy. Tại sao ? Này Ma Ha Ca Diếp ! Vì hàng Thanh Văn Duyên Giác ở nơi đại từ bi chẳng phải là chỗ an trụ của họ. Nếu có thể an trụ trong đại từ bi thì có thể làm những sự lợi tha, cũng hay làm bố thí trì giới nhẫn nhục tinh tiến thiền định trí huệ các Ba la mật. Nếu người đã thọ chánh vị thì trọn chẳng thể làm được chỗ mà chư đại Bồ Tát làm.

Này Ma Ha Ca Diếp ! Chư đại Bồ Tát này đều nhập ẩn thân tam muội nên tất cả Thanh Văn và Bích Chi Phật chẳng thấy được vậy. Chỉ trừ chư Phật và chư đại Bồ Tát trụ trong địa ấy mới thấy được. Hàng Bồ Tát sơ trụ Đại thừa còn chẳng thấy được huống là Thanh Văn và Duyên Giác mà có thể thấy ».

Tôn giả bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Đại Bồ Tát có đủ bao nhiêu pháp, tu thiện căn nào được công đức gì mà nhập được ẩn thân tam muội ? ».

Đức Phật phán dạy : « Này Ma Ha Ca Diếp ! Đại Bồ Tát thành tựu mười pháp thì có thể được ẩn thân tam muội ấy.

Một là chí tánh hòa nhu thâm trụ chánh tín. Hai là hằng chẳng bỏ rời tất cả chúng sanh. Ba là rốt ráo thành mãn tâm đại từ bi. Bốn là giác liễu tất cả chẳng chấp trước các tướng. Năm là dầu suy nghĩ mong cầu tất cả Phật pháp mà chẳng vọng nắm lấy. Sáu là chẳng tư tưởng đến trí của tất cả Thanh Văn Bích chi Phật. Bảy là tất cả sở hữu thế gian

đều có thể xả thí hết, nhẫn đến thân mạng còn không lẫn tiếc huống là các vật khác mà chẳng thí xả. Tám là dầu hành vô lượng sanh tử phiền não mà chẳng nhiễm trước các hạnh hữu vi. Chín là thường tu vô lượng bố thí trì giới nhẫn nhục tinh tiến thiền định trí huệ mà chẳng phân biệt các Ba la mật.

Mười là thường sanh tâm như vậy : Tôi sẽ an lập tất cả chúng sanh nơi Bồ đề rồi tôi mới ngồi dưới cội Bồ đề nhưng chẳng nắm lấy tướng Bồ đề và tướng chúng sanh.

Này Ma Ha Ca Diếp ! Đó là mười pháp mà đại Bồ Tát thành tựu thì hay được ấn thân tam muội ».

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp lại bạch rằng : « Hi hữu Thế Tôn tuyên nói sự ấy rất hay. Bạch đức Thế Tôn ! Tất cả Thanh Văn và Bích Chi Phật còn chưa từng phát tâm như vậy một lần : Tôi sẽ an trí chúng sanh nơi A La Hán địa, huống là Phật địa ư !

Đức Phật phán dạy : « Đúng như lời ông nói. Này Ma Ha Ca Diếp ! Vì lẽ ấy nên tất cả Thanh Văn Duyên Giác đều không nhận được ấn thân tam muội của Bồ Tát. Với tam muội này, họ còn chẳng biết hướng là nhập được ».

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Nay chúng rất mong được thấy chư Đại Bồ Tát ấy. Tại sao ? Vì chư Đại Sĩ ấy rất khó được gặp ».

Đức Phật phán dạy : « Này Ma Ha Ca Diếp ! Ông nên ở đó cần phải chờ Văn thù Sư Lợi ta đến đây, chư đại Bồ Tát ấy sẽ xuất định rồi sau các ông mới thấy họ. Tuy nhiên ông cũng được vô lượng môn tam muội, nay ông nên nhiếp tâm tìm cầu chư đại Bồ Tát ấy ở chỗ nào, trụ oai nghi gì, làm sự nghiệp gì ? ».

Được đức Phật phán dạy, Tôn giả Ma Ha Ca Diếp thừa oai thần của Phật và sức thần thông của mình nhập hai vạn môn tam muội để xét tìm chư đại Bồ Tát ấy nay ở chỗ nào trụ oai nghi gì có phải đang bước đi chẳng, đang đứng chẳng, đang nằm dựa chẳng, đang ngồi yên chẳng ? Cũng đều chẳng thấy. Nhẫn đến cũng chẳng biết nói gì làm gì từ đâu đến và đi đến đâu. Tôn giả xuất định đến bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Rất lạ rất lạ, tôi đã trải qua hai vạn môn chánh định tìm chư đại Bồ Tát ấy mà trọn chẳng thấy. Bạch đức Thế Tôn ! chư đại Bồ Tát ấy còn chưa chứng biết chỗ tát bà nhã mà đã được tam muội vi diệu như vậy, huống là sẽ chứng Vô thượng Bồ đề.

Bạch đức Thế Tôn ! Các thiện nam tử thiện nữ nọ được thấy nghe thần biến này mà chẳng mau phát tâm Vô thượng Bồ đề thì chẳng bao giờ có.

Bạch đức Thế Tôn ! đại Bồ Tát hay được ấn thân tam muội như vậy vì muốn độ các chúng sanh mà mặc áo giáp tinh tiến, nhưng trọn chẳng được lìa chánh định vi diệu ấy ».

Đức Phật phán dạy : « Đúng như vậy. Đúng như lời ông nói. Trong đây còn chẳng phải cảnh giới của Thanh Văn, Duyên Giác huống là chúng sanh khác ».

Bấy giờ Tôn giả Xá Lợi Phất nghĩ rằng : Đức Thế Tôn khen tôi là trí huệ đệ nhất trong hàng Thanh Văn, nay tôi nên tìm xem chư Bồ Tát ấy ở đâu trụ oai nghi gì và làm gì ? Nếu thấy được há chẳng hay lắm ư !

Tôn giả Xá Lợi Phất nghĩ như vậy rồi thừa oai thần của Phật và sức thần thông của mình liền nhập ba vạn môn tam muội suy tìm khắp nơi mà trọn chẳng thấy.

Bấy giờ Tôn giả Tu Bồ Đề nghĩ rằng : nay tôi cũng tìm xem chư đại Bồ Tát ấy ở đâu và đang làm gì ? Nếu thấy được thì hay lắm. Nghĩ như vậy rồi Tôn giả liền nhập bốn vạn môn tam muội tìm khắp mọi nơi mà trọn chẳng thấy.

Tôn giả xuất định đến đánh lễ bạch đức Phật rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Đức Như Lai thọ ký tôi là được vô tránh tam muội đệ nhất trong hàng Thanh Văn. Bạch đức Thế Tôn ! Nếu lúc tôi nhập định ấy, giả sử có đại thần lực hay đem trăm ức tứ thiên hạ hiệp làm một cái trống lớn, lấy tòa núi Tu Di làm một cái dùi lớn rồi sai một người to lớn đứng trước tôi cầm dùi ấy khua đánh trống lớn ấy không tạm dừng đến cả kiếp, tiếng trống như vậy còn chẳng lọt vào tai tôi huống là có thể làm loạn tâm tôi khiến tôi xuất định. Nay tôi được chánh định vô tránh rộng lớn như vậy mà tôi trải qua bốn vạn môn tam muội, tìm cầu cùng khắp mà trọn chẳng thấy chư đại Bồ Tát ấy, nhân đến chẳng thấy một người tạm thời vắng lai.

Bạch đức Thế Tôn ! Chư đại Bồ Tát nguyện cầu trí bất tư nghị như vậy nên vì mỗi mỗi chúng sanh mà các Ngài sanh trong địa ngục cả hằng hà sa kiếp chịu đủ mọi thống khổ. Vì cầu Bồ Tát đạo nên dầu chịu nhiều thống khổ mà các Ngài chẳng bỏ rời trí thậm thâm bất tư nghị ấy

Bạch đức Thế Tôn ! Ngày nay nếu tôi tâm hữu lậu chưa hết chưa được giải thoát, nơi Phật pháp có chỗ chưa biết thì khiến tôi ở đương lai thường tại sanh tử chẳng bỏ rời Đại thừa vi diệu bất tư nghị ấy ».

Đức Phật khen Tôn giả Tu Bồ Đề : « Lành thay, lành thay ! Thiệt như lời ông nói. Ông do nơi tín tâm mà nói như vậy, khiến thân này của ông chẳng lấy Niết bàn, do công đức này đương lai quá hằng sa kiếp, ông sẽ làm Chuyển Luân Thánh Vương dùng chánh pháp trị đời rồi sau sẽ thành Vô thượng

Bồ

đề.

Lại này Tu Bồ Đề ! Nay trong tam thiên Đại Thiên thế giới này các số loại chúng sanh chừng có nhiều chăng ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Rất là nhiều.

- Này Tu Bồ Đề ! Giả thử chúng sanh ấy thành tựu trí huệ như Xá Lợi Phất, giải không đê như Tu Bồ Đề, khổ hạnh siêu luân như Đại Ca Diếp, tất cả cùng chung tri kiến tìm cầu chư đại Bồ Tát ấy hoặc một kiếp trăm kiếp ngàn kiếp đến vô lượng hàng sa kiếp cũng chẳng thấy được. Tại sao ? Vì chỗ làm của chư đại Bồ Tát ấy chẳng phải cảnh giới sở hành của tất cả Thanh Văn và Bích Chi Phật, vì thế nên hàng Nhị thừa trọn chẳng thấy được”.

Lúc nói pháp này trong hội có tám vạn bốn ngàn Thiên Nhơn phát tâm Vô thượng Bồ đề. Cõi Đại Thiên chấn động sáu cách.

Bấy giờ Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát ở tại tư thất nghĩ rằng : Nay mười vạn ức trăm ngàn số chư đại Bồ Tát mười phương đều đã tập hợp, tôi sẽ lại triệu đại chúng chư Thiên đều vân tập.

Nghĩ như vậy xong, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát liền dùng thần lực như ý hóa làm tám vạn bốn ngàn ức na do tha diệu bửu liên hoa lớn như bánh xe, thuần kim làm cọng, bạch ngân làm cánh hoa, màn lưới bằng trắng tạng từ lưu ly bửu. Trong hoa ấy đều có hóa Phật và chư Bồ Tát ngồi kiết già trên liên hoa đài thân màu tử kim đủ ba mươi hai tướng tám mươi tùy hảo, oai đức nguy nguy quang minh phổ chiếu. Các bửu liên hoa ấy bay lên trời Tứ Vương, trời Đạo Lợi, trời Dạ Ma, trời Đâu Suất, trời Hóa Lạc, trời Tha Hóa và các Phạm Thiên đến trời Hữu Đảnh, khắp Đại Thiên thế giới không chỗ nào không có bửu liên hoa ấy bay đến.

Chư Hóa Phật và chúng Hóa Bồ Tát ấy phát thanh lớn tuyên cáo khắp Đại Thiên thế giới với kệ rằng:

“ Thế Tôn mặt trời huệ
Hi hữu xuất thế gian
Vị hoa ưu đàm kia
khó gặp còn hơn hoa
Thích sư tử nhơn hùng
Nay xuất hiện thế gian
Ban tuyên pháp thâm diệu
Dứt hẳn nguồn thống khổ
Chư Thiên dầu khoái lạc
Ai bảo đảm lâu dài
Theo nghiệp vào tam đồ
Trở lại thọ nhiều khổ
Quen làm các dục lạc
Riêng tăng trưởng tham ái
Tam giới vốn không vui

Mà kẻ ngu tham trước
Đã gặp sự khó gặp
Đó là Phật xuất thế
Người ngu si phóng dật
Dầu biết khổ chẳng dứt
Các người nên mau cầu
Thấy Phật nghe chánh pháp
Nếu Phật Niết bàn rồi
Dầu ăn năn đâu kịp
Lưới ma rất đáng sợ
Các người mãi phóng dật
Đã bị nó phủ trùm
Đâu có kỳ giải thoát
Riêng có câu Phật pháp
Các người giúp chúng sanh
Các người phải mau cầu
Ba mươi hai diệu tướng
Phật hay cứu thế gian
Chỗ khác không nương được
Thế Hùng rất hi hữu
Đại từ khó nghĩ lường
Vô lượng ức số kiếp
Chỗ làm chẳng lường được
Hợp công đức trí huệ
Thành tựu Thích Sư Tử
Xiển dương pháp vi diệu
Thậm thâm khó hiểu biết
Chỗ nào có chúng sanh
Và ngã hơn thọ mạng
Phá thường kiến như vậy
Dứt hẳn không còn thừa
Phóng xả tất cả tướng
Vì chúng sanh thuyết pháp
Tuyên rõ chơn thiệt tế
Thế gian tuyệt tâm hành
Chỉ không vô tướng kia
Vô nguyện cũng vô tác
Hư Không vốn vô hình
Chẳng khởi cũng chẳng diệt
Vô lai cũng vô khứ

Lời nói của người trí
Vô tận và vô sanh
Bổn tịnh vô sở hữu
Không tướng mạo thấy được
Không tư tưởng nói được
Chúng sanh vốn vô sanh
Sao nói được là chết
Tịch diệt không chúng sanh
Chúng sanh ở chỗ nào
Lời nói để thuyết pháp
Pháp chẳng tại lời nói
Cũng chẳng ở văn tự
Thế tôn nói như vậy
Các chỗ khắp tìm cầu
Chẳng thấy phong thủy hỏa
Địa cũng vô phân biệt
Huệ nhãn tuyên rõ đó
Sắc thọ và cùng tướng
Hành thức đồng hư không
Giả nói là ngũ uẩn
Kỳ thiệt không tích tụ
Nhãn nhĩ tỷ thiệt thân
Tâm ý cả sáu căn
Dầu nói bổn tánh không
Không cũng bất khả đắc
Sắc thanh hương vị xúc
Và cùng các thứ pháp
Đều do phân biệt sanh
Phân biệt thể không tịch
Dục giới và sắc giới
Cùng trời vô sắc kia
Đều nói như huyền hóa
Hư ngụy chẳng chơn thiệt
Các Thế Tôn như vậy
Vì chúng sanh thuyết pháp
Muốn cầu thoát các khổ
Mau qui Đại Đạo Sư ».

Lúc chư Hóa Phật tuyên cáo như vậy, khắp Đại Thiên thế giới đều được nghe, có chín mươi sáu ức chư Thiên cõi dục xa trần lia cầu được pháp nhãn

thanh tịnh, hai vạn thiên tử chán lìa dục nhiễm, ba vạn hai ngàn thiên tử đều phát tâm Vô thượng Bồ đề, một vạn thiên tử tu Bồ Tát thừa được vô sanh pháp nhẫn

Bấy giờ vô lượng vô biên a tăng kỳ ức na do tha trăm ngàn chư Thiên đại chúng được Hóa Phật tuyên triệu trong giây lát đều vân tập trước đức Thích Ca Mâu Ni Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác lễ chun Phật hữu nhiễu ba vòng rồi lui ở một phía đem các thứ hoa hương cõi trời, những là hoa ưu bát la, hoa bát đầu ma, hoa câu vật đầu, hoa phân đà lợi, hoa mạn đà la, hoa ma ha mạn đà la và các vòng hoa, cùng hương bột hương thoa phụng rải lên đức Thế Tôn và chúng hội để cúng dường. Còn dùng các thứ âm nhạc cõi trời ca vịnh khen ngợi đầy khắp hư không.

Lúc này đại chúng vân tập quá đông khó tính kể được đầy chật cả tứ thiên hạ không có một chỗ trống nào bằng đầu gậy. Chư Thiên Nhơn ấy đủ đại oai đức, hoa trời được rải đầy khắp tứ thiên hạ đầy đến gối.

--- oOo ---

PHẨM KHAI TRIỆT NGHĨA THỨ HAI

Trong chúng đại tập bấy giờ có các vị trời thượng thủ đó là Thiện Trụ Ý Thiên Tử, Thiên Tử, Thiện Tịch Thiên Tử, Tàm Quý Thiên Tử, cùng chín mươi sáu ức chư Thiên Tử như vậy câu hội, tất cả đều hành đạo Bồ Tát, đều cùng đến chỗ Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát. Đến ngoài cửa thất bửu nhiều bảy vòng rồi rải hoa trời mạn đà la che khắp hư không cao mười do tuần thành lưới hoa hình như bửu tháp. Ngài Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát cầm hoa đài này cúng dường đức Thế Tôn, cúng dường xong, Ngài dùng thần lực khiến Đại Thiên thế giới trong tất cả quốc độ hư không lưới hoa giăng khắp, quang minh của hoa ấy chiếu khắp cõi Đại Thiên đều rất chói sáng lại còn mưa thêm hoa trời mạn đà la.

Bấy giờ Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nhân nhả an tường ra khỏi tư thất lại dùng thần lực khiến chỗ đất của Ngài ở tự nhiên có tòa thất bửu vi diệu, tòa ấy cao vọi đầy đủ trang nghiêm, Ngài liễm dung chỉnh y phục lên ngôi trên bửu tòa ấy.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử thấy Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát lên ngôi bửu tòa xong liền đến đánh lễ chun Bồ Tát rồi lui ở một phía. Tất cả chư Thiên Tử đều đánh lễ chun Bồ Tát.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát suy nghĩ rằng : Hôm nay ai là người có thể ở trước đức Thế Tôn cùng tôi hỏi đáp về pháp thậm thâm, ai là pháp khí có thể nhận câu bất tư nghị ấy, câu rất khó chứng, câu vô xứ sở, câu vô sở trước, câu vô hí luận, câu bất khả đắc, câu bất khả thuyết,, câu thậm thâm, câu chơn thiết, câu vô ngại,, câu bất khả hoại, câu không, câu vô tướng, câu vô nguyên, câu như như, câu thiết tế, câu pháp giới, câu vô hình mạo, câu bất thủ, câu bất xả, câu Phật, câu Pháp, câu Tăng, câu trí huệ mãn túc, câu tam giới bình đẳng, câu nhưt thiết pháp vô sở đắc, câu nhưt thiết pháp vô sanh, câu sư tử, câu dũng mãnh, câu vô cú. Nói những câu như vậy ai có thể nghe ư !

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát lại nghĩ rằng : Nay chỉ có Thiện Trụ Ý Thiên Tử từ quá khứ đã cúng dường nhiều Phật nhập thâm pháp nhẫn có đủ biện tài sẽ có thể cùng tôi ở trước Phật cùng đàm luận thiết nghĩa. Suy nghĩ rồi, Ngài bảo Thiện Trụ Ý Thiên Tử : Nay Thiên Tử ! Nay ông đã được thâm pháp nhẫn

và có đủ vô ngại biện tài, nay sẽ cùng tôi đến chỗ đức Thế Tôn để cùng đối luận nghĩa thâm diệu ấy có được chăng ?.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử đáp rằng : « Bạch Đại Sĩ ! Tôi nói như vậy : Người ấy nếu đối với tôi không có ngữ ngôn không vì diễn thuyết chẳng có hỏi han cũng không trả lời không Phật Pháp Tăng dứt tuyệt tam thừa không sanh tử không Niết bàn không hiệp không tan chẳng khái chẳng phát chẳng xuất thanh âm trừ các văn tự, người nói như vậy tôi sẽ cùng đàm luận ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Nay Thiên Tử ! Tôi nói như vậy : Người ấy có thể ở nơi tôi không lắng không nghe không đọc không tụng không thọ không trì chẳng tu chẳng niệm chẳng thủ chẳng xả chẳng giác chẳng trí chẳng nghe tôi nói chẳng vì người mà giảng, tại sao ? Vì chư Phật Bồ đề vốn không văn tự không tâm lìa tâm, không có giác ngộ đầu giả danh để nói mà danh ấy cũng không ».

Thiện Trụ Ý Thiên Tử lại nói : « Bạch Đại Sĩ ! Nay nên vì chư Thiên Tử mà nói. Chư Thiên Tử này đối với chỗ nói của Đại Sĩ rất thích muốn nghe ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Nay Thiên Tử ! Tôi trọn chẳng vì người thích nghe mà nói cũng chẳng vì người nghe nhận mà nói, Tại sao ? Vì hễ có nghe nhận thì có thủ trước. Thủ trước những gì ? Đó là trước ngã trước nhơn trước chúng sanh trước thọ mạng trước sĩ phu. Vì thủ trước mà có nghe nhận. Nghe nhận như vậy nên biết người ấy an trụ trong ba thứ phước, một là phước kiến ngã, hai là phước kiến chúng sanh và ba là phước kiến pháp. Nay Thiên Tử ! Nếu người không có ba thứ phước ấy mà nghe pháp thì nên biết người ấy an trụ trong ba thứ tịnh : một là chẳng thấy thân mình chẳng phân biệt chẳng tu niệm chẳng chứng biết, hai là chẳng thấy người thuyết pháp chẳng phân biệt chẳng tu niệm chẳng chứng biết, ba là chẳng thấy pháp được nói chẳng phân biệt chẳng tu niệm chẳng chứng biết.

Nay Thiên Tử nếu ai có thể nghe pháp như vậy đó là bình đẳng nghe vậy”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử khen Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “ Lành thay, lành thay ! Ngài nói lời ấy rất hay. Bạch Đại Sĩ ! Nếu ai có thể nói như vậy thì nên biết là thuyết bất thối chuyển”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Thôi đi Thiên Tử, nay ông chẳng nên vọng tưởng phân biệt Bồ Tát thối chuyển. Tại sao ? Vì giả sử Bồ Tát mà có thối chuyển thì họ trọn chẳng thành được Vô thượng Chánh Giác. Tại sao ? Vì trong Bồ đề ấy không có pháp thối chuyển vậy”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử nói : “Bạch Đại Sĩ ! Nếu như vậy thì ở đâu có thối chuyển ấy?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Nay Thiên Tử ! Phải biết từ tham dục mà có thối chuyển, từ sân khuê mà có thối chuyển, từ ngu si mà có thối chuyển, từ

hữu ái mà có thối chuyển, từ vô minh mà có thối chuyển, nhân đến từ mười hai hữu phần sanh tử mà có thối chuyển, từ Nhơn duyên mà có thối chuyển, từ kiến chấp mà có thối chuyển, từ danh từ sắc mà có thối chuyển, từ Dục giới từ Sắc giới từ Vô sắc giới mà có thối chuyển, từ Thanh Văn mà có thối chuyển, từ Bích Chi Phật mà có thối chuyển, từ phân biệt mà có thối chuyển, từ chấp trước mà có thối chuyển, từ tướng mà có thối chuyển, từ thủ tướng mà có thối chuyển, từ đoạn kiến mà có thối chuyển, từ thường kiến mà có thối chuyển, từ thủ mà có thối chuyển, từ xả mà có thối chuyển, từ ngã tướng mà có thối chuyển, từ chúng sanh tướng mà có thối chuyển, từ thọ mạng tướng mà có thối chuyển, từ sĩ phu tướng mà có thối chuyển, từ bỏ đặc già la mà có thối chuyển, từ tư tướng mà có thối chuyển, từ hệ phược mà có thối chuyển, từ điên đảo mà có thối chuyển, từ ngã kiến mà có thối chuyển, từ ngã kiến làm căn bản cho sáu mươi hai kiến mà có thối chuyển, từ ngũ cái mà có thối chuyển, từ ngũ âm mà có thối chuyển, từ các nhập mà có thối chuyển, từ các giới mà có thối chuyển, từ Phật tướng mà có thối chuyển, từ Pháp tướng mà có thối chuyển, từ Tăng tướng mà có thối chuyển, nhân đến tôi sẽ thành Phật tôi sẽ thuyết pháp tôi độ chúng sanh tôi sẽ phá ma tôi được trí huệ từ các tướng ấy mà có thối chuyển.

Này Thiên Tử ! Nếu có thể chẳng phân biệt Như Lai thập lực, chẳng phân biệt tứ vô sở úy chẳng phân biệt thập bát bất cộng pháp chẳng phân biệt tất cả căn lực giác đạo chẳng phân biệt các tướng hảo chẳng phân biệt trang nghiêm Phật quốc chẳng phân biệt Thanh Văn chẳng phân biệt Bồ Tát nhân đến chẳng phân biệt tất cả phân biệt thối chuyển thì gọi là bất thối chuyển ». Thiện Trụ Ý Thiên Tử nói : « Bạch Đại Sĩ ! Nếu như vậy thì sẽ ở đâu để được bất thối chuyển ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Này Thiên Tử ! Phải biết từ thông đạt Phật huệ mà được bất thối chuyển, từ không vô tướng vô nguyện mà được bất thối chuyển, từ như như từ pháp tánh, từ thiết tế từ bình đẳng mà được bất thối chuyển ».

Thiện Trụ ý Thiên Tử nói : « Bạch Đại Sĩ ! Nếu nói như vậy thì phân biệt cùng bất phân biệt hai thứ không sai khác. Tại sao ? Vì đều là từ tư duy phân biệt mà sanh vì thế nên được nói là có thối chuyển.

Bạch Đại Sĩ ! Thối chuyển như vậy là có pháp hay không pháp ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Chẳng phải có chẳng phải không có thối chuyển ấy”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử nói : “ Bạch Đại Sĩ ! Nếu như vậy thì chỗ nào có thối chuyển? ”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Này Thiên Tử ! Nếu có nếu không là hư vọng lấy, là điên đảo lấy là bất như lấy, kia là chẳng lấy cũng chẳng phải

chẳng lấy, do nghĩa ấy mà được nói là thối chuyển. Nhưng pháp thối chuyển ấy chẳng thể nói có chẳng thể nói không. Tại sao ? Vì nếu trong có không mà có thối chuyển thì có lỗi, tại sao ? Vì nếu có pháp thối chuyển thì đọa thường kiến, nếu không pháp thối chuyển thì đọa đoạn kiến. Nhưng đức Thế Tôn nói chẳng ở trong thường chẳng ở trong đoạn. Chẳng phải đoạn chẳng phải thường là lời nói của Như Lai. Nay Thiên Tử ! Nếu họ ở nơi các tướng chẳng chơn thiết trước ấy mà họ chứng biết thì gọi là chẳng phải đoạn chẳng phải thường. Nay thiên Tử ! Đây là pháp môn thối chuyển của Bồ Tát vậy”.

Lúc nói pháp này có mười ngàn Thiên Tử được vô sanh pháp nhãn.

PHẨM VĂN THÙ THẦN BIẾN THỨ BA

Bấy giờ Thiện Trụ Ý Thiên Tử bạch Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Bạch Đại sĩ ! Nay nên cùng đến chỗ đức Như Lai thân cận đánh lễ thỉnh hỏi chỗ chưa nghe, cũng như thời gian ấy mà hỏi gạn như pháp”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Nay Thiên Tử ! Ngài chớ phân biệt thủ trước Như Lai”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử nói : “ Bạch Đại Sĩ ! Như Lai ở tại đâu mà bảo chớ thủ trước ?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Chính tại hiện tiền.

- Bạch Đại Sĩ ! Nếu như vậy sao tôi chẳng thấy ?

- Nay Thiên Tử ! Nếu nay Ngài có thể tất cả chẳng thấy thì gọi là chơn thiết thấy Như Lai.

- Bạch Đại Sĩ ! Nếu là hiện tiền sao bảo tôi chớ thủ trước Như Lai ?

- Nay Thiên Tử ! Ngài cho rằng nay đây hiện tiền có gì ?

- Bạch Đại Sĩ có hư không giới.

- Nay Thiên Tử ! Đúng vậy, nói là Như Lai chính là nói hư không giới. Tại sao? Vì các pháp bình đẳng như hư không vậy. Thế nên hư không tức là Như Lai, Như Lai tức là hư không. Hư Không và Như Lai không hai không khác. Nay Thiên Tử ! Do nghĩa ấy nên người muốn cầu thấy Như Lai phải quan sát như vậy : chơn tể như thiết biết rõ trong ấy không có một vật có thể phân biệt được”.

Bấy giờ Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát lại dùng thần lực hóa làm ba mươi hai sở nhà báu nhiều tầng mái hiên đầy đủ bốn mặt vuông vức bốn góc có cỗ trụ giáp vòng có bao lơn lưới báu giảng xen rất đẹp vi diệu cao vợi nguy nga

hoàn toàn trang nghiêm rất đáng ưa thích. Trong nhà đều có giường báu thù thắng trải với thiên y, trên giường đều có Hóa Bồ Tát ngồi đủ ba mươi hai tướng đại nhơn.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát hiển hiện sự trang nghiêm như vậy rồi cùng các tòa liên hoa Hóa Phật Hóa Bồ Tát và nhà báu nhiều tầng này cùng với chúng Bồ Tát đồng đến chỗ Phật hữu nhiều bảy vòng cũng vì nhiều chúng Tỳ Kheo rồi thăng lên hư không sáng chói chiếu khắp chúng hội đạo tràng an trụ nơi bốn phía.

Lúc ấy Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát đi sau Thiện Trụ Ý Thiên Tử mà bỗng đến chỗ Phật trước, còn Thiện Trụ Ý Thiên Tử lại đến sau. Thiện Trụ Ý Thiên Tử hỏi : « Bạch Đại Sĩ ! Tôi đi trước mà đến sau. Đại Sĩ từ con đường nào đến đây ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Này Thiên Tử ! giả sử có người cúng dường hằng sa Như Lai cúi đầu đảnh lễ cũng trọn chẳng thấy được tôi qua lại đi đứng ».

Bấy giờ chư Hóa Bồ Tát trên hoa đài và trong nhà báu đồng thanh nói kệ tán thán đức Như Lai :

« Đã từng cúng dường quá hằng sa
Bất khả tư nghị các Thế Tôn
Dũng mãnh tu hành cầu Bồ đề
Thế nên siêu xuất trên Thiên Nhơn
Ánh sáng sắc đẹp hơn tam giới
Mâu Ni tướng tốt thiết kỳ đặc
Vì chúng tuyên nói pháp thâm thâm
Không có thọ mạng không nhơn ngã
Thế Tôn hành thí trì tịnh giới
Nhẫn nhục tinh tiến đủ thiền định
Trí huệ thanh tịnh sáng ba cõi
Tôi lạy đấng thặng Ba la mật
Có ai phát tâm cầu Bồ đề
Thì thọ cúng dường của Thiên Nhơn
Nếu nơi thâm không chẳng nghi hoặc
Sẽ nói Pháp Vương xuất thế gian
Quá khứ của Phật Đẳng Chánh Giác
Hiện tại tất cả Lưỡng Túc Tôn
Thường nói các pháp không như vậy
Bỏ lai vô tướng cũng vô tác
Chúng sanh thể tánh bất khả đắc
Nào có kẻ sanh và tử diệt

Vốn đã không lai cũng không khứ
Tất cả các pháp như hư không
Như các hóa nhơn xem các sự
Dầu lại thị hiện mà không thiệt
Thế Tôn thuyết pháp cũng như vậy
Đều là hư giả đồng ảo mộng
Hằng sa thế giới đầy châu báu
Mang đem bồ thí tất cả người
Nếu hay tu nhẫn khéo nói không
Thí pháp như đây hơn tài thí
Lại như số kiếp như hằng sa
Cúng dường chư Phật Thiên Nhơn Sư
Phụng hiến hương hoa và tư cụ
Vì cầu Bồ đề lia thế gian
Được nghe thâm pháp rất sâu này
Không có ngã chúng sanh thọ mạng
Nên biết người này được tịnh nhẫn
Đây là cúng dường thập phương Phật
Trong vô số kiếp hành bồ thí
Y thực tượng mã và trân bửu
Nên biết chẳng phải nhơn giải thoát
Bởi có tướng ngã nhơn chúng sanh
Quy mạng đấng Vô thượng Niết bàn
Cứu tế chúng sanh số vô lượng
Các pháp đều không vốn thanh tịnh
Giải thoát như vậy trí trang nghiêm
Chư Phật xuất thế rất khó gặp
Lành thay Phật pháp người thuận tu
Đã được bỏ trừ tám chương nạn
Được nghe chánh pháp sanh tin khó
Thân người khó được nay đã được
Tuyệt hẳn chật hẹp ở không nhà
Nơi các chánh pháp được tín hành
Phải nên dũng mãnh phát tinh tiến
Nếu nghe pháp rồi phải chánh tu
Chẳng nên nghe tiếng liền nắm lấy
Các người thường tu a lan nhã
Chắc sẽ mau chóng thành nhơn hùng
Gần thiện tri thức và pháp sư
Phải mau xa rời các ác hữu

Người nơi chúng sanh tướng bình đẳng
Cần thận chớ khởi tâm ngã nhơn
Thường thích đa văn trì cấm giới
Lìa bỏ cửa nhà ngồi trong rừng
Hũ dược trị bịnh chớ dối tốt
Cũng luôn khát thực thọ phần tảo
Tất cả hữu vi tức vô vi
Đồng đều nhưt tướng như dương diệm
Nếu rõ thiết tế thấy chơn như
Mau thành Vô thượng Bồ đề đạo
Nên quán ngũ âm dường mộng ảo
Các nhập trong ngoài như nhà hoang
Thế Tôn thường nói pháp như đây
Pháp cũng mộng ảo chớ chấp trước
Tham dục sân khuể tánh tự không
Ngu si ngã mạn phân biệt khởi
Pháp ấy đã diệt nay cũng không
Biết được như vậy thì thành Phật ».

Lúc chư Hóa Bồ Tát nói kệ này , trong chúng hội có hai vạn hai ngàn chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề, năm trăm Tỳ Kheo lậu tận ý giải tâm được giải thoát, năm trăm Tỳ Kheo Ni xa trần lìa cấu được pháp nhãn tịnh, bảy ngàn Ưu Bà Tắc, Ưu Bà Di, hai vạn năm ngàn Thiên tử cũng đều được lìa trần cấu được pháp nhãn tịnh, ba trăm Bồ Tát được vô sanh pháp nhãn. Cả đại địa tam thiên Đại Thiên thế giới chấn động sáu cách.

PHẨM PHÁ MA THỨ TƯ

Bấy giờ Tôn giả Xá Lợi Phất bạch đức Phật rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Nay thọa tướng này do ai làm mà có thể khiến Đại Thiên thế giới đại địa chấn động sáu cách, lại còn nhà báu tòa liên hoa chư Hóa Bồ Tát phóng quang minh lớn soi sáng chúng hội diễn nói thâm pháp vi diệu, khiến vô lượng ức số chư Thiên Tử đều đến tập họp và ức số chư Bồ Tát cũng vân tập đến ? ».

Đức Phật phán dạy : « Nay Xá Lợi Phất ! Đây là thần lực của Văn Thù Sư Lợi hiện ra những sự vi diệu trang nghiêm như vậy, cũng khiến chư Bồ Tát và chư Thiên vân tập. Nay Xá Lợi Phất ! Văn Thù Sư Lợi cùng Thiện Trụ Ý Thiên Tử dắt đại chúng muốn đến chỗ Phật thỉnh hỏi về pháp môn Phá tán

chư ma tam muội để thành tựu đầy đủ các Phật pháp thậm thâm bất tư nghi ».

Tôn giả Xá Lợi Phất lại bạch Phật rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Nếu như vậy sao tôi xem khắp đại chúng mà trọn chẳng thấy Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát ? ».

Đức Phật phán dạy : « Nay Xá Lợi Phất ! Ông chờ một chút, nay Văn Thù Sư Lợi cùng tất cả Ma Vương tất cả Ma chúng tất cả ma cung mà làm sự suy hao lớn, đó là thần biến cực vi diệu trang nghiêm sắp đến chỗ ta, ông sẽ tự thấy ».

Lúc này Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nhập Phá tán chư ma tam muội, do sức tam muội làm cho trong Đại Thiên thế giới trăm ức cung điện ma cũ mục tối tăm như sắp rã hư , không còn oai quang khiến tất cả ma chẳng thích chỗ mình ở , họ đều thấy thân hình mình già suy ốm gầy chổng gậy mà đi, hàng thiên nữ biến thành bà già. Thấy sự như vậy, tất cả ma rất ưu sầu Cả mình rờn ốc hãi sợ suy nghĩ rằng : đây là biến quái gì mà khiến cho trong ngoài của ta đây những bất tường, phải chăng là sắp chết mất đến lúc bị quả báo suy tán ư ? Hay là thế gian sắp bị hoại kiếp ư ?

Lúc chúng ma lo sợ suy nghĩ như trên, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát dùng thần lực hiện ra trăm ức Thiên Tử đứng trước chúng ma bảo rằng : « Mọi người chớ lo sợ, đây chẳng phải tai họa của các người cũng chẳng phải kiếp hoại. Nay có Bồ Tát Đại Sĩ trụ bất thối chuyển tên là Văn Thù Sư Lợi có đại oai thần đạo đức siêu thế đang nhập Phá tán chư ma tam muội, do sức tam muội ấy mà có sự việc như thế này chớ chẳng phải có chi khác ».

Chư ma vương và ma chúng nghe Hóa Thiên Tử nói đến tên Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát họ càng tăng thêm kinh sợ run rẩy chẳng an, tất cả cung điện ma đều chấn động dữ dội.

Chư ma vương thưa với Hóa Thiên Tử : « Xin Ngài đại từ cứu tai ách cho chúng tôi ».

Chư Hóa Thiên Tử nói : « Chớ sợ chớ sợ, các người mau đến chỗ đức Thích Ca Mâu Ni Phật. Tại sao ? Vì đức Phật Như Lai ấy có đại từ bi, nếu có chúng sanh quá lo sợ thì chỉ đến quy y với Phật đều liền được an lạc trừ hết lo khổ”. Nói xong, chư Hóa Thiên Tử bỗng ẩn mất.

Chư ma vương và ma chúng nghe lời chỉ trên tất cả đều vui mừng cùng nhau chống gậy trong khoảnh khắc đến chỗ Thích Ca Mâu Ni Phật đồng thanh bạch rằng : « Đại Đức Thế Tôn xin được cứu hộ, xin được cứu hộ khỏi tai quái khôn khổ đại họa này.

Bạch Thế Tôn ! Thà chúng tôi thọ danh hiệu của muôn ngàn vạn ức chư Phật chứ chẳng mong nghe một tên Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát. Tại sao ? Vì

khi chúng tôi một lần nghe đến tên Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát thì rất kinh sợ như bị táng mạng”.

Đức Phật phán dạy : « Đây Ba Tuần ! Nay sao các ông bỗng thốt lên lời như vậy. Tại sao ? Vì Văn Thù Sư Lợi Đại Sĩ phạm hể khai đạo thì đều làm lợi ích cho chúng sanh. Ước trăm ngàn Phật trước kia hiện nay và sau này đều không có làm sự ấy. Chỉ có Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát thưở quá khứ hiện tại vị lai thường vì chúng sanh mà kiến lập đại sự như vậy, lúc chúng sanh thành thực rồi thì Ngài đặt vào trong giải thoát, do đó các ông đều nghe danh hiệu trăm ngàn Phật mà chẳng sanh lòng khổ não cũng chẳng kinh sợ. Sao các ông lại nói chúng tôi nghe tên một Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát thì đều rất kinh sợ”.

Chư ma bạch rằng :

« Bạch đức Thế Tôn ! Chúng tôi thiết hồ thẹn với thân hình già xấu này thêm quá kinh sợ nên nói như vậy.

Bạch đức Thế Tôn ! Từ nay chúng tôi quy y đấng Chánh Giác, ngưỡng mong thương xót hoàn phục thân hình cho ».

Đức Phật phán dạy : « Các ông chờ giây lát, Văn Thù Sư Lợi đến đây rồi sẽ trừ hết sự xấu hổ cho các ông ».

Bấy giờ Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát từ tam muội dậy cùng vô lượng trăm ngàn thiên chúng, vô lượng trăm ngàn đại Bồ Tát và vô lượng trăm ngàn chư Long Dạ Xoa, Càn Thát Bà, A Tu La, Ca Lô La, khản Na La, Ma Hầu La Già trước sau vây quanh lại trở vô lượng trăm ngàn âm nhạc, lại mưa vô lượng hoa trời vi diệu, đủ đại trang nghiêm có đại thần thông oai đức vô cực đồng đến chỗ đức Phật đánh lễ chun Phật hữu nhiều ba vòng rồi lui ở một bên.

Đức Phật phán dạy : « Đây Văn Thù Sư Lợi ! Có phải ông đã nhập phá tán chư ma tam muội chẳng ?.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch rằng : « Vâng, bạch đức Thế Tôn ! Tôi đã có nhập ».

Đức Phật phán dạy : « Đây Văn Thù Sư Lợi ! Từ đức Phật nào mà ông được nghe dạy tam muội ấy và ông tu bao lâu được thành mãn ? »

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Lúc tôi chưa phát tâm Bồ đề, được nghe tam muội ấy nơi đức Phật ».

Đức Phật phán dạy : « Đức Phật ấy danh hiệu là gì ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Tôi nhớ thưở quá khứ vô lượng vô biên bất khả tư nghị a tăng kỳ kiếp, thưở ấy có đức Phật hiệu Mạn Đà La Hoa Hương Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác, xuất hiện thế gian tuyên nói Phá tán chư ma tam muội ấy, lúc ấy tôi sơ khởi được lắng nghe ».

Đức Phật phán dạy : « Này Văn Thù Sư Lợi ! Tam muội như vậy tu thế nào để được ? ».

Văn Thù Sư Lợi bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Nếu Đại Bồ Tát thành tựu đủ hai mươi pháp thì được Pháp ma tam muội ấy.

Một là quả trách tham dục phá hoại lòng tham

. Hai là quả trách sân nộ phá hoại lòng sân. Ba là quả trách ngu si phá hoại lòng si.

Bốn là quả trách tật đố phá hoại lòng đố. Năm là quả trách kiêu mạn phá hoại lòng mạn. Sáu là quả trách ngu cái phá hoại lòng cái. Bảy là quả trách nhiệt não phá hoại lòng não. Tám là quả trách tướng niệm phá hoại lòng tướng. Chín là quả trách các kiến phá hoại lòng kiến. Mười là quả trách phân biệt phá hoại lòng phân biệt. Mười một là quả trách thủ sự phá hoại lòng thủ. Mười hai là quả trách chấp trước phá hoại lòng chấp. Mười ba là quả trách các tướng phá hoại tâm tướng. Mười bốn là quả trách pháp có phá hoại lòng có. Mười lăm là quả trách pháp thường phá hoại lòng thường. Mười sáu là quả trách pháp đoạn phá hoại lòng đoạn. Mười bảy là quả trách các âm phá hoại lòng âm. Mười tám là quả trách các nhập phá hoại lòng nhập. Mười chín là quả trách các giới phá hoại lòng giới. Hai mươi là quả trách tam giới phá hoại lòng tam giới. Đại Bồ Tát đủ hai mươi pháp này thì thành tựu tam muội ấy.

Bạch đức Thế Tôn ! Lại có bốn pháp, Đại Bồ Tát tu hành đầy đủ thì thành tựu Pháp ma tam muội ấy.

Một là kiến lập tâm hành thanh tịnh điều nhu. Hai là tâm tánh thuần trực không có các

siểm khúc. Ba là tâm không phan duyên nhập thâm pháp nhẫn. Bốn là nội ngoại sở hữu hay xả thí tất cả.

Bạch đức Thế Tôn ! Đại Bồ Tát còn có bốn pháp hay được tam muội ấy : những là cứu cánh thâm tín, thành tựu thiết ngữ, thường thích không nhàn và chẳng nắm lấy các tướng.

Đại Bồ Tát còn có bốn pháp hay được tam muội ấy : những là gần gũi thiện hữu, thường biết chỉ túc, ngồi một mình tư duy và chẳng thích ồn ào.

Đại Bồ Tát còn có bốn pháp hay được tam muội ấy : những là giới chẳng phá hoại, giới chẳng khuyết phạm, giới vô sở y và giới chẳng vọng báo.

Đại Bồ Tát còn có bốn pháp hay được tam muội ấy : những là bỏ tâm Thanh Văn, lìa tâm Duyên Giác, an trụ Bồ Tát nhẫn và chẳng bỏ chúng sanh.

Đại Bồ Tát còn có bốn pháp hay được tam muội ấy, những là tu không trừ ngã, lìa tướng không có tướng, vô nguyện trừ nguyện và xả bỏ các sở hữu.

Bạch đức Thế Tôn ! Thuở ấy đức Mạn Đà La Hoa Hương Như Lai tuyên nói pháp môn

Phá tán chư ma ấy tôi được nghe và bắt đầu tu tập.

Kể lại có Phật hiệu Như Thích Bửu Điện Tế Nhựt Nguyệt Quang Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác, bấy giờ ở nơi tam muội ấy tôi thành tựu đầy đủ. Đức Thế Tôn ấy tuyên nói pháp môn này trong chúng hội ấy có mười ngàn Bồ Tát thành tựu pháp môn Phá tán chư ma tam muội. Tôn giả Xá Lợi Phất bạch đức Phật : « Hi hữu Thế Tôn ! Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát này có thể từ thuở xa xưa thành tựu Phá ma tam muội, do nơi lực tam muội khiến Ba Tuần và ma chúng tóc bạc già nua hình chỉ đều suy đến đổi thế này ».

Đức Phật phán dạy : « Nay Xá Lợi Phất ! Nay ông cho rằng Văn Thù Sư Lợi riêng một Đại Thiên thế giới này biến chúng ma làm cho già suy thôi ư ! Ông chớ quan niệm như vậy. Tại sao ? Vì hiện nay trong mười phương hằng sa Phật độ tất cả chúng ma đều biến hoại như vậy cả, đều do oai lực của Văn Thù Sư Lợi làm ra vậy ».

Đức Phật bảo Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « : Nay ông nên nhiếp thần lực của ông lại khiến tất cả chúng ma hoàn phục bốn hình ».

Tuân lời đức Phật, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bảo chúng ma rằng : « Các Ngài có thiệt chán sợ thân hình này chăng ? ».

Chúng ma bạch rằng : « Vâng, bạch Đại Sĩ ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bảo : « Nếu như vậy thì các Ngài cũng nên chán sợ tham dục chớ luyến tam giới ».

Chúng ma bạch rằng : « Lành thay Đại Sĩ, kính nghe lời dạy tốt há dám sai trái, mong Đại Sĩ cho chút oai thần trừ sự khổ xấu hổ này ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát liền nhiếp thần lực khiến chúng ma hoàn phục thân hình chư Thiên trang nghiêm như cũ rồi bảo chúng ma rằng : « Nay Ba Tuần ! Như nhãn sở hữu của Ngài, gì là nhãn ? Gì là nhãn tướng ? Như vậy chỗ nào là nhãn trước, là nhãn tướng, là nhãn phan duyên, là nhãn chướng ngại, là nhãn tư, là nhãn ngã, là nhãn y chỉ, là nhãn hỉ lạc, là nhãn hí luận, là nhãn ngã sở, là nhãn hộ, là nhãn niệm, là nhãn thủ, là nhãn xả, là nhãn phân biệt, là nhãn tư lương, là nhãn thành tựu, là nhãn sanh, là nhãn diệt, là nhãn lai khứ ? Các pháp như vậy là cảnh giới của Ngài, mà nghiệp chướng ngại Như nhãn, với nhĩ tử thiệt thân và ý cũng như vậy.

Lại như sắc, thanh hương vị xúc và pháp cũng như vậy. Các Ngài đều phải nên biết rõ như thiệt.

Lúc Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát thuyết pháp ấy trong chúng có một vạn ma vương Ba Tuần đều phát tâm Vô thượng Bồ đề. Tám vạn bốn ngàn các ma quyền thuộc xa lìa trần cấu được pháp nhãn thanh tịnh.

PHẨM BỒ TÁT THÂN HÀNH THỨ NĂM

Bấy giờ Tôn giả Ma Ha Ca Diếp bạch Phật rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Chúng tôi nguyện thỉnh Văn Thù Sư Lợi làm cho chúng tôi xem thấy chư đại Bồ Tát. Vì chư Đại Sĩ ấy khó được gặp gỡ vậy”.

Đức Phật phán bảo Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Ông nên biết nay đại chúng cũng đều khát ngưỡng muốn thấy thập phương vân tập chư đại Bồ Tát. Hiện đã phải lúc ông nên hiển hiện”.

Tuân lời Phật dạy, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bảo chư đại Bồ Tát mười phương vân tập đến như là Pháp Luân Bồ Tát, Nguyệt Quang Bồ Tát, Hàng Ma Bồ Tát, Diệu Âm Bồ Tát, Ly Cấu Bồ Tát, Tịch Diệt Bồ Tát, Tuyền Trạch Bồ Tát, Pháp Vương Hồng Bồ Tát, vô lượng Bồ Tát như vậy rằng : “Chư Đại Sĩ ! Nay các Ngài đều nên ở tại cung điện tự hiện thân mình rõ ràng đúng như hình trạng tại bốn quốc của các Ngài”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát phát xuất lời ấy xong, chư đại Bồ Tát từ tam muội dậy đều hiện bốn thân khiến tất cả đại chúng đều thấy:

Hoặc có Bồ Tát thân cao lớn như Tu Di sơn vương hoặc có Bồ Tát thân lớn tám vạn bốn ngàn do tuần, hoặc trăm ngàn do tuần, hoặc chín mươi ngàn do tuần, hoặc đến có mười ngàn do tuần, hoặc đến có một trăm do tuần, hoặc đến có mười do tuần, chín do tuần, tám do tuần đến một do tuần lần lượt cho đến hoặc có Bồ Tát thân hình lớn nhỏ rộng hẹp bằng thân người ở Ta Bà thế giới này. Lúc này đại chúng đầy chật cả Đại Thiên thế giới không còn một chỗ trống bằng đầu gậy.

Tất cả chúng đại Bồ Tát ấy đều là công đức nguy nguy tri huệ sâu xa đầy đủ oai lực thành tựu thần thông phóng đại quang minh chiếu khắp mười phương vô lượng trăm ngàn Phật độ.

Nhẫn đến chư Thiên đại oai đức cùng chư Thiên, Long, Dạ Xoa, Càn Thát Bà, A Tu La, Ca Lô La, Khẩn Na La, Ma Hầu La Già, Nhơn Phi Nhơn, chư đại vương, chư tiểu vương đều đông đủ.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát đứng dậy chỉnh y phục trích y vai hữu gối hữu chầm đất chấp tay hướng Phật mà bạch rằng: “Bạch Thế Tôn ! Nay tôi muốn thưa hỏi đức Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác chút ít để giải quyết lòng nghi , chẳng biết đức Thế Tôn có thương cho phép chăng ?”.

Đức Phật phán : “Cho phép ông hỏi, Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác sẽ giải thích quyết dứt lòng nghi cho ông khiến ông vui mừng”.

Văn Thù Sư lợi Bồ Tát Bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Thế nào gọi là Bồ Tát Ma Ha Tát , Nói Bồ Tát ấy có nghĩa gì ?

Đức Phật phán dạy : “Này Văn Thù Sư Lợi ! Ông hỏi thế nào là Bồ Tát và Bồ Tát có nghĩa gì?

Do vì hay giác liễu tất cả pháp nên gọi là Bồ Tát Ma Ha Tát vậy !

Này Văn Thù Sư Lợi ! Tất cả pháp mà Bồ Tát giác liễu đó là ngôn thuyết.

Này Văn Thù Sư Lợi ! Thế nào là Bồ Tát giác liễu tất cả pháp ? Những gì là giác liễu nhân nhĩ tử thiết thân và ý. Bồ Tát giác liễu nhân căn v. v...bỏ tánh là không, giác liễu như vậy rồi trọn chẳng sanh niệm rằng tôi hay giác tri.

Giác liễu nhân v. v...như vậy rồi, Bồ Tát lại giác liễu sắc thanh hương vị xúc và pháp bỏ tánh tự không. Giác liễu như vậy rồi Bồ Tát cũng chẳng phân biệt rằng tôi hay giác tri.

Đây là Bồ Tát giác liễu tất cả pháp vậy.

Này Văn Thù Sư Lợi ! Bồ Tát giác liễu ngũ âm thế nào ? Bồ Tát xem thấy ngũ âm thế tánh vốn tự không. Vì giác liễu như vậy nên quán vô tướng. Vì giác liễu như vậy nên quán vô nguyên. Vì giác liễu như vậy nên quán vô dục. Vì giác liễu như vậy nên quán tịch tĩnh. Vì giác liễu như vậy nên quán viễn ly. Vì giác liễu như vậy nên quán sở hữu. Vì giác liễu như vậy nên quán vô thiết. Vì giác liễu như vậy nên quán vô động. Vì giác liễu như vậy nên quán vô sanh. Vì giác liễu như vậy nên quán vô diệt. Vì giác liễu như vậy nên quán vô lai. Vì giác liễu như vậy nên quán vô khứ. Vì giác liễu như vậy nên quán vô chơn. Vì giác liễu như vậy nên quán vô chủ. Vì giác liễu như vậy nên quán vô chứng. Vì giác liễu như vậy nên quán vô tri. Vì giác liễu như vậy nên quán vô kiến. Vì giác liễu như vậy nên quán vô nhơn. Vì giác liễu như vậy nên quán vô tướng. Vì giác liễu như vậy nên quán bất khả thuyết. Vì giác liễu như vậy nên quán đản hữu danh. Vì giác liễu như vậy nên quán vô ngã. Vì giác liễu như vậy nên quán phân biệt khởi. Vì giác liễu như vậy nên quán từng duyên sanh. Vì giác liễu như vậy nên quán như huyễn. Vì giác liễu như vậy nên quán như hóa. Vì giác liễu như vậy nên quán như mộng. Vì giác liễu như vậy nên quán như cảnh tượng. Vì giác liễu như vậy nên quán như thanh hưởng. Vì giác liễu như vậy nên quán như ba tiêu. Vì giác liễu như vậy nên quán bất cử trụ. Vì giác liễu như vậy nên quán bất lao cố. Vì giác liễu như vậy nên quán hư vọng. Vì giác liễu như vậy nên quán vô vật. Vì giác liễu như vậy nên gọi Bồ Tát giác liễu tất cả pháp.

Lại này Văn Thù Sư Lợi ! Thế nào là đại Bồ Tát giác liễu tham sân si ? Bồ Tát giác liễu tham dục, kia nhơn vì phân biệt mà khởi, giác liễu sân khuể kia

nhơn vì phân biệt mà khởi, giác liễu ngu si kia nhơn vì phân biệt mà khởi nhưng cũng giác liễu phân biệt kia không, vô sở hữu, vô vật, vô hí luận, vì bất khả thuyết bất khả chứng vậy. Đây là Bồ Tát giác liễu tất cả pháp.

Lại này Văn Thù Sư Lợi ! Thế nào là Bồ Tát giác liễu tam giới? Bồ Tát giác liễu Dục giới không ngã nhơn. Sắc giới vô sở tác, Vô Sắc giới không vô hữu. Giác liễu tam giới đều viên ly vậy. Đây là Bồ Tát giác liễu tất cả pháp. Lại này Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát ! Thế nào là Bồ Tát giác liễu chúng sanh hành ? Bồ Tát giác liễu chúng sanh này tham dục hành, chúng sanh này sân khuể hành, chúng sanh này ngu si hành, chúng sanh này đẳng phần hành. Giác liễu như vậy chứng tri như vậy, vì chúng sanh mà giảng thuyết như vậy giáo hóa như vậy khiến được giải thoát như vậy. Đây là Bồ Tát giác liễu tất cả pháp.

Lại này Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát ! Thế nào là Bồ Tát giác liễu chúng sanh ? Bồ Tát giác liễu chúng sanh chỉ có văn tự, rời lia văn tự ấy, thì không có chúng sanh riêng , thế nên tất cả chúng sanh tức là một chúng sanh, một chúng sanh tức là tất cả chúng sanh. Chúng sanh như vậy tức là phi chúng sanh. Nếu ai có thể vô phân biệt như vậy đó là đại Bồ Tát giác liễu tất cả pháp.

Lại giác liễu tất cả pháp thế nào? Có thể giác liễu Bồ đề đạo như vậy đó là đại Bồ Tát giác liễu tất cả pháp”.

Thuyết minh lại nghĩa này, đức Thế Tôn nói kệ rằng :

“Giác liễu nhân với nhĩ
Tự thể thường không tịch
Chẳng nói tôi hay giác
Thì gọi là Bồ Tát
Quán tỉ cùng với thiết
Bỏ tánh vô sở hữu
Chẳng phân biệt tôi giác
Thì gọi là Bồ Tát
Trí huệ quan sát thân
Cũng giác ý tự nhiên
Giác rồi nói dạy người
Thì gọi là Bồ Tát
Sắc thanh hương vị xúc
Ý chỗ thích trần cảnh
Giác tri bỏ tánh không
Thì gọi là Bồ Tát
Giác sắc cùng thọ tướng

Hành âm và thức tâm
Tất cả đồng như huyễn
Thì gọi là Bồ Tát
Ngũ ấm tụ như mộng
Giác nó không một tướng
Chẳng phân biệt tôi biết
Thì gọi là Bồ Tát
Chẳng sanh cũng chẳng xuất
Không tác cũng không nói
Chỉ có danh tự thôi
Danh ấy cũng không vật
Giác tham dục sân khuể
Đều do phân biệt khởi
Phân biệt ấy không thể
Cứu cánh trọn tự không
Si cũng phân biệt sanh
Phân biệt nhọn duyên sanh
Duyên đây sanh kiến chấp
Kiến chấp bất khả đắc
Giác sát tam giới không
Tất cả không chơn thiệt
Nơi kia bất khả động
Nên gọi là Bồ Tát
Dục giới chẳng thành tự
Đều do phân biệt khởi
Sắc giới vô sắc giới
Tất cả chẳng bền vững
Sở hành của chúng sanh
Người trí đều biết rõ
Tham dục cùng sân khuể
Và ngu si kia thấy
Tất cả các chúng sanh
Tức là một chúng sanh
Trí giả không sở giác
Chẳng niệm chúng sanh kia
Các pháp được sanh khởi
Đều nhọn điên đảo sanh
Giác liễu điên đảo ấy
Biết chơn tướng điên đảo
Trí huệ rất vi diệu

Chẳng lấy các âm thanh
Giác rồi vô sở trước
Nên gọi là Bồ Tát
Hay xả thịt thân mình
Cũng trọn không y chỉ
Giác chơn thiệt như vậy
Mới gọi là Bồ Tát
Trì giới đến bỉ ngạn
Cũng chẳng niệm bỉ ngạn
Giác liễu giới hạnh như
Không sanh cũng không tận
Từ tâm khắp chúng sanh
Chẳng được tướng chúng sanh
Giác liễu chúng sanh tế
Chỉ do giả ngôn tuyên
Dững mãnh đại tinh tiến
Thâm tâm chán hữu vi
Thấy tam giới không hư
Chúng Vô thượng Đẳng giác
Thường nhập thiên vi diệu
Vô trước vô sở y
Không trụ không phan duyên
Trí giả định như vậy
Hay dùng dao bén trí
Dứt trừ các dây kiến
Quan sát tánh pháp giới
Không dứt cũng không tồn
Nếu người chơn giác liễu
Tất cả pháp như thiệt
Liên đó lợi chúng sanh
Mới gọi là Bồ Tát ».

*

PHẨM PHÁ BỒ TÁT TƯỞNG THỨ SÁU

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch Phật rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Như lời Phật dạy Bồ Tát sơ phát tâm ấy, do nghĩa gì gọi là sơ phát tâm ?”.

Đức Phật phán dạy : “Này Văn Thù Sư Lợi ! Nếu có Bồ Tát bình đẳng xem tam giới tất cả tướng sanh như vậy, được nói tới sơ phát tâm. Đây gọi là Bồ Tát sơ phát tâm vậy.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát lại bạch Phật : “Bạch đức Thế Tôn ! Như tôi hiểu nghĩa của đức Phật nói : nếu có Bồ Tát tâm tham dục sanh là sơ phát tâm, tâm sân khuể sanh là sơ phát tâm , tâm ngu si sanh là sơ phát tâm. Lời đức Thế Tôn nói phải chăng bảo đó là sơ phát tâm ?”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử hỏi Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Bạch Đại Sĩ! Nếu chư Bồ Tát khởi tham sân si mà gọi là sơ phát tâm thì tất cả cụ phược phàm phu đều tức là sơ phát tâm Bồ Tát. Tại sao ? Vì từ xưa đến nay các phàm phu ấy thường phát ba độc tâm tham sân si như vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Này Thiên Tử ! Ngài nói tất cả phàm phu từ xưa đến nay thường phát được ba độc tâm ấy, nghĩa đó không đúng. Tại sao ? Vì tất cả phàm phu tâm lực kém yếu chẳng thể phát khởi tham sân si ấy. Duy có chư Phật Thế Tôn tất cả A La Hán Bích Chi Phật bất thối chuyển địa Bồ Tát mới hay phát khởi tham sân si thôi. Vì thế nên phàm phu chẳng phát được”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử nói : “ Bạch Đại Sĩ ! Nay Ngài cứ chi nói như vậy khiến chúng hội này chẳng hiểu chẳng biết sa vào lưới nghi rất đáng kinh sợ”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Này Thiên Tử ! Như chim kia bay qua bay lại trong hư không, dấu chun chim ấy tại hư không là có phát hành hay không có phát hành ?

- Bạch Đại Sĩ ! Chẳng phải không phát hành.
- Này Thiên Tử ! Đúng như vậy. Do nghĩa ấy nên tôi nói nếu có ai hay phát tham sân si, thì duy chư Phật Thế Tôn Thanh Văn Duyên Giác Bất thối Bồ đề mới hay phát được thôi.

Này Thiên Tử ! Không có y xứ đó gọi là phát, không có thủ trước đó gọi là phát. Đã không y xứ lại không thủ trước thì tức là không có, đây gọi là phát, là câu vô phân biệt đây gọi là phát, là câu bất khả sanh đây gọi là phát, là câu bất thiệt đây gọi là phát, là câu phi vật đây gọi là phát, là câu bất lai đây gọi

là phát, là câu bất khứ, đây gọi là phát, là câu vô sanh đây gọi là phát, là câu vô phan duyên đây gọi là phát, là câu vô chứng đây gọi là phát, là câu bất tránh đây gọi là phát, là câu bất tư đây gọi là phát, là câu bất hoại đây gọi là phát, là câu vô ngôn đây gọi là pháp, là câu bất phá đây gọi là phát, là câu vô tự đây gọi là phát, là câu vô chấp đây gọi là phát, là câu vô trụ đây gọi là phát, là câu bất thủ đây gọi là phát, là câu bất xả đây gọi là phát, là câu bất đạt đây gọi là phát,. Nay Thiên Tử ! Nên biết đây là Bồ Tát sơ phát tâm vậy.

Nay Thiên Tử ! Bồ Tát phát tâm nếu ở nơi tất cả pháp như vậy mà chẳng ái trước chẳng tư tưởng chẳng thấy chẳng biết chẳng nghe chẳng hiểu chẳng lấy chẳng bỏ chẳng sanh chẳng diệt thì gọi là chơn phát tâm vậy.

Nay Thiên Tử ! Đại Bồ Tát nếu hay y chỉ Pháp giới như vậy bình đẳng như vậy thiết tế như vậy phương tiện như vậy thì tham dục sân khuê ngu si phát. Lại nếu quyết hay y chỉ như vậy thì nhân nhĩ tử thiết thân ý kia phát, thì sắc thủ uẩn thọ tướng thức hành thủ uẩn kia phát, như vậy thì tất cả kiến chấp phát, vô minh hữu ái phát, mười hai nhơn duyên hữu phần phát, ngũ dục các sự phát, ái trước tam giới phát, ngã kiến phát, ngã sở kiến phát, sáu mươi hai kiến phát, Phật tướng phát, Pháp tướng phát, Tăng tướng phát, tự tướng phát, tha tướng phát, địa thủy hỏa phong không thức đại tướng phát, tứ điền đảo phát, tứ thức trụ phát, ngũ cái phát, bát tà phát, cửu não phát, thập ác nghiệp đạo phát. Nói tóm lại, tất cả phân biệt, tất cả chỗ phân biệt, tất cả ngữ ngôn, tất cả các tướng, tất cả tiến xu, tất cả hi cầu, tất cả thủ trước, tất cả tư tưởng, tất cả ý niệm, tất cả chướng ngại Bồ Tát đều phải phát cả, các Ngài nên biết như thế.

Nay Thiên Tử ! Do nghĩa ấy nên nếu nay Ngài có thể ở nơi các pháp này mà chẳng ái trước chẳng tư tưởng thì gọi là chơn thiết phát vậy”.

Đức thế Tôn khen rằng : “Lành thay lành thay, này Văn Thù Sư Lợi ! Nay ông có thể vì chư Bồ Tát mà tuyên đủ những nghĩa sơ phát tâm như vậy. Từ quá khứ ông đã từng cúng dường vô lượng vô biên quá hằng sa số chư Phật Thế Tôn nên ông có thể tuyên nói như vậy”.

Tôn giả Xá Lợi Phất bạch Phật rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Nay chỗ nói của Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát về tối sơ phát tâm và được vô sanh pháp nhẫn của Bồ Tát, trước sau hai sự bình đẳng không khác ư”.

Đức Phật phán dạy: “Này Xá Lợi Phất ! Thuở xưa đức Nhiên Đăng Thế Tôn thọ ký ta rằng : Ma Na Bà ! Đời vị lai quá khứ a tăng kỳ kiếp ông sẽ được thành Phật hiệu Thích Ca Mâu Ni Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác. Nay Xá Lợi Phất, lúc ấy ta cũng chẳng lia tâm này mà được vô sanh pháp nhẫn. Ông

nên biết nghĩa sơ phát tâm của tất cả Bồ Tát đúng như lời Văn Thù Sư Lợi nói không có khác vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch rằng : “ Bạch đức Thế Tôn như tôi hiểu nghĩa của đức Phật nói đều là sơ phát. Tại sao ? Vì như lời Phật nói tất cả sơ phát tức là chẳng phát, chẳng phát ấy tức là Bồ Tát tối sơ phát tâm”.

Lúc nói pháp này, có hai vạn ba ngàn Bồ Tát chúng vô sanh nhẫn, năm ngàn Tỳ Kheo ở trong các pháp lậu tận giải thoát, sáu mươi ức chư Thiên Từ xa lia trần cấu được pháp nhãn tịnh.

Tôn giả Đại Ca Diếp bạch Phật rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Nay Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát lại còn làm được việc khó làm tuyên nói pháp môn thậm thâm như vậy khiến các chúng sanh được nhiều lợi ích”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Này Tôn giả Đại Ca Diếp ! Thiệt tôi chẳng làm việc khó làm. Tại sao ? Vì tất cả pháp đều vô sở tác; cũng không có đã làm, nay làm sẽ làm. Thưa Đại Ca Diếp ! Nơi các pháp tôi chẳng phải làm chẳng làm nghĩa ấy cũng vậy.

Lại này Tôn giả ! Với chúng sanh tôi không có độ thoát cũng không trói buộc. Tại sao? Vì tất cả các pháp vô sở hữu vậy. Sao Tôn giả ở trước Phật nói là hay làm việc khó làm.

Lại này Tôn giả ! Thiệt tôi chẳng làm. Chẳng phải riêng tôi chẳng làm mà tất cả Như Lai cũng chẳng làm, Bích Chi Phật cũng chẳng làm, A La Hán cũng chẳng làm.

Lại này Tôn giả Đại Ca Diếp ! Có những người nào hay làm việc khó làm ? Nếu muốn nói đúng hay làm sự khó làm thì chỉ có tất cả anh nhi phàm phu kia nói như vậy là khéo nói. Tại sao ? Vì như chư Phật không có đã được nay được sẽ được, nhẫn đến tất cả Thanh Văn tất cả Bích Chi Phật cũng vô sở đắc, chỉ có phàm phu kia tất cả đều được”.

Tôn giả Đại ca Diếp hỏi Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Bạch Đại Sĩ ! Tất cả chư Phật chẳng được những gì ?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Tất cả chư Phật chẳng được ngã, chẳng được nhơn chúng sanh thọ mạng sĩ phu, chẳng được đoạn thòng; chẳng được ẩm nhập giới, chẳng được các danh sắc, chẳng được Dục giới, Sắc giới, Vô sắc giới, chẳng được phân biệt tư duy niệm xứ, chẳng được nhơn sanh, chẳng được điên đảo, chẳng được tham sân si, chẳng được đời này đời kia, chẳng được ngã ngã sở, nhẫn đến chẳng được tất cả các pháp.

Này Tôn giả ! Tất cả các pháp thứ đệ chẳng được như vậy cũng lại chẳng mất, chẳng phục chẳng giải, chẳng lấy chẳng bỏ, chẳng xa chẳng gần. Vì thế nên phải giác liễu pháp môn như vậy.

Nếu chư Phật Thế Tôn đều bắt đắ thì tất cả pháp chẳng phải pháp chẳng phải nghe, còn phạm phu tất cả đều đắ nên phạm phu hay làm sự khó làm, mà chẳng phải chư Phật làm, chẳng phải Bích Chi Phật làm, chẳng phải A La Hán làm. Đây gọi là phạm phu hay làm vậy”.

Tôn giả lại hỏi : “ Bạch Đại Sĩ ! Làm những gì?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Làm đoạn làm thường, làm nhiệm trước, làm y chỉ, làm tư tưởng ức niệm, làm thủ làm xả nhĩ đến tất cả hí luận phân biệt tùy thuận cao hạ các sự việc.

Vì thế nên các pháp như vậy, chư Phật Thế Tôn đều không làm, không có đã làm nay

làm sẽ làm, chỉ có phạm phu kia hay làm sự khó làm”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch đức Phật : “Bạch đức Thế Tôn ! Vô sanh nhĩ được nói ấy, thế nào là vô sanh nhĩ ? Bạch đức Thế Tôn ! Lại do nghĩa gì mà còn gọi là pháp vô sanh nhĩ, Bồ Tát thế nào được nhĩ pháp ấy ?”.

Đức Phật phán dạy : “Này Văn Thù Sư Lợi ! Thiết không có người ở trong sanh pháp mà được vô sanh nhĩ. Nói là được ấy chỉ có ngữ nơn danh tự. Tại sao ? Vì vô sanh pháp chẳng thể được vậy, vì lìa phan duyên vậy nên chẳng được pháp nhĩ, được không chỗ được, không đắ không thất do đây mà gọi là được vô sanh pháp nhĩ.

Lại này Văn Thù Sư Lợi ! Vô sanh pháp nhĩ ấy đó là vì tất cả pháp vô sanh nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô lai vô khứ nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô ngã vô chủ nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô thủ vô xả nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô sở hữu vô thiết nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô đắng vô đắng đắng nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô tỉ nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô nhiệm như hư không nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô phá hoại nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô đoạn nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô cấu vô tịnh nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp không vô tướng vô nguyện nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp lìa tham sân si nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp như như pháp tánh thiết tế nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô phân biệt vô tương ưng vô ức niệm, vô hí luận vô tư duy nên nhĩ như vậy, vì tất cả pháp vô tác vô lực gây kém hư cuống như ảo như mộng như hưởng như ảnh như cảnh tượng như ba tiêu như tụ mặt như thủy bào nên nhĩ như vậy. Cái bị được nhĩ cũng không có được nhĩ, chẳng phải pháp chẳng phải phi pháp, chỉ dùng danh tự nói lên pháp ấy thôi. Mà danh tự ấy cũng bất khả đắ bốn tánh tự ly. Nói nhĩ như vậy tin hiểu thích vào không nghi hoặc không kinh bố không động không mất đầy khắp nơi thân rồi chánh thọ mà hành chẳng được thân mình cũng không chỗ trụ. Đây là đại Bồ Tát ở trong các pháp được vô sanh nhĩ cho đến chẳng hành tất cả tướng vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch Phật rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Nói rằng nhân ấy, thế nào là nhân cho đến chẳng bị cảnh giới phá hoại nên gọi là nhân”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử hỏi Ngài Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Bạch Đại Sĩ ! Những gì chẳng bị cảnh giới phá hoại ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Đây Thiên Tử ! Đó là nhân. Pháp nào hoại nhân ? Đó là sắc tốt sắc xấu hay làm hoại nhân. Như sắc hoại nhân, các thứ thanh hoại nhĩ hương hoại tỷ vị hoại thiết xúc hoại thân và pháp hoại ý cũng như vậy.

Này Thiên Tử ! Nếu Bồ Tát mắt thấy sắc chẳng nắm lấy tướng chẳng ham tốt chẳng phân biệt chẳng tư tưởng chẳng ái chẳng yếm, biết là bản tánh không chẳng có niệm tướng, chẳng bị các sắc nó làm hư hại, cho đến ý đối với pháp cũng như vậy.

Này Thiên Tử ! Nếu sáu căn ấy không trước không phục không hoại không hại, Bồ Tát này an trụ nơi pháp nhân. Vì an trụ pháp nhân nên ở nơi tất cả pháp không chỗ phân biệt không sanh bất sanh không lậu bất lậu không thiện bất thiện không vi bất vi, chẳng niệm thế pháp và xuất thế pháp, chẳng phân biệt chẳng tư duy thì gọi là vô sanh pháp nhân”.

Lúc nói pháp này, có sáu vạn ba ngàn chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề, một vạn hai ngàn Bồ Tát được vô sanh pháp nhân.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử lại bạch hỏi Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Bạch Đại Sĩ ! Thế nào là đại Bồ Tát phát khởi thắng hạnh siêu việt chuyển tạng nhập vào các địa ?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Này Thiên Tử ! Trong ấy ai có thể phát được thắng hạnh mà Ngài nói các địa có siêu chuyển ư ?.

- Bạch Đại Sĩ ! Ngài há chẳng biết chư Bồ Tát tu hành thù thắng càng tăng cho đến siêu việt hay viên mãn thập địa ư ?

- Này Thiên Tử ! Chẳng phải vậy. Như tôi được nghe đức Phật dạy rằng tất cả các pháp như huyền hóa. Ngài có tin chẳng ?

- Bạch Đại Sĩ ! Lời chơn thành của đức Phật ai dám chẳng tin !

- Này Thiên Tử ! Như huyền nhơn ấy và sự huyền há lại có thắng hạnh siêu việt chuyển tạng nhập cho đến đầy đủ thập địa ư ?

- Bạch Đại Sĩ ! không có

- Này Thiên Tử ! Như vậy, giả sử nếu huyền nhơn và sự huyền hay có thắng hạnh siêu việt chuyển tạng nhập thì chư Bồ Tát chúng tôi sẽ siêu việt chuyển tạng nhập như vậy. Tại sao ? Vì như đức Thế Tôn nói tất cả pháp như huyền hóa

nên không có chuyển nhập. Vì thế nên nếu nói chư địa có người chuyển nhập tức là chẳng phải chuyển nhập.

Tôi cũng chẳng nói địa có chuyển nhập. Tại sao ? Vì tất cả pháp không có chuyển nhập vậy. Vì thế nên pháp ở trong pháp chẳng được chuyển nhập, nghĩa là sắc ở trong thọ, chẳng được chuyển nhập, thọ ở trong sắc chẳng được chuyển nhập, các pháp khác cũng như vậy. Tại sao ? Vì tất cả các pháp tánh nó khác nhau, nó đi trong tự cảnh giới, ngoan si vô tri không có giác thức, cũng như cỏ cây ngói đá tường vách, như tượng trong gương, như huyền như hóa chẳng chứng xúc được, một tướng không có tướng. Do vì nghĩa như vậy nên tất cả các pháp không có siêu chuyển, chẳng xuất chẳng nhập không khứ không lai.

Này Thiên Tử ! Nếu chư Bồ Tát hiểu biết tất cả pháp không siêu chuyển như vậy thì chẳng lại còn có các địa sai khác, cũng không nhập đạo, không có xả địa cũng không thôi chuyển, ở trong Bồ đề siêu chuyển ấy không có dứt mất. Tại sao ? Vì nếu người thấy những âm giới nhập kia là chơn thiết thì không có siêu chuyển. Tại sao ? Vì tất cả pháp bản tịnh vậy. Đây gọi là Bồ Tát siêu việt đạo địa.

Này Thiên Tử ! Như huyền sư hóa làm mười thứ xe cộ cung điện rồi sai hóa nhơn ở trong đó. Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào, hóa nhơn cung điện ấy có định sở chẳng ?

- Bạch Đại Sĩ ! Không có chỗ nhứt định.

- Này Thiên Tử ! Đúng như vậy, người thấy Bồ Tát địa có siêu chuyển, sự ấy cũng như đây”.

PHẨM PHÁ NHỊ THỪA TƯỚNG THỨ BẢY

Bấy Giờ Thiện Trụ Ý Thiên Tử lại hỏi Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Bạch Đại Sĩ ! Nếu lúc có người đến chỗ Ngài để cầu xuất gia, thì Ngài đáp thế nào ? Vì họ nói pháp xuất gia giải thoát thế nào ? Thọ giới và bảo trì giới thế nào ?

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Này Thiên Tử ! Nếu có người tới chỗ tôi cầu xuất gia, tôi sẽ dạy họ rằng : “Chư thiện nam tử ! Các ông chẳng nên phát tâm xuất gia. Nếu các ông chẳng phát tâm xuất gia thì tôi sẽ dạy các ông pháp chơn xuất gia. Tại sao ? Này Thiên Tử ! Nếu cầu xuất gia thì cầu Dục giới cũng cầu sắc giới cũng cầu vô sắc giới, lại cầu năm dục lạc thế gian và cầu các sự quả báo vị lai. Nếu thiện nam tử mà có sở cầu thì họ chẳng chứng pháp, vì chẳng chứng pháp nên họ chẳng thấy có tâm. Này Thiên Tử ! Nếu vô sở thủ thì họ chứng pháp, vì chứng pháp thì chẳng thấy có tâm, vì chẳng thấy có tâm thì chẳng xuất gia, vì chẳng xuất gia thì không tâm xuất

gia, vì không tâm xuất gia nên họ chẳng phát, vì chẳng phát nên không có sanh, vì vô sanh nên họ tận khổ, vì tận khổ nên cứu cánh tận, vì cứu cánh tận nên họ vô tận, vì vô tận nên là bất khả tận, bất khả tận đó tức là hư không.

Này Thiên Tử ! Tôi sẽ dạy thiện nam tử cầu xuất gia kia như vậy.

Lại này Thiên Tử ! Nếu có người đến chỗ tôi cầu xuất gia, tôi sẽ dạy họ như vậy : Này thiện nam tử ! Nay ông chớ phát tâm xuất gia. Tại sao ? Vì tâm ấy vô sanh không phát được. Ông chớ làm cách lạ mà bảo thủ tâm ấy.

Này Thiên Tử ! Tôi lại bảo người cầu xuất gia ấy rằng : Nay nếu ông chẳng cạo bỏ râu tóc thì ông xuất gia chơn thiệt. Tại sao ? Vì như đức Phật nói tất cả các pháp không chỗ dứt trừ, những là sắc pháp chẳng đoạn cũng chẳng trừ, thọ tướng hành thức các pháp chẳng đoạn cũng chẳng trừ.

Này Thiên Tử ! Nếu có người quan niệm rằng : Tôi trừ bỏ râu tóc mới là xuất gia, thì nên biết người ấy có ngã tướng, vì có ngã tướng nên chẳng thấy bình đẳng. Lại vì thấy ngã nên thấy chúng sanh, vì thấy chúng sanh nên thấy râu tóc, vì thấy râu tóc nên có ý nghĩ trừ bỏ.

Này Thiên Tử ! Nếu họ chẳng thấy có ngã tướng thì không thấy tha tướng, vì không tha tướng nên không ngã mạn, vì không ngã mạn nên không ngô ngã, vì không ngô ngã nên không phân biệt, vì không phân biệt nên không động dao, vì không động dao nên không hí luận, vì không hí luận nên không thủ xả, vì không thủ xả nên không có tác bất tác không có đoạn bất đoạn, không ly không hiệp không giảm không tăng không tập không tán không tu không niệm không thuyết không ngôn, như đây thì gọi là an trụ chơn thiệt”.
Thiện Trụ Ý Thiên Tử bạch rằng : “ Bạch Đại Sĩ ! Nghĩa chơn thiệt thế nào ?”

Văn Thủ Sư Lợi Bồ Tát nói : “Này Thiên Tử ! Nói rằng thiệt ấy tức là hư không, hư không như vậy được gọi là thiệt : không khởi không tận không giảm không tăng. Vì nghĩa ấy mà hư không là thiệt, tánh không là thiệt, như như là thiệt, pháp giới là thiệt, thiệt tế là thiệt, thiệt như vậy cũng là chẳng thiệt. Tại sao ? Vì trong thiệt ấy bất khả đắc vậy nên gọi là bất thiệt.

Lại này Thiên Tử ! Nếu có người đến chỗ tôi cầu xuất gia, tôi sẽ dạy họ rằng : Nay nếu ông có thể chẳng thủ trước y ca sa ấy thì tôi cho rằng ông là chơn xuất gia. Tại sao ? Vì chư Phật Thế Tôn chẳng có thủ trước, phàm có chỗ thuyết pháp đều không vì thủ trước, đó là chẳng thủ sắc là thường hay vô thường, nhãn đến chẳng thủ thọ, tướng, hành, thức là thường hay vô thường. Chẳng thủ nhãn là thường hay vô thường, nhãn đến chẳng thủ nhĩ, tỷ, thiệt,

thân , ý là thường hay vô thường. Chẳng thủ sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp. Chẳng thủ tham dục, sân khuể, ngu si. chẳng thủ điên đảo. Cho đến tất cả pháp đều chẳng thủ, mà cũng chẳng xả chẳng hiệp chẳng ly.

Này Thiên Tử ! Nếu thủ trước ca sa , thì nên biết họ có kiến chấp lớn. Vì thế nên tôi nói chẳng do thủ trước ca sa mà được thanh tịnh và được giải thoát. Tại sao ? Vì chư Phật Thế Tôn, chỗ đại Bồ đề không có ca sa.

- Bạch Đại Sĩ ! Pháp gì là ca sa ?

- Này Thiên Tử ! Ngài hỏi pháp gì là ca sa ? Chính tham dục là ca sa, sân khuể là ca sa, ngu si là ca sa, nơn là ca sa, kiến là ca sa, , danh sắc là ca sa, vọng tưởng là ca sa, chấp trước là ca sa, thủ tướng là ca sa,, như vậy nhân đến hí luận tất cả các pháp là ca sa cả. Nếu biết các pháp không có thiện bất thiện không tu không niệm thì gọi là không có ca sa. Nếu không ca sa thì vô sở hữu, nếu vô hữu thì không cấu trước, nếu không cấu trước, thì không chướng ngại, nếu không chướng ngại thì không có tác, đây gọi là suy lường. Suy lường ấy ở nơi pháp bình đẳng không tăng không giảm không có tác bất tác, đây gọi là suy lường.

Này Thiên Tử ! Nếu có thể ở nơi các pháp không làm tăng giảm, chẳng nên lại khởi tướng niệm phân biệt đúng như lời đức Phật dạy thì gọi là suy lường vậy.

- Bạch Đại Sĩ ! Những gì gọi là chẳng làm tăng giảm ?

- Này Thiên Tử ! Quá nơi bình đẳng, quá bình đẳng rồi pháp bất khả đắc, đó là quá khứ bất khả đắc, vị lai bất khả đắc, hiện tại bất khả đắc, pháp ấy chẳng phải như như, không có tăng giảm làm, không ngô ngã làm, không tha nơn làm, không chúng sanh làm, không thọ mạng làm, không có đoạn làm, không có thường làm, không có phân biệt âm nhập giới làm, không có phân biệt Phật Pháp Tăng làm, cũng không có quan niệm trì giới làm, phá giới làm, phiền não làm, thanh tịnh làm, đắc quả làm, Tu Đà Hoàn làm, Tu Đà Hàm làm, A Na Hàm làm, A La Hán làm, Bích Chi Phật làm, nhân đến không có quan niệm là không làm, là vô tướng làm, là vô nguyện làm, là minh giải thoát làm, là ly dục làm.

Như vậy, này Thiên Tử ! Đây đều là vì kẻ vô văn phạm phu ấy mà tư lương phân biệt nói pháp này thôi, Ngài cần phải biết. Đây là người tối hạ ngu si cầu muốn đắc pháp hư vọng thủ trước. Nên đức Như Lai vì đoạn trừ sự chấp trước của họ mà diễn nói sự tư lương phân biệt tác bất tác ấy”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử khen Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “ Lành thay Đại Sĩ hay nói pháp môn thâm thâm như vậy”.

Đức Phật cũng khen Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Lành thay lành thay ! Văn Thù Sư Lợi, nay ông có thể tuyên nói như vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát lại nói với Thiện Trụ Ý Thiên Tử : “Này Thiên Tử ! Nếu có người đến chỗ tôi cầu xuất gia, tôi sẽ dạy họ rằng : Này thiện nam tử ! Nay nếu ông chẳng thọ giới cụ túc thì gọi là chơn xuất gia. Tại sao ? Vì như đức Phật dạy : Chỉ có hai hạng thọ pháp cụ giới : một là thọ giới chánh bình đẳng, hai là thọ giới tà bất đẳng.

Trong đây gì là giới tà bất đẳng ? Nghĩa là đọa ngã kiến, đọa nhơn kiến, đọa chúng sanh kiến, đọa thọ giả kiến, đọa sĩ phu kiến, đọa đoạn kiến, đọa thường kiến, đọa tà kiến, đọa kiêu mạn, đọa tham dục, đọa sân khuể, đọa ngu si, đọa Dục giới, đọa Sắc giới, đọa Vô sắc giới, đọa thủ trước phân biệt. Này Thiên Tử ! Đây là lược nói đọa trong tất cả pháp bất thiện, theo kẻ ác tri thức vọng chấp lấy tất cả pháp, đọa chẳng hiểu biết chỗ xuất yếu giải thoát. Đây gọi là thọ giới tà bất đẳng.

Này Thiên Tử ! Trong đây thế nào là thọ giới chánh bình đẳng ? Không là bình đẳng, vô tướng là bình đẳng, vô nguyện là bình đẳng.

Nếu có thể nhập ba môn giải thoát như vậy, giác tri như thiệt chẳng phân biệt chẳng tư niệm, nơi tất cả pháp không có thối chuyển. Đây gọi là thọ giới chánh bình đẳng vậy.

Lại này Thiên Tử ! Nếu tham dục phát, nếu sân khuể phát, nếu ngu si phát, nếu ái vô minh phát, ngã kiến phát, sáu mươi hai kiến phát, ba tà hạnh phát, bốn điên đảo phát, nhân đến tà chín nẻo mười nghiệp đạo bất thiện phát nên gọi là thọ chánh giới vậy. Ví như tất cả chủng tử cỏ cây rừng bụi đều y nơi đại địa mà được sanh trưởng. Đất ấy bình đẳng không có tâm niệm làm như vậy. Cũng vậy, trong Phật pháp, nếu thọ chánh giới thì thành tựu cụ túc.

Này Thiên Tử ! Nếu tất cả chủng tử cỏ cây y đại địa an trụ mà được tăng trưởng. Phải nên như vậy mà thọ cụ túc chánh giới. Tại sao ? Vì an trụ nơi giới mà đạo pháp được tăng trưởng. Lại như chủng tử tăng trưởng được gọi là thành tựu, như vậy vì an trụ nơi giới nên tất cả pháp trợ Bồ đề phần xuất sanh tăng trưởng nên gọi là thành tựu.

Này Thiên Tử ! Đây là chư Phật Thế Tôn quá khứ vị lai hiện tại, tất cả Thanh Văn thọ chánh giới vậy, đó là nhập vào ba môn giải thoát ấy chỗ mà tất cả hí luận ngữ ngôn dứt diệt.

Này Thiên Tử ! Phải biết nếu người có thể thọ cụ túc như vậy thì gọi là thọ chánh, chẳng phải chẳng chánh.

Này Thiên Tử ! Nay tôi lại ở nơi người xuất gia như vậy, thọ cụ túc như vậy mà dạy họ rằng : Các thiện nam tử ! Nếu nay ông có thể chẳng trì cấm giới

thì là chơn thiệt trì vậy. Tại sao ? Vì tất cả pháp đều vô sở thủ nên không chỗ trì, có sao riêng nơi giới này mà có trì.

Này Thiên Tử ! Nếu giới có thể trì thì là trì tam giới.

Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào, lấy gì làm giới ?

- Bạch Đại Sĩ ! Nếu có thể đầy đủ ba la đề mộc xoa thì gọi là giới.

- Này thiên Tử ! Thế nào gọi là ba la đề mộc xoa ?

- Bạch Đại Sĩ ! Đó là trì thân và khẩu ý, ba nghiệp đầy đủ thì gọi là ba la đề mộc xoa vậy.

Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào, nay đây hiện tiền chỗ nào là có thân nghiệp, tạo tác, quá khứ và vị lai cũng không có tạo tác? Nó đều không tạo tác không tượng mạo để có thể nói được là có , là thanh huỳnh xích bạch hay là màu pha lê ư ?

- Bạch Đại Sĩ ! Đều không vậy.

- Này Thiên Tử ! Nó gọi là gì và nói thế nào ?

- Bạch Đại Sĩ ! Nó gọi là vô vi thiệt không thể nói vậy.

- Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào, vô vi kia có thể làm hữu vi được chăng ?

- Bạch Đại Sĩ ! Không.

- Này thiên Tử ! Vì nghĩa ấy nên tôi nói rằng họ chẳng trì thì gọi là chơn trì giới vậy.

Này thiên Tử ! Nếu nói tăng thượng giới học, tăng thượng tâm học, tăng thượng huệ học đó là học tế phải nên biết như vậy: vì không chỗ trì nên nói tăng thượng học giới, vì không chỗ biết nên nói tăng thượng tâm học, vì không chỗ thấy nên nói tăng thượng huệ học. Vì tâm không phân biệt chẳng ức niệm chẳng sanh khác lạ nên gọi là tối thượng tâm học, giới học và huệ học cũng vậy.

Này Thiên Tử ! Nếu chẳng được tâm thì chẳng niệm giới, thì chẳng tu huệ. Nếu chẳng tu huệ thì không còn khởi tất cả nghi hoặc, đã không nghi hoặc thì chẳng trì giới nếu chẳng trì giới thì gọi là chơn thiệt trì giới vậy.

Này Thiên Tử ! Người trì giới ấy thì không chỗ mong muốn nên không thối hoàn thì thanh tịnh, vì thanh tịnh nên giải thoát, vì giải thoát nên tinh tiến, vì tinh tiến nên vô lậu, vì vô lậu nên an trụ chánh hạnh, vì trụ chánh hạnh nên không tượng mạo. Vì không tượng mạo nên tức là hư không. Tại sao ? Vì hư không kia không có hình mạo vậy. Vì thế nên, này Thiên Tử ! Nếu có người học được như vậy là chẳng học, vì vô học nên là chơn học. Ở chỗ nào học ? Là không chỗ học. Thế nào không có chỗ ? Đó là hư không bình đẳng. Nếu có thể chánh trụ hư không bình đẳng. Nếu có thể chánh trụ hư không bình đẳng thì gọi là chơn trụ giới học.

Lại này Thiên Tử ! nếu là người hay xuất gia như vậy, hay thọ cụ như vậy, tôi sẽ dạy họ như vậy :

Này thiện nam tử ! Nay nếu ông có thể lãnh thọ đồ cúng dường của tất cả đàn việt trong Đại Thiên Thế giới mà ở trong ấy chẳng khởi phân biệt chẳng nghĩ báo ơn thì mới gọi là thanh tịnh trì giới. Tại sao ? Vì, này Thiên Tử ! Nếu người nắm lấy kẻ thí kẻ thọ và tài vật ba sự đó là báo ơn. Lại nếu thấy nếu tư duy nếu phân biệt ba sự ấy đó là báo ơn. Còn nếu chẳng nắm lấy chẳng thấy chẳng tư duy chẳng phân biệt ba sự ấy thì có gì báo ơn được, tại sao ? Vì báo ơn như vậy từ bỏ lai cứu cánh thanh tịnh vậy. Này Thiên Tử ! Nếu là người nắm lấy nếu thấy nếu tư duy nếu phân biệt nếu nghĩ nhớ báo ơn thì là phạm phước chẳng phải A La Hán. Vì hàng phạm phước trong tất cả thời gian luôn thủ trước tư lương phân biệt, đây thọ kia cho, kia cầu đây tịnh, do phân biệt mà có báo ơn. Thế nào là báo ơn ? Đó là hàng phạm phước ở trong cõi sanh tử lấy thân đời sau nên ở nơi kia muốn làm sự báo ơn. Này Thiên Tử ! Chư A La Hán chẳng thọ thân sau, cứu cánh chẳng có thấy chẳng tư lương chẳng phân biệt có đây kia chẳng còn thọ thân thì sẽ ở chỗ nào để báo ơn vậy.

Này Thiên Tử ! Nếu thọ người cúng thí nên hành ba sự thanh tịnh rồi sau mới thọ, một là chẳng thấy tha như tức không người thí, hai là chẳng thấy kỹ thân tức không người thọ, ba là chẳng thấy tài vật tức không có sự bố thí. Này Thiên Tử ! Ba sự thanh tịnh như vậy là cứu cánh thanh tịnh, thanh tịnh như đây thì còn cần gì báo ơn, do nghĩa này mà tôi nói rằng nếu thọ lãnh đồ cúng thí của tất cả đàn việt đốc tín trong tam thiên Đại Thiên thế giới mà chẳng phân biệt chẳng nghĩ báo ơn, người này được gọi là phước điền chơn thiệt thù thắng ở thế gian là chơn xuất gia là tịnh trì giới.

Lại này Thiên Tử ! Tôi làm cho người ấy xuất gia như vậy trì giới như vậy rồi, tôi sẽ còn dạy họ rằng : Này thiện nam tử ! Nay ông có thể chẳng hành a lan nhã chẳng ở tụ lạc, chẳng ở gần chẳng ở xa, chẳng ngồi một mình chẳng ở trong đại chúng, chẳng nói nhiều chẳng nín lặng, chẳng khát thực chẳng thọ thỉnh, chẳng dùng y phân tảo, chẳng nhận y bát của người, chẳng ăn nhiều chẳng thiếu dục, chẳng cầu nhiều chẳng tri túc, chẳng ngồi dưới cây, chẳng ngồi chỗ trống, chẳng uống thuốc hủ lã, chẳng thọ thịt và tô lạc.

Này thiện nam tử ! Nếu ông ở nơi tất cả hạnh đầu đà chẳng khởi phân biệt, hành như vậy thì gọi là hành đầy đủ đầu đà vậy. Tại sao?

Vì nếu dùng ghi nhớ để hành tức là ngã mạn nơi tâm còn thấy có các tướng, tôi thọ y phân tảo, tôi khát thực, tôi ở dưới cây, tôi ngồi chỗ trống, tôi hành a lan nhã, tôi uống thuốc hũ lãng tôi thiếu dục, tôi tri túc, tôi hành đầu đà.

Này Thiên Tử ! Nếu là người chánh hành thì chẳng sanh niệm tướng như vậy, tại sao, vì người này không có tất cả phân biệt vậy. Người này còn chẳng thấy có ngã hướng là có thấy công đức đầu đà. Vì lẽ ấy nên này Thiên Tử ! Nếu có người hành đầu đà mà chẳng ghi nhớ chẳng phân biệt như vậy thì tôi cho là chơn đầu đà vậy. Tại sao ? Vì đầu đà ấy chẳng thủ chẳng xả chẳng tu chẳng niệm chẳng hành phi pháp phi phi pháp. Vì thế nên tôi nói là chơn đầu đà vậy.

Lại này Thiên Tử ! Tôi làm cho người ấy xuất gia như vậy thật hành như vậy rồi, tôi sẽ dạy họ rằng : Nay nếu ông có thể chẳng quán tứ thánh đế chẳng tu tứ niệm xứ chẳng tu tứ chánh cần tứ như ý túc ngũ căn ngũ lực thất giác phần bát chánh đạo hẳn đến chẳng tu ba mươi pháp trợ Bồ đề phần, chớ chúng ba môn giải thoát. Tại sao ? Vì thánh đế ấy nhập vào tướng vô sanh không thể nhớ biết chẳng thể tu chúng. Vì thế nên tôi nói luận về niệm xứ là chẳng niệm chẳng tu tất cả pháp nên gọi là niệm xứ vậy.

Này Thiên Tử ! Nếu Tỳ Kheo chẳng trụ Dục giới chẳng trụ Sắc giới chẳng trụ Vô sắc giới thì gọi là Tỳ kheo chẳng trụ tứ niệm xứ mà tu tu tứ niệm xứ. Thế nào là tu tu ? Như trên kia nói chẳng tu chẳng tu thì gọi là tu tu. Và theo thứ đệ như vậy hẳn đến ba mươi bảy pháp Bồ đề phần nên biết như vậy.

Này Thiên Tử ! Nếu thiên hành Tỳ Kheo ấy nơi tất cả pháp đều vô sở đắc nên chẳng tu niệm chẳng phân biệt chẳng tu chẳng chúng. Tại sao ? Vì các pháp ấy chỉ có danh tự thôi. Như ba mươi bảy pháp trợ Bồ đề , nó đều có danh tự mà bất khả đắc, chỉ do nhơn duyên phân biệt mà sanh, là nhứt tướng vô tướng. Do danh tự như vậy nên nói như vậy, lời nói ấy cũng không. Nên nó đều do danh tự chúng biết mà trọn bất khả đắc. Đây gọi là như thiệt giác tri ba mươi bảy pháp trợ Bồ đề.

- Bạch Đại Sĩ ! Thế nào gọi là thiên hành Tỳ kheo?

- Này Thiên Tử ! Nếu Tỳ Kheo ấy ở nơi tất cả pháp chỉ lấy một hạnh rồi tùy thuận tốt mức, nghĩa là vô sanh, đây gọi là thiên hành. Lại không có một chút pháp để lấy đây gọi là thiên hành. Chẳng lấy pháp gì ? Đó là chẳng lấy đời này đời kia, chẳng lấy tam giới hẳn đến chẳng lấy tất cả pháp, bình đẳng như vậy thì gọi là thiên hành

Này Thiên Tử ! Như thiên hành ấy, hẳn đến không có một pháp tương ưng, không hiệp không tán, đây là thiên hành”.

Bây giờ trong pháp hội có đa số vô lượng trăm ngàn chúng sanh đều nghi ngờ rằng : nay Ngài Văn Thù Sư Lợi nói như vậy làm sao tương ưng với lời của đức Phật đã dạy, như đức Thế Tôn nói: nếu người nhập được ba môn giải thoát thì gọi là Niết bàn. Đức thế Tôn lại nói : nếu ai hay tu tập ba mươi bảy pháp trợ Bồ đề thì có thể chứng Niết bàn. Nhưng nay Ngài Văn Thù Sư Lợi lại bảo, chẳng nên tu ba mươi bảy pháp trợ Bồ đề, cũng chớ nhập ba môn giải thoát. Có phải Ngài Văn Sư Lợi vọng thuyết ư ?

Biết quan niệm nghi ngờ của chư Tỳ kheo và đa số chúng hội, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát liền nói với Tôn giả Xá Lợi Phất rằng :” Này Tôn giả ! Nay Ngài rất nên chứng tín. Đức Phật nói Ngài trí huệ đệ nhất.

Này Tôn giả ! Ở nơi đâu Ngài chứng được pháp ly dục ? Đương lúc chứng ấy há lại chẳng thấy tứ thánh đế ư ? ».

Tôn giả Xá Lợi Phất nói : « Chẳng có ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát hỏi : « Há lại chẳng tu ba mươi bảy pháp trợ Bồ đề ư ? ».

Tôn giả Xá Lợi Phất nói : « Chẳng có”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát lại hỏi : « Há lại chẳng nhập ba môn giải thoát ư ? ».

Tôn giả Xá Lợi Phất nói : « Chẳng có. Này Đại Sĩ ! Lúc ấy đối với tôi, hẳn đến không có một pháp để thấy được trừ được tu được chứng được tẩy trạch được. Tại sao ? Vì tất cả pháp vô vi vô sanh vô ngôn là không. Nếu đã là không thì có gì để chứng được ».

Lúc nói pháp này, trong chúng có ba vạn Tỳ kheo nơi pháp được lậu tận ý giải tâm được giải thoát.

Thiện trụ Ý Thiên Tử khen Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Lành thay lành thay, thưa Đại Sĩ ! Nay Ngài chon thiết thông biện lợi trí khéo nói không hẳn thậm thâm như vậy ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Này Thiên Tử tôi chẳng phải thông biện lợi trí như vậy. Luận về lợi trí là của anh nhi phàm phu kia. Vì phàm phu mới gọi là lợi trí. Những gì là lợi trí ? Đó là địa ngục lợi trí, súc sanh lợi trí, ngã quỷ lợi trí, hẳn đến tam giới tất cả lợi trí. Tương ưng thủ trước như vậy được gọi là lợi trí. Tại sao ? Vì chẳng biết tiên tế của sanh tử phiền não do đây mà các phàm phu chấp trước lợi tham dục, chấp trước lợi sân khuể, chấp trước lợi ngu si hẳn đến thủ trước tương ưng với các kiến chấp danh sắc, nên gọi là lợi trí. Chẳng phải nói chư Phật chư Thanh Văn Duyên Giác chư Bồ Tát đắc hẳn mà có lợi trí như vậy”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử hỏi : “ Bạch Đại Sĩ ! Phải chăng nay Ngài muốn hiển bày trí ư ?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Chẳng có”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử hỏi : “Ngài muốn tùy hành ư ?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Chẳng có ”.

Thiên Trụ Ý Thiên Tử hỏi : “Ngài muốn tùy văn cú ư ?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Đúng như vậy. Đây Thiên Tử ! Tôi do nơi tự cú”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử hỏi : “Bạch Đại Sĩ ! Nay có chi mà Ngài nói như vậy ?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Đây Thiên Tử ! Dầu chư Bồ Tát ở nơi một chữ một câu chưa bao giờ di động, nhưng đều như thiết biết rõ các chỗ nghĩa môn xa gần sâu cạn của chữ của câu ấy. Đó là biết chỗ không chỗ vô tướng chỗ vô nguyện, biết chỗ viễn ly chỗ vô sở hữu chỗ vô sanh chỗ như như , mà ở trong ấy không có thọ không có tác không có giải không có tri. Do đó mà được nói là “duy tự cú” vậy”.

Đức Thế Tôn khen rằng : “Lành thay lành thay Văn Thù Sư Lợi, nay ông vì đã được đà la ni nên mới phân biệt nói được như vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Tôi thiết chẳng được đà la ni ấy. Tại sao ? Vì nếu có ai được đà la ni ấy thì gọi là phạm phu ngu si mà chẳng phải chư Phật Thế Tôn và chư Bồ Tát được đà la ni. Tại sao ? vì bạch Thế Tôn ! Các chúng sanh phạm phu ngu si ấy có thủ trước nên có được đà la ni. Thủ trước những gì ? Đó là họ thủ trước ngã mà được đà la ni, họ thủ trước Nhơn chúng sanh thọ mạng sĩ phu mà được đà la ni, họ thủ trước đoạn diệt thường hằng mà được đà la ni, họ thủ trước tham sân si mà được đà la ni, họ thủ trước vô minh hữu ái mà được đà la ni, họ thủ trước thân kiến ngũ ấm mười hai nhập mười tám giới mà được đà la ni, họ thủ trước ức niệm phân biệt sáu mươi hai chấp kiến mà được đà la ni, nhân đến họ thủ trước các hành mà được đà la ni, vì lẽ này nên phạm phu được đà la ni. Tại sao ? Vì nếu là pháp bị ngu si ấy thủ trước là sở đắc của phạm phu mà chẳng phải chư Phật được chẳng phải Thanh Văn được chẳng phải Bích Chi Phật được, chẳng phải Bồ Tát được, do nghĩa ấy nên chỉ có phạm phu kia được đà la ni. Tại sao ? Vì phạm phu kia do vì ngu si mà nói có thủ đắc mà chẳng phải chư Phật chư Bồ Tát vậy”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử lại bạch Văn Thù Sư Lợi : “Bạch Đại Sĩ ! Nếu Ngài chẳng được đà la ni toan không sa vào địa vị ngoan độn kia ư !”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Đúng vậy, Đây Thiên Tử! Tôi chơn thiết ngoan độn. Tại sao ? Vì luận về ngoan độn là vô sở tri , chỗ sở hành của tôi chẳng thể biết được, vì thế nên tất cả chư Phật và chư Thanh Văn Duyên

Giác Bồ Tát đều sa vào ngoan độn mà chẳng phải phàm phu. Tại sao ? Vì tất cả phàm phu ở tại trong số, các bậc trí giả khác đều vào ngoan độn. Như Tu Đà Hoàn vì chứng ngại hành nên tâm tham dục hành còn sa vào trong số huống là các phàm phu ngu si mà chẳng phải số vậy. Vì thế nên, này Thiên Tử ! Tôi là ngoan độn tôi chẳng được đà la ni. Tại sao ? Vì nhần đến một pháp , tôi vô sở đắc vậy ».

Lúc nói pháp này, trong đại chúng có năm trăm Tỳ kheo nghe pháp như vậy chẳng thể tin thọ sanh đại khùng bố khởi lòng phỉ báng bỏ đi , họ liền tự thấy thân mình đọa đại địa ngục.

Tôn giả Xá Lợi Phất nói với văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Ngài nên thôi chớ nói kinh điển thậm thâm như vậy. Tại sao ? Vì trong hội này có năm trăm Tỳ kheo nghe pháp môn ấy chẳng thể tin thọ khởi lòng phỉ báng liền tự thấy thân mình ở đại địa ngục ”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói với Tôn giả Xá Lợi Phất : « Nay Tôn giả chẳng nên vọng sanh phân biệt. Tại sao ? Vì nhần đến không có một pháp đọa địa ngục, vì tất cả các pháp vô sanh vậy. Nay sao Tôn giả bỗng bảo tôi thôi chớ tuyên pháp môn ấy. Này Tôn giả ! Nếu có thiện nam tử thiện nữ nơn y chỉ ngã kiến y chỉ chúng sanh nơn thọ mạng kiến dàu có trọn đời cúng dường tất cả bửu vật đồ dùng cho chư Phật và Tỳ Kheo Tăng mà chẳng được nghe pháp thậm thâm này thì trọn chẳng giải thoát mau chứng Niết bàn. Nếu lại có người nghe tôi nói pháp thậm thâm không vô tướng vô nguyện vô tác tịch tĩnh vô sanh vô diệt vô ngã nơn chúng sanh thọ mạng vô thường khổ vô ngã, họ nghe rồi không tin thọ phỉ báng mà đọa địa ngục, nhưng này Tôn giả, vì họ được nghe pháp thậm thâm nên dàu đọa địa ngục sau khi ra khỏi địa ngục mau được Niết bàn”.

Đức Phật khen rằng :” Lành thay lành thay, đúng như lời của Văn Thù Sư Lợi. Nếu ai được nghe kinh điển thậm thâm này thì đồng như được gặp Phật xuất thế. Tại sao ? Vì người muốn chứng Tu Đà Hoàn quả cần phải do kinh này, người muốn chứng Tư Đà

Hàm A Na Hàm và A La Hán đều phải nghe kinh này. Tại sao ? Vì chẳng chấp ngã mới chứng được pháp. Vì lúc chứng pháp không có sở kiến không có sở đắc vậy”.

Đức Thế Tôn bảo Tôn giả Xá Lợi Phất : “Ông nên biết năm trăm Tỳ kheo ấy dàu đọa địa ngục sau này ra khỏi địa ngục họ mau chứng Niết bàn, chẳng phải kẻ phàm phu ngu si kia chìm nơi kiến chấp sa vào lòng nghi cúng dường Như Lai mà được giải thoát.

Này Xá Lợi Phất ! Chư tỳ kheo ấy còn nơn nghe pháp thậm thâm này ngày sau sẽ được giải thoát mau chứng Niết bàn, chẳng phải người khác mau được giải thoát. Tại sao ? Vì chẳng được nghe pháp thậm thâm này vậy.

Này Xá Lợi Phất ! Nếu thiện nam tử thiện nữ npon được nghe pháp môn thâm thâm này một lần qua tai, dầu họ chẳng tin thọ bị đọa địa ngục nhưng sẽ mau được giải thoát. Còn kẻ chấp kiến bị đọa địa ngục thì chưa giải thoát được”.

PHẨM PHÁ PHÀM PHU TƯỚNG THỨ TÁM

Bấy giờ Thiên Trụ Ý Thiên Tử lại bạch Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Bạch Đại Sĩ ! Nay Ngài có hứa cho tôi tu phạm hạnh chăng ?”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Phải , này Thiên Tử ! Nếu nay Ngài có thể chẳng nghĩ tác cầu chẳng suy tiến xu thì tôi sẽ hứa cho Ngài tu phạm hạnh.

Bạch Đại Sĩ ! Ngài nói như vậy là có nghĩa gì ?

Này Thiên Tử ! Nếu có vi tác có thể gọi phạm hạnh, nếu không vi tác thì có gì gọi là phạm hạnh. Lại nếu có thấy được có thể gọi là phạm hạnh, nếu không thấy được thì có gì gọi là phạm hạnh.

- Bạch Đại Sĩ ! Nay lẽ nào Ngài không phạm hạnh ư !

- Này Thiên Tử ! Đúng như vậy, tôi không phạm hạnh. Tại sao ? Vì xét về phạm hạnh thì chẳng phải phạm hạnh , vì chẳng phải phạm hạnh nên tôi gọi phạm hạnh ”.

-Thiên Trụ Ý Thiên Tử khen rằng : “ Lành thay, lành thay, bạch Đại Sĩ ! Ngài có đầy đủ lạc thuyết biện tài hay tuyên thuyết vô ngại như vậy.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Này Thiên Tử ! Nếu tôi có đủ vô ngại biện thì thành chướng ngại. Tại sao ? Vì phạm thủ trước ngã và ngã sở đều do phân biệt, vì tất phân biệt không gì chẳng phải là chướng ngại vậy. Này Thiên Tử ! Nay nếu Ngài có thể giết chết tất cả chúng sanh mà chẳng cầm dao chẳng cầm gậy chẳng nắm tảng chẳng nắm khối để hành sự thì tôi sẽ đồng cùng với Ngài tu phạm hạnh.

-Bạch Đại Sĩ ! Lại do nghĩa gì mà Ngài nói như vậy ?

-Này Thiên Tử ! Nói là chúng sanh ấy, nơi ý Ngài thế nào ?

-Bạch Đại Sĩ ! Theo tôi thì chúng sanh ấy và nhữ đến tất cả chỉ có danh tự vì đều là tướng chấp thôi.

-Này Thiên Tử ! Vì thế nên tôi nói nay Ngài phải cần giết hại ngã tướng, giết hại nhân tướng, giết chúng sanh tướng, giết thọ mạng tướng, nhữ đến diệt trừ tướng danh tự v. v. . . phải giết hại như vậy.

- Bạch Đại Sĩ ! nơi dùng sát cụ gì để giết hại ?

- Này Thiên Tử ! Tôi thường dùng dao bèn trí huệ ấy để hành sát. Lúc hành sát nên cầm dao trí huệ như vậy, nên giết như vậy, nhưng cũng không có ý tưởng cầm nắm và giết nại. Do nghĩa này nên Ngài phải khéo biết giết hại ngã tướng và chúng sanh tướng, đây gọi là chơn thiết sát hại tất cả chúng sanh. Được như vậy tôi sẽ hứa cho Ngài phạm hạnh

- Này Thiên Tử ! Nay tôi lại bảo Ngài rằng : Nếu Ngài tu hành mười ác nghiệp đạo, Ngài lại hay thành tựu pháp đen trước câu ứ, bỏ mười thiện nghiệp đạo phá hoại ly tán pháp trong trắng thanh bạch thì tôi sẽ cùng Ngài tu phạm hạnh.

Bạch Đại Sĩ ! Do nghĩa gì mà Ngài nói như vậy ?

Này Thiên Tử ! Tất cả những nhiễm trước thanh bạch đều bình đẳng. Với bình đẳng ấy tôi được đồng với phạm hạnh của Ngài.

Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào ? Ngài lấy pháp gì làm nhiễm trước bình đẳng ?

Bạch Đại Sĩ ! Do chẳng tham chẳng làm chẳng thôi chẳng đọa, đây gọi là nhiễm trước bình đẳng.

Này Thiên Tử ! Lại do pháp gì làm thanh bạch bình đẳng ?

Bạch Đại Sĩ ! Do như pháp tánh và cùng thiết tế ba môn giải thoát, đây là thanh bạch bình đẳng.

Này Thiên Tử ! Như tôi khiến Ngài ở trong cơn pháp giới đầy đủ tu hành xoay vòng qua lại, sự ấy có được chăng ?

Bạch Đại Sĩ ! Chẳng được.

Vì lẽ ấy nên, này Thiên Tử, tôi nói nhiễm trước thanh bạch tất cả bình đẳng rồi sau mới có thể cùng tu phạm hạnh.

Này Thiên Tử ! Nay nếu Ngài có thể tay nắm người đáng chết rồi Ngài cầm dao bén

chém đầu người ấy, tôi sẽ hứa cho Ngài phạm hạnh như vậy.

Bạch Đại Sĩ ! Do nghĩa gì mà Ngài lại nói như vậy ?

Này Thiên Tử ! Kẻ đáng chết là ai ? Cái gì là đầu ? Ai hay hành sát ?

Này Thiên Tử cần phải giết tham dục sân khuê ngu si, nhẫn đến cần phải giết những ngã mạn tật đố khi đối siểm khúc chấp trước thủ tướng và thọ tướng v. v. . . đây là những kẻ đáng giết.

Này Thiên Tử ! Nếu người nhứt tâm chuyên tinh tự thủ, lúc tâm tham dục phát khởi liền phải hay biết phương tiện trừ tan nó khiến trở ngại tịch tĩnh.

Trừ tan nó thế nào ?

Nên suy nghĩ như vậy : đây là không là bất tịnh, tìm tâm dục ấy chỗ sanh chỗ diệt, từ đâu đến, đi đến đâu, trong đây ai nhiễm, ai thọ nhiễm, gì là pháp nhiễm.

Quan sát như vậy chẳng thấy năng nhiễm chẳng thấy sở nhiễm chẳng thấy sự nhiễm. Vì chẳng thấy nên không có thủ. Vì không có thủ nên không có xả. Vì không có xả nên không có thọ. Chẳng xả chẳng thọ thì gọi là ly dục tịch diệt Niết bàn.

Nhấn đến tất cả tâm cũng đều quan sát như vậy.

Này Thiên Tử ! Phải biết pháp giết hại như vậy liền giết liền sanh , nên được gọi là lúc hành sát ấy trước hết chặt đầu nó. Đây là chơn thiệt sát vậy.

Lại này Thiên Tử ! Nay nếu Ngài có thể chống trái chư Phật hủy báng Pháp và Tăng tôi sẽ đồng phạm hạnh với Ngài.

Bạch Đại Sĩ ! Nay sao Ngài lại nói như vậy ?

Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào, lấy gì làm Phật ?

Bạch Đại Sĩ ! Như như pháp giới, tôi nói là Phật vậy.

Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào, như như pháp giới có thể nhiễm trước chăng ?

Bạch Đại Sĩ ! không được.

Này Thiên Tử ! Vì nghĩa ấy mà tôi nói nếu Ngài có thể chống trái chư Phật thì tôi sẽ đồng phạm hạnh với Ngài.

Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào, lấy gì làm pháp?

Bạch Đại Sĩ ! Ly dục tịch tĩnh tôi gọi là pháp.

Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào , pháp tịch tĩnh ấy có thể nhiễm trước được chăng ?

Bạch Đại Sĩ ! không được.

Này Thiên Tử ! Vì nghĩa ấy mà tôi nói nếu nay Ngài có thể hủy báng chánh pháp thì tôi sẽ đồng phạm hạnh như vậy.

Này Thiên Tử ! Ý Ngài thế nào, lấy gì làm Tăng ?

Bạch Đại Sĩ ! Pháp vô vi ấy gọi là Thánh Tăng, như đức Thế Tôn dạy rằng tất cả thánh nơn do vô vi mà được tên, nên pháp vô vi gọi là Thanh Văn Tăng.

Này Thiên Tử ! Pháp vô vi ấy có thể chấp trước được chăng?

Bạch Đại Sĩ ! không được.

Này Thiên Tử ! Vì nghĩa ấy nên tôi nói nếu nay Ngài có thể phá hoại Thánh Tăng thì tôi sẽ đồng phạm hạnh với Ngài như vậy.

Này Thiên Tử ! Nếu người thấy Phật là họ trước Phật, thấy Pháp là trước Pháp, thấy Tăng là trước Tăng. Tại sao ? Vì Phật Pháp Tăng chẳng phải có thể được. Nếu người chẳng thấy Phật chẳng nghe Pháp chẳng biết Tăng, người ấy là chẳng trái Phật chẳng báng Pháp chẳng phá Tăng vậy. Tại sao ? Vì người ấy chẳng có được Phật Pháp Tăng vậy.

Này Thiên Tử ! Nếu người ái Phật ái Pháp ái Tăng, người ấy có nhiễm trước Phật Pháp Tăng. Phải biết nếu người chẳng nhiễm trước Phật, Pháp, Tăng, thì gọi là ly dục tịch diệt. Do nghĩa này mà tôi nói nếu Ngài chẳng nhiễm trước Phật Pháp Tăng thì tôi sẽ đồng phạm hạnh cùng Ngài”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử nói với Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “ Hy hữu, hy hữu, Đại Sĩ hay tuyên nói nghĩa xú thậm thâm như vậy. Đối với Đại Sĩ tôi lấy gì để báo ơn”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói :

- Này thiên Tử ! Ngài chớ báo ơn. Tại sao ? Vì Ngài có thể chẳng báo ơn như vậy tức là chơn báo ơn.

- Bạch Đại Sĩ ! Nay Ngài chừng có thể không báo ơn chăng ?

- Đúng như vậy , này Thiên Tử, tôi chẳng báo ơn cũng chẳng phải là chẳng báo ơn.

- Bạch Đại Sĩ ! Do nghĩa gì mà Ngài nói như vậy ?

- Này Thiên Tử ! Kẻ phàm phu tạo nhiều sự khởi nhiều kiến chấp làm nhiều hạnh. Bởi họ làm những kiến những hạnh như vậy nên họ nghĩ rằng tôi sẽ báo ơn. Đây chẳng phải là những chánh hạnh. Người có chánh hạnh thì chẳng có chút gì để làm hoặc làm hay chẳng làm, người này trọn chẳng hề nói tôi nhớ báo ơn.

Lại này Thiên Tử ! Người chẳng báo ơn như đức Phật Thế Tôn tuyên nói bình đẳng. Nghĩa là tất cả pháp không có sở tác không có chỗ làm đều nhập vào bình đẳng không có thối chuyển cũng không siêu việt chẳng phải tự chẳng phải tha không có tác bất tác. Vì thế nên tôi không báo ơn vậy.

- Bạch Đại Sĩ ! Ngài trụ chỗ nào mà nói như vậy ? Ngài trụ chỗ nào mà nói hay trụ pháp mà nói ?

- Này Thiên Tử ! Chỗ tôi trụ chẳng phải nhãn chẳng phải pháp.
- Bạch Đại Sĩ ! Ngài thiết trụ chỗ nào mà nói như vậy ?
- Này Thiên Tử ! Tôi không chỗ trụ, như thân hóa nhơn tôi trụ như vậy.
- Bạch Đại Sĩ ! Hóa nhơn ấy lại y cứ nơi đâu để trụ ?
- Này Thiên Tử ! Như như như trụ, hóa nhơn trụ như vậy. Này Thiên Tử ! Nếu là như vậy sao Ngài lại hỏi an trụ tại chỗ nào, là tại nhãn hay tại pháp. Này Thiên Tử ! Vì thế nên tôi nói nhãn chỉ có danh tự. Danh tự không có chỗ trụ. Pháp cũng như vậy, không có chỗ trụ không có động chuyển cũng không có phân biệt. Thiên Tử nên biết tất cả các pháp đều không có chỗ trụ, mà nói chỗ trụ ấy là đức Phật vì các chúng sanh mà nói. Như đức Phật nói. Như Lai trụ trong pháp như như ấy tất cả chúng sanh cũng như vậy trụ trong như như chẳng hề di động. Như chúng sanh như là Như Lai như, Như Lai như là chúng sanh n, chúng sanh và Như Lai không hai không khác.
- Bạch Đại Sĩ ! Nói rằng “Sa Môn na ». Sa Môn na ấy có nghĩa gì ?
- Này Thiên Tử ! Nếu chẳng phải Sa Môn chẳng phải Bà La Môn thì gọi là chơn Sa Môn vậy. Tại sao ? Vì họ chẳng trước Dục giới Sắc giới Vô sắc giới nên gọi chơn Sa môn.
- Lại này Thiên Tử ! Nếu nhãn chẳng lộ nhĩ ti thiết thân và ý chẳng lậu, tôi gọi là chơn Sa Môn.
- Này Thiên Tử ! Nếu chẳng y chỉ thuyết chẳng y chỉ chúng chẳng y chỉ xứ, tôi lại gọi là chơn Sa Môn vậy.
- Này Thiên Tử ! Nếu không chỗ đi không chỗ đến không tồn không hại không tồn không hại, tôi lại nói là chơn Sa Môn vậy.
- Này Thiên Tử ! Vì thế nên câu nói trên kia : chẳng pha”i Sa Môn chẳng phải Bà La Môn tôi mới nói là chơn Sa Môn vậy”.
- Thiện Trụ Ý Thiên Tử khen Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát “Lành thay, lành thay, thiết chưa từng có, chí Ngài dường kim cương, lời Ngài tuyên nói không có chương cú cũng không có xứ sở, tâm đều liễu đạt không có sót thừa”.
- Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Này Thiên Tử ! Tâm tôi chẳng cương , tại sao, vì tôi tự phóng ý lòng an nhu nhãn nên chẳng cương vậy.
- Bạch Đại Sĩ ! Nghĩa ấy thế nào ?
- Này Thiên Tử ! Tôi thả lỏng tâm nhập Thanh Văn địa ở duyên giác cảnh nên gọi là phóng ý. Tôi lại thả lỏng tâm vào trong các trần lao sanh tử mà cũng chẳng chán ghét họa hại phiền não tham sân si nên gọi là phóng ý”.
- Thiện Trụ Ý Thiên Tử lại khen Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát: “ Lành thay, lành thay, hi hữu Đại Sĩ ! Do Ngài từ quá khứ đã lâu cúng dường chư Phật trồng các cội đức lành nên Ngài hay tuyên nói vi diệu dường ấy”.
- Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Này Thiên Tử ! Tôi không cúng Phật, không trồng cội lành. Tại sao ? Vì tôi không hề thấy thườ xưa đã qua, cũng chẳng

biết đương lai sẽ làm. Dầu có làm cũng không có làm. Nơi cácPhật pháp tôi chưa hề kiến lập thì sao lại hay trông các cội đức lành!”

PHẨM THẦN THÔNG CHỨNG THUYẾT THU CHÍN

Bấy giờ Thiện Trụ Ý Thiên Tử lại bạch Văn Thù sư lợi Bồ Tát : “ Bạch Đại Sĩ ! Trước kia tôi có nói như huyễn tam muội, xin Ngài thương hiển bày chánh thọ ấy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Này Thiên Tử ! Ngài muốn thấy nghe cảnh giới thậm thâm của như huyễn tam muội ư !

- Bạch Đại Sĩ ! Tôi thành tâm muốn thấy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát theo lời thỉnh cầu mà nhập như huyễn tam muội.

Liền đó mười phương hằng sa Phật độ tất cả cảnh giới tự nhiên hiện ra.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử thấy phương Đông hằng sa Phật độ, trong ấy có nhiều sự việc : hoặc thấy chúng Tỳ Kheo xưng dương tuyên nói kinh điển như vậy, hoặc thấy cảnh tượng chúng Tỳ kheo Ni, cảnh tượng Ưu Bà Tắc, Ưu Bà Di, hoặc thấy Đại Phạm Thiên Vương Thiên Đế Thích Tứ Thiên Đại Vương, hoặc thấy nhơn gian Chuyển Luân Thánh Vương, hoặc thấy chư Thiên, Long, Dạ Xoa, Càn Thát Bà, A Tu La, Ca Lô La, khẩn Na La, Ma Hầu La Già, hoặc thấy tất cả điều thú hình mạo đẹp xấu đều được thuyết pháp. Như phương Đông, tất cả mười phương hằng sa Phật độ tất cả sự nghiệp cũng đồng hiển hiện, đều là sức oai thần của Văn Thù Sư lợi Bồ Tát.

Được thấy cảnh giới mười phương Phật độ như vậy, Thiện Trụ Ý Thiên Tử vui mừng hơn hờ chẳng tự kèm giữ được. Bấy giờ Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát từ tam muội dậy. Thiện Trụ ý Thiên Tử rút tâm kính ngưỡng bạch Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát rằng ; “ Bạch đại Sĩ ! Vừa rồi thấy cảnh giới của vô lượng Phật độ mười phương, Phật sự sai khác mà đều diễn nói kinh điển thậm thâm như vậy cả”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát hỏi : “ Này Thiên Tử ! Vừa rồi Ngài thấy tất cả cảnh giới mười phương Phật độ có thể gọi là thiệt chẳng ?”.

Thiện Trụ Ý Thiên Tử nói : “ Bạch Đại Sĩ ! Chẳng thiệt, tất cả đều hư giả. Tại sao ? Vì tất cả các pháp vốn không có sanh dường như huyễn hóa khi đối thế gian. Tất cả các pháp diễn biến đời đời không thường còn, đều là hư vọng hiện lên, gạn cùng thiệt thể của nó thì trọn chẳng có được, nó vốn là chẳng tác chẳng sanh chẳng khởi chẳng diệt”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát khen Thiện Trụ Ý Thiên Tử: “Lành thay, lành thay, này Thiên Tử ! đúng như lời Ngài nói”.

Lúc ấy trong đại hội có năm trăm Bồ Tát đã được tứ thiền thành tựu ngũ thần thông, chư Bồ Tát này y nơi thiền nhập xuất dẫu chưa được pháp nhẫn nhưng không phỉ báng. Do túc mạng thông, chư Bồ Tát này tự thấy đời trước mình tạo nghiệp ác : hoặc giết cha giết mẹ A La Hán, hoặc hủy phá Phật tự phá Phật tháp phá Tăng. Các Ngài thấy rõ ác nghiệp trước của mình như vậy rất lo lắng ăn năn, nơi pháp thậm thâm chẳng chứng nhập được. Vì nặng lòng phân biệt chẳng quên tội ác trước nên chẳng thể được thâm pháp nhẫn.

Vì muốn diệt trừ tâm phân biệt của năm trăm Bồ Tát ấy, đức Thế Tôn dùng oai thần cảnh giác Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát. Thừa oai thần của Phật, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát đứng dậy trích y vai hữu tay cầm gươm bén tiến đến trước Phật muốn làm sự nghịch hại. Đức Thế Tôn vội bảo Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : “Ông đứng lại đứng lại chẳng nên tạo nghiệp chớ được hại Phật. Ta chắc bị hại là bị hại lành. Tại sao ? Vì Văn Thù Sư Lợi từ nào tới giờ không ngã không nhon không trượng phu, chỉ là nội tâm thấy có ngã nhon, lúc nội tâm khởi lên thì ông ấy đã là hại ta rồi, liền gọi đó là hại vậy”.

Nghe đức Phật nói xong, năm trăm Bồ Tát đều suy nghĩ rằng: tất cả các pháp đều như huyễn hóa, trong ấy không có ngã nhon chúng sanh thọ mạng không có trượng phu, không ma nô xà không ma na bà, không cha mẹ A La Hán. Không Phật Pháp Tăng, không có nghịch không người tạo nghịch, há lại có đọa nghịch. Tại sao ? Vì nay đây Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát thông minh thành đạt trí huệ siêu luân?. Chư Phật khen ngợi Ngài đã được pháp nhẫn vô ngại thậm thâm, Ngài đã từng cúng dường vô lượng trăm ngàn ức na do tha chư Phật Thế Tôn, nơi Phật pháp Ngài khéo biết rành rẽ, Ngài hay nói pháp chơn thiết như vậy, đối với chư Phật Như Lai Ngài hết lòng cung kính mà nay Ngài bỗng cầm gươm muốn bức hại đức Như Lai. Đức Phật vội bảo : đứng lại đứng lại, Văn Thù Sư Lợi ông chớ hại ta, nếu quyết hại đó thì phải hại lành. Tại sao ? Vì trong ấy nếu có một pháp hòa hiệp tập tụ quyết định thành tựu được gọi là Phật là Pháp là Tăng là cha là mẹ là A La Hán chắc chắn có thể nắm lấy được thì chẳng nên diệt tận, nhưng nay đây tất cả các pháp không thể tánh không chơn thiết hư vọng điên đảo chẳng phải có; là không như huyễn hóa, vì thế nên trong ấy không người mắc tội, không tội bị mắc, ai là người giết mà lại thọ tội khổ. quan sát biết rõ như vậy rồi, năm trăm Bồ Tát liền được vô sanh pháp nhẫn, tất cả đều vui mừng hơn hờ thặng lên hư không cao bằng bảy cây đa la nói kệ tán thán :

“Các pháp như huyễn hóa

Đều do phân biệt khởi
Trong ấy có sở hữu
Tất cả pháp đều không
Điên đảo hư vọng tưởng
Ngu si lòng chấp ngã
Nhớ tội xưa của tôi
Quá ác trong ác nghiệp
Quá khú tạo đại nghịch
Giết cha mẹ thánh nơn
Phá tháp chùa phá Tăng
Đó là cực ác nghịch
Do ác nghiệp trước ấy
Tôi sẽ thọ khổ lớn
Chúng tôi ngập lưới nghi
Nghe pháp trừ nghi hồi
Thế Tôn nhỏ tên độc
Phá tan lòng tôi nghi
Tôi giác ngộ pháp giới
Tội ác vô sở hữu
Chư Phật phương tiện khéo
Giới biết ý chúng tôi
Phương tiện độ chúng sanh
Giải trừ lưới nghi họ
Chỗ nào có chư Phật
Pháp Tăng cũng đều không
Cha mẹ vốn tự không
A La Hán không tịch
Chỗ ấy không có giết
Sao lại có nghiệp quả
Nhu huyễn không có sanh
Các pháp tánh như vậy
Người Đại Trí Văn Thù
Sâu đạt pháp nguyên để
Tự tay cầm gương bén
Đến bức hại thân Phật
Nhu gương Phật cũng vậy
Nhứt tướng không có hai
Vô tướng cũng vô sanh
Trong ấy sao lại giết

Lúc nói pháp môn vi diệu cầm kiếm ấy, mười phương hàng sa Phật chấn động sáu cách, chư Phật mười phương lúc ấy hiện tiền thuyết pháp, thị giả của chư Phật tác lễ bạch Phật mình rằng : “ Bạch đức Thế Tôn ! Nay do thân thông oai đức của ai mà cả đại địa chấn động sáu cách ? ”.

Chư Phật mười phương đều nói với thị giả mình rằng : “Này thiện nam tử ! Nay có thể giới tên Ta bà, nơi ấy có Phật hiệu Thích Ca Mâu Ni Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác hiện tại thuyết pháp có một thượng thủ Bồ Tát Ma Ha Tát tên Văn Thù Sư Lợi đã lâu chẳng thôi chuyển Vô thượng Bồ đề, vì muốn phá hoại tâm chấp trước của hàng tân học Bồ Tát nên Ngài cầm gươm bén chạy đến trước Phật Thích Ca Mâu Ni hiển phát pháp môn thậm thâm, do đó mà đại địa mười phương đều chấn động như vậy. Chư Phật mười phương như gươm trí huệ ấy mà nói pháp thậm thâm khiến vô lượng vô biên a tăng kỳ chúng sanh được pháp nhãn thanh tịnh, tâm được giải thoát, chứng thâm pháp nhãn an trụ Bồ đề ».

Lúc đức Thế Tôn kiến lập đại thân biến ấy, Phật dùng sức phương tiện khiến hàng tân học thiện căn kém ít, chưa rời phân biệt còn thủ tướng đều chẳng thấy sự việc cầm gươm bén cũng chẳng nghe lời thuyết pháp ấy.

Tôn giả Xá Lợi Phất bạch Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát : « Bạch Đại Sĩ ! Nay Ngài tạo ác nghiệp cực trọng muốn hại đáng Thiên Nhơn Đại Sư, nghiệp ấy nếu thực Ngài sẽ thọ tội nơi nào ? ».

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : « Này Tôn giả ! Như lời Ngài nói, nay tôi chỉ có thể tạo ác

ngiệp cực trọng như vậy, mà thiệt tôi chẳng biết ở chỗ nào thọ tội. Nhưng, này Tôn giả, như chỗ tôi thấy thì sẽ như hóa nhơn, lúc huyễn nghiệp thực tôi thọ tội như vậy. Tại sao ? Vì hóa nhơn ấy không có tâm phân biệt, không có niệm tướng, vì tất cả pháp đều là huyễn hóa vậy.

Lại này Tôn giả Xá Lợi Phất ! Nay tôi hỏi Ngài, tùy ý Ngài đáp :

- Này Tôn giả, thiệt thấy gươm bén chẳng ?
- Bạch Đại Sĩ ! không.
- Này Tôn giả ! Lại quyết định thấy ác nghiệp ấy có thể được chẳng ?
- Bạch Đại Sĩ ! Không.
- Này Tôn giả, lại quyết định thấy kia thọ quả báo chẳng ?
- Bạch Đại Sĩ ! Không.
- Đúng vậy. Này Tôn giả ! Gươm ấy đã không có, lại không có nghiệp báo, ai tạo nghiệp ấy, ai là kẻ thọ báo, mà Tôn giả lại hỏi tôi chỗ thọ báo.
- Bạch Đại Sĩ ! Do nghĩa gì mà Ngài lại nói lời ấy ?

Này Tôn giả ! Theo như chỗ thấy của tôi thì thiệt không có pháp là nghiệp báo thực. Tại sao ? Vì tất cả pháp không nghiệp không báo không có nghiệp báo thực vậy”.

Bấy giờ chư đại Bồ Tát từ mười phương thế giới đến dự hội đồng cầu thỉnh đức Phật rằng : “ Nguỡng mong đức Thế Tôn dùng sức oai đức khiến Văn Thù Sư Lợi đến mười phương Phật độ diễn nói pháp thậm thâm ấy làm cho các chúng sanh kia đều được thấy nghe như chúng tôi đã được thấy được nghe”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói với chư Bồ Tát rằng : “ Nay các Ngài nên nhứt tâm quan sát thế giới của mình”.

Chư đại Bồ Tát nghe lời Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát đều quan sát thế giới của mình, đều thấy Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát đang ở trước Phật mình vì đại chúng mà diễn nói pháp thậm thâm ấy, cũng đều thấy có Thiên Trụ Ý Thiên Tử hỏi về pháp môn ấy, cũng thấy mười phương chư đại Bồ Tát đồng vân tập cùng với số đông chư Thiên Tử và cũng đều thấy Phật độ mình thanh tịnh trang nghiêm vi diệu như đây không khác.

Quan sát thấy như vậy, chư đại Bồ Tát sanh lòng thù đặc chưa từng có đồng thanh khen rằng : “Rất lạ rất lạ, nay Ngài Văn Thù Sư Lợi đạo đức nguy nguy, ở an bất động tại thế giới Ta bà này mà có thể hiện thân khắp tại trước chư Phật mười phương”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói với chư Bồ Tát : “Nay các Ngài nên lắng nghe đây, như nhà ảo thuật đã học tập giỏi rồi chẳng rời chỗ mình ngồi mà hay ảo thuật ra các thứ hình sắc. Cũng vậy, đại Bồ Tát đã hay học giỏi pháp như huyền Bát Nhã Ba la mật rồi liền ở trong các pháp như huyền, nơi những Phật độ mười phương tùy ý hiện các hình tượng để làm Phật sự. Tại sao ? Vì tất cả các pháp đều như huyền hóa, do đó mà chỗ làm đều theo như ý muốn. Như vàng nhứt nguyệt kia ở hư không chẳng hề xuống vào trong các đồ vật mà ánh sáng của nó chiếu khắp mọi nơi. Cũng vậy, Bồ Tát, an trụ bất động mà tùy tâm hiện thân khắp trước chư Phật mười phương hoặc hiện các thân Thanh Văn, Duyên Giác, hoặc hiện các tượng Phạm Vương, Đế Thích, hoặc hiện các sự Tứ Thiên Đại Vương, Chuyển Luân Thánh Vương, hoặc hiện Quốc chủ Đại thần chánh hóa, nhĩn đến hoặc hiện tất cả ác đạo chúng sanh các hình các loại đều tùy ý, nhưng cũng không hề có ý tưởng hưng tác”.

PHẨM XUNG TÁN PHÓ PHÁP THỨ MƯỜI

Đức Phật phán dạy : “ Này Văn thù Sư Lợi ! Nếu được nghe pháp môn Tu đa la thậm thâm này thì đồng với gặp Phật xuất thế.

Này Văn Thù Sư Lợi ! Nếu được nghe kinh này thì đồng với chứng Tu Đà Hoàn, đồng với chứng Tư Đà Hàm, đồng với chứng A Na Hàm, đồng với chứng A La Hán. Tại sao ? Vì như như ấy không khác vậy.

Lại này Văn Thù sư Lợi ! Nếu được nghe kinh này sanh lòng tin hiểu thì đồng với bậc hậu thân Bồ Tát ngồi đạo tràng dưới cội Bồ đề quyết định thành Vô thương Chánh Giác. Tại sao ? Vì pháp môn này là yếu đạo của Tam thế chư Phật vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói ; “Đúng như vậy, bạch đức Thế Tôn ! Như lời Phật dạy, như không chẳng khác, như vô tướng chẳng khác, như vô nguyện chẳng khác, như như như chẳng khác, như pháp giới chẳng khác, như thiết tế chẳng khác, như bình đẳng chẳng khác, như ly dục chẳng khác. Duy nguyện Đức Như Lai hộ trì pháp môn như vậy, ở thời kỳ mạt thế năm trăm năm sau sẽ khiến kinh này lưu hành khắp Diêm Phù Đề cho các chúng sanh đều được nghe đều được biết”.

Lúc Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát thỉnh Phật như vậy, khắp Đại Thiên Thế giới tất cả âm nhạc không đánh tự kêu, tất cả cây cối tự nhiên sum suê, tất cả thứ hoa đều đua nở, cả Đại Thiên thế giới chấn động sáu cách phóng quang minh chiếu khắp mọi nơi hơn ánh sáng nhật nguyệt. Trăm ngàn vạn ức chư Thiên hớn hở vui mừng được chưa từng có, ở trên hư không mưa thiên hương thiên hoa các thứ hoa các thứ vòng hoa, hương bột hương thoa mùi thơm ngào ngạt khắp mười phương, trời âm nhạc trời hòa nhã dịu dàng tất cả chư Thiên ấy đều vòng tay chấp tay ca ngợi rằng : “Hi hữu hi hữu pháp môn kỳ đặc, nay đây Đại Sĩ Văn Thù Sư Lợi thuyết pháp chúng tôi được nghe, chúng tôi làm phước hội, từ lúc sơ sanh đến nay tái ngộ chuyên đại pháp luân tại Diêm Phù Đề, các chúng sanh có đủ thiện căn mới được nghe pháp môn thâm diệu này. Nếu các chúng sanh rời tin thọ phụng hành thì nên biết là đã từng cúng dường tất cả chư Phật, cũng là đã được pháp nhãn thậm thâm. Nếu có chúng sanh nghe kinh điển này mà chẳng kinh sợ chẳng thối thất, thậm tâm ưa thích thì nên biết người này chẳng phải chẳng phải từ căn lành nhị thừa mà đến vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát bạch Phật : “Bạch đức Thế Tôn ! Nay thoại ứng kỳ lạ này phải chăng là pháp môn này sẽ khắp lưu hành ở Diêm Phù Đề trong đời vị lai mà còn mãi chẳng diệt mất ư !”.

Đức Phật nói : “Đúng như vậy, vừa rồi hiện thoại ứng là chỉ để vì kinh này lưu hành khắp Diêm Phù Đề còn mãi chẳng diệt mất vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “Bạch đức Thế Tôn! Ngưỡng mong đức Phật lại lập lời thánh thiết cho kinh này lưu hành hưng thịnh chẳng diệt mất tại thế gian”.

Đức Phật dạy : “Này Văn Thù Sư Lợi ! Nếu ba môn giải thoát có thể chứng Niết bàn là lời thành thiết thì đời mạt thế năm trăm năm sau kinh pháp này lưu hành tại Diêm Phù Đề hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiết vậy.

Này Văn Thù Sư Lợi ! Nếu khô Vô thường, nếu không vô ngã là lời thành thiết, đời mạt thế năm trăm năm sau kinh pháp này lưu truyền rộng khắp Diêm Phù Đề hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiết vậy”.

Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát nói : “ Bạch đức Thế Tôn ! Như lời Phật dạy không có ngã nhưn chúng sanh thọ mạng trọng phụ, không có ma nô xà ma na bà không có phiền não không có thanh tịnh là lời thành thiết, đời mạt thế năm trăm năm sau kinh pháp này hoằng truyền khắp Diêm Phù Đề hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiết vậy.

Bạch đức Thế Tôn !Như lời Phật dạy không có sanh tử không có Niết bàn, không có tham dục sân khuể ngu si, không có danh sắc, không có nhưn quả, không có hữu không có tri, không có thân không có thân chứng, không có tâm không có tâm quả, không có niệm không có niệm xứ, không có phát không có phát xứ, không có sắc, thọ, tưởng, hành, thức, không có nhãn nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý, không có sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp, không có Dục giới, Sắc giới, Vô sắc giới, không đoạn không thường, các pháp được nói như vậy là lời thành thiết, đời mạt thế năm trăm năm sau kinh pháp này hoằng truyền khắp Diêm Phù Đề hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiết vậy.

Bạch đức Thế Tôn ! Như lời Phật dạy không có Tu Đà Hoàn không có quả Tu Đà Hoàn, không có Tư Đà Hàm, không có quả Tư Đà Hàm, không có A Na Hàm không có quả A Na Hàm, không có A La Hán không có các pháp A La Hán, không có Bích Chi Phật không có các pháp Bích Chi Phật, không có Như Lai không có các pháp Như Lai, không có chứng quả v. v...không lực không úy không trí quả không thánh chúng, không có không vô tướng vô nguyện, không có ly dục xứ, không có được bốn tánh, không có bình đẳng, không có chứng xứ, không có ám minh, không có phược giải, không có bỉ ngạn, thử ngạn và trung gian, không có niệm không có giác, các pháp được

Phật nói như vậy là lời thành thiệt, đời mạt thế năm trăm năm sau pháp môn của kinh này hoằng truyền Diêm Phù Đề lưu hành khắp nơi hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiệt vậy.

Bạch đức Thế Tôn !Nhu lời Phật dạy ở nơi các pháp môn không có chúng sanh tín giải đắc quả tương ưng chẳng tương ưng chẳng hiệp chẳng tan, các pháp như vậy là lời thành thiệt, đời mạt thế năm trăm năm sau pháp môn kinh này hoằng truyền Diêm Phù Đề lưu hành khắp nơi hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiệt vậy.

Bạch đức Thế Tôn ! Như lời Phật dạy chư Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác thuở quá khứ đã nói không có một pháp nào có thể làm cho chúng sanh ở trong sanh tử diệt trừ phiền não được giải thoát Niết bàn, cũng không chúng sanh có pháp sanh diệt hẳn đến không có tội lỗi không xuất không động, chư Phật vị lai và hiện tại cũng nói như vậy, nếu các pháp ấy là lời thành thiệt, đời mạt thế năm trăm năm sau pháp môn của kinh này lưu hành Diêm Phù Đề truyền bá khắp nơi hưng thịnh không diệt là lời thành thiệt vậy.

Lại như lúc đức Thế Tôn nói pháp này không có Bồ Tát được tam muội các đà la ni

cũng không có ngữ ngôn cú nghĩa được chư Phật ấy nói hẳn đến chẳng nói một câu một chữ không có người lắng nghe không có người được hiểu không có người thành Phật các pháp như vậy là lời thành thiệt, đời mạt thế năm trăm năm sau pháp môn của kinh này lưu hành Diêm Phù Đề hoằng truyền khắp nơi hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiệt vậy.

Nhu đức Thế Tôn nói không có giới thân không có tam muội không có trí huệ, không có giải thoát không có giải thoát tri kiến, các pháp như vậy là lời thành thiệt đời mạt thế năm trăm năm sau pháp môn kinh này lưu hành Diêm Phù Đề hoằng truyền khắp nơi hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiệt vậy.

Nhu đức Thế Tôn nói chư Bồ Tát chẳng hành bố thí chẳng trì cấm giới chẳng tu nhẫn nhục chẳng phát tinh tiến chẳng nhập thiền định chẳng được Bát nhã chẳng cầu Bồ đề chẳng chuyển các địa chẳng được Phật đạo chẳng được thập lực chẳng được tứ vô úy chẳng được các tướng hảo chẳng được biện tài chẳng chuyển pháp luân chẳng độ chúng sanh khiến được chánh giác, các pháp như vậy là lời thành thiệt, đời mạt thế năm trăm năm sau pháp môn kinh này lưu hành Diêm Phù Đề hoằng truyền khắp nơi hưng thịnh chẳng diệt là lời thành thiệt vậy”.

Lúc Văn Thù Sư Lợi bồ Tát truyền lời thế thành thiệt ấy, đại địa các Đại Thiên thế giới chấn động sáu cách.

Di Lạc Bồ Tát bạch Phật : “Bạch đức Thế Tôn ! Nay duyên có gì mà thế giới chấn động ?”.

Đức Phật phán : “ Nay Di Lạc ! Nay ông chớ hỏi sự ấy. Tại sao? Vì đời mạt thế chúng sanh ít tín căn độn có nghe cũng chẳng hiểu được họ sẽ sa vào nghi mạn mãi mãi thọ khổ”.

Di Lạc Bồ Tát lại bạch Phật : “ Nguỡng mong đức Thế Tôn nói cho. Nếu được đức Thế Tôn tuyên nói thì có thể lợi ích nhiều cho tất cả thế gian Trời Người đại chúng vậy.

Đức Phật phán : “ Nay Di Lạc ! Kinh điển như vậy thuở trước đã có bảy mươi bốn ức trăm ngàn na do tha chư Phật Thế Tôn ở địa phương này xưng dương tuyên nói, đều do nhơn Văn Thù Sư Lợi cùng Thiên Tử các người hỏi đáp luận bàn ?”.

Di Lạc Bồ Tát bạch Phật : “Bạch đức Thế Tôn ! Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát và Thiên Trụ Ý Thiên Tử này được nghe pháp môn như vậy đã bao lâu ?”.

Đức Phật phán : “ Nay Di Lạc ! Quá khứ bảy a tăng kỳ kiếp có đức Phật xuất thế hiệu Phổ Hoa Tối Thượng Sư Tử Du Bộ Thắng Công Đức Tự Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác, Văn Thù Sư Lợi và Thiên Trụ Ý Thiên Tử ở chỗ đức Phật ấy ban đầu nghe kinh này”.

Lúc nói kinh này, trong chúng có hằng sa chúng sanh phát tâm Vô thượng Bồ đề, lại có chúng sanh nhiều gấp bội được an trụ bất thối nhẫn, lại có chúng sanh gấp bội nữa xa lìa trần cấu được pháp nhãn tịnh.

Đức Phật nói kinh này rồi, Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát, Thiên Trụ Ý Thiên Tử cùng chư Bồ Tát mười phương, chúng chư Thiên, các Tôn giả Xá Lợi Phất, Ma Ha Ca Diếp và chúng Tỳ Kheo nhẫn đến tất cả Thiên Long Bát Bộ nghe lời đức Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

Pháp hội Thiên Trụ Ý Thiên Tử

THỨ BA MƯỜI SÁU

HẾT

--- o0o ---

XXXVII. PHÁP HỘI A XÀ THẾ VƯƠNG TỬ THỨ BA MƯƠI BẢY

Hán dịch : Nhà Đường Pháp Sư Bồ đề Lưu Chi

Việt dịch: Việt Nam Tỳ Kheo Thích Trí Tịnh

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở thành Vương Xá trong núi Kỳ Đà Quật cùng đại Tỳ Kheo ngàn hai trăm năm mươi người câu hội.

Bấy giờ con trai yêu quý của vua A Xà Thế là Vương Tử Sư Tử cùng chung đồng bạn năm trăm người đều đã hướng đến Vô thượng Bồ đề, mỗi người cầm tràng phan bửu cái xuất thành Vương Xá qua núi Kỳ Xà Quật đến chỗ đức Như Lai lễ lạy cúng dường.

Vương Tử Sư Tử bạch Phật : “ Ngưỡng mong đức Thế Tôn vì tôi mà tuyên nói các hạnh Bồ Tát”.

Vương Tử liền nói kệ rằng :

“ Thế nào được đoan chánh

Hóa sanh trong hoa sen

Thế nào biết túc mạng

Nguyện Phật tuyên dạy cho

Thế nào được thành tựu

Tam muội đà la ni

Khi có nói lời gì

Mọi người đều kính thọ

Thế nào được chánh niệm

Đầy đủ sanh trí huệ

Như pháp mà tu hành

Kiên cố chẳng hư hoại

Thế nào thành diệu tướng

Đầy đủ ba mươi hai

Tám mươi tùy hình hảo

Người nhìn vui chẳng chán

Thế nào được phạm âm

Tiếng ca lừng lẫy già

Thế nào khiến thế gian

Người thấy đều vui mừng

Do đâu được hạnh nghiệp

Được sanh trước chư Phật

Hay thỉnh nghĩa vi diệu

Ngưỡng mong Như Lai dạy
Thế nào rời các nạn
Mà sanh nơi thiện đạo
Thế nào tắt cả đời
Tánh siêng không phóng dật
Thế nào được thân thông
Và chứng túc mạng trí
Hãy sạch hết các lậu
Nguyện Phật khai diễn cho
Thế nào tịnh nghiệp thành
Lưới ma chẳng trọc được
Mà trong tất cả đời
Được mọi người kính yêu
Thế nào được trường thọ
Thân ít sanh bệnh tật
Được quyền thuộc vững bền
Nguyện Mâu Ni tuyên nói ».

Đức Thế Tôn nói kệ đáp Vương Tử :
Nhẫn nhục được đoan chánh
Bố thí xen hóa sanh
Pháp thí biết túc mạng
Ông nên hiểu như vậy
Tu tâm được tam muội
Nhẫn được đà la ni
Kính trọng các chúng sanh
Pháp môn người kính thọ
Chẳng siểm được chánh định
Quán khéo sanh trí huệ
Tôn trọng chỗ tu hành
Đắc pháp tâm kiên cố
Do thí được tướng tốt
Hành từ được tùy hình
Với chúng sanh bình đẳng
Người nhìn không chán đủ
Thành ngôn được phạm âm
Ca lãng do nhuyển ngữ
Lìa ý ngôn lưới thiệt
Người thấy đều vui mừng
Ở trong các pháp thí

Chẳng từng bị chướng ngại
Do đây nên thường được
Gặp gỡ các Như Lai
Tịnh tín lìa các nạn
Trì giới sanh thiện đạo
Do tu tập pháp không
Đòi đòi không phóng dật
Thí xe được thân thông
Giáo thọ thành túc mạng
Bỏ rời cả hai bên
Do đầy hết các lậu
Thắng giải thành tịnh nghiệp
Tinh tiến xô dẹp ma
Như thuyết mà tu hành
Đòi đòi được người yêu
Chẳng hại được trường thọ
Trừ khổ lo cho người
Thân tráng kiện ít bệnh
Hòa giải quyền thuộc vững”.
Vương Tử Sư tử lại bạch hỏi :
“Thế nào được của giàu
Đồ dùng không tổn giảm
Đòi đòi sanh chỗ nào
Thành tựu oai đức lớn
Thế nào được đại lực
Chúng ma chẳng hại được
Oai thế thường siêu thắng
Duy nguyện Thế Tôn dạy
Thế nào được thành tựu
Thiên nhân và thiên nhĩ
Thế nào biết rõ được
Các tâm của chúng sanh
Thế nào được tịnh độ
Và pháp chúng viên mãn
Được tùy thân viên quang
Đáng trọn đức xin dạy
Thế nào chỗ sanh ra
Tâm Bồ đề chẳng hư
Nhấn đến trong mộng mơ
Cũng vẫn không quên mất

*Thế nào Đại Mâu Ni
Được đại chúng kính yêu
Nhiếp thủ tất cả pháp
Duy nguyện Thế Tôn dạy ».*

*Đức Thế Tôn đáp rằng :
«Chẳng ganh được của giàu
Chẳng xan đồ dùng tăng
Khiêm hạ thành tôn quý
Có oai đức tự tại
Hằng thí món ăn ngon
Kẻ sợ khiến an ổn
Do đây được đại lực
Oai thế thường siêu thắng
Thí đèn cảm thiên nhân
Cúng nhạc thành thiên nhĩ
Xa rời chấp hai bên
Nên được tha tâm trí
Tịnh nguyện được tịnh độ
Nhân lực pháp chúng thành
Thí các tướng báu đẹp
Được viên quang chiếu khắp
Có du hành xứ nào
Trong thành áp tụ lạc
Dạy người phát đại tâm
Bồ đề tâm chẳng hư
Thắng chí nguyện đầy đủ
Chẳng thối tâm Bồ đề
Do đây nhiếp các pháp
Được đại chúng kính yêu”.*

Vương Tử và đại chúng nghe đức Phật nói kệ xong, đồng bạch đức Phật rằng : “Như lời đức Thế Tôn dạy các hạnh vi diệu ấy, từ nay chúng tôi đều sẽ tu học hết”.

Đức Thế Tôn liền hiện mỉm cười phóng đại quang minh chiếu khắp vô lượng vô biên thế giới.

Di Lặc Bồ Tát bạch Phật : “ Bạch đức Thế Tôn ! Do nhơn duyên gì mà đức Thế Tôn hiện mỉm cười, duy nguyện tuyên nói trừ nghi hoặc cho chúng tôi”.

Đức Phật phán : “ Này Di Lặc ! Vương Tử Sư Tử đây cùng đồng bạn năm trăm người thuở xưa vì cầu Vô thượng bồ đề nên đã cúng dường mười na do

tha tám mươi ức chư Phật, thời kỳ Phật Nhiên Đăng ta làm Bà La Môn Tử thành thực cho họ. Các người ấy ở thời vị lai ở chỗ Di Lạc Phật và chư Thế Tôn hằng thọ hóa sanh thân thừa cúng dường. Các người ấy phụng sự mười ức Như Lai như vậy mãn ba trăm kiếp, Phật tối hậu ấy hiệu Vô Biên Tri Như

Lai biết tâm nguyện của họ nên tùy sở ưng đều thọ ký Vô thượng Bồ đề đồng ở trong Kiếp An Lạc Quang Nghiêm thành Đẳng chánh Giác đều đồng hiệu là Trí Huệ Trạng Tướng, Phật độ trang nghiêm như nước Cực Lạc của Vô Lượng Thọ Như Lai ở Tây phương.

Này Di Lạc ! Nếu có chúng sanh nghe lời nói này mà tin hiểu phát nguyện sẽ thành đại Bồ đề, thì phải biết người này được công đức không gì sánh bằng.

Này Di Lạc ! Nếu có người trong sáu trăm kiếp thường có thể đem các châu báu đến khắp các Phật độ cúng thí chư Như Lai, lại nếu có người nghe kinh điển này phát sanh thiện căn hơn công đức người trước, toán số so tính chẳng bằng được.

Lúc đức Phật nói kinh pháp này, trong chúng có tám mươi ức chúng sanh đồng thời xu hướng Vô thượng Bồ đề. Tam thiên Đại Thiên thế giới đều chấn động, trời mưa hoa đẹp.

Được nghe đức Phật thọ ký rồi, Vương Tử Sư Tử và năm trăm đồng bạn vui mừng hớn hở đều nghĩ rằng : Chúng ta quyết định thành Vô thượng Giác.

Vương Tử và đồng bạn đã cúng dường xong được ngũ thần thông liền ở trước Phật biến hiện nhiều cách rồi đồng xuất gia tu hành.

Chư đại Bồ Tát và chúng chư Thiên xu hướng đại Bồ đề thấy Vương Tử và đồng bạn tùy chỗ thích của đại chúng mà hiện thân biến đều rất vui mừng mà đồng nói rằng : “Vương Tử Sư Tử hỏi các điều nghi, đức Như Lai Thế Tôn đều giải quyết hết. Như vậy, đức Thế Tôn bất khả tư nghị, chánh pháp của Như Lai và người tín thọ quả báo bất khả tư nghị, công đức Như Lai vô lượng vô biên nơi tất cả pháp không gì chẳng thấu tỏ, là Đạo Sư của đời độ người chưa độ, khắp mười phương thế giới đều rõ biết cả các pháp ba đời.

Ai là người có trí được nghe khỏi công đức sanh xứ an lạc như vậy mà chẳng phát khởi tin ưa mãnh lợi xu hướng cầu Vô thượng Bồ đề”.

Đức Phật nói kinh này rồi, Vương Tử Sư Tử cùng đồng bạn năm trăm người, tất cả đại chúng đều vui mừng phụng hành.

Pháp hội A Xà Thế Vương Tử
Thứ Ba mươi bảy (HẾT)

XXXVIII. PHÁP HỘI ĐẠI THỪA PHƯƠNG TIỆN THỨ BA MƯƠI TÁM

Hán dịch : Đông Tấn Thiên Trúc cư sĩ Trúc Nan Đề

Việt dịch: Việt nam Tỳ Kheo Thích Trí Tịnh

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở nước Xá Vệ tại tịnh xá Kỳ Thọ Cấp Cô Độc Viên cùng đại Tỳ kheo tám ngàn người câu hội, đều là bậc Vô học đại Thanh Văn chúng.

Đại Bồ Tát một vạn hai ngàn người đều được thần thông mọi người quen biết được đà la ni vô ngại biện tài được chư pháp nhẫn vô lượng công đức đều thành tựu cả.

Bấy giờ đức Như Lai từ tam muội dậy vô lượng trăm ngàn muôn ức chúng sanh cung kính vây quanh mà vì thuyết pháp.

Trong đại chúng có đại Bồ Tát tên Trí Thắng đứng dậy trích y vai hữu gối hữu chাম đất chấp tay hướng Phật mà bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Tôi muốn hỏi một việc xin được cho phép, nếu đức Phật cho phép tôi mới dám thỉnh hỏi.

Đức Phật phán : “Này Trí Thắng ! Cho phép ông hỏi, ta sẽ giải đáp trừ chỗ nghi cho ông”.

Trí Thắng Bồ Tát bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Nói là phương tiện ấy, những gì là Bồ Tát phương tiện, đại Bồ Tát hành các phương tiện thế nào ?”. Đức Phật khen rằng : “Lành thay lành thay, này Trí Thắng ! Ông vì chư đại Bồ Tát mà thỉnh hỏi nghĩa phương tiện đem lại nhiều lợi ích nhiều an lạc cho cả chư Thiên và người thế gian, để nhiếp lấy trí huệ của Bồ Tát vị lai và chư Phật pháp quá khứ vị lai hiện tại vậy. Lắng nghe lắng nghe, ta sẽ nói cho ông phải khéo suy nghĩ nhớ đó”.

Trí Thắng Bồ Tát thọ giáo vui mừng lắng nghe.

Đức Phật phán dạy : “Này Trí Thắng ! Bồ Tát hành phương tiện dùng một vắt cơm bồ thí cho tất cả chúng sanh. Tại sao ? Vì Bồ Tát hành phương tiện đem một vắt cơm nhần đến bồ thí xuống đến loài súc sanh nguyện cầu Nhứt thiết trí, do Bồ Tát này cùng chung với tất cả chúng sanh hồi hướng Vô thượng Bồ đề dùng hai nhơn duyên sau đây để nhiếp thủ tất cả chúng sanh : một là cầu Nhứt thiết trí tâm, hai là nguyện phương tiện. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy. Lại này Trí Thắng ! Đại Bồ Tát thấy người bồ thí thì sanh lòng tùy hỷ, đem căn lành tùy hỷ này nguyện cùng chung với tất cả chúng sanh hồi hướng Vô thượng Bồ đề, cũng nguyện người thí kẻ thọ

chẳng rời Nhứt thiết trí tâm, dầu người thọ là hàng nhị thừa cũng nguyện họ chẳng rời Nhứt thiết trí tâm. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy.

Lại này Trí Thắng ! Đại Bồ Tát nếu thấy trong thế giới mười phương có các thứ cây hoa và các thứ hương vô chủ, liền nguyện hợp lại cúng dường chư Phật, hoặc thấy trong thế giới mười phương có các thứ hoa hương có chủ hoặc lá gió bay liền nguyện hợp lại cúng dường chư Phật mười phương hoặc tự làm hoặc vì chúng sanh mà làm để được Nhứt thiết trí tâm, do thiện căn này nên được vô lượng giới định huệ giải thoát giải thoát tri kiến. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy.

Lại này Trí Thắng ! Đại Bồ Tát nếu thấy trong thế giới mười phương các chúng sanh thọ các báo vui, Bồ Tát thấy rồi liền suy nghĩ rằng : nguyện tất cả chúng sanh được vui Nhứt

thiết trí. Nếu thấy các chúng sanh thọ báo khổ, Bồ Tát liền vì các chúng sanh mà sám hối tội nghiệp nguyện rằng : những khổ não mà chúng sanh phải chịu như vậy, tôi đều thay họ lãnh chịu cho họ được an vui. Đem căn lành này nguyện thành Nhứt thiết trí trừ dứt khổ não cho tất cả chúng sanh, do nhơn duyên mà cứu cánh chẳng thọ tất cả khổ luân thọ tất cả lạc. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy.

Lại này Trí Thắng ! Nếu đại Bồ Tát ở nơi một đức Phật kính lễ cúng dường tôn trọng tán thán suy nghĩ như vậy : tất cả Như Lai đồng một giới một pháp thân một giới một định một huệ một giải thoát một giải thoát tri kiến, vậy thì phải biết rằng nếu lễ kính cúng dường tôn trọng tán thán một đức Phật tức là lễ kính cúng dường tán thán tôn trọng tất cả chư Phật, nếu cúng dường một đức Phật tức là cúng dường chư Phật mười phương. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy.

Lại này Trí Thắng ! Bồ Tát nếu là độn căn thì chớ nên tự khinh, nhĩn đến nếu có thể đọc thuộc một bài kệ bốn câu, suy nghĩ như vậy : nếu hiểu nghĩa một bài kệ bốn câu tức là biết tất cả Phật pháp, tất cả Phật pháp đều nhiếp trong nghĩa trong một bài kệ, thông đạt như vậy rồi lòng chẳng giải đãi, nếu đi đến thành ấp tụ lạc dùng lòng từ bi mà rộng giải nói cho mọi người chẳng cầu lợi dưỡng danh văn tán thán, nguyện rằng bài kệ bốn câu này nguyện cho người khác được nghe, đem thiện căn này nguyện cho tất cả chúng sanh đều đa văn như A Nan và được biện tài Như Lai. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy.

Lại này Trí Thắng ! Nếu Bồ Tát sanh trong nhà bần cùng nhẩn đến khát thực được một vắt cơm cầm đem thí cúng chư Tăng, nếu cúng thí một người chẳng lấy đó làm thẹn, nên suy nghĩ rằng : như lời Phật dạy tâm tăng thượng quảng đại thí hơn dùng của bố thí, của tôi bố thí dầu ít mà do Nhứt thiết trí tâm nguyện căn lành này thành Nhứt thiết trí khiến các chúng sanh đều được bửu thủ như đức Phật Thế Tôn, do nhơn duyên ấy nên đầy đủ thí giới thiên định phước đức. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy.

Lại này Trí Thắng ! Bồ Tát nếu thấy hàng Thanh Văn Duyên Giác được nhiều lợi dưỡng tôn trọng tán thán, Bồ Tát này tự hai điều để an ủi tâm mình : một là nhơn nơi Bồ Tát mà có Như Lai, hai là nhơn nơi Như Lai mà có Thanh Văn Duyên Giác, như vậy hàng nhị thừa dầu được lợi dưỡng mà tôi vẫn hơn họ, vật họ an dùng là vật của cha tôi tại sao ở nơi ấy tôi sanh lòng hi vọng. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy.

Lại này Trí Thắng ! Lúc Bồ Tát hành thí liền đủ cả sáu Ba la mật. Thế nào là sáu ? Lúc thấy người xin, Bồ Tát từ lòng xan tham đầy đủ đại thí xả, đây gọi là Đàn Ba la mật. Bồ Tát tự trì giới thí người trì giới, thấy người phá giới thì khuyên họ trì giới rồi sau cấp thí cho, đây gọi là Thi La Ba la mật. Bồ Tát tự trừ sân khuể khởi lòng từ nhẩn không uế trước lợi ích chúng sanh bình đẳng bố thí, đây gọi là Sằn đề Ba la Mật. Nếu Bồ Tát bố thí âm thực thuốc thang tức thì đầy đủ, thân tâm tinh tiến đến đi cúi ngược, đây gọi là Tỳ Ly Gia Ba la mật. Nếu Bồ Tát hành thí rồi tâm được định vui vẻ sung sướng chuyên nghiệm bất loạn, đây gọi là thiền Ba la Mật. Bồ Tát bố thí rồi phân biệt các pháp : Ai là người thí ai là người thọ ai là người thọ báo quan sát như vậy rồi không có một pháp nào gọi là người bố thí người lãnh thọ và người thọ báo, đây gọi là Bát Nhã Ba la mật. Đây gọi là Đại Bồ Tát hành phương tiện đủ sáu Ba la mật vậy ».

Trí Thắng Bồ Tát bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Thật chưa từng có, đại Bồ Tát hành phương tiện, do sức phương tiện nên lúc hành bố thí nhiếp tất cả Phật pháp và các chúng sanh ».

Đức Phật dạy : « Này Trí Thắng ! Như lời ông nói, đại Bồ Tát hành phương tiện, do sức phương tiện nên dầu hành chút ít bố thí mà được phước đức vô lượng vô biên a tăng kỳ.

Này Trí Thắng ! Đại Bồ Tát dầu đến bực bất thối chuyển địa cũng dùng phương tiện thật hành bố thí, đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy.

Này Trí Thắng ! Có lúc ác tri thức bảo Bồ Tát rằng : Ông cần gì ở mãi nơi sanh tử nên từ thân này mà sớm nhập Niết bàn.

Bồ Tát biết là ác tri thức liền xa rời họ và suy nghĩ rằng : Tôi phát đại thế nguyện giáo hóa tất cả chúng sanh, người này làm lưu nạn tôi. Nếu không ở trong sanh tử thì làm sao có thể giáo hóa vô lượng chúng sanh ».

Trí Thắng Bồ Tát bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Nếu có chúng sanh do vì vọng tưởng mà phạm bốn trọng tội ».

Đức Phật dạy : Này Trí Thắng ! Nếu Bồ Tát xuất gia do vọng tưởng mà phạm bốn trọng tội, Bồ Tát hành phương tiện đều có thể dứt trừ hết , nay ta cũng nói không có phạm tội và người thọ báo ».

Trí Thắng Bồ Tát bạch rằng : Bạch đức Thế Tôn ! Thế nào là Bồ Tát phạm tội ? ».

Đức Phật dạy : « Này Trí Thắng ! Bồ Tát bắt đầu hành giải thoát giới, trong trăm ngàn kiếp ăn trái ăn rau hay nhẫn nhịn lời thiện ác của cá chúng sanh, nếu cùng chung tư duy pháp với hàng Thanh Văn Duyên Giác, đây gọi là đại Bồ Tát phạm trọng tội.

Này Trí Thắng ! Như hàng Thanh Văn và Duyên Giác phạm trọng cấm thì chẳng phải thân này được nhập Niết bàn. Còn Bồ Tát chẳng trừ bỏ việc cùng chung với hàng Thanh Văn Duyên Giác tư duy pháp thì trọn chẳng được thành Vô thượng Bồ đề vậy.

Bấy giờ Tôn giả A Nan bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Sáng nay tôi vào thành Xá Vệ thứ đệ khát thực thấy Chúng Tôn Vương Bồ Tát với một nữ nhơn đồng ngồi một giường ».

Tôn giả A Nan vừa nói xong, tức thì đại địa chấn động sáu cách. Chúng Tôn Vương Bồ Tát tại trong đại chúng thặng lên hư không cao bằng bảy cây đa la bảo A Nan rằng : “ Có ai phạm tội mà có thể đứng ở hư không được chẳng ? Tôn giả nên đem sự này hỏi đức Thế Tôn thế nào là tội thế nào chẳng phải tội ?”.

Tôn giả A Nan ưu sầu hướng Phật quỳ lễ chun Phật bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Nay tôi sám hối, bực đại long như vậy mà tôi nói phạm tội, Bồ Tát như vậy mà tôi tìm cầu tội lỗi. Nay tôi sám hối xin Phật hứa khả”.

Đức Phật dạy : “Này A Nan ! ông chớ nên tìm cầu tội lỗi nơi bực Đại thừa Đại sĩ. Này A Nan ! Hàng Thanh Văn các ông ở chỗ chướng nạn hành tịch diệt định không có lưu nạn dứt tất cả kiết sử. Này A Nan ! Bồ Tát hành phương tiện thành tựu Nhứt thiết trí tâm dầu ở trong cung cùng thể nữ vui đùa mà chẳng khởi ma sự và các lưu nạn và sẽ được Vô thượng Bồ đề. Tại sao ? Này A Nan ! Bồ Tát hành phương tiện không bao giờ ở nơi chúng sanh thọ lạc như vậy mà chẳng đem Tam bửu hoặc Vô thượng Bồ đề giáo hóa họ.

Này A Nan ! Nếu thiện nam tử thiện nữ npon đợc Đại thừa đợc Nhứt thiết trí tâm khí thấy ngũ dục khả ý liền ở trong ấy cùng chung thọ lạc. Này A Nan ông nên suy tưởng như vậy : Bồ Tát như vậy tức là có thể thành tựu căn bản Như Lai.

Này A Nan ! Ông nên lắng nghe do duyên có gì mà Chúng Tôn Vương Bồ Tát cùng nữ npon ấy cùng ngồi chung giường.

Này A Nan ! Nữ npon ấy từ quá khứ đã từng năm trăm đời làm vợ của Chúng Tôn Vương Bồ Tát. Do tập khí cũ ấy, nàng thấy Chúng Tôn Vương Bồ Tát sanh lòng yêu thương ràng buộc chẳng thôi. Do sức trì giới nên Chúng Tôn Vương Bồ Tát có oai Đức đoan chánh. Nàng ấy thấy rồi vui mừng hơn hờ ngồi riêng một mình sanh tâm như vậy: Nếu Chúng Tôn Vương Bồ Tát có thể đến ngồi chung giường với tôi thì tôi sẽ phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Này A Nan ! Vì biết tâm niệm của nàng ấy, nên sáng sớm Chúng Tôn Vương Bồ Tát đắp y cầm bát vào thành Xá Vệ thứ đệ khát thực đến nhà nàng ấy liền vào và liền suy nghĩ pháp môn như vậy; hoại nội địa đại hay ngoại địa đại đồng là một địa đại. Dùng tâm Địa đại ấy cầm tay nữ npon cùng ngồi chung giường. Chúng Tôn Vương Bồ Tát liền từ chỗ ngồi ấy nói kệ rằng :

Đức Phật chẳng khen ngợi
Hàng phạm phu hành dục
Ly dục ly tham ái
Mới thành Thiên Nhơn Sư

Này A Nan ! Nàng ấy nghe kệ rồi rất vui mừng hơn hờ vô lượng, liền đứng dậy lạy chun Chúng Tôn Vương Bồ Tát mà nói kệ rằng :

Tôi chẳng tham ái dục
Tham dục bị Phật quở
Ly dục ly tham ái

Mới thành Thiên Nhơn Sư
Nói kệ xong nàng ấy thưa rằng :

Trước tôi sanh lòng ái dục nay nên sám hối.

Nàng ấy liền sanh thiện dục phát tâm Bồ đề nguyện muốn lợi ích tất cả chúng sanh.

Này A Nan ! Lúc ấy Chúng Tôn Vương Bồ Tát khuyến hóa nữ npon phát tâm Vô thượng Bồ đề rồi liền đi

Này A Nan ! Ông quan sát phước báo của nữ nhơn chuyên tâm ấy. Nay ta dùng Chánh Biến Tri thọ ký cho nữ nhơn ấy nơi đây mạng chung được chuyển thân nữ sẽ thành nam tử, đời sau chín mươi chín kiếp cúng dường trăm ngàn vô lượng a tăng kỳ chư Phật đầy đủ tất cả Phật pháp được thành Phật hiệu Vô Cầu Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri, lúc đức Phật Vô Cầu không có một người nào khởi tâm bất thiện.

Này A Nan ! Ông nên biết rằng Bồ Tát hành phương tiện nhiếp lấy quyền thuộc trọn chẳng đọa ba ác đạo”.

Bấy giờ Chúng Tôn Vương Bồ Tát từ hư không hạ xuống lễ Phật bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Bồ Tát hành phương tiện nếu vì một người mà phát tâm đại bi hợp tập thiện pháp hoặc tợ phạm tội hay thiệt phạm tội trong trăm ngàn kiếp đọa đại địa ngục. Bồ Tát này kham chịu được các ác và địa ngục khổ, do vì căn lành ấy mà nguyện chẳng bỏ một chúng sanh”.

Đức Phật khen rằng : “Lành thay, lành thay, này Chúng Tôn Vương ! Bồ Tát thành tựu tâm đại bi như vậy dầu thọ ngũ dục mà chẳng phạm trọng tội được lìa các tội và xa tất cả nghiệp đọa ác đạo.

Này Chúng Tôn Vương ! Ta nhớ quá khứ a tăng kỳ kiếp, lại quá số kiếp ấy, bấy giờ có phạm chí tên Thọ Đề bốn mươi hai ức năm ở trong rừng vắng thường tu phạm hạnh. Quá năm ấy, phạm chí Thọ Đề ra khỏi rừng vào thành Cự Lạc. Vào thành rồi thấy một nữ nhơn. Lúc nữ nhơn ấy thấy phạm chí nghi dung đoan nghiêm liền sanh dục tâm chạy đến té xuống đất nắm chơn phạm chí. Phạm chí hỏi nữ nhơn : Chị tìm cầu gì ? Nữ nhơn đáp : Tôi cầu phạm chí. Phạm chí nói : Tôi chẳng hành dục. Nữ nhơn nói : Nếu không theo ý tôi nay tôi sẽ chết. Phạm chí Thọ Đề suy nghĩ : Sự này chẳng phải pháp của tôi cũng chẳng phải thời của tôi. Tôi đã bốn mươi hai ức năm tu tịnh phạm hạnh nay sao lại hủy hoại ? Phạm chí cố gắng tự chế rời đi bảy bước. Đi được bảy bước rồi sanh lòng sót thương suy nghĩ như vậy : Tôi dầu phạm giới bị đọa ác đạo, tôi có thể chịu được khổ địa ngục, nay tôi chẳng nở thấy nữ nhơn này thọ khổ não, chớ để nàng vì tôi mà chết. Suy nghĩ rồi, phạm chí Thọ Đề lấy tay hữu nắm nữ nhơn nói : Chị dậy đi, tùy ý chị muốn. Sau mười hai năm cùng nữ nhơn ấy làm chồng vợ, phạm chí Thọ Đề lại xuất gia tức thì lại đủ tứ vô lượng tâm, mạng chung sanh trong cõi trời Phạm Thiên.

Này Chúng Tôn Vương ! Ông chớ có nghi. Thuở ấy phạm chí Thọ Đề tức là thân ta, nữ nhơn kia tức là Cù Di hiện nay vậy.

Này Chúng Tôn Vương ! Thuở ấy vì lòng dục của nữ nhơn kia mà ta tạm khởi tâm đại bi liền được siêu việt khổ sanh tử trăm vạn kiếp.

Chúng Tôn Vương, ông xem các chúng sanh khác do vì ái dục mà đọa địa ngục, còn Bồ Tát hành phương tiện do đó mà sanh Phạm Thiên. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện vậy”.

Đức Phật lại bảo Trí Thắng Bồ Tát : “ Này Trí Thắng ! Nếu Xá Lợi Phất, Đại Mục Kiền Liên v. v. . . hành phương tiện thì chẳng khiến Cù Già Ly phải đọa địa ngục.

Này Trí Thắng ! Ta nhớ thuở quá khứ thời kỳ Phật Cự Lưu Tôn có một Tỳ Kheo tên Vô Cấu ở tu tại hang trong rừng vắng. Gần hang ấy có năm tiên nhơn. Một hôm trời bỗng mưa to, có cô gái nghèo bị mưa lạnh và kinh sợ liền vào hang ẩn núp, tạnh mưa rồi Vô Cấu Tỳ Kheo cùng cô gái đồng ra khỏi hang.

Năm tiên nhơn thấy bảo nhau : Vô Cấu Tỳ Kheo lòng gian siểm làm hạnh bất tịnh. Biết vậy Vô Cấu Tỳ Kheo liền vọt thân lên hư không cao bằng bảy cây đa la. Năm tiên nhơn thấy thế lại bảo nhau : Chúng ta được thấy kinh luận có ghi rằng nếu người làm hạnh bất tịnh thì không thể bay lên hư không như vậy còn người tu tịnh hạnh thì bay được như vậy. Năm tiên nhơn liền hướng Vô Cấu Tỳ Kheo phát lồ sám hối.

Này Trí Thắng ! Nếu lúc ấy Vô Cấu Tỳ Kheo không phương tiện bay lên hư không thì năm tiên nhơn ấy sẽ bị đọa địa ngục.

Thuở ấy Vô Cấu Tỳ Kheo tức là Di Lặc Bồ Tát vậy.

Này Trí Thắng ! Nếu các ông Xá Lợi Phất, Đại Mục Kiền Liên phương tiện bay lên hư không thì Tỳ Kheo Cù Già Ly chẳng đọa địa ngục. Nay ông nên biết những phương tiện được thiết hành của đại Bồ Tát, các hàng Thanh Văn và Duyên Giác không có.

Này Trí Thắng ! Ví như dân nữ giới biết sáu mươi bốn thái độ, vì tài bửu mà my ngôn dụ người dối nói xả thân không tiếc, lúc đã được tài bửu rồi liền xua đuổi người đi chẳng có lòng ân hận.

Bồ Tát hành phương tiện giáo hóa tất cả chúng sanh như vậy, tùy theo sở dục của họ mà hiện thân, nơi các vật dùng không hề ham tiếc, nhẫn đến xả thân vì chúng sanh, ưa thích thiện căn chẳng câu quả báo, khi biết chúng sanh đã làm thiện căn lòng không thối chuyển rồi liền xả ly, nơi ngũ dục được hiện lên không hề luyến tiếc.

Này Trí Thắng ! Như trong loài súc sanh con ong đen kia lấy phấn mật trong các bông hoa mà không có ý tưởng cư trụ trong hoa không luyến ái hoa chẳng mang hoa đi.

Vì giáo hóa chúng sanh nên Bồ Tát hành phương tiện ở nơi ngũ dục thấy pháp vô thường chẳng tưởng là thường mà sanh ái nhiễm, lại chẳng hại mình cũng chẳng hại người.

Này Trí Thắng ! Vì như hột giống nhỏ dầu sanh mầm nhưng bản chất không kém tồn chẳng sanh vật khác. Cũng vậy chúng tử trí huệ không vô tướng vô tác vô ngã, Bồ Tát dầu hiện phiền não vui thú trong ngũ dục lạc, mà chẳng sanh mầm ba ác đạo, chẳng tồn bản chất thiện căn cũng chẳng thối chuyển.

Này Trí Thắng ! Ví như ngư ông dùng vật thực trét lưới ném xuống vực sâu, lúc thỏa mãn chỗ mong cầu thì kéo lưới lên. Cũng vậy, Bồ Tát hành phương tiện dùng không vô tướng vô tác vô ngã trí huệ huân tu tâm mình, biết sử dụng làm lưới, Nhứt thiết trí tâm dùng làm vật thực trét, dầu ném vào vực sâu bùn lầy ngũ dục, lúc thỏa bản nguyện liền kéo lên khỏi Dục giới, sau khi mạng chung sanh trời Phạm Thế.

Này Trí Thắng ! Ví như có người giỏi biết chú thuật bị quan bắt gông cùm xiềng xích trói nhốt, người ấy dùng sức chú thuật làm đứt rã gông xiềng tùy ý mà đi. Cũng vậy đại Bồ Tát hành phương tiện dầu ở ngũ dục cùng nhau vui thú để hóa độ chúng sanh như chỗ mong cầu, rồi dùng sức chú thuật Nhứt thiết trí làm đứt rã ngũ dục sanh trời Phạm thế.

Này Trí Thắng ! Ví như sĩ phu giỏi biết chiến pháp giấu kín một con dao bén hộ tống người du hành. Trong chúng ấy không ai biết sĩ phu có mưu lạ nên coi thường và xót thương không có lòng kính trọng, họ bảo nhau rằng : Sĩ phu này đã không khí giới lại không bạn đảng, chẳng phải dũng sĩ lại không thế lực tất sẽ bị khốn ách. Sĩ phu ấy đi đến vùng hoang vắng gặp cướp ào ra, sĩ phu ấy liền rút dao bén được giấu kín ra vung lên giặc cướp đều táng mạng. Phá tan giặc cướp xong, sĩ phu ấy lại giấu kín dao bén. Cũng vậy đại Bồ Tát hành phương tiện giấu dao trí huệ mà dùng phương tiện ở trong ngũ dục cùng nhau vui thú để hóa độ chúng sanh. Hàng Thanh Văn thấy vậy sanh lòng khinh rẻ hoặc lòng xót thương cho là người phóng dật và bảo rằng : Người như vậy còn chưa tự độ huống là cứu vớt tất cả chúng sanh, không thể phá hoại tứ ma. Bồ Tát ấy khéo dùng dao phương tiện trí huệ, lúc đã thỏa mãn sở nguyện liền chặt đứt phiền não khiến đứt hết rồi mang dao trí huệ sang tịnh độ nơi không có nữ nhơn và không có một niệm tướng tham dục”.

Bấy giờ có một Bồ Tát tên Ái Tác vào thành Xá Vệ thứ đệ khát thực, đi lần đến nhà một trưởng giả. Con gái trưởng giả tên Đức Tăng ở trên lầu cao nghe tiếng Bồ Tát liền mang vật thực ra khỏi nhà thấy hình dung tướng hảo và thanh âm của Bồ Tát lòng dục nổi dậy, bị dục niệm bức thiêu nên nàng ấy liền chết.

Ái Tác Bồ Tát thấy nàng ấy cũng khởi ác niệm dâm dục, Bồ Tát liền tự suy nghĩ rằng : Những thứ ấy là gì mà ái trước ? Cặp mắt đó ư, gì là mắt, mắt ấy chẳng phải có biết chỉ là cục thịt, nó chẳng yêu chẳng biết chẳng suy chẳng hiểu không phân biệt gì, tánh nó vốn không. Như mắt, cả tai mũi lưỡi thân và ý cũng vậy, da mỏng da dày máu thịt mỡ gân tóc lông móng răng xương tủy gân mạch, quan sát từ chân đến đầu như vậy rồi, hoặc trong hay ngoài không có một pháp gì ái trước được hoặc sân hay si được. Nơi tất cả pháp. Bồ Tát quan sát như thiệt liền lìa tâm ái dục được vô sanh nhẫn, lòng rất vui mừng hơn hờ vô lượng liền thăng lên hư không cao bằng một cây đa la bay nhiều thành Xá Vệ bảy vòng.

Lúc ấy đức Thế Tôn thấy Ái Tác Bồ Tát bay trên hư không vô ngại như nga vương, Đức Phật bảo Tôn giả A Nan rằng :

“ Này A Nan ! Ông có thấy Ái Tác Bồ Tát bay trên hư không vô ngại như nga vương chăng ?”.

Tôn giả bạch rằng : “ Vâng, bạch đức Thế Tôn ! Tôi đã thấy”.

Đức Phật phán : “ Này A Nan ! Ái Tác Bồ Tát ấy do vì khởi tâm dâm dục liền suy xét các pháp phá được chúng ma sẽ chuyển pháp luân. Còn nàng Đức Tăng sau khi chết sanh cung trời Đao Lợi được thành Thiên Tử ở cung điện thất bửu tự nhiên ngang rộng mười hai do tuần có vạn bốn ngàn Thiên nữ thị vệ.

Đức Tăng Thiên Tử ấy có trí túc mạng suy xét do nghiệp gì trước kia mà nay sanh nơi đây ? Liền thấy thân trước làm con gái nhà trưởng giả trong thành Xá Vệ thấy Ái Tác Bồ Tát sanh lòng dâm dục, vì lòng dục xí thành nên chết được chuyển thân nữ sanh làm Thiên Tử này. Tôi do sự việc ấy mà được vô lượng thân lực.

Đức Tăng Thiên Tử lại suy nghĩ rằng : Nhon khởi tâm dâm dục mà được báo như vậy, nay đối với Ái Tác Bồ Tát tâm tôi rất thanh tịnh cung kính cúng dường, nay nếu tôi còn có lòng ái dục trước thì chẳng nên chẳng phải. Tôi nên đến chỗ đức Như Lai và muốn lễ kính cúng dường Ái Tác Bồ Tát”.

Lúc ấy Đức Tăng Thiên Tử cùng quyến thuộc cắm hoa hương trời đầu hôm đến chỗ đức Phật, tự dùng ánh sáng của mình chiếu khắp tịnh xá Kỳ Hoàn vào lễ chun Phật và Ái Tác Bồ Tát, rải hoa hương cúng dường hữu nhiều ba vòng rồi chấp tay hướng Phật mà nói kệ rằng :

“Đấng Thiên Nhơn Sư

Bất khả tư nghị
Công hạnh Bồ Tát
Cũng bất khả nghị
Giáo pháp Như Lai
Đấng Đại Danh Xưng
Cũng bất khả nghị
Xưa tại Xá Vệ
Tôi làm đồng nữ
Con nhà trưởng giả
Tên là Đức Tăng
Tuổi còn thơ bé
Dung nhan đoan chánh
Cha mẹ cung yêu
Nuôi nấng giữ gìn
Đức Phật Thế Tôn
Không có khinh đùa
Phật Tử Ái Tác
Có oai đức lớn
Vào thành Xá Vệ
Thứ đệ khát thực
Lần đến trước nhà
Của chúng tôi ở
Lúc ấy tôi nghe
Âm thanh hay tốt
Lòng rất vui mừng
Liền mang cơm ra
Hướng đến trước mặt
Người tu đại tâm
Ái Tác Bồ Tát
Con của Như Lai
Lúc ấy Bồ Tát
Tôi đã để tâm
Nhìn xem tướng đẹp
Sanh lòng dục nhiễm
Nếu tôi chẳng được
Toại lòng sở nguyện
Chắc sẽ tức thời
Thân mạng chết mất
Tôi lúc bấy giờ
Nguyện chẳng thể nói

Tay cầm vật thực
Chẳng thể trao cho
Trong lòng nóng đốt
Phát tướng dâm dục
Thân bị nóng bức
Dứt hơi liền chết
Sau khi mạng chung
Trong khoảng một niệm
Liên được sanh lên
Cung trời Đao Lợi
Lìa khỏi thân nữ
Tối ư hạ liệt
Được thành Thiên Tử
Mọi người ngợi khen
Cung điện thẳng diệu
Tự nhiên xuất hiện
Đủ các thứ báu
Vi diệu hi hữu
Có đủ một vạn
Bốn ngàn Thiên nữ
Quyến thuộc như vậy
Của tôi sở hữu
Do duyên có ấy
Tôi suy đời trước
Mà tự tư duy
Liên biết nghiệp xưa
Do phát lòng dục
Được báo như vậy
Tôi dùng tâm dục
Nhìn ngó Ái Tác
Do thấy Bồ Tát
Được hỉ quang minh
Thân tôi phát sanh
Ngọn lửa quang minh
Do nghiệp duyên ấy
Được báo trời này
Tôi trọn chẳng muốn
Cầu nơi nhị thừa
Chỗ tôi nguyện cầu
Chỉ có Phật biết

Nhiễm tâm dâm dục
Được báo còn vậy
Huống là có thể
Tâm tốt cúng dường
Như tôi hôm nay
Hương về Thế Tôn
Phát nguyện như vậy
Câu Nhứt thiết trí
Dầu phải tu hành
Số kiếp hàng sa
Trọn chẳng thối chuyển
Nơi Phật trí huệ
Gặp thiện tri thức
Ái Tác Bồ Tát
Nay tôi sẽ dùng
Chơn pháp cúng dường
Những cúng dường khác
Chẳng phải cúng dường
Chỉ phát Bồ đề
Là chơn cúng dường
Tu hạnh Bồ đề
Tối thắng tối tôn
Chẳng còn lòng dục
Nhìn ngó nữ nhon
Tôi nguyện như vậy
Rời lìa thân nữ
Hương chư Phật nói
Bốn vô sở úy ».

Bấy giờ vợ chồng trưởng giả, cha và mẹ của nàng Đức Tăng tìm gặp thân con gái buồn khổ kêu khóc mắng trách Tỳ Kheo. Đức Phật dùng thần lực khiến Đức Tăng Thiên Tử đến chỗ cha mẹ khuyên can chớ giận mắng Tỳ Kheo để rồi phải thọ khổ nhiều lâu và bảo cha mẹ rằng : « Nàng Đức Tăng ấy sau khi chết liền sanh lên cung trời Đao Lợi rời thân nữ được thành Thiên Tử ánh sáng chói lợi. Nay cha mẹ nên đến chỗ đức Thế Tôn sám hối tâm giận ác trước. Nếu ngoài đức Như Lai chư Phật Thế Tôn thì không còn người nào đáng quy y ».

Đức Tăng Thiên Tử dùng tâm vô úy khuyên bảo cha mẹ. Được nghe danh Phật tức thì cha mẹ cùng nhau đồng đến chỗ Phật đầu mặt kính lạy sám hối tâm sân hận trước và bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Thế nào cúng dường

Phật Pháp và Tăng ? Thế nào tu tập hạnh lành ? Duy nguyện đức Thế Tôn thương xót chỉ dạy, chúng tôi sẽ chuyên tâm tu hành”.

Biết tâm quyết định của hai người, đức Phật phán : « Này thiện nam tử thiện nữ nhơn ! Nếu người muốn cúng dường chư Phật thì nên nhứt tâm kiên cố phát tâm Bồ đề ».

Cha mẹ nàng Đức Tăng và quyến thuộc năm trăm người nghe lời đức Phật dạy đồng phát tâm bồ đề và lập đại nguyện.

Đức Phật bảo Tôn giả A Nan : “ Này A Nan ! Nay ông lắng nghe, công hạnh của Bồ Tát chẳng thể nghĩ bàn, vô thượng trí huệ cùng các phương tiện chẳng thể nghĩ bàn. Ái Tác Bồ Tát kia thường phát nguyện : Nữ nhơn thấy tôi mà phát lòng dục thì liền được lìa khỏi thân nữ thành nam tử mọi người mến trọng.

Này A Nan ! Ông xem sức oai đức của Bồ Tát như vậy. Người khác nếu phạm tội phải đọa ác đạo. Còn Đại Sĩ làm đó thì phá hoại ma chúng khiến kia sanh Thiên được làm Thiên Nhơn. Nay Thiên Tử Đức Tăng này cúng dường ta cung kính phát tâm Bồ đề. Thiên Tử này sẽ cúng dường vô lượng Thế Tôn đời sau thành Phật hiệu Thiện Kiến Như Lai Ứng Đẳng Chánh Giác. Vợ chồng trưởng giả và năm trăm người đã cúng dường và phát tâm Bồ đề đây cũng sẽ thành Phật làm bậc Thiên Nhơn Sư.

Này A Nan ! Phật có oai đức như vậy ai mà chẳng cung kính cúng dường. ở nơi đức Phật có lòng thâm tín thì được vô lượng phước lạc.

Này A Nan ! Chẳng phải một nữ nhơn, chẳng phải hai ba nữ nhơn, mà vô lượng trăm ngàn na do tha ức nữ nhơn thấy Ái Tác Bồ Tát phát tâm dâm dục liền chết chết được thành nam tử.

Này A Nan ! Bồ Tát y vương có đại danh xưng như vậy ai chẳng tôn kính. Thấy Bồ Tát sanh lòng dâm dục còn được phước lạc huống là sanh lòng cung kính đối với Bồ Tát”.

Tôn giả A Nan bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Ví như núi Tu Di, nếu các vật tạp sắc đến bên núi thì đồng một kim sắc. Nếu có chúng sanh đến bên Bồ Tát, hoặc tâm dục tâm sân hoặc tịnh tâm, tất cả đều đồng một tâm Nhứt thiết trí. Từ nay với chư Bồ Tát, tôi sanh lòng tôn trọng xem như núi Tu Di vậy.

Bạch đức Thế Tôn ! Ví như thuốc Dược Vương tên là Tất Kiến. Người sanh tâm người tịnh tâm nếu uống thuốc ấy đều được lành cả, thuốc ấy hay trừ tất cả độc. Cũng vậy, người sân tâm người tịnh tâm đến chỗ Bồ Tát đều có thể trừ sạch tất cả bệnh tham sân si”.

Đức Thế Tôn khen rằng : “ Lành thay, lành thay, này A Nan ! Đúng như lời ông nói”.

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Thật chưa từng có, đại Bồ Tát tối tôn đệ nhất, chư đại Bồ Tát tu thiền định, tu thiền định xong trở vào Dục giới giáo hóa chúng sanh. Dầu Bồ Tát hành không vô tướng vô tác dùng đó để giáo hóa chúng sanh khiến họ thành Thanh Văn Duyên Giác, mà do đại từ bi nên tự mình trọn chẳng rời Nhứt thiết trí tâm. Bạch đức Thế Tôn ! Đại Bồ Tát hành phương tiện bất khả tư nghị, dầu thọ sắc thanh hương vị xúc mà không ái trước trong ấy. Nay tôi dùng lạc thuyết biện tài nói chút phần công đức của Bồ Tát.

Bạch đức Thế Tôn ! Ví như chằm hoang đói rộng lớn có tường cao đến Vô Sắc giới, chỉ có một cửa ngõ, trong chằm ấy có đông chúng sanh. Cách chằm chẳng xa có một thành lớn giàu có vui sướng tịnh diệu trang nghiêm, nếu có ai vào trong thành ấy thì không già bệnh chết. Con đường từ chằm hoang vào thành ngay chỉ rộng một xích. Chúng nhơn trong chằm có một người trí thông thái bỗng khởi tâm đại từ bi muốn lợi ích an lạc tất cả chúng sanh, liền to tiếng xưng rằng : Mọi người nên biết cách đây không xa có một thành lớn giàu vui an ổn, nếu ai vào trong thành ấy thì không già bệnh chết và cũng hay nói pháp lìa già bệnh chết. Mọi người nên cùng đi đến thành ấy, tôi sẽ là người dẫn đường. Trong chằm hoang ấy, có những chúng sanh hạ liệt sanh lòng hi vọng, muốn được tìm hiểu, họ nói rằng nếu có thể khiến tôi ở trong chằm này tôi sẽ thọ giáo, còn muốn khiến tôi ra khỏi chằm này thời tôi chẳng nhận.

Có những chúng sanh hạng thượng nói : Tôi sẽ cùng Ngài đến thành ấy. Có những chúng sanh bậc phước nghe lời xưng trên chẳng tin chẳng theo người trí.

Bạch đức Thế Tôn ! Bấy giờ người trí ra khỏi tường chằm trông bốn phía thấy chỉ có một con đường thẳng rộng một xích quá nhỏ hẹp hai bên là hố lớn sâu trăm ngàn thước. Người trí dùng ván bè hai bên đường, người đi phải bò mà tiến chẳng ngoái hai bên kể oán tặc khủng bố phía sau, người bò đi cũng chẳng ngoái nhìn lại, dững nhuệ chẳng sợ lần lần qua được đường hẹp thấy thành lớn. Đã thấy thành rồi không còn bố úy liền đi vào thành. Sau khi vào thành không già bệnh chết cũng làm lợi ích lớn cho vô lượng chúng sanh vì họ mà nói pháp lìa già bệnh chết.

Bạch đức Thế Tôn ! Chằm lớn hoang đói ấy là sanh tử vậy. Tường cao lớn đến Vô Sắc giới ấy là vô minh hữu ái vậy. Nhiều chúng sanh ở trong chằm ấy là tất cả phàm phu sanh tử vậy. Đường thẳng hẹp dẫn đến thành chỉ rộng một xích ấy là nhứt chi đạo vậy. Người trí trong chằm ấy là đại Bồ Tát vậy. Chúng sanh hạ liệt hy vọng dục giải ở yên bất động ấy là Thanh Văn Duyên

Giác vậy. Những chúng sanh hạng thượng nói sẽ cùng đi đến đại thành ấy là chư Bồ Tát khác vậy. Những chúng sanh bậc phước chẳng tin ấy là tất cả ngoại đạo tà kiến và các đệ tử họ vậy. Ra khỏi chầm hoang ấy là siêng tu Nhứt thiết trí tâm vậy. Đường chật hẹp một xích ấy là môn pháp tánh vậy. Hai bên đường có hố lớn sâu trăm ngàn thước ấy là nhị thừa Thanh Văn và Duyên Giác thừa vậy. Lấy ván be hai bên đường hẹp ấy là trí huệ phương tiện vậy. Bò mà đi tới ấy là Bồ Tát dùng tứ nhiếp pháp nhiếp lấy chúng sanh vậy. Phía sau có oán tặc theo khùng bố ấy là ma và ma dân chúng sanh khởi sáu mươi hai kiến chấp và kẻ khinh báng Bồ Tát vậy. Chẳng ngoái ngó lại phía sau ấy là Nhẫn nhục Ba La Mật chuyên tâm trọn vẹn vậy. Chẳng nhìn hai bên ấy là chẳng khen nhị thừa vậy. Thành lớn ấy là Nhứt thiết trí tâm vậy. Lần lần qua khỏi thấy thành lớn lòng không bố úy ấy là Bồ Tát thấy Phật và chỗ sở hành của Phật như tâm kính ngưỡng trí huệ oai đức của Phật, khéo học Bát Nhã Ba la mật phương tiện lần lần tùy nghi gần gũi tất cả chúng sanh không có nghi nan vậy. Vào trong thành rồi không già bệnh chết ấy là Bồ Tát lợi ích vô lượng chúng sanh lìa già bệnh chết vậy. Người thuyết pháp ấy là đức Như Lai Ứng Cúng Đấng Chánh Giác vậy.

Bạch đức Thế Tôn ! Nay tôi kính lễ tất cả Bồ Tát”.

Tôn giả Ma Ha Ca Diếp nói lời này rồi, có mười ngàn Trời Người phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Đức Thế Tôn khen rằng : “Lành thay, lành thay, này Ma Ha Ca Diếp ! Ông hay khuyến phát chư đại Bồ Tát, ông hay thành tựu vô lượng công đức.

Nếu là việc làm hay tự hại và hại người thì đại Bồ Tát trọn chẳng làm. Hoặc lời nói có thể tự hại tha đại Bồ Tát cũng trọn chẳng nói”.

Bấy giờ Đức Tăng Bồ Tát bạch rằng : “ Bạch đức Thế Tôn ! Nếu là việc làm hay lời nói có thể tự hại tha tất cả Bồ Tát đều trọn chẳng làm, thì tại sao xưa kia, thời đức Phật Ca Diếp, đức Thế Tôn còn làm Bồ Tát đạo thừa một đời làm phạm chí tên Thọ Đề nói rằng : Đạo Bồ đề rất là khó được, đâu có kẻ trọc mà làm nên việc ấy, tôi chẳng muốn thấy.

Bạch đức Thế Tôn ! Thuở xưa Thọ Đề phạm chí nói như vậy là có nghĩa gì ?”.

Đức Phật dạy : Này Đức Tăng ! Đối với Như Lai và Bồ Tát ông chớ nên nghi ngờ. Vì Phật và Bồ Tát thành tựu phương tiện chẳng thể nghĩ bàn. Phật và Bồ Tát an trụ các thứ phương tiện giáo hóa chúng sanh.

Này Đức Tăng ! Ông nên lắng nghe khéo suy nghĩ, có kính tên Phương Tiện Ba La Mật, ta sẽ nói cho ông. Bồ Tát từ thuở Phật Nhiên Đăng đến nay lần lần học phương tiện, nay cũng sẽ vì ông mà khai thị phân biệt phần ít.

Này Đức Tăng ! Lúc đại Bồ Tát thấy Phật Nhiên Đăng liền được vô sanh pháp nhẫn từ đó đến nay không có sai lầm chơi cười mất chánh niệm, cũng không có tâm bất tịnh, trí huệ chẳng tổn giảm.

Này Đức Tăng ! Đại Bồ Tát như bốn nguyện của mình được vô sanh nhẫn rồi sau bảy ngày thì có thể được thành Vô thượng Bồ đề, nếu muốn trăm kiếp cũng có thể được thành. Vì chúng sanh mà đại Bồ Tát thọ tất cả thân, tùy ở chỗ nào, do dùng trí lực nên tùy theo chỗ mong cầu đều được trọn sở nguyện rồi sau mới thành Vô thượng Bồ đề.

Này Đức Tăng ! Đại Bồ Tát dùng sức phương tiện trong vô lượng kiếp ở các thế giới cũng không ưu sầu vì chẳng chán lia vậy. Đây gọi là Bồ Tát hành phương tiện.

Lại nữa, này Đức Tăng ! Bao nhiêu thiên định nếu người Thanh Văn nhập thân tâm bất động bèn tự cho là đã nhập Niết bàn, còn Bồ Tát nhập thì thân tâm tinh tiến không có giải đãi dùng tứ nhiếp pháp nhiếp lấy chúng sanh do đại bi nên dùng lục Ba La Mật giáo hóa chúng sanh. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Lại nữa, này Đức Tăng ! Như bốn nguyện mình, Bồ Tát ở Đâu Suất Thiên cung hay được Vô thượng Bồ đề để chuyển đại pháp luân chẳng phải là không được. Nhưng Bồ Tát ở Đâu Suất Thiên cung suy nghĩ rằng : Người Diêm Phù Đề không thể lên Thiên cung để nghe lãnh giáo pháp, còn chư Thiên Đâu Suất có thể xuống Diêm Phù Đề nghe pháp. Do đây đại Bồ Tát bỏ rời Đâu Suất Thiên cung mà ở Diêm Phù Đề thành Phật. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Lại nữa, này Đức Tăng ! Như bốn nguyện của mình, đại Bồ Tát từ Đâu Suất hạ Diêm Phù Đề chẳng vào thai mẹ cũng có thể thành Phật. Nhưng nếu không vào thai mẹ sẽ có các chúng sanh nghĩ rằng : Bồ Tát này từ đâu đến, là Trời, là Rồng, là Quỷ Thần, là Càn Thát Bà hay biến hóa ra ? Nếu họ nghi ngờ thì họ chẳng thể nghe lãnh giáo pháp chẳng thể tu hành để dứt phiền não. Thế nên đại Bồ Tát chẳng phải chẳng vào thai mẹ mà thành Phật. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Chớ quan niệm Bồ Tát thiệt ở thai mẹ, vì đại Bồ Tát thiệt chẳng ở thai mẹ. Tại sao ? Vì đại Bồ Tát nhập vô cầu định, chẳng xuất định ấy mà rời Đâu Suất Thiên xuống Diêm Phù Đề nhẫn đến ngôi cội Bồ đề. Chư Thiên Đâu Suất cho rằng Bồ Tát đã mạng chung chẳng còn trở lại đây. Nhưng lúc ấy Bồ Tát ở Đâu Suất Thiên Thiệt tự bất động mà hiện vào thai thọ ngũ dục hoặc xuất gia và khổ hạnh. Tất cả chúng sanh cho đó là thiệt,

nhưng với Bồ Tát đều là sự biến hóa cả. Bồ Tát biến hóa vào thai thọ ngũ dục hiện tự vui thú xuất gia khổ hạnh, tất cả đều là Bồ Tát biến hóa làm ra. Tại sao, vì Bồ Tát bấy giờ sở hành thanh tịnh chẳng còn nhập thai, vì từ lâu đã chán lia. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà hiện thân tợ bạch tượng sáu ngà vào thân mẹ ?

Này Đức Tăng ! Trong tam thiên Đại Thiên thế giới này, Bồ Tát tối tôn nhất vì Ngài đã thành tựu pháp bạch tịnh nên hiện tợ bạch tượng vương vào thai mẹ, không có Thiên, Long, Quỷ Thần nào làm như vậy mà nhập thai mẹ. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát ở thai mẹ đủ mười tháng rồi sao mới xuất thai ? Vì có các chúng sanh hoặc cho rằng chẳng đủ mười tháng thì thân đồng tử chẳng đầy đủ. Vì thế nên Bồ Tát hiện ở trong thai đủ mười tháng, từ lúc mới vào đến mãn mười tháng, thời gian giữa ấy thường có chư Thiên đến bên mẹ lễ kính đi nhiễu, bấy giờ chư Thiên thấy Bồ Tát ở lầu cao bảy báu trang nghiêm hơn cả cung trời. Thấy cảnh tốt ấy, có hai vạn bốn ngàn Thiên Tử phát tâm Vô thượng Bồ đề. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát từ hông hữu của mẹ mà nhập thai ? Hoặc có chúng sanh nghi rằng Bồ Tát do tinh huyết cha mẹ mà sanh. Vì dứt sự nghi ấy và hiện hóa sanh nên từ hông bên hữu mà vào. Đã từ hông mẹ vào rồi không có vết vào, và Ma Gia Phu Nhon thân tâm khoái lạc từ trước chưa từng có. Đây gọi là Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát khi sanh ra ở tại vườn vắng vẻ chứ chẳng sanh tại trong nhà và trong thành ? Từ trước đến giờ Bồ Tát thường ưa thích chỗ vắng vẻ và tán thán chỗ vắng vẻ, tán thán chỗ núi rừng nhàn tĩnh và hành pháp tịch diệt. Nếu Bồ Tát sanh tại trong nhà thì chư Thiên, Long, Quỷ Thần, Càn Thát Bà chẳng mang hoa hương kỹ nhạc đến cúng dường. Nhon dân thành Ca Tỳ La Vệ hoang mê phóng dật tự cao chẳng có thể cúng dường Bồ Tát. Vì thế nên Bồ Tát sanh tại chỗ vắng vẻ mà chẳng ở nhà và trong thành. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà mẹ Bồ Tát ngược vịn cành cây vô ưu mà sanh Bồ Tát ? Hoặc có chúng sanh nghi lúc sanh Bồ Tát, Ma Gia Phu Nhon cũng đau đớn khổ não.

như các nữ nhơn khác, nên thị hiện thọ khoái lạc lúc sanh Bồ Tát, vì thế mà Ma Gia Phu Nhơn ngược vịn cành cây vô ưu mà sanh Bồ Tát. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! do duyên có gì mà lúc sanh, Bồ Tát từ hông bên hữu của mẹ chánh niệm xuất hiện mà chẳng từ thân phần khác ? Trong tam thiên đại Thiên thế giới, Bồ Tát tối tôn tối thắng, chẳng nhơn nữ căn trụ, chẳng nhơn nữ căn xuất. Đây là nhứt sanh bổ xứ Bồ Tát thị hiện như vậy, chẳng phải các người phạm hạnh khác. Vì thế mà Bồ Tát từ hông bên hữu xuất hiện. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát lúc sơ sanh được Thiên Đế Thích Đề Hoàn Nhơn dùng bửu y húng lấy mà chẳng phải Thiên Nhơn khác? Thích Đề Hoàn Nhơn xưa phát nguyện này : Bồ Tát lúc sơ sanh tôi sẽ dung bửu y húng lấy. Do Bồ Tát thiện căn vi diệu nên tăng lợi ích chư Thiên Tín kính cúng dường. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì lúc vừa sanh ra Bồ Tát đi bảy bước mà chẳng sáu chẳng tám ? Quyết định Bồ Tát có đại thần lực cần tinh tiến đại trượng phu tướng, muốn thị hiện cho chúng sanh mà người khác chẳng thị hiện được như vậy. Nếu do bảy bước lợi ích chúng sanh thì Bồ Tát đi sáu bước, nếu do tám bước lợi ích chúng sanh thì Bồ Tát đi bảy bước. Vì thế nên không ai đỡ dắt Bồ Tát tự đi bảy bước chẳng phải sáu chẳng phải tám. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì Bồ Tát đi bảy bước rồi xưng lời như vậy : ở trong thế giới ta tối tôn tối thắng lia già bệnh chết. Lúc bấy giờ trong chúng hàng Đế Thích, Phạm Vương và chư Thiên Tử có lòng kiêu mạn tự cho mình là cao quý nhứt trong thế giới, rồi họ cao ngạo không lòng cung kính. Bồ Tát nghĩ rằng các Thiên Tử này có tâm kiêu mạn, do kiêu mạn họ sẽ mãi mãi thọ khổ đọa ba ác đạo. Vì thế nên Bồ Tát phát lời nói trên : Trong thế giới ta tối tôn tối thắng lia già bệnh chết. Lúc Bồ Tát xưng như vậy âm thanh vang khắp tam thiên Đại Thiên thế giới. Hoặc có chư Thiên Bồ Tát chưa tập họp nghe tiếng cõi xưng ấy đều vân tập đến. Lúc ấy chư Thiên cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô Sắc chấp tay cung kính hướng Bồ Tát mà hành lễ, đều bảo nhau rằng : Chưa từng có. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát đi bảy bước rồi cười lớn ? Bồ Tát chẳng do ham muốn mà cười, chẳng do khinh mạn mà cười. Bấy giờ Bồ

Tát suy nghĩ rằng : Các chúng sanh này trước kia có tham sân si và các phiền não nay cũng có như vậy. Trước kia ta đã khuyên họ phát tâm Bồ đề, nay ta đã thành mà các chúng sanh ấy biếng lười nên vẫn ở trong sanh tử khổ não chưa dứt được phiền não. Các chúng sanh này xưa cùng ta đồng thời phát tâm Bồ đề, nay ta đã thành Vô thượng bồ đề mà các chúng sanh này vì biếng lười nên còn ở trong sanh tử khổ não. Các chúng hạ liệt này vì lợi dưỡng mà chẳng siêng tu tinh tiến cầu Như thiết trí. Các chúng sanh này nay còn cung kính lễ bái cúng dường ta. Thuở ấy ta sanh tâm đại bi nay ta đã mãn sở nguyện. Do duyên có này mà Bồ Tát cười lớn. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà lúc sơ sanh thân thể Bồ Tát sạch sẽ không cấu uế, mà Đế Thích và Phạm Vương còn tắm rửa Bồ Tát ? Vì muốn cho Đế Thích, Phạm Vương dâng cúng dường và cũng do thế pháp anh nhi sơ sanh phải tắm rửa nên dầu thân sạch sẽ không dơ mà Bồ Tát khiến Thích, Phạm tắm rửa. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà lúc ở chỗ không nhân, Bồ Tát chẳng liền đến đạo tràng mà trở lại vào cung ? Vì Bồ Tát muốn các căn đầy đủ nên hiện ở cung điện tự vui ngũ dục rồi sau đó bỏ thiên hạ mà đi xuất gia. Lại muốn khuyến hóa người rời bỏ ngũ dục cạo râu tóc mặc pháp phục xuất gia nên thị hiện trở về cung điện mà chẳng ở chỗ không nhân liền đến đạo tràng. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát vừa sanh được bảy ngày, Ma gia Phu Nhon mạng chung ? Đây là thọ mạng của Phu Nhon hết chẳng phải lỗi nơi Bồ Tát. Trước kia lúc ở cung Trời Đâu Suất, Bồ Tát dùng thiên nhãn thấy Ma Gia Phu Nhon mạng căn mãn mười tháng rồi còn lại bảy ngày, Bồ Tát dùng phương tiện biết Phu Nhon thọ mạng sắp hết mà đến thọ sanh, chẳng phải lỗi do Bồ Tát. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát học các kỹ nghệ sách luận bản cung cõi ngựa hành quân mưu lược ? Vì học thế pháp vậy. Trong tam thiên Đại Thiên thế giới không một sự việc gì mà Bồ Tát chẳng biết. Hoặc kệ hoặc từ biện ứng biện, hoặc chú thuật, hoặc hí tiểu, hoặc ca vũ đánh nhạc, hoặc công xảo, lúc sanh ra Bồ Tát đã biết giỏi tất cả. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát nạp vương phi thể nữ quyền thuộc ? Bồ Tát chẳng vì lý do ái dục. Tại sao ? Vì Bồ Tát là ly dục trượng

phu. Lúc ấy nếu chẳng thị hiện có vợ con, hoặc có chúng sanh sẽ bảo Bồ Tát chẳng phải nam tử trượng phu, nếu nghi như vậy thì chúng sanh sẽ mắc vô lượng tội. Vì muốn dứt sự nghi ấy nên cưới Thích chủng nữ thị hiện có La Hầu La. Chớ cho rằng La Hầu La là cha mẹ hòa hiệp sanh ra. Chính La Hầu La từ thiên cung mạng chung xuống nhập thai chẳng phải do cha mẹ hòa hiệp. Lại do vì La Hầu La có bốn nguyện làm con trai của nhứt sanh bồ xứ Bồ Tát. Còn nàng Cù Di thì thưở Phật Nhiên Đăng lúc trao bảy cành hoa sen cho phạm chí có nguyện rằng : Từ đây về sau, hẳn đến nhứt sanh bồ xứ, phạm chí này sẽ luôn là chồng tôi, tôi là vợ của y. Phạm Chí nhận bảy cành hoa sen ấy rồi nói rằng : Dầu tôi chẳng nhận mà nay sở nguyện của thiện nữ nhơn này. Nguyện như vậy rồi chẳng lia thiện căn bảy hoa sen, vì thế nên Bồ Tát nạp nàng Cù Di làm vợ. Lại nhứt sanh Bồ Tát thành tựu thị hiện ở trên cung điện thể nữ. Lúc ấy Bồ Tát thành tựu diệu sắc chư Thiên cúng dường, thành tựu xuất gia. Thích chủng nữ đều thấy các sự đầy đủ như vậy tâm nàng chuyên nhứt lập nguyện phát Bồ đề tâm nguyện tôi có đủ các sự vi diệu như vậy. Vì khiến Cù Di phát tâm nguyện ấy mà Bồ Tát nạp nàng làm vợ. Lại còn có đại tâm chúng sanh cư gia thọ ngũ dục lạc. Vì khiến họ xả ngũ dục xuất gia nên Bồ Tát thị hiện ở cung điện giàu sang thọ ngũ dục lạc rồi bỏ quyến thuộc đi xuất gia. Chúng sanh ấy thấy vậy nghĩ rằng : Bồ Tát thọ ngũ dục tối diệu vô thượng mà còn có thể bỏ được đi xuất gia. Lại nữa, vợ con quyến thuộc ấy vốn đều là lúc Bồ Tát hành đạo dùng thiện pháp hóa độ họ, mà họ cũng từng phát nguyện thường làm quyến thuộc của Bồ Tát hẳn đến nhứt sanh bồ xứ. Vì muốn tăng ích pháp bạch tịnh cho các người ấy nên Bồ Tát thị hiện cùng họ làm quyến thuộc. Lại nữa vì muốn giáo hóa bốn vạn hai ngàn thể nữ cho họ phát tâm Bồ đề và cũng làm cho nhiều kẻ khác chẳng đọa ác đạo mà Bồ Tát thị hiện ở cung điện với quyến thuộc. Lại nữa, tất cả nữ nhơn đều bị lửa dục thiêu đốt, nếu họ thấy Bồ Tát liền lia dâm dục. Lại nữa, Bồ Tát biến hóa nhiều thân nhan mạo như nhau. Các nữ nhơn kia cùng vui với Hóa Bồ Tát mà đều tưởng là thiệt Bồ Tát. Lúc ấy Bồ Tát thường tại thiên đình tu an lạc hạnh. Như Hóa Bồ Tát thọ ngũ dục không có tướng dục, cũng vậy, thiệt Bồ Tát từ thưở Nhiên Đăng Phật đến nhứt sanh đã rời lia dâm dục. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện. Xa Nặc và Kiền Trắc bốn nguyện cũng như vậy.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát ngồi dưới cội cây Diêm Phù Đề tư duy ? Đó là vì muốn hóa độ bảy ức chư Thiên. Lại cũng muốn cha mẹ biết Bồ Tát tất định cạo bỏ râu tóc pháp phục xuất gia. Lại cũng muốn thị hiện tăng ích trí huệ, bóng cây Diêm Phù Đề theo che mát là vì muốn cho thiện căn chúng sanh tăng ích. Do những có ấy mà Bồ Tát ngồi thiền tư duy dưới cây Diêm Phù Đề ! Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát chẳng thích ngũ dục xuất thành du quán ? Vì Bồ Tát muốn thị hiện thấy người già bệnh chết vậy. Vì khiến quyền thuộc biết Bồ Tát do sợ già bệnh chết mà xuất gia học đạo, chẳng phải vì công cao tổn giảm quyền thuộc mà xuất gia, chính vì muốn lợi ích quyền thuộc mà Bồ Tát xuất gia, Bồ Tát thấy lỗi họa tại gia nên xuất gia. Nhưng Bồ Tát vì hiển bày khổ già bệnh chết của tất cả chúng sanh nên thị hiện chẳng ưa ngũ dục xuất thành du quán. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà giữa đêm Bồ Tát vượt thành xuất gia ? Vì muốn lợi ích thiện căn cho chúng sanh, Bồ Tát tùy ở chỗ nào đều tăng ích thiện căn cho chúng sanh. Cũng vì pháp bạch tịnh nên xả lìa ngũ dục chẳng bảo quyền thuộc mà đi xuất gia, rời lìa những hoan lạc mà chẳng lìa pháp bạch tịnh, vì các lẽ trên đây mà Bồ Tát nửa đêm vượt thành xuất gia. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát dùng giấc ngủ trùm che cung nhưn thể nữ rồi mới đi xuất gia ? Vì muốn mọi người đổ lỗi xuất gia cho chư Thiên. Bồ Tát nghĩ rằng : Sau khi ta đi xuất gia, trong hàng thân thuộc hoặc có người sanh lòng sân hận, họ sẽ gây tội đọa ác đạo nên muốn họ tưởng do chư Thiên khiến cung nhưn thể nữ ngủ say rồi mở cửa thành dẫn đường bay trên không mà đi, do đây đối với Bồ Tát họ càng sanh lòng kính tin. Vì thế mà Bồ Tát thị hiện dùng giấc ngủ trùm che cung nhưn thể nữ rồi đi xuất gia. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát sai Xa Nặc đất bạch mã mang bửu y anh lạc đưa về cung ? Vì muốn quyền thuộc biết Bồ Tát chẳng tham tại gia danh y thượng phục và những châu ngọc anh lạc. Bồ Tát cũng muốn người khác học theo bỏ rời những sở hữu mà xuất gia trong Phật pháp tri hạnh tứ thánh chúng, duy chẳng được đi xuất gia nếu cha mẹ chẳng cho phép. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát lấy dao tự cắt tóc ? Trong tam thiên Đại Thiên thế giới không có Thiên, Long, Quỷ Thần, Càn Thát Bà, Nhơn Phi Nhơn nào có thể đương cận oai đức của Bồ Tát huống là có thể kham cắt tóc của Bồ Tát. Lại muốn cho chúng sanh thêm tin rằng vì muốn xuất gia mà Bồ Tát tự cầm dao cắt tóc mình. Lại vì hộ niệm cho Tịnh Phạn Vương : Vua Tịnh Phạn Vương sanh ác tâm tự thị oai quyền mà truyền rằng

ai cạo tóc Thái Tử con trai ta sẽ bị tru lục. Lúc vua nghe tin Thái Tử tự cầm dao cắt tóc mình, ác tâm của vua liền dứt. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Ông nên lắng nghe, do duyên có gì mà Bồ Tát khổ hạnh sáu năm ? Đây chẳng phải do túc nghiệp dư báo mà Bồ Tát thọ khổ ấy. Vì muốn cho các chúng sanh ở trong tất cả ác nghiệp báo hay sanh lòng lo sợ mà quy hướng Bồ Tát. Lại thuở Phật Ca Diếp, Bồ Tát có thốt lời như vậy : Tôi chẳng muốn thấy đạo nhơn đầu trọc ấy, đâu có người trọc mà có thể được Bồ đề, đạo Bồ đề thậm thâm khó được. Việc này cũng là phương tiện của Bồ Tát nên biết ý nghĩa của nó. Do duyên có gì mà Bồ Tát phát lời thô ác ấy ?

Này Đức Tăng ! Thuở Phật Ca Diếp xuất thế, Bà La Môn tử tên Thọ Đề có năm thân hữu đều là con trai của đại Bà La Môn trước đã học đại thừa rồi vì lâu ngày thân cận ác tri thức mà mất tâm Bồ đề. Năm người này phụng sự ngoại đạo chẳng tin Phật pháp, hiểu ngoại đạo ngữ chẳng hiểu Phật ngữ, hiểu ngoại đạo pháp chẳng hiểu Phật pháp. Ngoại đạo sư, thầy của năm người này được năm người phụng sự, tự nói ta là Phật Thế Tôn là Nhứt thiết trí, ta cũng có đạo Bồ đề. Lúc ấy Bà La Môn Tử Thọ Đề muốn dùng phương tiện dẫn dụ năm thân hữu trở lại thành bửu khí chuyển đổi tà tâm ngoại đạo của họ, nên đến nhà ngõa sư nói rằng : Nay tôi muốn thấy đạo nhơn đầu trọc, đâu có người trọc mà có thể được Bồ đề, đạo Bồ đề thậm thâm khó được. Ít lúc sau, thọ Đề cùng năm thân hữu cùng ở chỗ vắng, ngõa sư đến hướng Thọ Đề tán thán Phật Ca Diếp Như Lai Ứng Chánh Biến Tri, và bảo Thọ Đề cùng đến chỗ Phật. Thọ Đề suy nghĩ rằng năm thân hữu này thiện căn chưa thực, nếu tôi khen Phật mà chê ngoại đạo sư thì họ sẽ nghi ngờ, vậy chưa nên đến chỗ Phật. Suy nghĩ rồi Thọ Đề vì tự hộ bốn nguyện, vì Bát Nhã Ba La Mật báo hành phương tiện nên nói với ngõa sư rằng : Tôi chẳng muốn thấy đạo nhơn đầu trọc ấy, đâu có người trọc mà có thể được Bồ đề, đạo Bồ đề thậm thâm khó được.

Này Đức Tăng ! Thế nào là Bát Nhã Ba La Mật báo ?

Bồ Tát hành Bát Nhã Ba La Mật, không có niệm tưởng Bồ đề không có niệm tưởng Phật, bấy giờ chẳng thấy Phật chẳng thấy Bồ đề, cũng chẳng ở trong thấy Bồ đề cũng chẳng ở ngoài thấy Bồ đề, cũng chẳng ở trong ngoài thấy Bồ đề như vậy biết rằng Bồ đề không, không có pháp. Vì Thọ Đề biết tất cả pháp không có vì hành phương tiện nên nói : Tôi chẳng muốn thấy đạo nhơn đầu trọc, đâu có người trọc mà có thể được Bồ đề, đạo Bồ đề thậm thâm khó được.

Này Đức Tăng ! Lúc khác, Thọ Đề cùng năm người đến bên sông, do thần lực của Phật để hóa độ năm người nên ngõa sư đến hướng Thọ Đề nói : Ông nên cùng tôi đồng đến chỗ Phật cúng dường lễ bái tôn trọng tán thán, Phật xuất thế rất là khó gặp. Thọ Đề chẳng chịu đi. Ngõa sư liền nắm tóc Thọ Đề kéo đi theo mình thẳng đến chỗ Phật. Năm thân hữu thấy vậy nghĩ rằng : Theo quốc pháp nếu ai bị người nắm tóc kéo mà cáo quan thì người nắm tóc kéo bị tử tội. Nay đức Phật ấy có công đức gì mà khiến ngõa sư chẳng kể tử tội nắm tóc Thọ Đề kéo đến chỗ Phật. Vì suy nghĩ như vậy, nên năm người khuyh tâm đi đến chỗ Phật, đã thấy Phật rồi bỗng nguyện liền phát sanh lòng kính tin. Sanh lòng kính tin rồi liền ở trước Phật trách Thọ Đề : Đức Thế Tôn đây có oai đức như vậy, trước anh đã nghe sau chẳng có lòng kính tin. Năm người ấy thấy oai đức Phật lại nghe thuyết pháp nên trở lại phát tâm Vô thượng Bồ đề. Phật Ca Diếp vì họ mà nói Bồ Tát tạng bất thối chuyển luân đà la ni kim cương cú vô sanh pháp nhẫn. Năm người ấy nghe pháp liền được vô sanh pháp nhẫn.

Này Đức Tăng ! Thuở ấy nếu Thọ Đề tán thán Phật Ca Diếp mà chẳng tán thán ngoại đạo sư thì năm người thân hữu ấy sẽ chẳng chịu đến gặp Phật huống là sanh lòng kính tin.

Này Đức Tăng ! Vì giáo hóa năm người ấy cho họ học Đại thừa nên Thọ Đề dùng Bát Nhã Ba La Mật quả báo thật hành phương tiện mà nói rằng : Tôi chẳng muốn thấy đạo nhọn đầu trọc, đâu có người trọc mà có thể được Bồ đề, đạo Bồ đề rất sâu khó được.

Này Đức Tăng ! Bất thối Bồ đề đối với Phật không nghi, đối với Bồ đề không nghi, đối với Phật pháp không nghi. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Lại nữa, Bồ Tát vì giáo hóa năm người và tự hiển thị nghiệp báo do nghiệp chương nên hiện khổ hạnh sáu năm. Chẳng phải như những chúng sanh khác chẳng thấy chẳng biết đối với Sa Môn Bà La Môn trì giới nói lên lời ác ngôn như vậy. Hoặc biết chẳng biết, hoặc hiểu chẳng hiểu, những chúng sanh ấy mãi mãi thọ khổ chẳng được lợi ích, phải đọa ba ác đạo. Vì những chúng sanh ấy tự hiện tạo nghiệp cũng tự hiện thọ báo nên đức Như Lai thị hiện thọ báo ấy.

Này Đức Tăng ! Đại Bồ Tát không có tất cả chương ngại nghiệp báo. Do vì có chúng sanh chê bai các Sa Môn, Bà La Môn trì giới mà phải ưu não chẳng được giải thoát chẳng đắc đạo quả, muốn trừ lòng ưu não của họ nên Bồ Tát thị hiện thọ nghiệp báo như vậy. Chúng sanh thấy rồi họ sẽ nghĩ rằng : Bực nhứt sanh bổ xứ Bồ Tát phỉ báng Phật Ca Diếp mà còn được giải

thoát đặc quả, huống là ta chẳng biết mà nói ác ngôn, nay ta nên tự hỏi quá chẳng còn tạo ác nghiệp nữa.

Này Đức Tăng ! Lại vì hàng phục ngoại đạo mà Bồ Tát khổ hạnh sáu năm chớ chẳng phải nghiệp báo chương ngại. Tại sao ? Vì ở thế gian có các Sa Môn, Bà La Môn mỗi ngày họ ăn một hột mè một hột gạo, họ tự cho được thanh tịnh giải thoát. Vì điều phục họ mà Bồ Tát thị hiện mỗi ngày ăn một hột mè một hột gạo. Nếu Bồ Tát ăn vật thực thô rit còn chẳng thể được thánh đạo huống là thanh tịnh giải thoát. Vì thế nên Bồ Tát nói tôi chẳng muốn thấy đạo như đầu trọc, đâu có người trọc mà có thể được Bồ đề, đạo Bồ đề rất sâu khó được. Do duyên có này mà Bồ Tát hiện sáu năm khổ hạnh để điều phục năm mươi hai trăm ngàn thô hạnh chư Thiên và ngoại đạo thân tiên các thô hạnh Bồ Tát. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì là Bồ Tát sau khi ăn món thượng diệu rồi khí lực sung túc đến cây Bồ đề mà chẳng để thân gầy ốm đến cây Bồ đề ?
Này Đức Tăng ! Bồ Tát có thể chẳng ăn uống thân thể gầy ốm mà thành Vô thượng Bồ đề huống là có ăn mè ăn gạo. Lúc ấy vì thương các chúng sanh vị lai mà Bồ Tát ăn món thượng diệu ấy. Tại sao ? Vì các chúng sanh thiện căn chưa thực muốn cầu đạo, các chúng sanh ấy nếu chẳng ăn uống bị khổ đói khát chẳng thể được trí huệ, nếu an lạc hạnh thì được trí huệ chiếu rõ các pháp chớ chẳng phải khổ hạnh. Vì thế nên Bồ Tát khai thị cho chúng sanh hành an lạc hạnh mà được trí huệ, cũng vì thương chúng sanh vị lai muốn khiến chúng sanh bắt chước ta ăn món thượng diệu ấy, do các có ấy mà Bồ Tát hiện ăn món thượng diệu của nàng Tu Xá Khư rồi thành tựu ba mươi bảy pháp trợ Bồ đề được Vô thượng Chánh Đẳng Chánh Giác. Cô gái thí thực cũng thành tựu pháp trợ Bồ đề. Lại nên biết Bồ Tát ở trong một thiên định sanh tâm hoan hỉ suốt trăm ngàn kiếp chẳng ăn uống vẫn có thể an trụ. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát xin cớ nơi Cát An Thiên Tử trải chỗ ngồi ? Vì chư Phật quá khứ trải tòa giải thoát chẳng dùng vật tốt lụa là và cũng vì muốn Cát An Thiên Tử thành tựu pháp trợ Bồ đề. Lúc Cát An trao cớ cho Bồ Tát rồi phát tâm Vô thượng Bồ đề. Này Đức Tăng ! Nay ta thọ ký cho Cát An Thiên Tử ấy ở đời vị lai sẽ được thành Phật hiệu Vô Cầu Như Lai Ứng Chánh Biến Tri. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Bồ Tát ngồi dưới cây Bồ đề khiến ác ma Ba Tuần đến chẳng muốn Bồ Tát liền thành Vô thượng Bồ đề ?

Này đức Tăng ! Ma vốn chẳng thể tự đến dưới cây Bồ đề nếu Bồ Tát chẳng vờ. Lúc ấy Bồ Tát ngồi dưới cây Bồ đề suy nghĩ như vậy : Trong tứ thiên hạ ai tôn thờ đức như, tứ thiên hạ này hiện nay thuộc về ai ? Bồ Tát liền biết ác ma Ba Tuần là tối tôn trong Dục giới, nay ta đấu với ma, nếu ma chẳng bằng ta thì tất cả chúng sanh trong Dục giới đều chẳng bằng. Bấy giờ sẽ có chư Thiên đại chúng hòa hiệp đến dưới cây Bồ đề , họ đến rồi sẽ át sanh lòng tin. Ma chúng, Thiên chúng, chư Long, Quỷ Thần, Càn thất Bà, A Tu La, Ca Lô La, Khẩn Na La, Ma Hầu La Già, tất cả đại chúng như vậy đến nhiều cây Bồ đề thấy Bồ Tát sư tử du hí hoặc phát tâm Vô thượng bồ đề, hoặc phát tâm Thanh Văn Duyên Giác, hoặc sanh tín tâm, hẳn đến thấy Bồ Tát, do nhơn duyên này thấy đều được giải thoát. Này Đức Tăng ! Suy nghĩ như vậy rồi, Bồ Tát phóng my gian bạch hào tướng quang làm cho cung điện Ba Tuần tối đen. Bấy giờ do quang minh bạch hào chiếu khắp nên cả tam thiên Đại Thế giới đều rất sáng. Trong quang minh ấy phát thanh như vậy : Con trai dòng Thích Ca ấy xuất gia học đạo nay sẽ thành Vô thượng Bồ đề quá cảnh giới ma, thắng chúng ma, giảm tổn tất cả ma chúng đương lai, nay Bồ Tát ấy chiến đấu với ma. Nghe âm thanh này Ba Tuần rất ưu sầu như tên bắn vào tim. Ma Ba Tuần nghiêm bị tứ chủng binh chạt ba mươi sáu do tuần đến bao cây Bồ đề muốn hại Bồ Tát. Bấy giờ Bồ Tát trụ đại từ bi đại trí huệ, dùng tay kim sắc bảo thân của trí huệ chỉ xuống đất, tất cả ma chúng liền tan rã, tám vạn bốn ngàn ức chư Thiên, Long, Quỷ Thần, Càn Thất Bà, A Tu La, Ca Lô La, Khẩn Na La, Ma Hầu La Già, Cưu Bàn Trà thấy Bồ Tát oai đức thân thể đẹp lạ dung nhan đoan nghiêm oai lực dũng kiện đều phát tâm Vô thượng Bồ đề. Đây gọi là đại Bồ Tát hành phương tiện.

Này Đức Tăng ! Do duyên có gì mà Như Lai trong bảy ngày bảy đêm chẳng xả kiết già ngồi xem cây Bồ đề mắt chẳng nhắm? Này Đức Tăng ! Lúc ấy có chư Thiên Sắc giới tu hạnh tịch diệt. Chư Thiên này thấy Như Lai ngồi kiết già, họ sanh lòng hoan hỉ và nghĩ rằng : Nay chúng ta tìm coi tâm của Sa Môn Cù Đàm y cứ nơi đâu. Suốt bảy ngày bảy đêm chư Thiên ấy tìm xem mà chẳng tìm được chỗ y cứ của một tâm niệm của đức Như Lai. Chư Thiên ấy càng vui đẹp hơn, có ba vạn hai ngàn Thiên Tử phát tâm Vô thượng Bồ đề nguyện rằng : Đời vị lai chúng tôi cũng sẽ được hạnh tịch diệt nhìn cây Bồ đề như vậy. Vì thế nên khi thành Phật đạo rồi đức Như Lai suốt bảy ngày bảy đêm ngồi kiết già nhìn cây Bồ đề mắt chẳng nhắm. ấy gọi là phương tiện của Như Lai.

Này Đức Tăng ! Lúc hành Bồ Tát đạo trong vô lượng a tăng kỳ kiếp nguyện ban vui giải thoát cho tất cả chúng sanh, mà do duyên có gì sau khi thành Phật đạo chờ Phạm Vương thỉnh rồi đức Như Lai mới thuyết pháp ?

Này Đức Tăng ! Đức Như Lai biết có số đông chư Thiên quy y và tôn trọng Phạm Vương, họ nhận rằng Phạm Thiên Vương hóa sanh chúng ta, là tối tôn trong thế giới, ngoài Phạm Thiên Vương không ai có thể tạo được thế giới. Vì muốn chư Thiên chúng sanh lòng chánh tín nên đức Như Lai chờ Phạm Thiên Vương đến thỉnh thuyết pháp. Một khi Phạm Vương cúi đầu thì chư Thiên đã quy y Phạm Vương đều quy y Phật.

Này Đức Tăng ! Như Lai có đại oai đức nên Phạm Vương đến chỗ Phật thỉnh chuyển pháp luân. Này Đức Tăng ! Nếu Như Lai không dùng thần lực thì Phạm Thiên Vương ấy không hề có tâm thỉnh Phật chuyển pháp luân được. Do vì có các chúng sanh qui y Phạm Vương , đức Như Lai muốn các chúng sanh ấy rời Phạm Vương nên chờ Phạm Vương đến khuyến thỉnh thuyết pháp để lấy Phạm Vương chứng minh vậy.

Này Đức Tăng ! Lúc Phạm Thiên Vương thỉnh Phật chuyển pháp luân, có sáu mươi tám trăm ngàn Phạm Thiên phát tâm Vô thượng Bồ đề nói rằng : Đây thiệt là Phật ở trong chúng sanh là tối tôn tối thắng, nguyện tôi đời sau được trí huệ oai đức như vậy. Đây gọi là Như Lai phương tiện.

Này Đức Tăng ! Trước kia ta thuyết pháp thị hiện chúng sanh mười nghiệp đạo như duyên, hoặc là Bồ Tát, hoặc là Như Lai, trong mười nghiệp ấy thị hiện phương tiện chỉ có hàng trí giả mới biết nghĩa ấy.

Này Đức Tăng ! Ông chớ nên quan niệm Bồ Tát còn có tội nghiệp vi tế. Nếu Bồ Tát còn có pháp bất thiện vi tế thì không bao giờ có sự ngồi đạo tràng thành Vô thượng Bồ đề. Tại sao ? Vì Như Lai thành tựu tất cả thiện pháp dứt tất cả pháp bất thiện, không có tập khí nghiệp báo sanh tử, không bao giờ còn có sót thừa chẳng dứt diệt, huống là có nghiệp báo chướng ngại.

Này Đức Tăng ! Nếu có các chúng sanh cho rằng không nghiệp báo, họ chẳng tin nghiệp báo, thì vì chúng sanh ấy mà Như Lai thị hiện như duyên nghiệp báo. Như Lai thiệt không có nghiệp báo. Ta là Pháp Vương còn thọ nghiệp báo huống là các chúng sanh khác mà chẳng thọ. Vì chúng sanh ấy mà thị hiện như vậy. Thế nên đức Như Lai tự hiện nghiệp duyên.

Này Đức Tăng ! Như Lai không có tất cả nghiệp chướng. Ví như thơ sư học giỏi thơ luận dạy các ấu đồng tùy theo các ấu đồng mà khen các thơ chương, chẳng phải thơ sư ấy có chướng ngại nơi các thơ chương. Thơ sư ấy nghĩ rằng các ấu đồng đây theo học với tôi, tôi nên xưng như vậy cho chúng nó học theo. Thơ sư ấy chẳng phải vì chẳng thông đạt mà xưng như vậy.

Này Đức Tăng ! Cũng vậy, đức Như Lai họcgiỏi nơi tất cả pháp rồi nói như vậy thị hiện như vậy để khiến các chúng sanh hành nghiệp thanh tịnh vậy.

Này Đức Tăng ! Ví như đại y giỏi trị lành được tất cả các bệnh, tự mình không bệnh mà ở trước bệnh như tự uống thuốc đắng, các bệnh như thấy vậy bắt chước uống thuốc đều được lành bệnh.

Này Đức Tăng ! Cũng vậy, đức Như Lai tự trừ tất cả bệnh phiền não rồi, với tất cả pháp không có chướng ngại hay thị hiện tất cả pháp, do nghiệp bất thiện như vậy mắc báo như vậy, hiện như duyên như vậy để khiến chúng sanh trừ bỏ thân khẩu ý nghiệp chướng mà tu hành tịnh hạnh.

Này Đức Tăng ! Ví như con trai nhỏ của trưởng giả hay cư sĩ, cha mẹ thương yêu giao nó cho nữ mẫu, bấy giờ nữ mẫu không có bệnh mà vì đũa trẻ nên tự uống thuốc đắng để cho sữa được tốt.

Này Đức Tăng ! Cũng vậy, đức Như Lai là cha lành của tất cả thế giới tự mình không bệnh mà vì chúng sanh thị hiện có bệnh. Đức Như Lai vì giáo hóa các chúng sanh chẳng biết nghiệp báo nên thị hiện do nghiệp như vậy nên mắc báo như vậy. Chúng sanh nghe biết rồi lòng họ kinh sợ trừ bỏ ác nghiệp chẳng làm ác duyên”.

Bấy giờ đức Phật lại bảo Trí Thắng Bồ Tát : “Này Trí Thắng ! Thuở quá khứ thời kỳ ta gặp Phật Nhiên Đăng xuất thế có năm trăm khách buôn vì tìm châu báu mà vào biển lớn. Trong bọn có một ác nhưn nhiều gian nguy thường làm ác nghiệp không hề ăn năn. Người ấy giỏi võ hàng làm giặc cướp, nay giả làm khách buôn cùng đi chung một thuyền. Lúc được nhiều châu báu trở về, người ác này muốn giết tất cả năm trăm khách buôn trên thuyền để cướp tất cả châu báu làm của riêng mình. Bấy giờ hướng đạo sư trong đoàn khách buôn tên Đại Bi chiêm bao thấy hải thần đến mách rằng : Trong đoàn của ông có tên ấy là ác nhưn hằng làm giặc cướp đoạt của người, nay nó sanh ác tâm muốn giết cả năm trăm người để lấy trọn châu báu. Nếu để nó giết cả năm trăm người này thì nó gây thành nghiệp đại nghịch. Tại sao ? Vì năm trăm người này là Bồ Tát bất thối chuyển hướng Vô thượng Bồ đề, nếu ác nhưn ấy giết họ mắc tội đại nghịch thì trong thời gian mỗi người này từ sơ phát tâm đến thành Phật, ác nhưn ấy phải thường ở tại địa ngục. Ông là đạo sư phải có phương tiện gì khiến ác nhưn ấy chẳng phạm tội đọa địa ngục, mà năm trăm Bồ Tát này cũng được toàn thân mạng. Sau khi được hải thần mách, Đạo Sư Đại Bi suy nghĩ ta phải dùng phương tiện gì làm cho ác nhưn ấy khỏi đọa địa ngục mà năm trăm khách buôn cũng được toàn thân mạng ? Suy nghĩ như vậy rồi, Đạo Sư giữ kín không nói sự ấy với một ai.

Bảy giờ thuyền chờ gió bảy ngày sau sẽ trở về Diêm Phù Đề. Bảy ngày đã qua, Đạo Sư tự nghĩ không còn có phương tiện nào khác ngoài việc phải trừ tên ác nơn ấy mới cứu thoát đoàn khách buôn năm trăm người này. Nếu ta nói sự này cho người khác biết thì năm trăm khách buôn này sẽ sanh ác tâm giết tên ác nơn ấy và họ sẽ phải đọa ác đạo. Nay ta nên tự mình giết ác nơn ấy, dầu do cố giết này mà ta phải đọa địa ngục chịu khổ ta có thể nhẫn thọ được, chớ nên để ác nơn ấy gây nghiệp đại nghịch hại năm trăm Bồ Tát mà nó phải đọa địa ngục mãi mãi chịu khổ.

Này Trí Thắng ! Khi suy nghĩ như vậy rồi , Đạo Sư Đại Bi sanh lòng thương xót rằng : Tôi hộ mạng năm trăm người và cam chịu khổ địa ngục thế cho ác nơn mà hại tên ác nơn ấy. Đạo Sư liền cầm mâu nhọn đâm chết ác nơn khiến đoàn khách buôn yên ổn về đến Diêm Phù Đề.

Này Trí Thắng ! Ông chớ có nghi ! Thuở ấy , Đạo Sư Đại Bi chính là thân ta, năm trăm khách buôn là năm trăm Bồ Tát tại Hiền kiếp này và sẽ thành Phật cũng tại kiếp này.

Này Trí Thắng ! Thuở ấy vì ta hành đại bi phương tiện nên được siêu việt trăm ngàn kiếp nạn sanh tử. Còn ác nơn ấy sau khi chết sanh lên cõi trời. Này trí Thắng! Ông nên biết chớ có quan niệm Bồ Tát có nghiệp báo chương ngại như vậy mà được siêu việt trăm ngàn kiếp nạn sanh tử. Sự việc thuở ấy chính là sức phương tiện của Bồ Tát.

Này Trí Thắng ! Ngày trước trong thành Xá Vệ có hai mươi người đều là bực tối hậu thân. Hai mươi người này lại có hai mươi kẻ thù đều nghĩ rằng : Tôi sẽ làm thân hữu đến nhà nó để thừa dịp giết nó chẳng cho ai biết. Do thần lực của Phật, cả bốn mươi người đều đến chỗ Phật. Vì muốn điều phục bốn mươi người ấy, nên đức Phật ở giữa đại chúng bảo Tôn giả Mục Kiền Liên rằng :Này Đại Mục Kiền Liên ! Nay trong chỗ đất này có cây giáo vàng muốn đâm vào chun hữu của ta.

Cây giáo vàng liền từ đất trời lên độ một cánh tay. Tôn giả Đại Mục Kiền Liên bạch rằng :

Bạch đức Thế Tôn ! Nay tôi sẽ lấy cây giáo này ném nó qua thế giới phương khác.

Đức Phật phán : Này Đại Mục Kiền Liên chẳng phải khả năng của ông. nay cây giáo này còn cắm trong đất sức ông không nhổ lên được.

Tôn giả Đại Mục Kiền Liên dùng đại thần lực đến nhổ cây giáo ấy, cả tam thiên Đại Thiên thế giới đều đại chấn động mà chẳng lay động được cây giáo ấy. Bảy giờ đức Như Lai dùng sức thân thông thăng lên trời Tứ Thiên

Vương, cây giáo vàng ấy cũng bay theo Phật. Đức Phật thăng lên Trời Dao Lợi, Trời Dạ Ma, Trời Đâu Suất, Trời Hóa Lạc, Trời Tha Hóa Tự Tại nhần đến Trời Phạm Thiên, cây giáo vàng ấy cũng vẫn bay theo Phật. Đức Phật lại từ Phạm thiên trở xuống Diêm Phù Đề trong thành Xá Vệ nơi chỗ ngồi trước, cây giáo ấy cũng trở về chỗ đất cũ dựng đứng hướng mũi về phía Phật. Đức Phật dùng tay mặt nắm lấy cây giáo, tay trái đặt trên đất rồi lấy chun mặt đập lên mũi giáo. Cả tam thiên Đại Thiên thế giới đều đại chấn động”.

Tôn giả A Nan đứng dậy trích y vai hữu tác lễ mà bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Thuở xưa đức Như Lai tạo nghiệp gì mà nay thọ báo này?”.

Đức Phật phán : “Này A Nan ! Vì đời quá khứ trong lúc đi thuyền vào biển ta cầm mâu đâm chết người. Do nghiệp duyên ấy mà bị báo này”.

Thuật đến đây đức Phật bảo Trí Thắng Bồ Tát : “ Lúc ta nói nghiệp báo nhưn duyên như vậy, hai mươi người thù ác kia tự nghĩ rằng : Đức Như Lai Pháp Vương còn mắc báo ác nghiệp như vậy huống là ta mà chẳng thọ ác báo ! Hai mươi người này liền đánh lễ Phật mà bạch rằng : Nay chúng tôi hướng Phật hồi quá chẳng dám che giấu. Bạch đức Thế Tôn ! Tôi trước có ác tâm giết hại người ấy nay tôi lại hồi quá chẳng dám che giấu.

Này Trí Thắng ! Lúc ấy đức Phật vì hai mươi người đó mà nói tác nghiệp duyên và tận nghiệp duyên. Nghe pháp xong, hai mươi người đó được chánh giải và trong đại chúng lúc ấy cũng có bốn vạn người được chánh giải. Vì có sự ấy mà Như Lai thị hiện cây giáo vàng đâm vào chun hữu. Đây gọi là Như Lai phương tiện vậy.

Này Trí Thắng ! Do duyên có gì mà Như Lai vốn không bịnh lại cầu hoa sen xanh nơi thần y Kỳ Vực để gửi để xô ? Lúc ấy đức Như Lai chế giới giải thoát chưa bao lâu có năm trăm Tỳ Kheo là bực tối hậu thân thường ở rừng khác tu tập. Các Tỳ Kheo ấy bị bịnh , thuốc cũ hư mục không chữa trị được. Các Tỳ Kheo ấy kính htuận Phật chế chẳng tìm thuốc khác. Đức Như Lai biết như vậy nên hành phương tiện cầu hoa ưu bát la nơi thần y Kỳ Vực để gửi cho xô. Bây giờ Tịnh Cư Thiên đến chỗ các Tỳ Kheo bịnh mà bảo rằng : Các Đại Đức nên tìm thuốc khác chớ giữ bịnh mà chết. Các Tỳ Kheo đáp : Chúng tôi chẳng dám trái lời dạy của đức Thế Tôn. Chúng tôi thà chết chớ chẳng trái lời Phật, chúng tôi chẳng tìm thuốc tốt đầy dư. Tịnh Cư Thiên nói : Chư Đại Đức ! Đức Như Lai Pháp Vương tìm thuốc tốt khác mà bỏ thuốc cũ hư, vậy các Đại Đức nên tìm thuốc khác. Các Tỳ Kheo nghe xong hết nghi nên tìm thuốc khác uống thuốc khác sau đó được lành bịnh. Được lành bịnh rồi sau đó bảy ngày chứng quả A La Hán.

Này Trí Thắng ! Nếu đức Như Lai chẳng tìm thuốc khác thì các Tỳ Kheo bịnh ấy cũng chẳng tìm thuốc khác. Nếu họ chẳng tìm và uống thuốc khác thì chẳng bao giờ hết bịnh và chứng quả A La Hán. Đây gọi là Như Lai phương tiện.

Này Trí Thắng ! Do duyên có gì mà đức Như Lai vào thành khát thực mang không bát trở ra ?

Này Trí Thắng ! Đức Như Lai không có nghiệp chướng. Lúc ấy đức Như Lai thương xót các Tỳ Kheo đương lai hoặc có người vào thành áp khát thực vì kém phước đức mà khát thực chẳng đượ, họ sẽ nghĩ rằng : Đức Như Lai Thế Tôn công đức thành tựu vào thành khát thực còn mang bát không trở ra huống là chúng ta thiện căn kém mỏng. Chúng ta chẳng nên vì khát thực chẳng đượ mà sanh phiền muộn ! Do vì thương người sau như vậy nên đức Như Lai thị hiện vào thành khát thực mang bát không trở ra.

Này Trí Thắng ! Ông chớ cho rằng ác ma Ba Tuần có thể che đậy tâm của các trưởng giả cư sĩ trong thành khiến họ chẳng bố thí thực phẩm. Tại sao ? Vì ác ma Ba Tuần không có khả năng đoạn tuyệt thực phẩm của Như Lai. Đó là do thần lực của Phật khiến Ba Tuần che đậy tâm các trưởng giả cư sĩ chớ chẳng phải năng lực ác ma làm đượ. Đức Phật cũng hoàn toàn không có nghiệp chướng, vì hóa độ chúng sanh mà Phật thị hiện bát không trở ra. Lúc đó Phật và chư Tỳ Kheo chẳng đượ ăn, Tất cả Thiên ma và chư Thiên khác nghĩ rằng : Phật và chúng Tăng chẳng đượ ăn chừng đó ưu sầu chẳng ? Đêm đó họ thấy Phật và chúng Tăng chẳng có một niệm ưu não, tâm cũng chẳng thay đổi trước sau vẫn bình đẳng. Thấy vậy, có bảy ngàn Thiên Tử đối với Như Lai sanh lòng kính tin. Phật vì họ thuyết pháp, tất cả đều đượ pháp
nhãn
tịnh.

Này Trí Thắng ! Sau đó trong thành các trưởng giả cư sĩ liền đến chỗ Phật đánh lễ sám hối. Phật vì họ thuyết Tứ thánh đế pháp, có hai vạn người nơi tất cả pháp đượ pháp nhãn tịnh. Đây gọi là Như Lai phương tiện.

Này Trí Thắng ! do duyên có gì mà cô gái Bà La Môn Chiên Già dùng chậu gỗ cột nơi bụng phỉ báng Như Lai rằng : Do Sa Môn Cù Đàm làm cho tôi có thai phải cung cấp tôi áo chăn ăn uống ?

Này Trí Thắng ! Trong sự việc ấy đức Như Lai không có nghiệp chướng. Nếu có, đức Như Lai có thể ném nàng ấy ra ngoài hàng sa thế giới. Do phương tiện mà Như Lai thị hiện nghiệp chướng ấy để hóa độ các chúng sanh chẳng hiểu biết. Tại sao ? Vì đời đương lai sẽ có các Tỳ Kheo xuất gia học đạo trong Phật pháp, hoặc có người bị kẻ khác phỉ báng rồi sanh lòng hổ

thẹn chán nản mà xả giới huòn tục. Do vì Như Lai đã thị hiện duyên sự ấy, các Tỳ Kheo đời sau nếu có bị phỉ báng họ nên nghĩ rằng : Đức Như Lai thành tựu tất cả thiện pháp đủ đại oai đức mà còn bị phỉ báng huống là chúng ta. Do suy nghĩ như vậy họ sẽ không hổ thẹn chán nản và sẽ tu tập tịnh diệu phạm hạnh.

Này Trí Thắng ! Cô gái Bà La Môn Chiên Già ấy thường bị ác nghiệp che chướng nên nhiều bất tín, nay nàng ấy ở trong Phật pháp chẳng điều phục luôn bị ác nghiệp che chướng nhấn đến trong giấc mộng cũng sanh lòng phỉ báng lúc thức dậy vui mừng, nàng ấy mạng chung sẽ đọa địa ngục.

Này Trí Thắng ! Ta có thể dùng phương tiện khác trừ các nghiệp bất thiện của nàng ấy cứu nó khỏi sanh tử. Hoặc có lúc Như Lai chẳng cứu người khác. Tại sao ? Vì Như Lai đối với tất cả chúng sanh không có tâm thiên lệch. Đây gọi là Như Lai phương tiện.

Này Trí Thắng ! Do duyên có gì mà các Bà La Môn giết cô gái Bà La Môn Tôn Đà Lợi rồi chôn trong hào vườn Kỳ Hoàn ?

Này Trí Thắng ! Lúc ấy Như Lai biết rõ sự việc trên mà bỏ chẳng nói. Đức Như Lai thành tựu Nhứt thiết trí tâm không có chướng ngại, hay dùng thần lực có thể khiến lưỡi dao ấy chẳng phạm vào thân cô gái. Đức Như Lai biết cô gái Tôn Đà Lợi mạng căn sắp hết tất bị người giết, do đó phương tiện khiến các ngoại đạo lộ bày nghiệp ác và đọa vào chỗ khổ não. Sự việc như vậy duy có Phật biết an trụ sự ấy khiến nhiều chúng sanh phát tâm thanh tịnh thêm lớn thiện căn.

Lúc ấy trong bảy ngày Như Lai chẳng vào thành Xá Vệ, thời gian này Như Lai điều phục sáu mươi ức chư Thiên.

Quá bảy ngày chư Thiên và mọi người cùng tụ họp đến chỗ Phật. Đức Như Lai vì họ thuyết pháp. Nghe pháp rồi có tám vạn bốn ngàn người noi tất cả pháp được pháp nhãn tịnh. Đây gọi là Như Lai phương tiện.

Này Trí Thắng ! Do duyên có gì mà Như Lai và chúng Tăng trong ba tháng tại tụ lạc của Bà La Môn Tỳ Lan Nhã ăn lúa ngựa ? Lúc ấy ta biết trước Bà La Môn đó tất sẽ quên bỏ sự thỉnh Phật và Tăng mà chẳng cung cấp uống ăn nhưng ta vẫn cố ý thọ thỉnh. Tại sao ? Vì muốn độ năm trăm ngựa vậy. Bầy ngựa ấy đời trước đã từng học Đại thừa rồi, đã từng cúng dường chư Phật quá khứ, do gần ác tri thức tạo ác nghiệp nên đọa súc sanh. Trong bầy có một ngựa lớn tên Nhựt Tạng là đại Bồ Tát. Đời quá khứ, Nhựt Tạng Bồ Tát ở trong nhơn đạo đã từng khuyến hóa năm trăm người, nay là năm trăm

ngựa nhỏ phát tâm Bồ đề, nay vì muốn độ năm trăm ngựa nhỏ nên thị hiện sanh trong loài ngựa. Do oai đức của ngựa lớn khiến năm trăm ngựa nhỏ tự biết túc mạng và trở lại được bốn tâm nguyện đã từng mất.

Này Trí Thắng ! Vì ta thương năm trăm Bồ Tát đọa trong loài ngựa muốn chúng được thoát ly súc sanh nên Như Lai biết trước mà vẫn thọ thỉnh.

Này Trí Thắng ! Trong ba tháng, giảm nửa phần lúa ăn mỗi ngày của năm trăm ngựa nhỏ cúng dường chúng Tăng, giảm nửa phần lúa ăn mỗi ngày của ngựa lớn cúng dường Như Lai. Ngựa lớn, Nhựt Tạng Bồ Tát, dùng tiếng loài ngựa thuyết pháp cho năm trăm ngựa nhỏ, cũng dạy sám hối lễ Phật và Tỳ Kheo Tăng cùng phát tâm cúng dường nửa phần ăn cho chúng Tăng. Năm trăm ngựa nhỏ sám hối rồi sanh lòng tịnh tín đối với Phật Pháp Tăng. Sau đó chẳng lâu bấy ngựa chết sanh cung Trời Đâu Suất. Năm trăm thiên Tử này liền từ thiên cung đến chỗ Phật tác lễ cúng dường nghe Phật thuyết pháp đều được chẳng thời chuyển Vô thượng Bồ đề. Nhựt Tạng Bồ Tát sẽ cúng dường vô lượng chư Phật thành tựu pháp trợ Bồ đề sẽ được thành Phật hiệu Điều Ngự Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri.

Này Trí Thắng ! Trong thế gian này không có thượng phẩm mỹ vị nào mà Như Lai chẳng được. Trong tam thiên Đại thiên thế giới không có mỹ vị nào giống được mỹ vị của Như Lai đã ăn. Tại sao ? Vì Như Lai được tướng đại nhơn tên là vị trung thượng vị. Dầu là món ăn cực thô để vào miệng Như Lai liền thành thượng vị hơn cả diệu thực của chư Thiên. Do đây nên biết món ăn của Như Lai tối thắng tối diệu.

Này Trí Thắng ! Lúc ấy A Nan lòng buồn phiền nghĩ rằng dòng Chuyển Luân Vương xuất gia học đạo mà như kẻ hạ tiện ăn gạo lúa ngựa này. Ta biết tâm niệm A Nan liền trao cho A Nan một hột bảo rằng ông ném hột com này xem mùi vị nó thế nào ? A Nan ném xong sanh lòng hi hữu bạch rằng : Bạch đức Thế Tôn ! Tôi sanh trong vương gia lớn lên trong vương gia mà chưa từng được nếm mùi vị thượng diệu này. Ăn hột com ấy xong, trọn bảy ngày bảy đêm A Nan chẳng ăn chẳng uống mà không thấy đói khát. Do đây mà biết rằng sự việc trên là phương tiện của Như Lai chớ chẳng phải nghiệp chướng.

Này Trí thắng ! Có Sa Môn, Bà La Môn trì giới thọ người thỉnh như ta rồi biết thỉnh chủ hoang mê chẳng thể cung cấp hoặc họ chẳng chịu ở. Do có ấy mà Như Lai đã có chỗ hứa khả thị hiện thọ thỉnh đến ở và đồng thời thị hiện nghiệp báo nhơn duyên.

Này Trí Thắng ! Ông nên biết thường pháp của Như Lai là dầu thọ người thỉnh rồi chẳng được cung cấp cũng chẳng để cho thỉnh chủ mang tội đọa ác đạo.

Này Trí Thắng ! Lại vì trong năm trăm Tỳ Kheo cùng Như Lai an cư ăn gạo lúa ngựa ấy có bốn trăm Tỳ Kheo hễ thấy ngon tốt thì sanh lòng tham dục. Các Tỳ Kheo này nếu ăn ngon thì thêm lòng dục. Nếu ăn đồ thô xấu thì chẳng sanh lòng dục. Quá ba tháng an cư ấy rồi, bốn trăm Tỳ Kheo rời lìa tâm dâm dục chứng quả A La Hán.

Này Trí Thắng ! Vì điều phục năm trăm Tỳ Kheo và độ năm trăm Bồ Tát mắc báo súc sanh mà đức Như Lai dùng sức phương tiện thọ ba tháng ăn gạo lúa ngựa chớ chẳng phải là nghiệp báo. Đây gọi là Như Lai phương tiện. Này Trí Thắng ! Do duyên có gì mà ngày thứ mười lăm lúc thuyết giới, đức Như Lai bảo Trưởng Lão Ma Ha Ca Diếp : Hôm nay ta đau lưng, ông nói bảy pháp giác phần ?

Này Trí Thắng ! Ngày ấy có tám ngàn Thiên Tử do pháp Thanh Văn mà tự điều phục hòa hiệp cùng ngồi trong chúng. Chư Thiên tử này thưở quá khứ được Đại Ca Diếp giáo hóa kính tin Phật Pháp Tăng nhiều lần nghe Đại Ca Diếp Tỳ Kheo giảng bảy pháp giác phần.

Này Trí Thắng ! Trừ Ma Ha Ca Diếp, dầu có trăm ngàn đức Phật thuyết pháp cũng không làm cho tám ngàn Thiên Tử này hiểu được. Lúc ấy Đại Ca Diếp tuân lời Phật thuyết pháp, tám ngàn Thiên Tử ấy nghe rộng nghĩa bảy pháp giác phần liền ở nơi tất cả pháp được pháp nhãn tịnh.

Này Trí Thắng ! Nếu có chúng sanh thân mắc bệnh khổ không đến chỗ thuyết pháp được dễ cung kính nghe pháp. Họ nên nghĩ rằng : Đức Phật là Pháp Vương còn nghe thuyết bảy pháp giác phần mà lành bệnh huống là chúng ta mà chẳng đến nghe pháp chẳng cung kính pháp.

Này Trí Thắng ! Vì điều phục chư Thiên và trừ bệnh khổ cho người cũng hiền bày kính trọng nơi pháp nên Như Lai bảo Đại Ca Diếp : Hôm nay ta đau lưng ông nên thuyết bảy pháp giác phần. Nên biết đức Như Lai không có thân tứ đại thô trọng huống là có bệnh hoạn. Đây gọi là Như Lai phương tiện.

Này Trí Thắng ! Do duyên có gì lúc dòng Thích Ca bị phá, đức Như Lai tự nói đau đầu ?

Này Trí Thắng ! Hoặc có chúng sanh nói rằng : Thế Tôn chẳng thể lợi ích thân tộc cũng chẳng thương xót chẳng muốn an ổn, xuất gia rồi dứt ý tưởng dòng họ chẳng muốn cứu hộ. Vì chẳng biết mà họ nói như vậy.

Này Trí Thắng ! Đức Như Lai đã sạch hết gốc khổ. Vì biết tâm niệm của các chúng sanh ấy nên đức Như Lai ngồi dưới cây xá gia tự nói đau đầu.

Này Trí Thắng ! Hôm ấy ta nói với A Nan là ta đau đầu. Bây giờ có ba ngàn Thiên Tử đoạn kiến, lại có vô lượng chúng sanh háo sát cùng tập hợp chỗ Phật. Vì họ mà ta thị hiện nghiệp chương nói rằng : Ta do thấy người khác sát sanh mà có lòng tùy hỉ nên mắc báo đau đầu. Nghe lời này có bảy ngàn trời và người được điều phục. Đây gọi là Như Lai phương tiện.

Này Trí Thắng ! Do duyên có gì mà Bà La Môn Phả La Đọa dùng năm trăm cách chửi mắng Phật, Phật nghe mà vẫn nhẫn nhịn ?

Này Trí Thắng ! Đức Như Lai có thể dùng thần lực ném Bà La Môn ấy để ở thế giới khác cũng có thể dùng thần lực khiến Bà La Môn ấy chẳng thốt được một lời.

Này Trí Thắng ! Lúc ấy có số đông Người và Trời thấy đức Như Lai hay nhẫn được lời chửi mắng chẳng nói chẳng đáp mà luôn an trụ nơi tâm xả tâm bình đẳng tâm lợi ích tâm kham nhẫn trước như sau sau như trước, có bốn ngàn Trời Người phát tâm Vô thượng Bồ đề. Bà La Môn Phả La Đọa thấy vậy cũng sanh lòng kính tin quy y Phật Pháp Tăng gieo giống giải thoát. Đây gọi là Như Lai phương tiện.

Này Trí Thắng ! Đề Bà Đạt Đa cùng Bồ Tát đời đời chung sanh một chỗ, đây cũng là phương tiện của Như Lai. Vì sao ? Vì nhơn nơi Đề Bà Đạt Đa mà ta được đầy đủ sáu Ba la mật cũng lợi ích vô lượng chúng sanh. Làm thế nào biết như vậy ? Này Trí Thắng ! Thuở nọ các chúng sanh hưởng thọ sung sướng chẳng biết làm việc bố thí, Bồ Tát hiện làm Chuyển Luân Vương muốn dạy họ làm việc bố thí, bây giờ Đề Bà Đạt Đa hiện làm phạm chí đến chỗ Bồ Tát cầu xin quốc thành vợ con và đầu mắt tay chun, Bồ Tát đều hoan hỉ bố thí cả. Vô lượng chúng sanh thấy vậy tin hiểu việc bố thí mà nói rằng như Bồ Tát bố thí , tôi cũng bố thí như vậy nguyện thành Bồ đề.

Này Trí Thắng ! Đề Bà Đạt Đa hoặc thấy Bồ Tát trì giới thanh tịnh muốn phá giới của Bồ Tát thọ trì, Bồ Tát vẫn chẳng hư tịnh giới, Vô lượng chúng

sanh thấy Bồ Tát trì giới cũng bắt chước trì giới như Bồ Tát cầu thành Bồ đề.

Này Trí Thắng ! Đề Bà Đạt Đa thấy Bồ Tát tu nhẫn nhục hoặc khinh chê mắng chửi, Bồ Tát vẫn chẳng sanh ác tâm mà đầy đủ Sẵn đề Ba la mật. Vô lượng chúng sanh thấy Bồ Tát điều tâm nhẫn nhục cũng bắt chước tu nhẫn nhục.

Này Trí Thắng ! Nên biết Đề Bà Đạt Đa làm lợi ích lớn cho Bồ Tát. Như nay Đề Bà Đạt Đa thả voi lớn say muốn hại Như Lai cũng như ở núi Kỳ Xà quật xô đá lớn, đều là phương tiện của Như Lai thị hiện chẳng phải tội nghiệp báo. Tại sao ? Vì do phương tiện ấy mà lợi ích vô lượng chúng sanh.

Này Trí Thắng ! Như Lai tổng nói nhơn duyên mười nghiệp đều là đức Như Lai phương tiện thị hiện chẳng phải là nghiệp báo. Tại sao ? Vì chúng sanh chẳng rõ nghiệp nhơn cảm vời quả báo, nên vì chúng sanh mà Như Lai thị hiện nghiệp báo như vậy. Tạo nghiệp ấy rồi mắc báo như vậy. Nghiệp kia được tạo rồi mắc báo như vậy. Chúng sanh nghe xong họ lia nghiệp ấy mà tạo nghiệp kia : họ lia ác nghiệp mà tu tập thiện nghiệp.

Này Trí Thắng ! Nay đức Như Lai nói phương tiện rồi thị hiện phương tiện rồi, các phương tiện này phải giữ chặt kín chẳng nên nói với hạng người hạ liệt thiện căn kém mỏng. Tại sao ? Vì kinh này chẳng phải chỗ hành của hàng Thanh Văn, Bích Chi Phật hướng là phạm phu hạ liệt mà có thể tin hiểu được. Kinh phương tiện này chẳng phải dùng của họ, chẳng phải các phạm khí thọ trì được. Chỉ có Bồ Tát là hay thuyết hay học kinh phương tiện này.

Này Trí Thắng ! Ví như đêm tối thắp đèn sáng lớn thấy được tất cả đồ vật trong nhà. Cũng vậy, Bồ Tát nghe kinh này rồi thì thấy được tất cả đạo sở hành của Bồ Tát , trong pháp này là chỗ mà tôi phải học. Nơi tất cả sở hành của Như Lai của Bồ Tát đều đã đến bị ngạn. Người giỏi hành đạo Bồ Tát chẳng lấy đó làm khó.

Này Trí Thắng ! Nay ta sẽ nói về người muốn được đạo Bồ đề, nghĩa là các thiện nam tử thiện nữ nhơn nghe tin quá trăm ngàn do tuần có chỗ giảng thuyết kinh phương tiện này thì nên đến đó để nghe. Tại sao ? Vì nếu Bồ Tát được nghe kinh phương tiện này thì được quang minh hạnh, ở trong tất cả pháp trừ hết tâm nghi hối”.

Lúc nói kinh này tứ chúng và các Trời Người, kẻ đã hành bửu khí đều nghe đều biết, kẻ chẳng phải bửu khí dầu ở tại hội cũng chẳng nghe chẳng biết, ở

trong kinh này tai còn chẳng nghe huống là miệng nói được, vì chẳng phải bửu khí chẳng nhờ thần lực của Phật vậy.

Lúc nói kinh này, có bảy vạn hai ngàn người phát tâm Vô thượng Bồ đề.

Bảy giờ Tôn giả A Nan bạch rằng : Bạch đức Thế Tôn ! Kinh này tên gì, phụng trì thế nào ?”.

Đức Phật dạy : “Này A Nan ! kinh này tên là Phương Tiện Ba la mật cũng tên là Chuyển Phương Tiện Phẩm. Cũng tên là Thuyết Phương Tiện Điều Phục, các ông nên phụng trì như vậy”.

Đức Phật nói kinh này rồi, Trí Thắng Bồ Tát lòng sanh vui mừng, cùng những hàng học Thanh Văn thừa, học Bích Chi Phật thừa, học Bồ Tát thừa, Tỳ Kheo, Tỳ kheo Ni, Ưu bà tắc, Ưu Bà Di và chư Thiên, Long, Quỷ Thần, Càn Thát Bà, A Tu La, Ca Lô La, Khẩn Na La, Ma Hầu La Già, Nhơn và Phi Nhơn tất cả đại chúng nghe lời Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành.

PHÁP HỘI ĐẠI THỪA PHƯƠNG TIỆN
THỨ BA MƯƠI TÁM
HẾT

--- oOo ---

XXXIX. PHÁP HỘI HIỆN HỘ TRƯỞNG GIẢ THỨ BA MƯƠI CHÍN

Hán dịch : Tùy, Bắc Thiên Trúc Pháp Sư Xá Na Quật Đa

Việt dịch : Việt Nam Tỳ Kheo Thích Trí Tịnh

Như vậy tôi nghe một lúc đức Phật ở thành Vương Xá tại tinh xá Trúc Viên của trưởng giả Ca Lan Đà cùng chúng Tỳ Kheo ngàn hai trăm năm mươi người câu hội, đều là bậc việc làm đã xong chẳng thọ thân sau, Trưởng lão Xá Lợi Phật làm thượng thủ. Chư Tỳ kheo bao quanh đức Thế Tôn muốn nghe pháp thân tâm họ điều thuận chẳng có ngủ nghỉ.

Bấy giờ đức Như Lai Thế Tôn diện mạo dung sắc như mặt nhựt mọc, như hoa sen nở, đoan nghiêm rạng rỡ vui vẻ mỉm cười. Chư Tỳ Kheo nghĩ rằng nay đáng Già Bà muốn tuyên nói pháp môn gì mà sắc mặt rực rỡ như vậy.

Lúc ấy có một đại phú trưởng giả tên Hiện Hộ cùng quyến thuộc một ngàn người vây quanh, oai lực dường như chấn động đại địa, an tường chậm rãi đi về phía Thế Tôn.

Hiện Hộ trưởng giả do phước đời trước nên nay thọ quả báo trời, thân thể nhu nhuyễn như cành hoa búp non. Ông đến trước Phật thấy đức Như Lai

dung sắc tối trắng tối diệu, thân công đức tạng tịch tĩnh như cội cây vàng chói sáng rực rỡ khắp cả rừng trúc. Ông sanh lòng tịnh tín đối với Phật chấp tay suy nghĩ như vậy : Trong thế gian được đại danh xưng thiết chẳng hư thuyết, cho rằng nhưt thiết trí Như Lai Ứng Cúng Chánh Đẳng Chánh Giác là chơn thiết vậy. Ông liền cúi đầu lạy chun Phật. Ông quỳ gối cất đầu nhưt tâm nhìn kỹ Thế Tôn mắt chẳng tạm nháy. Lúc chiêm ngưỡng Như Lai thân ông ngẫm nhiên chẳng nghiêng chẳng động.

Thấy lòng Hiền Hộ khát ngưỡng như vậy, đức Như Lai lại phóng diệu quang nơi thân. Lúc diệu quang chiếu ra. Hiền Hộ liền được vô úy, đứng dậy đi hữu nhiễu ba vòng quanh Phật rồi lại đánh lễ chun Phật quỳ dài chấp tay bạch rằng : « Bạch đức Thế Tôn ! Xin Phật thương xót tôi, xin Phật dạy bảo tôi. Đại Thánh thế Tôn ! Ở bên Phật tôi sanh lòng tin chưa lâu, vì thế đức Phật chỉ nên vì tôi mà theo sự hiện tại nói một pháp môn, nay tôi khát ngưỡng muốn nghe pháp, vì trong sanh tử bị phiền não bức ngặt có nhiều nghi hoặc tâm luôn phân biệt, do đó duy nguyện Thế Tôn từ bi xót thương thuyết pháp khiến tôi quyết nghi Đại Thánh Thế Tôn ! Tôi không chánh tri nên có mê hoặc chẳng biết ra khỏi mê biển sanh lão bệnh tử phiền não, Như Lai Thế Tôn là đáng Nhưt thiết trí thế gian hi hữu như châu ma ni có thể ban cho tất cả chúng sanh những điều vui. Đức Thế Tôn lại như cha mẹ làm cho tất cả chúng sanh được quả báo lành đó là căn bản ».

Đức Phật dạy : « Này Hiền Hộ ! Nếu ông có nghi cho phép ông hỏi, ta sẽ phân biệt giải thuyết cho ».

Trưởng giả Hiền Hộ được Phật hứa khả, lòng ông vui mừng muốn hỏi điều nghi trong lòng, ông liền đứng dậy ở qua một bên , thân ông oai quang viên mãn đầy đủ.

Trưởng lão A Nan thấy Hiền Hộ như vậy liền bạch rằng : « Hi hữu Thế Tôn ! Trưởng giả Hiền Hộ này thân quang oai lực hơn các đại vương, đẹp lạ tuyệt quần đon chánh khả ái, trong thế gian độc nhưt vô song ».

Đức Phật dạy : « Này A Nan ! Nay ông có muốn nghe những sự vui đẹp trong nhà của trưởng giả Hiền Hộ chẳng ? Nếu nói đủ quả báo sung sướng của Hiền Hộ thì daé-u Đế Thích Thiên Vương tại trời Đao Lợi còn chẳng bằng huống là nhơn gian nơi Diêm Phù Đề này ! Duy trừ một người là trưởng giả tử Chơn Nguyệt”.

Trưởng lão A Nan bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Trưởng giả Hiền Hộ này trong nhà có gì thù thắng mà đức Thế Tôn khen ngợi”.

Đức Phật dạy : “Này A Nan ! Ông nên lắng nghe, trưởng giả này có những của cải căn lành rộng lớn, nay ta vì ông mà thứ đệ tuyên nói.

Này A Nan ! Trưởng giả Hiền Hộ này có sáu vạn tối đại thương chủ thường theo sau ông. Mỗi thương chủ ấy đều có vô lượng của báu kỳ dị. Trong nhà Hiền Hộ thường trần thiết sáu vạn giường nằm lục hiệp thượng diệu, trên trải mền nệm tạp sắc, có gối dựa lụa tạp sắc để cặp hai bên. Diêu y tạp sắc bằng lụa kiêu xa gia v. v..., mỗi nơi đều đủ bốn bộ, và những vật đẹp lạ sản xuất từ bốn phương đều có đủ trang nghiêm nhà ấy. Những y phục ấy đều mịn nhuyễn sạch sẽ bóng sáng.

Nhà Hiền Hộ khắp mọi nơi đều treo chơn châu anh lạc để trang sức. Còn có sáu vạn thể nữ đoan chánh đẹp tuyệt, thân thể nhu nhuyễn trơn mịn, giỏi cười đùa khéo nói năng, tư thái diễm mỹ chiều tiếp ý người. Kẻ giận phiền thấy họ đều vui vẻ, kẻ lo rầu gặp họ thì thơ thới, lời nói thanh âm cợt đùa của họ làm cho người nở lòng đẹp mắt, họ đều thảo luận chiêm ngưỡng chồng mình đủ lễ làm vợ, xa lìa dục tâm đối với nam tử khác. Hoặc có lúc họ tự biết hổ thẹn chấp tay ngó xuống khom mình cung kính chuyên hướng nơi chồng mà không còn ngó chỗ khác. Hoặc có lúc vì yêu riêng đối với chồng mà họ ghen ganh tranh đấu ghét nhau nhú mày nhăn trán, họ giả bộ để đùa kỳ thiết họ không có lòng ganh ghen. Ngón móng của họ thon dài tròn đều, cườm tay mắt chun đầy đặn nhỏ kín, thân như say lá liếc nhìn đắm đuối, bước đi tường tự đứng ngồi đoan trang, tóc màu xanh biếc mịn láng dịu mềm chải gỡ khéo làm mê hoặc người. Các thể nữ ấy hoặc hầu hoặc nung đều chuyên cung phụng chồng mình tiếng đồn trong sạch lưu bố khắp xứ. Các thể nữ ấy dòng họ rất lớn ở trong nhà họ cũng có tiếng tốt đều kham làm vợ chánh các nhà quyền quý. Có những sự trang nghiêm như vậy trong nhà to rộng của Hiền Hộ chẳng thể kể hết.

Lúc Trưởng giả Hiền Hộ muốn ăn thì có sáu vạn thứ cơm canh thơm ngon vi diệu như thức ăn cõi trời. Thực phẩm ấy sắc vị hoàn hảo đủ tám công đức, tùy ý ăn, vào miệng liền tiêu, ăn rồi thuận thích không làm chướng ngại, vì quả báo lành chiêu cảm nên tự nhiên vừa lòng, thân thể sáng sạch không hôi dơ.

Trong nhà Hiền Hộ còn có sáu vạn kiệu và xe đều trang nghiêm với những trần kỳ châu báu, đều có diêu y giăng che bên trên. Mặt đất rải hoa thơm đẹp nước thơm tươi khắp không có bụi bặm sạch sẽ bóng láng. Trong nhà Hiền Hộ còn có những âm nhạc tối thượng : tay đánh ngón khảy miệng thổi thanh âm vi diệu thanh thót nhập thần ca khúc đúng đắn người nghe thích ý. Những thứ vi diệu như vậy trang nghiêm nhà ấy. Nơi nhà Hiền Hộ còn có vườn rừng cây cối tươi tốt sum sê cỏ lạ hoa thơm đủ màu tươi sáng. Trong vườn cây có nhiều chim lạ phát ra âm thanh hòa

nhã như nhạc trời. Cảnh trí thanh âm không khác Thiên cung gom các báu Tu Di hiệp thành long quật.

Trong nhà Hiền Hộ còn khắp các thứ đèn sáng không bị gió thổi lay sáng thấu khắp nơi đêm như ngày không khác.

Lại cõi nước nơi nhà Hiền Hộ có sáu vạn thành đường xá lầu đài đều trang nghiêm đầy đủ. Những thành ấy mọi nơi đều có thương như các nước tụ tập, nhiều hình dạng, nhiều ngôn ngữ, nhiều trân kỳ, nhiều hàng báu cùng đối chác nhau, chợ búa trăm ngàn vạn như chúng không thể đếm kể.

Giáp vòng bốn phía thành ấy có vườn tược cây cối trăm ngàn thứ, hoa trái sum suê cành lá rậm rạp, bày ong đũa bay lầy mật lầy phấn.

Các thành ấy có nhiều voi ngựa và xe cộ.

Trong các thành ấy có bao nhiêu đại phú trưởng giả cư sĩ thương chủ và thương như thường như tâm cùng ca ngợi công đức của trưởng giả Hiền Hộ, họ đồng chấp tay đánh lễ tán thán, hưởng là danh tiếng của Hiền Hộ họ đều vui được nghe, muốn được mắt thấy Hiền Hộ trưởng giả. Chúa nước ấy là vua Ba Tư Nặc thấy sự giàu có hình thể phước đức của Hiền Hộ, tự thấy mình thua kém không khác bản như, nhà vua khen của báu của Hiền Hộ.

Này A Nan ! Ông trưởng giả Chơn Nguyệt mỗi lúc ăn có ngàn thứ trân vị, sớm tối tả hữu đồ dùng tự nhiên, còn có năm ngàn thể nữ vây quanh thừa phụng vui thú. Sánh với Thiên Đế Thích thì Trưởng giả Chơn Nguyệt hưởng thọ sung sướng hơn ngàn lần, nhưng so với Trưởng giả Hiền Hộ thì chẳng bằng một phần trăm về dung mạo của báu cũng như hưởng thọ sung sướng.

Này A Nan ! Trưởng giả Hiền Hộ có một cỗ xe vi diệu tên là Đoạt Ý Kỳ xảo tinh lệ như gian không có. Trong xe ấy có tòa thiên bửu, xe ấy thuần trang hoàng với những châu báu cõi trời. Những thiên bửu mã não kim cương chơn châu trân bồi ánh sáng chói lòa như các tinh tú trên không gian. Xe ấy đi mau như gió.

Này A Nan ! Lúc ý của Hiền Hộ muốn đến trong biển lợm châu báu, ngồi lên xe ấy tùy ý liền đến, thọ khoái lạc xong, muốn về nhà thì liền về đến nhà”.

Trưởng lão A Nan đánh lễ chơn Phật bạch rằng : “ Hi hữu Thế Tôn ! Trưởng giả Hiền Hộ thọ trước tạo thiện căn gì mà đời nay thọ quả báo này ?”.

Đức Phật dạy : “ Này A Nan ! Ông muốn biết thì phải lắng nghe. Như duyên này đều do quá khứ ở bên Phật tạo thiện căn nay được quả báo thắng thượng như vậy.

Này A Nan ! Ta nhớ thuở xưa có Phật xuất thế hiệu Lạc Quang Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri. Lúc ấy Hiền Hộ ở bên Phật làm Tỳ Kheo tên Pháp Kế trì giới chẳng trọn có nhiều thiếu sót mà giới tuyên nói giáo pháp của Phật khai thị người chưa nghe. Đại pháp sư ấy đa văn tổng trì tạng tu đa la cũng trì luật tạng thường thuyết pháp yếu cho các chúng sanh, hiểu rộng biện tài nghĩa vị thậm thâm âm thanh rành rẽ người đều thích nghe. Người được nghe pháp đều sanh lòng hoan hỉ chẳng còn bị đọa ác đạo.

Này A Nan ! Do nhơn duyên pháp thí như vậy nên ông ấy trong chín mươi một kiếp hằng sanh lên trời trong người đọa chánh giàu sang.

Này A Nan ! Nhơn duyên được báo xe vi diệu ta sẽ nói cho ông.

Lúc làm pháp sư thời kỳ Phật Lạc Quang, ông ấy thấy các Tỳ Kheo tu phạm hạnh trì giới mà ốm gầy bệnh hoạn thì cung cấp tất cả đồ dùng luôn cả giày dép đều vui vẻ bố thí , do đó mà nay được quả báo xe vi diệu như ý.

Này A Nan ! Thuở xưa có Phật hiệu Ca Diếp Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri. Đức Phật Ca Diếp ấy bảo trưởng giả : Đòi vị lai có Phật hiệu Thích Ca Mâu Ni Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri sẽ thọ ký cho ông.

Này A Nan ! Nay ta cần dạy cho Hiền Hộ được tỏ ngộ”.

Trưởng lão A Nan bạch rằng :” Hi hữu Thế Tôn ! Ông trưởng giả này giàu có lớn như vậy mà tánh nhu hòa chẳng cống cao, ở trong ngũ dục mà lòng chẳng nhiễm”.

Đức Phật dạy ;”Này A Nan ! Phạm là người trí thì chẳng vì giàu có mà kiêu ngạo và nhiễm ngũ dục.

Trưởng giả Hiền Hộ này do nhơn duyên diệu pháp mà nhiều đời thọ phước báu vô tận”.

Bấy giờ trưởng giả Hiền Hộ đã được Phật hứa khả muốn thỉnh hỏi chỗ nghi, liền nhứt tâm ở trước Phật quỳ dài chấp tay bạch rằng : “Đại từ Thế Tôn nhiếp thọ tất cả chúng sanh , thương xót tất cả chúng sanh. Nay lòng tôi có chỗ nghi muốn hỏi xin đức Thế Tôn giải thuyết cho tôi được hết nghi”.

Đức Phật dạy :” Này Hiền Hộ ! Nếu lòng ông có nghi mà muốn dứt trừ thì nay là phải lúc, ta cho phép ông hỏi, ta vì ông mà phân biệt giải nói”.

Trưởng giả Hiền Hộ bạch rằng :”Bạch đức Thế Tôn ! Các chúng sanh biết mình có thần thức. Mà thần thức này như là cái tráp báu lúc chưa mở ra chẳng biết trong ấy có báu gì ?

Bạch đức Thế Tôn ! Thần thức ấy tướng mạo ra sao ? Do duyên gì gọi là thần thức ?Lúc mạng chung các căn sắp diệt tứ đại sắp phân tán, thần thức ấy không tay chun mặt mắt làm sao từ trong thân rời ra được. Thần thức ấy màu gì hình gì ?Từ trong thân làm sao rời lia được thần thức ấy ? Thế nào xả bỏ thân này mà thành tựu thân khác ? Thế nào xả bỏ các đại các nhập này

mà hướng đến đời sau ? Thế nào thành tựu nhiều thân sai khác ? Nay người đã chết các nhập vị lai thế nào tùy thuận ? Thế nào đời này tạo căn lành đời vị lai thọ quả báo ? Thế nào đời nay các ám nhập này tạo các căn lành mà đời sau các ám nhập khác thọ lấy quả báo ? Thế nào thần thức này được thân nơi chỗ kia ? Thế nào các nhập hình thể theo chỗ kia ?”

Đức Phật dạy : “Lành thay lành thay, đúng như lời ông hỏi. Nay Hiền Hộ ! Nay ông nên chí tâm lãnh thọ. Ta sẽ vì ông mà nói thần thức đến đi dời dứt. Nay Hiền Hộ ! Ví như phong đại không hình sắc chẳng nhìn thấy được , nhưng do nhơn duyên mà hiện hình sắc. Nó hiện hình sắc thế nào ? Như gió thổi động các cây cối, thổi chạm vách núi bờ sông phát ra tiếng, do nhơn duyên lạnh nóng sanh ra gió nên có thể cảm thọ được, mà hình thể gió ấy chẳng thấy được , cũng chẳng thấy được tay chun mặt mắt ra sao, nhưng trên các hình sắc nó có tác dụng tăng ích hơn lên hoặc đen hoặc trắng.

Thần thức giới này cũng vậy, chẳng thể dùng màu sắc thấy được cũng chẳng đến hình sắc, chỉ do chỗ sở nhập làm ra hình thể mà hiện màu sắc.

Tại sao nơi chỗ kia thức giới này được tên là thọ xúc pháp giới ư ? Lại thế nào thức giới này bỏ thân này rồi sau đó thọ ái xúc v. v...ư ?

Ví như phong giới hay đời hơi hương nên biết mùi hoa này theo gió thổi lại nhưng thiệt ra phong giới ấy chẳng mang mùi hoa đến cũng chẳng phải không gió mà mùi hoa bay đến. Hương ấy không có sắc, gió ấy cũng không có sắc, căn ngữi mùi kia cũng không sắc.

Cũng vậy người chết kia thần thức sắp đời giữ lấy xúc thọ v. v...và các giới rồi có đời kia, do phụ mẫu hòa hiệp rồi sau biết được có thức, do có thức thì biết có thọ có xúc hòa hiệp mà thành.

Ví như người khỏe mạnh thức cường thắng nên có căn ngữi hương, vì căn ngữi hương mạnh nên có hương mạnh. Vì có hai xứ thắng nên có hai sự thắng có thể thấy được. Hai sự thắng là sắc và xúc.

Vì gió kia nhiều nên mùi hoa cũng nhiều. Cũng vậy, vì thức lớn nên thọ cũng lớn, vì thọ lớn nên thức cũng lớn, vì thức lớn nên các giới cũng lớn mà biết đây là thiện đây là ác vậy.

Ví như họa sư đã thành tựu giới tốt rồi thì bản họa tùy ý muốn phát xuất để làm liền có thể thành ý hiểu biết tốt nên tùy màu sắc đều làm được. Nhưng họa sư ấy nếu không có màu sắc thì không thể hiện thành màu sắc.

Cũng vậy, thức ấy thành tựu sáu sắc căn : những là nhơn nhãn thấy sắc mà có thức biết, nhơn nhãn thấy sắc ấy thiệt ra không có sắc,. Nhơn nhĩ nghe thanh ấy cũng không có sắc , nhơn tỷ ngữi hương ấy cũng không có sắc, nhơn thiệt nếm vị ấy cũng không có sắc, nhơn thân giác xúc ấy cũng không có sắc, nhơn ý có các đại ấy cũng không có sắc, những cái được biết ấy cũng

không có sắc. Nên biết trong cảnh giới cũng không có sắc. Theo thứ đệ như vậy nên biết thức ấy cũng không có sắc. Phải quán sát như vậy.

Này Hiền Hộ ! Ông hỏi thức này bỏ thân đến đời kia thế nào ?

Này Hiền Hộ ! Lúc chưa mạng chung, thức này do nghiệp nắm giữ. Lúc nghiệp và mạng ấy hết, ví như người nhập tịch diệt tam muội có thức thân thể, thức thân thể này diệt rồi sau nhập ở trong tịch diệt định, cũng vậy, thức này ở bên người chết xả thân và các đại xả rồi, chỉ có niệm lực biết như vậy : tôi là mổ giáp ấy. Phạm khi người xả thân có hai thứ xúc chánh niệm : một là chánh niệm, hai là xúc, mà lúc người ấy mạng chung nên thân có xúc hai thọ : một là thân thọ, hai là niệm thọ, sau khi chết niệm có xúc.

Lại nữa ông hỏi thức ấy nghĩa là gì ?

Này Hiền Hộ ! Như có một hạt giống hay mọc mầm, từ trí sanh thức nên gọi là niệm. Thế nên trí hay sanh gọi là thức rồi sau trở lại thọ nơi xúc. Vì trí biết khổ lạc nên gọi là thức, sau lại thọ thiện ác, cũng có thể biết cảnh giới thiện ác nên gọi là thức, như hạt mọc mầm thân ấy thành tựu, nên gọi là thức.

Lại nữa, thức này thế nào bỏ thân rồi dời đến kia ?

Này Hiền Hộ ! Ví như trong gương soi hiện thân hình, lại như trong khuôn đất đúc ra thân hình, lại như lúc mặt nhựt mọc hay diệt trừ tối tăm mặt nhựt ấy lặn thì tối trở lại, nhưng mà tối ấy không có chỗ thường định, nhưng tối ấy không có sắc không thọ chẳng thấy được. Cũng vậy thức này sanh thân rồi như tối rời sáng, thân sanh cũng vậy, người ấy chẳng thấy thức này mà thức thọ thân này. Ví như phụ nưn thọ thai mà chẳng biết thai tôi mang đây là nam là nữ, là đen là trắng, các căn đủ hay chẳng đủ, tay chân ngay thẳng hay chẳng ngay, mà kẻ ở tại trong thai hoặc vì ăn nóng chạm xúc nên liền máy động. Cũng vậy, thức này đến đi co ruỗi cùng chung với mắt mở nhắm, do các nghiệp được tạo từ trước nên có những cảnh giới, tức nơi cười nói v. v. . . các việc phát sanh mà biết được thức an trụ, trong sắc thân. Nhưng các chúng sanh chẳng biết thức ở trong sắc thân ta có hình thể gì.

Này Hiền Hộ ! Vì thức này khéo thành tựu nên dời đến các cõi mà chẳng nhiễm trước cá cõi.

Này Hiền Hộ ! các cõi và thức cảnh giới sáu căn là sáu giới xứ, có bốn đại xứ, có năm âm xứ. Ông nên biết cảnh giới thức v. v. . . như vậy.

Này Hiền Hộ ! Ví như người gõ do một cơ quan mà tác động tất cả việc chạy nhảy và hiện ra các thứ múa men. Ý ông thế nào, có duyên có gì mà người gõ làm các sự ấy ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Chỗ hỏi của đức Như Lai chẳng phải cảnh giới của tôi, tôi không có trí để đáp được. Này Hiền Hộ ! Sự kia là do sức trí huệ khéo

mà làm ra các sự việc, mà việc khó ấy không có sắc do trí sanh ra. Cũng vậy, thân người này do thức khéo mà sanh, mà các thứ thân do thức làm ra, thức này tạo thân nên sanh ra, nhưng thức này không thể cùng tận. Như do pháp giới huân tu nên các thân xưa trước ý ức niệm thành tựu. Ví như ánh sáng mặt nhật soi đến các tử thi tanh hôi dơ dáy ấy chẳng lia ánh sáng mặt nhật. Cũng vậy thức này sơ sanh tại hôi dơ ăn uống các vật bất tịnh, lại ở trong bụng chó heo mà thọ thai, mà thức này chẳng bị ô nhiễm, nhưng hôi dơ ấy chẳng lia ánh sáng mặt nhật. Cũng vậy, thức này sơ sanh tại hôi dơ ăn uống các vật bất tịnh, lại ở trong bụng chó heo mà thọ thai, mà thức này chẳng bị ô nhiễm.

Lại này Hiền Hộ ! Thức này xả thân rồi tùy theo nghiệp thiện ác đã làm. Nghĩa này là sao ? Sau khi bỏ thân thể này, thức liền thọ lấy tội phước kia. Ví như phong giới từ đầu núi phát xuất đến rừng chiêm bặc, vì xúc chạm nên gió ấy thọ mùi hương vị diệu rồi đến chỗ hôi dơ chỗ các tử thi, tùy đến nhiều chỗ gió ấy nhận lấy nhiều mùi đến kia thành nhiều. Như gió ấy mang các mùi kia đi qua, mà gió ấy không sắc. Cũng vậy, xả thân này rồi thức ấy mang thiện ác mà dòi đến thứ đệ mà đi. Thức ấy muốn dòi đi, dường như người chiêm bao biết có tất các vật mà thân chẳng dòi bốn xứ. Cũng vậy, có phước cũng sanh, lúc thức muốn dòi đi, dường như chiêm bao thấy có các sự vật, nhưng thức ấy chẳng từ yết hầu đi ra, chẳng từ lỗ lông đi ra, lúc thức ấy ra cũng chẳng tìm các lỗ ».

Trưởng giả Hiền Hộ đánh lễ chun Phật bạch rằng : » Bạch đức Thế Tôn ! Như trứng gà trứng ngỗng, thức ở trong vỏ, vỏ ấy không có lỗ, làm sao biết có thức riêng khác, thức ấy không vỡ làm sao dòi đi ? ».

Đức Phật dạy : » Này Hiền Hộ ! Ví như dùng các thứ hoa chiêm bặc v. v... ướp mè đen cho thực rồi ép lấy dầu mà gọi là dầu hoa chiêm bặc v. v... Hơi hương của hoa chẳng phá hoại bột mè mà hơi hương dòi vào, hương ấy chẳng dính lấy mè, như nơi mè và hoa cùng hòa hiệp mà hơi hương dính lấy nhau mà hơi hương chẳng tìm lỗ bên hột mè để chui vào. Như nơi hai thứ hoa và mè mà hơi hương dòi đổi. Cũng vậy, thức này chẳng phá hoại vỏ trứng mà nó chuyên dòi, ông phải biết như vậy.

Lại thức ấy chẳng dòi đổi, ví như ánh sáng của mặt nhật lửa và ma ni bửu v. v..., phải thấy biết như vậy.

Lại thức ấy dòi đổi dường như hột giống gieo trong đất mọc ra mầm cây lá hoa quả hoặc trắng hoặc đỏ hoặc đen đều riêng tự có vị lực thành thực, mà địa giới ấy vẫn là một, thủy hỏa và phong vẫn là một. Cũng vậy thức này có một pháp giới mà thành tựu thân trong tất cả các cõi rồi sau mới sanh hoặc

đen hoặc trắng hoặc đỏ các màu sắc, hoặc bồn tánh cang cường , hoặc bồn tánh điều nhu.

Lại lúc mạng chung, thần thức này xả thân rồi thành chủng tử của thân sau sắp làm thành thân thể tay chun v. v... mà đương thời chưa có thân phần, nó bỏ địa phần mà lấy pháp giới phần, các giới ấy cùng hòa hiệp với niệm, nhưng niệm ấy do sức tín kính nên hòa hiệp với niệm pháp giới, giữ lấy thức chẳng rời lia thức mà pháp giới có thể lấy được, cũng chẳng rời pháp giới mà thức có nhơn , nhưng thức ấy được phong lực trợ giúp tự có các pháp giới khác đều là vi diệu, đó là niệm giới, thọ giới, pháp giới, sắc giới vậy.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thức ấy thế nào có sắc ?

- Nay Hiền Hộ ! Phạm có hai thứ sắc : là nội với ngoại. Nội sắc là gì ? Đó là nhãn nhĩ tỷ thiệt thân và ý vậy. Ngoại sắc là gì ? Đó là nhãn nhĩ tỷ thiệt thân và ý vậy. Ngoại sắc là gì ? Đó là sắc thanh hương vị xúc và pháp vậy.

Nay Hiền Hộ ! Như người sanh manh ban đêm trong chiêm bao thấy những sắc đẹp tối trắng tối thượng cõi trời, thấy rồi người này sanh lòng hỉ lạc tối trắng. Thức giấc không còn thấy, đến sáng nói với mọi người rằng : trong đêm rồi tôi chiêm bao thấy thân hình phụ nữ đoan chánh tối diệu tối thượng lại thấy trượng phu số đông trăm ngàn, tôi còn thấy vườn hoa rừng cây v. v... Người sanh manh ấy thuật rõ cảnh tượng người vật đã được thấy trong chiêm bao mà mọi người chẳng thấy ? Ý ông thế nào ? Người sanh manh ấy ngủ chiêm bao tại sao được thấy ?

- Lành thay, bạch đức Thế Tôn ! Xin vì tôi mà nói sự ấy, tại sao được thấy.

- Nay Hiền Hộ ! Bởi nhục nhãn nhơn trí lực mà người sanh manh ấy ở trong chiêm bao được thấy, chẳng phải thiệt mắt thấy.

Nay Hiền Hộ ! Như người chiêm bao thấy sắc chánh niệm chốc lát, người chết thấy nội sắc cũng như vậy.

Nay Hiền Hộ ! Ta lại vì ông mà giải nói thần thức người chết đời đời như chủng tử.

Ví như chủng tử gieo xuống đất thọ lấy tứ đại, thần thức này thọ chánh niệm rồi, thọ xúc thọ rồi, thọ thiện và bất thiện rồi, xả thân rồi sau đó mới đời.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thế nào thần thức này thọ thiện và bất thiện rồi sau đó thần thức này mới đời ?

- Nay Hiền Hộ ! Ví như ma ni bửu theo bóng sắc mà biến đổi. Nếu để nơi bóng đen thì hình ma ni biến thành đen, nếu để trong bóng trắng thì nó biến thành trắng. Tùy ở chỗ bóng hình thế nào thì ma ni bửu ấy liền biến đồng màu sắc ấy. Thần thức này thọ thiện và ác mà liền đời đi cũng như vậy.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thần thức này thể chất gì mà hiện ?

- Này Hiền Hộ ! Thần thức này vô hình không có chỗ tụ họp không có chỗ tích trữ, cứu cánh không thể được có chẳng thể nói được. Thần thức này có sanh có diệt có khổ não cũng chẳng thể nói được.

Ví như từ hạt sanh mầm cũng chẳng thể được. Chẳng phải hạt mọc hạt hư sanh mầm mà hạt tốt kia mới sanh mầm được. Ý ông thế nào ? Hạt sanh mầm ấy vốn ở chỗ nào ? Là ở tại thân cây hay ở tại lá hay ở tại rễ hoặc ở tại nhánh ? Cũng vậy, thần thức này ở tại thân thể không có nương ở chỗ nào, nó chẳng ở tại nhãn, chẳng ở tại nhĩ, chẳng ở tại tỷ thiệt thân hay ý.

Cũng như từ hạt sanh mầm, hạt sanh mầm ấy lấy thủ thọ làm gốc, vì chỗ kia thủ nên liền thọ thai, thọ thai rồi liền có xúc. Như sanh mầm rồi y theo thời tiết mà có nhánh lá quả liền có hạt. Cũng vậy thần thức này trước tiên thành tựu thân thể, thân thể được thành tựu rồi thần thức này không có chỗ an trụ mà cũng chẳng rời lìa thần thức có thân thể.

Như từ trái chín có hạt giống chẳng phải từ trái sống. Cũng vậy, lúc thân này mạng chung, từ trong thân thể thần thức này hiển hiện. Do thọ hòa hiệp, do ái trói buộc, do niệm nắm lấy cùng hòa hiệp với thiện phan duyên hay với bất thiện phan duyên, do phong giới giữ lấy, trí huân theo nghiệp, như phụ mẫu hòa hiệp sau đó thần thức hiển hiện.

Ví như gương sáng tốt soi thấy hình mặt, chẳng phải không có mặt mình mà thấy được hình mặt, cũng vậy chẳng phải không gương sáng mà có được hình mặt. Do gương sáng và mặt hai duyên hòa hiệp nên có bóng mặt, mà bóng mặt ấy không có sắc cũng không có thọ không có thức. Tùy theo thân chuyển động thì bóng hình trong gương cũng chuyển động, như thân nói năng dời đổi chuyển động duỗi co cúi ngửa, tùy theo động tác của thân bóng hình trong gương cũng có những tướng dạng như vậy hiển hiện.

Này Hiền Hộ ! Ý ông thế nào, bóng mặt ấy do sự gì mà hiện trong gương ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Do thân thể người đối với gương nên có bóng hình hiện trong gương. Tùy theo thân diện có sắc như vậy, bóng hình cũng sắc như vậy, hoặc các căn đủ hay chẳng đủ, trong gương cũng hiện ra bóng hình như vậy.

- Này Hiền Hộ ! Như trong gương sáng hiện có bóng hình, do vì có thân người mà bóng hình hiện ra trong gương sáng. Cũng vậy thân này do nơi thức mà có thọ có thủ có thức có các hành tư niệm thành tựu thân thể. Nói gương sáng ấy là nói duyên nơi phụ mẫu hòa hiệp.

Nên biết như thân diệt rồi không có thức hình, như gương sáng kia đã hiện bóng mặt xong rồi ở nơi nước trong lại thấy bóng mặt, cũng vậy, thức này xả thân này rồi đến nơi kia lại thọ các âm khác.

Ví như hột cây ni câu đà hoặc hột cây ưu đàm bà la v. v... dẫu hột ấy nhỏ bé mà hay sanh ra cây nhánh rất lớn. Sanh ra cây nhánh rất lớn rồi hột lại bỏ rời cây ấy mà đến sanh cây chỗ khác. Cũng vậy, thức này vi tế không có hình sắc nhưt định sanh ra thân rồi lại bỏ để sanh ra các thân thể khác nữa.

Ví như các thứ hột lớn đại mạch tiểu mạch mè đen v. v... tùy gieo tại địa phương nào, nó liền ở nơi địa phương ấy bén rễ ? Cũng vậy, thức này ở trong thân chúng sanh dời đến chỗ kia liền có thủ có thọ mà ở tại đó, hoặc thọ phước, hoặc thọ tội, từ đời này dời đến đời kia. Như con ong mật, nó tìm mật trong hoa lấy mật rồi bỏ hoa ấy dời đến hoa khác, hoặc bỏ hoa xấu dời đến hoa tốt, đậu trên hoa rồi, vui say hoa ấy lấy vị mật của hoa. Cũng vậy, thần thức này do nhiều thiện căn hoặc thọ thân trời rồi do nghiệp ác hoặc thọ các thân địa ngục súc sanh ngạ quỷ, thọ rồi lại thọ thân khác nữa.

Nhưng thần thức này phải quan sát nó thế nào ?

Như bột uất kim hương hay hột hoa hồng lam hay hoa phân đà lợi, hình thể nó tùy theo phần sắc bất định, mà trong hột nó chẳng thể thấy mầm cũng không sắc nhưt định. Nhưng hột ấy xuống đất được nước thấm nhuần liền sanh mầm, có mầm cây rồi sau mới sanh hoa, mà sắc hoa không thể thấy được nơi hột, cũng chẳng rời lia hột mà có mầm cây và màu sắc. Cũng vậy, thần thức này xả thân này rồi sắp thành thân kia, trong khối thịt kia còn chưa có các căn huông là có các nhập, đã không các căn các nhập đâu được có thiên nhãn thiên nhĩ và thể chất hương vị xúc để được có biết. Đâu có thể biết rằng tôi ở lúc ấy làm nghiệp như vậy thân thể quá khứ của tôi như vậy, chỉ hơn nơi thức mà thọ. Như con tằm, từ thân miệng nó nhả ra chỉ tơ làm kén bọc vắn thân nó rồi bỏ thân tằm đổi thân khác. Cũng vậy, thức này sanh thân rồi trở lại tạo nghiệp liền tự diệt thân đời đến nơi kia.

Như hoa sen sanh trong nước có sắc đẹp hương thơm, nhưng trong hoa không có thể chất nước ấy có thể thấy được. Hoa sen ấy diệt rồi có địa phương nào đặt hột nó trong đó thì có sắc hương ở đó. Cũng vậy, chỗ thần thức này được dời, các căn cảnh giới chẳng cùng nó dời thọ cũng không dời, cái được dời ấy chỉ có pháp giới.

Như châu như ý, tùy đến chỗ nào có cần vật gì thì tùy ý được có. Như ánh sáng mặt nhưt tự theo mặt nhưt, mặt nhưt đến đâu ánh sáng ấy cũng đến đó. Cũng vậy, chỗ mà thần thức này được dời đến thì pháp giới của thọ tướng v. v... cũng theo nó chẳng rời lia.

Lại nữa, thần thức này bỏ thân này rồi lấy tất cả các hữu tụ họp lại, lấy rồi không thịt không xương dời đến thân sau. Nó lấy các hữu và các xúc v. v... các việc, dùng thiên nhãn xem thấy thọ và thủ thiện ác.

Ví như những trái táo, thiên niên táo, am ma la, ca tì đà v. v...lúc nó thành tựu đều riêng có một vị, hoặc đắng hoặc chua hoặc ngọt hoặc mặn v. v...Những trái ấy chín rồi tùy ở tại địa phương nào thì vị nó ở trong trái ấy. Cũng vậy, thần thức này dời đến chỗ nào thì nó tự có xúc theo dõi, phước và vô phước do hữu và niệm tự theo nó mà dời.

Lại nữa, thần thức này lúc xả thân nó nghĩ như vậy : “Nay tôi bỏ thân này”, nên gọi niệm thức này là thức. Vì biết nghiệp thiện nghiệp bất thiện, biết nghiệp này theo tôi mà đi, biết tôi theo nghiệp này mà đi, do vì biết như vậy nên gọi là thức. Lại vì thân này biết tạo tất cả nghiệp nên gọi là thức.

Ví như phong giới, hoặc có lúc lạnh có lúc nóng, hoặc có lúc theo hôi mà có mùi, hoặc nhờn thơm mà có mùi, nên biết đó là gió. Cũng vậy, thể chất của thức này không có sắc, hoặc do sắc do thủ sắc làm nhờn, hoặc dục thủ làm nhờn, hoặc kiến thủ làm nhờn, hoặc trì giới cầu báo thủ làm nhờn hẳn đến hữu và thọ, nhờn nơi thọ mà thọ thân thể sắc thành tựu nên gọi là thức”.

Bấy giờ trong đại chúng có một trưởng giả tên Chơn Nguyệt đứng dậy đánh lễ chun Phật chấp tay bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Cần phải quan sát sắc ấy, thủ ấy, dục thủ ấy, kiến thủ ấy và giới thủ ấy thế nào ?”.

Đức Phật dạy : “ Nay Chơn Nguyệt ! Phạm là người trí muốn biết những điều ông hỏi, thì nên biết như vậy :

Này Chơn Nguyệt ! Nếu có thiện sắc hay có phi thiện sắc từ nơi khối thịt phải quan sát gân, máu, mạch và khí mạch, sọ đầu tím lấy óc, ruột già, ruột non, phổi, tim, gan cật, tì, mật các tạng phủ, mỡ thịt, tủy, máu, đàm, nước mũi, nước bọt, hôi thúi dơ bẩn phi thường đáng sợ, long tóc râu ria da thừa gói che tụ họp, tụ rồi tất cả các sắc đều do bốn đại làm thành. Bốn đại ấy nắm lấy sắc để làm thành thân thể nên gọi là thủ sắc.

Này Chơn Nguyệt ! Thân thể ấy do phụ mẫu hòa hiệp thành cứng rắn đó là địa đại, chất ướt lỏng đó là thủy đại, hơi ấm nóng đó là hỏa đại, động tác chuyên lay co duỗi đó là phong đại, có bị hay biết đó gọi là thanh hương vị xúc các giới, hay nhớ biết nên gọi là thức.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thế nào lúc chết xả sắc giới ấy ? Thế nào thức ấy ra khỏi từ thân ấy ? Thế nào thân ấy lúc xả rồi nó biết như vậy : đây là thân của tôi ?

- Này Chơn Nguyệt ! Thọ thân này lúc đương còn, thân nghiệp đã hết thì xả các đại.

Ví như đem sữa hòa với nước dùng lửa đun nấu. Do vì được hơi nóng mà sữa và nước đều riêng biệt, nhưng nước ấy có vị mỡ nhờn, nó không có sắc. Cũng vậy, người chết thân khác, các đại khác, thần thức cũng có khác,

nhưng thần thức ấy nắm lấy các đại và nắm lấy pháp giới rồi dùng pháp giới huân nơi niệm nắm lấy thiện và bất thiện đến nơi đời kế sau.

Ví như thuốc dầu tô ma ha ca lương na, lấy dầu tô cùng các thứ vị thuốc dùng lửa đun nấu, trong ấy hoặc có cay có đắng, hoặc có chát có mặn, hoặc có lạt có ngọt; nấu lấy các vị rồi nhập vào dầu tô thành có các vị sắc hương v. v... dầu tô ấy bỏ đời tự thể mà thành vị thuốc.

Cũng vậy, xả thân rồi thần thức nắm lấy thiện và ác và nắm lấy pháp giới dời đi đến đời kế sau. Nói thể chất dầu tô là để ví dụ cho thân thể. Nói các vị thuốc kia hòa hiệp tự lập là ví dụ các căn. Nói dầu thuốc sắc hương vị xúc là nói ví dụ thức ấy dời đi.

Nói sắc sai khác là thiện sắc và ác sắc. Nếu uống thuốc vào thân mà tiêu hóa lạnh mạnh là dụ cho thiện nghiệp. Nếu uống thuốc dầu tô ấy vào thân mà hiện ra héo vàng là dụ cho ác nghiệp.

Nên quán sát thức này như thuốc dầu tô ma ha ca lương na.

Như dầu tô nắm lấy sắc vị của các món thuốc, lấy xong thành thuốc dầu tô ma ha ca lương na, nhưng dầu tô không có tay chun vậy, thức này xả thân rồi và xả các giới chỉ lấy pháp giới, thủ thọ rồi mang lấy thiện và ác mà đi.

Này Chơn Nguyệt ! Người ấy xả thân rồi ở đời kế sau được chánh niệm được thiện niệm, hoặc thấy Lục Dục Thiên, hoặc thấy thập lục đại địa ngục, hoặc thấy thân thể các căn đầy đủ. Lúc ấy họ biết như vậy: đây là thân của tôi vậy.

Lúc người ấy mạng chung, họ nhớ thấy các sự tướng : hoặc thấy xe cộ vi diệu, hoặc thấy vườn rừng vi diệu, trong vườn rừng ấy có các thứ cây mới sanh sum suê khả ái, hoặc có ao nước vi diệu, hoặc thấy các sự thành tựu, thấy rồi họ sanh lòng hoan hỉ rồi họ an ổn như pháp thọ sanh mạng chung, mà thần thức của họ dường như cỡi ngựa, nên quán sát như vậy.

Nói cỡi ngựa ấy, ví như có người ở nơi chiến trường, thân mặc giáp chắc tốt, giỏi cầm cương ngựa ruổi chạy nhanh lẹ. Cũng vậy, thần thức này mặc giáp phan duyên thiện quả báo nhanh lẹ, cỡi hơi thở ra vào, xả các giới các nhập, xả rồi thọ sanh Phạm Thiên nhận đến Sắc Cứu Cánh Thiên, các xứ vi diệu vậy”.

Bây giờ trong đại chúng có một đại Bồ Tát, Vương Tử Đại Dược, đứng dậy chỉnh y phục chấp tay bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Thần thức này từ thân này dời đi, nó sẽ có màu sắc gì ?”.

Đức Phật dạy : “Này Vương Tử Đại Dược ! Sự nghĩa được ông hỏi ấy rất sâu chỉ có chư Phật là biết được thôi, thức ấy trừ Phật ra không còn có ai biết được”.

Trưởng giả Hiền Hộ bạch rằng : “ Bạch đức Thế Tôn ! Rất hi hữu Vương Tử Đại Dược này có thể hỏi sự thậm thâm tối vi tối tế thậm thâm thậm mật”.

Đức Phật dạy : “Đúng như vậy. Này Hiền Hộ ! Vì Đại Dược đây thuở xưa đã từng cúng dường Phật Tì Bà Thi gieo trồng căn lành vậy.

Này Hiền Hộ ! Xưa năm trăm đời Vương Tử Đại Dược đây từng làm ngoại đạo, thuở ấy đã từng hỏi nghĩa của thức này, nhưng ông ấy cũng chẳng biết được thức này đến đâu đi đâu. Nay ta sẽ vì ông ấy mà quyết rõ nghĩa đó”.

Trưởng giả Hiền Hộ khen Vương Tử Đại Dược : “lành thay, lành thay, Vương Tử Đại Dược có trí tuệ quảng đại không có biên tế mới có thể hỏi nghĩa thậm thâm nơi đức Thế Tôn. Nay tôi khuyến thỉnh Đại Dược xin ngài hỏi đức Thế Tôn về nghĩa ấy. Chớ để ông Chơn Nguyệt vui sướng chút việc mà hỏi Phật trước. Tại sao ? Vì ông ấy luôn luôn nảo loạn chẳng khéo hỏi đức Thế Tôn. Chỉ do đức Phật Thế Tôn xuất thế rất khó, nơi thế gian mà tụ họp pháp hội như vậy lại càng khó , nên nay Ngài phải khuyến thỉnh đức Thế Tôn giải thích nghĩa xứ thậm thâm ấy”.

Đại Dược Bồ Tát chiêm ngưỡng đức Thế Tôn, thấy đức Thế Tôn vui vẻ thanh tịnh như đầu mùa thu hoa sen vừa nở. Thấy rồi lòng vui mừng bạch rằng : “ Bạch đức Thế Tôn ! Vì tôi khát ngưỡng nên thích nghe chánh pháp, lo sợ đức Thế Tôn chẳng nói đủ pháp yếu cho tôi, chẳng quyết nghị cho tôi. Lại lo sợ chẳng bao lâu đức Thế Tôn sẽ nhập Niết bàn. Lại lo sợ các chúng sanh chẳng biết nghiệp báo thiện ác hằng thọ sanh tử phiền não chẳng bỏ rời được”.

Đức Phật nói : “ Này Đại Dược ! Thuở xa xưa, vì một bài kệ mà ta gieo mình từ gộp núi lớn để bố thí, ta lại thật hành vô lượng vô biên khổ hạnh khó làm trăm ngàn ức các thứ sự việc.

Này Đại Dược ! Ông có điều gì nghi nên hỏi Phật chớ có ngần ngại, ta theo ý ông mà phân biệt giải nói”.

Đại Dược Bồ Tát lại bạch hỏi : “Bạch đức Thế Tôn ! Thần thức ấy màu sắc gì ?”.

Đức Phật dạy : “Này Đại Dược ! Thức ấy như lửa ảo thuật sư, như bóng người trong nước, như luồng gió vô định, không có sắc nhứt định như chúng sanh mắt thấy hư không giống như ái.

- Bạch đức Thế Tôn ! Ái ấy thế nào ?

- Này Đại Dược ! Ví như người bắn cung, do có nhãn căn nên thấy lúc tên bay đi, như người cầm gương sáng, trong gương thấy bóng mặt mình, nếu bỏ gương thì chẳng thấy bóng. Cũng vậy, thức này từ thân người dời đi, thức giới ấy chỉ thấy tội phước.

Như người sanh manh chẳng thấy mặt nhật lúc mọc lúc trưa lúc chiều, ban đêm cũng chẳng thấy mặt nguyệt lúc mọc lúc lặn. Cũng vậy, thần thức này ở trong thân cũng không thấy được.

Này Đại Dược ! Trong thân này, về ái trước và thủ cùng tướng trí ấy chỉ có thức. Thân này chỗ có hòa hiệp tụ tập các giới các nhập các âm v. v...những nhân nhĩ thiệt và sắc thanh hương vị v. v... các thọ hoặc khổ hay lạc ý v. v... bao nhiêu những sắc ấy, đây gọi là thức vậy.

Này Đại Dược ! Như người do thiệt căn mà biết các vị : hoặc đắng hoặc cay, mà lưỡi kia có sắc còn các vị thì không sắc. Trong thân này những xương tủy máu thịt là có sắc còn cảm thọ kia thì không sắc, đây gọi là thức. Là cái lãnh thọ tội phước vậy”.

Trưởng giả Hiền Hộ đánh lễ chun Phật rồi bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Cái thọ tội phước ấy là ai?”.

Đức Phật dạy : “ Này Hiền Hộ ! Ông lắng nghe nhận kỹ, ta sẽ nói cho ông. Người thấy chơn thiệt thì họ thấy thức này, mà thức này chẳng thể được thấy như trái am bà la trong bàn tay có thể thấy được. Thức này chẳng ở nơi cảnh của nhãn căn, cũng chẳng phải dùng nhãn căn thấy được nó không có sắc thấy được.

Như hằng hà sa số Như Lai thấy thức này ta cũng vậy, chỉ vì hàng phàm phu ngu si chẳng biết chẳng thấy nên ta vì họ mà nói chỉ có tên thức chẳng thể thấy nó được.

Này Hiền Hộ ! Thức này thọ tội phước, ta sẽ nói cho ông, ông nên lắng nghe.

Ví như có người mắc âm qui, hoặc dương điên qui? hoặc Càn Thát Bà qui, hoặc Thiên Thần. Này Hiền Hộ ! Ý ông thế nào, trong mình người bệnh ấy có thể thấy được các âm qui thần ấy chẳng?

- Bạch đức Thế Tôn ! Quỷ thần ấy ở trong thân người bệnh hoặc nội hoặc ngoại thiệt không thể thấy, ở trong thân người bệnh các quỷ thần ấy cũng không có sắc.

- Này Hiền Hộ ! Như thiên thần tối thắng ở trong thân người bệnh lấy hoa hương tối diệu hương hoa hương bột và các vòng hoa, đến ăn uống đều lấy món tối thượng thù thắng. Thiên thần linh ở trong thân người bệnh thọ tế tự tối thắng, hoặc thọ vương vị hoặc thọ giàu có nhuần thân người bệnh khiến khoái lạc hoan hỉ. Thần thức này thọ phước quả báo cũng như vậy, lúc thân này lấy nghiệp lành tối thắng, do thức nên thọ hoặc lấy vương vị trị dân tự tại, hoặc lấy giàu có làm nhà trưởng giả, hoặc lấy quả báo chư Thiên.

Này Hiền Hộ ! Như qui dơ hôi Tỳ Xá Xà nương ở trong thân người bệnh lấy các vật dơ hôi, hoặc thọ tế tự tại nhà xí, được tế tự rồi sanh vui mừng. Người bệnh bị quỷ lực nên thường thích chỗ hôi dơ, vì lòng ưa thích nên khi được vật hôi dơ thì sanh vui mừng. Thần thức này thọ ác quả báo cũng như

vậy, lúc thân này lấy nghiệp ác ti tiện, do thức nên thọ, hoặc sanh nhà bần tiện, hoặc sanh nhà hạ liệt, hoặc sanh loài ngạ quỷ, hằng ăn vật hôi dơ lòng sanh vui mừng.

Này Hiền Hộ ! Như thiên thần kia linh, dầu không sắc hình mà thọ tế tự tối thắng tối thượng. Cũng vậy, thức này dầu không sắc mà thọ quả báo tối thắng tối diệu theo nghiệp thọ thân.

Này Hiền Hộ ! Như quý Phú Đon Na kia dầu không sắc mà thích ăn các vật dơ hôi. Cũng vậy, thức này ở tại nghiệp bất tịnh thì hằng ưa chỗ hạ tiện.

Này Hiền Hộ ! Như quý thần kia ở trong thân người mà không có sắc. Thức này thọ quả báo thiện hay bất thiện cũng như vậy ?”

Đại Dược Bồ Tát bạch rằng : “ Bạch đức Thế Tôn ! Thần thức thọ dục thế nào ?”

Đức Phật dạy : “Này Đại Dược ! Sẽ thấy có người người hòa hiệp nên sanh ý tưởng dục.

Ví như dùng gỗ cọ ra lửa, do sức nơi thân người rồi sau mới phát lửa. Dục thọ ở nơi dục do nơi nam tử ý cảm nơi xúc rồi sau sanh dục sự.

Ví như do nơi hoa thành hạt, nhưng trong hoa ấy ban sơ không có hạt, vì có hoa nên sau hết hạt có thể thấy được. Cũng vậy, thân này sanh rồi sau thức ấy có thể thấy được, mà trong thân ấy cũng không có thức có thể thấy. Do có thức nên trong thân có xương tủy máu thịt v. v...các vật bất tịnh.

Ví như hạt giống kia, gieo trồng rồi sanh hoa, do hoa mà thọ sắc hương vị v. v...đã thành quả rồi trở lại diệt. Cũng vậy, thức này thành thân rồi cũng trở lại diệt, chỉ mang lấy thiện ác thọ tâm tưởng ý thức đến nơi đời khác.

Như nam nữ kia hòa hiệp sanh lòng hoan hỷ. Nhơn họ hòa hiệp trì nhau xuất bất tịnh, xuất bất tịnh rồi trở lại rời lia nhau. Nhưng hai kẻ kia lúc thọ lạc lòng sanh hoan hỷ, đã thọ dục rồi không còn ý tưởng dục trở lại rời lia nhau, hoặc sanh chán lia dục tưởng. Cũng vậy, thức này do thân phan duyên sanh lòng hoan hỷ tăng trưởng thọ tưởng.

Dường như thân người do thấy nữ sắc liền sanh dục tưởng cùng tham trước nơi thân, thọ dục xong rồi trở lại chán lia bỏ đi. Cũng vậy, thức này là thọ thân rồi trở lại chán lia bỏ đi.

Lại nữa, do dục sự của phụ mẫu cảm nghiệp phan duyên thọ thân của trung ấm, thức hữu này theo trung ấm nhập vào dục, do đó thành tựu thân thể. Nhưng nghiệp ấy không có sắc, dục sự của nam nữ ấy cũng không có sắc, chỉ do thọ phan duyên nên sanh dục tưởng mà bèn có sắc, nên gọi là thọ dục tưởng vậy. Sắc thọ dục tưởng nên gọi là thọ dục.

Lại nữa, này Đại Dược ! Do trì giới phan duyên nên thọ quả báo sau. Sự ấy thế nào ta sẽ nói cho ông.

Nói trì giới là : Thân dứt sát sanh chẳng trộm vật của người chẳng làm tà dâm, miệng chẳng vọng ngữ chẳng uống rượu đấu loạn, cẩn thận chẳng phóng dật, đây là phan duyên : muốn thọ đời sau lấy quả Tu Đà Hoàn, quả Tư Đà Hàm bèn thọ thân đời sau hoặc thân Trời thân Người, mà họ có thiện nghiệp hoặc hữu lậu hoặc vô lậu thành tựu các ấm v. v...nhuận chỗ ấy, thức thọ trì các nghiệp thiện và bất thiện thành tựu, thức v. v...thọ các dục sự rồi trở lại tự chán lia. Thế nên gọi đây là do trì giới nên thọ quả báo sau vậy”.

Đại Dược Bồ Tát bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Thức này thế nào thọ thân Trời ? Thế nào thọ thân địa ngục ?”.

Đức Phật dạy : “ Này Đại Dược ! Nay ông lắng nghe ta sẽ vì ông giải nói sự ấy.

Này Đại Dược ! Thức này do pháp giới trì nên sanh tâm thấy cung trời, nhưng thấy cung trời ấy chẳng phải là nhục nhãn thấy, thể chất được thấy của sự thấy ấy tức là thọ nhơn nên gọi là kiến thọ nhơn vậy. Thiên cung được người này thấy đó tức là phước phan duyên thiện thành tựu liền thấy Thiên cung , ở trong cung trời cõi Dục thọ các thứ vui ngũ dục, thấy như vậy rồi thì sanh dục tâm, do như vậy bèn khởi niệm trí rằng : Nay tôi cần phải đến chỗ ấy. Họ sanh dục tâm như vậy rồi phát sanh nhiễm trước niệm tâm thủ lấy hữu tướng. Họ lại thấy thân cũ của họ vất bỏ trong rừng thây ma. Thấy rồi họ nghĩ rằng : Đây là tâm thức cõi trời của tôi, đã tu tạo thiện căn rồi tôi nên muốn hưởng đến cõi trời.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thức ấy đã chấp trước thấy cũ như vậy, tại sao nó chẳng liền nhập vào thân cũ ?

- Này Đại Dược ! Ví như có người cạo râu tóc rồi, người ấy thấy râu tóc đã rơi xuống đất thì nghĩ rằng : râu tóc này của tôi đen tốt thơm sạch nguyện nó lại dính trên đầu tôi như cũ. Này Đại Dược ! Ý ông thế nào ? Râu tóc ấy có thể lại dính trên đầu họ chăng ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Không được.

- Này Đại Dược ! Cũng vậy, người ấy thân thức đã bỏ thân họ rồi mà muốn nó trở lại nhập vào ở trong thân cũ thì không bao giờ có.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thức này rất vi tế không có sắc chánh quảng đại vô biên , sao nó có thể đến thân đại bạch tượng, nó lại có thể phá thân kim cương, nó đã không có sắc ngàn voi sao người sanh ra bèn có được sức ngàn voi ?

- Đây Đại Dược ! Ví như phong giới không có sắc thấy được, mà lúc gió ấy phát xuất có thể làm ngã gãy lở sập cả cây, cho đến núi chúa Tu Di nó cũng có thể làm lở sập.

Này Đại Dược ! Ý ông thế nào ? Gió ấy có sắc gì ? Núi ấy lại là sắc gì ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Gió ấy mềm yếu lại không có sắc thân, nên thấy biết như vậy.

- Đây Đại Dược ! Gió ấy thể chất yếu mềm lại không sắc thể. Cũng vậy, thức ấy cũng mềm yếu lại không sắc thân nhưng nó không ngại có thể thành trụ thân lớn, có thể thành trụ thân rất nhỏ, mà nơi thân muỗ, thân với thức ấy vẫn một thứ không khác.

Này Đại Dược ! Ví như ánh sáng đèn đuốc nhỏ hoặc trong nhà hoặc bên vách nó có thể diệt phần lớn tối tăm. Cũng vậy, thức này vi tế mà có thể thành trụ hình sắc nhỏ hay lớn, nhưng mà đều do nghiệp mà thọ vậy.

- Bạch đức Thế Tôn ! Nghiệp ấy có sắc gì có thể gì, bao nhiêu thứ nhơn do phải nên quan sát ?

- Đây Đại Dược ! Cảnh giới của các nghiệp ấy là vi diệu thọ khoái lạc, thọ uổng ăn cõi trời.

Ví như có hai người cùng du hành đến đồng hoang, trong hai người ấy, một người bỗng gặp nước trong mát và được uống, và người kia đói khát mạng chung, mà nước ấy chẳng thể tự nó chảy vào miệng người kia, nó cũng không ở nơi người này mà chẳng cho uống, chỉ do vì nhơn duyên nên một người gần nước trong mát và uống, còn người kia chẳng gặp nên đói khát và chết. Cũng vậy, các pháp thiện và bất thiện cũng như vậy.

Ví như đêm trăng và đêm tối, pháp thiện và bất thiện nên thấy biết như vậy.

Ví như trái sống khi chín rồi biến đổi thành sắc khác, nhưng sắc ấy do sức nóng nhiều khiến nó thành熟食. Cũng vậy, thân này do sức phước nhiều nên sanh vào nhà đại trưởng giả có dư của báu, hoặc hiện thọ khoái lạc tại thiên cung, hiển hiện thọ khoái lạc cõi trời rồi sau đó mất thế lực tự tại cõi trời thì lại hiển hiện thế lực vô phước.

Ví như hạt giống gieo nơi đất sau khi mọc lên cây, trên cây ấy không hiện có hạt giống ấy, chẳng có nơi cành cây chẳng hiện trong thân cây cũng không có ai cầm hạt giống ấy đặt trên cây ấy, cũng chẳng ở nơi rễ cây hiện hạt giống ấy. Cũng vậy, các nghiệp này hoặc thiện hoặc ác nung ở trong thân mà chẳng hiển hiện.

Như từ hạt giống rồi sau có hoa, từ hoa rồi sau có trái có hạt. Hoa ấy chẳng ở trong hạt giống, trái hạt ấy chẳng ở trong hoa, trái hạt và hoa không có hai thể riêng. Cũng vậy, trong thân này có nghiệp, từ nghiệp có thân. Thân ấy chẳng ở trong nghiệp thấy được, nghiệp ấy chẳng ở trong thân thấy được.

Như hoa thành thực rồi mới thành hột. Cũng vậy, thân thành thực rồi các nghiệp có thể hiện.

Như hột giống có chỗ đất để gieo, có chỗ đất để gieo rồi thì có hoa, có hoa rồi sau đó mới có hột. Cũng vậy thân này có chỗ sanh rồi ở nơi chỗ ấy thấy thiện thấy ác thì có nghiệp hiện, nhưng các nghiệp căn ấy không có sắc.

Như người do thân hình mà có bóng, mà bóng ấy không định không sắc trở lại theo người mà đi, nhưng bóng ấy chẳng nương ở nơi người, cũng chẳng rời thân có bóng hiển hiện. Cũng vậy, thân này trong ấy hiện thiện ác theo nhau mà chẳng lìa nhau, thân đến đâu nghiệp theo đó, nghiệp ấy theo khắp nơi chẳng rời thân mà có, cũng chẳng rời thân mà nghiệp ấy có thể hiện.

Như các vị thuốc hoặc cay hoặc ngọt hoặc đắng, người uống thuốc rồi có thể trừ các bệnh, đã trừ các độc của thân thành êm dịu hiện nhan sắc tốt, mọi người nhìn thấy có thể biết được hình tướng, người này thân gặp thuốc hay, nhưng vị và công lực của thuốc ấy không có sắc, màu sắc của vị lực thuốc ấy chẳng thể hiển hiện, chỉ ở thân người hình sắc đoan chánh có thể thấy thôi. Cũng vậy, thiện nghiệp này không có sắc mà đến thân người, do ăn uống tốt, mặc y phục tốt, các căn đầy đủ nên thân thọ khoái lạc, lại dùng vàng bạc châu báu trang nghiêm thân này nên có hình thể giàu sang. Đây đều là cảnh giới của thiện nghiệp vậy.

Người mất thế lực không có phước nghiệp nghèo cùng khổ xa lìa của cải thường thiếu thốn rình tìm vật người khác ăn uống thô xấu đi đứng nằm ngồi đều hạ liệt không phước báu tốt dưỡng dục thân thể sanh ra xấu xí. Đây đều là cảnh giới của nghiệp bất thiện vậy.

Ví như gương sáng, do nó sáng nên hình mặt đẹp xấu hiển hiện rõ ràng, mà trong gương ấy không có sắc,. Cũng vậy, do sức thiện ác nên thức này hiển hiện trong thân người, hoặc trong địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh.

Này Đại Dược ! Các nghiệp này theo nơi thức này. Ông nên biết như vậy, thấy như vậy”.

Đại Dược Bồ Tát bạch rằng :” Bạch đức Thế Tôn ! Thức này thế nào thành trụ các căn thọ thân to lớn, thế nào xả các căn ?”.

Đức Phật dạy : “ Này Đại Dược ! Ví như thợ săn vào núi rừng sâu, tay cầm cung cứng liền lấy thuốc độc thoa vào đầu mũi tên để bắn voi lớn. Giọt thuốc ấy dầu thấm vào da voi đến máu chút ít mà khí độc lưu hành khắp trong thân đến các căn làm cho các căn bé tắc rút gãy các lông đốt làm cho máu biến sắc khắp các thân phần thì voi chết, khí độc ấy trở lại đến chỗ nó vào thì tự nhiên thoát ra ngoài.

Này Đại Dược ! Độc dược ấy chỉ có một giọt rất nhỏ ít, thân voi ấy rất lớn, mà khí độc dờ đi khắp thân thể.

Cũng vậy lúc thân thức này xả thân xả các căn xả các giới theo thứ đệ cũng như vậy.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thức này thể nào thọ thân to rộng mà chẳng sợ khó?

- Này Đại Dược ! Như núi Tu Di cao tám vạn bốn ngàn do tuần. Núi ấy có hai Long vương : Nan Đà và Bạt Nan Đà vẫn núi ấy ba vòng giữ chặt núi ấy. Hơi thở của Long vương ấy nước biển không chứa nổi. Khi Long vương ấy thở hút thì núi Tu Di rung động. Các Long vương Bà Tu Cát và Đức Xoa Ca thân thể to rộng nhiều sức lực cũng như vậy. Ý ông thế nào, thức của Long vương cùng thức của con muỗi có đồng bằng nhau chăng ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Như chỗ tôi hiểu thì thức của Long vương và thức của con muỗi đồng bằng nhau không khác.

- Này Đại Dược ! Như có một thứ độc tên bà ta na bà, lại có một thứ độc tên ha la ha la, đem thứ độc này chùng bằng hột cải cho Long vương ấy ăn thì liền chết.

Này Đại Dược ! Độc của rỗng, độc của thuốc, ý ông thế nào, độc rỗng sức lớn hay độc thuốc sức lớn ?

-Bạch đức Thế Tôn ! Như chỗ tôi hiểu thì độc rỗng nhiều mà độc thuốc ít.

-Này Đại Dược ! Cũng vậy dầu có thân to rộng sức lực địch chín ngàn voi cũng không ngại, thức ấy dầu nhỏ không sắc không thể thấy, mà thức ấy do nghiệp duyên thành tựu thân lớn.

Ví như hột ni câu đà dầu nhỏ cũng không ngại, nó có thể thành tựu cây to nhánh nhóc dài rộng che cả khu đất lớn. Ý ông thế nào, hột và cây ấy hình thể to nhỏ ra sao ?

- Bạch đức Thế Tôn ! Như đem lỗ lông so với hư không.

- Này Đại Dược ! Nhưng cây ấy chẳng thể thấy tại trong hột, mà cũng chẳng rời hột sanh ra cây.

Như hột nhỏ ấy sanh cây to rộng, cũng vậy, thức này không sắc mà thành tựu sắc to lớn, thân thể do thức mà hiện ra sắc, rời thức không có sắc thân hiển hiện để được thấy.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thức ấy bền chắc như kim cương sao lại thành tựu thân yếu mềm ?

- Này Đại Dược ! Ví như có người nghèo cùng bồng gập như ý bửu châu, cầm được châu ấy rồi mọi sự đều như ý, nào lâu đài nào ao suối cổng cao vườn rộng cây trái sum suê bông hoa đua đẹp của cải vật dụng đều tùy tâm tự nhiên hóa hiện. Các sự vật ấy mỏng manh mau hư chóng tan. Lúc sau bồng thất lạc bửu châu như ý ấy, tất cả sự vui đẹp trên liền diệt chẳng còn.

Này Đại Dược ! Bửu châu như ý ấy rất kiên cố có công năng như vậy, dầu ngàn kim cương phá nó cũng chẳng làm hư nó được, có nó thì tùy ý muốn đều quả toại cả.

Cũng vậy, thức này bền vững như kim cương, mà thân được thọ thì chẳng bền vững.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thức ấy yếu đuối làm sao phá được thân cứng rắn mà dòi đến thân sau ?

- Này Đại Dược ! Như nước chảy trong núi rồi xoi núi mà thoát ra, dầu nước mềm núi cứng. Cũng vậy, thức này bền thể mềm mà có thể phá thân lớn cứng để được đi ra.

- Bạch đức Thế Tôn ! Có chúng sanh từ chúng sanh giới xả thân sau khi chết thể nào thọ thân trời , thể nào lại thọ thân các loài khác ?

- Này Đại Dược ! Có chúng sanh xả thân chúng sanh, sau khi chết do làm sự phước nghiệp mà thọ thân, thức của họ xả nhơn thân kiến được thiên thân kiến, nó được thiên nhãn rồi liền thấy chư Thiên sáu cõi trời Đục giới, nó lại thấy cung trời , đồng thời thấy thân người lúc hoại hư , nó lại thấy vườn rừng trên trời, như hoan hỉ lâm, hoại loạn lâm v. v... nơi ấy có tòa ngời cao trùm thiên y, nơi nơi có điện đài vi diệu, có đoàn thiên nữ đoàn chánh, thấy các thứ hoa trời trang nghiêm sanh lòng hoan hỉ, trên tòa nó thấy thiên đồng tử, thiên tử và ngọc nữ ấy cùng ngó nhau vui vẻ, thiên đồng tử ấy sanh rồi lại thấy thiên đồng nữ sanh, thiên đồng tử thấy thiên đồng nữ liền sanh lòng dục, sanh lòng dục rồi liền được hoan hỉ, được hoan hỉ rồi liền được khắp thân tâm ý hoan hỉ, tâm ý hoan hỉ rồi liền biến sắc thân, sắc ấy như hoa sen.

Lúc người ấy mạng chung được sự thấy không điên đảo, mũi không nghẹt, miệng không hôi, tai mắt như hoa sen xanh, thân phần lông đốt lại chẳng rời rã chẳng lưu huyết, thân chẳng hôi thúi, lông tóc chẳng rụng rớt, móng chẳng xanh, tay không vàng, tay chun bất động cũng không co duỗi mà mạng chung.

Này Đại Dược ! Lúc người ấy mạng chung dự có tướng trời, đó là hiện tiền thấy kiệu xe, xe này có ngàn trụ trang nghiêm treo linh giăng lưới vàng âm thanh vi diệu, trên rải đầy những hương hoa vi diệu ngào ngạt thơm tho, còn có các thứ anh lạc trang sức trên xe, còn có vô lượng thiên đồng tử. Thấy rồi người ấy sanh lòng rất vui mừng. Rất vui mừng rồi sanh hai tướng : răng trắng sạch hiện lên như hoa quân đà, hai mắt chẳng quá mở quá nhắm, tiếng nói êm ái, dưới hai chun màu hoa sen,. Từ thi ấy nơi tim chẳng lạnh chẳng nóng, quyến thuộc chẳng quá bi luyến. Người ấy muốn y pháp lấy giờ chết lúc mặt nhứt mộc không có tối tăm thấy rõ hình sắc các phương. Lại có hơi thơm vi diệu khắp nơi đến. Lúc sắp chết hai mắt người ấy chẳng nhắm thấy

rõ chẳng mê lầm, hoặc thấy tượng Như Lai liền được tín tâm phát ý thanh tịnh, lại thấy quyến thuộc mà lòng thường vui thương rồi dùng tâm hoan hỉ ôm thân họ, như người chết rồi sống lại, như người đi xa trở về an ủi quyến thuộc rằng : các người chớ ưu chớ sầu, tất cả pháp có sanh đều có biệt ly như vậy.

Này Đại Dược ! Người ấy nếu phước nghiệp mạnh hoặc phát tâm bố thí luôn miệng ca ngâm tán thán công đức bố thí hay nhơn duyên các thứ công đức, thốt lời như vậy rồi ngủ nghỉ thân tâm đều an vui hoàn toàn yên ổn xả thân mạng. Lúc xả thân mạng, người ấy thấy phương trên chư Thiên cùng ngồi đồng một giường, thấy thiên nữ hai tay nắm đũa hoa thơm thừa với thiên tử kia rằng : rất lành rất tốt nguyện có sự cát lợi, thời kỳ sanh thiên đồng đã đến. Nói xong thiên nữ ấy lựa hoa, lựa rồi lựa lại. Lúc thiên nữ lựa hoa là lúc người ấy mạng chung xả cộng thức xả các căn xả các đại. Lúc xả các đại bốn âm không định thể không sắc như người muốn cỡi ngựa, hoặc như mặt trời, hoặc như minh châu, hoặc như ngọn lửa, hoặc như thủy nguyệt, hoặc như thân ảo hóa, phan duyên thiện nghiệp mau lẹ, như hơi trong ống thoát ra dờ đi, thần thức ấy muốn sanh Thiên cung kia như nơi hoa ấy mà thấy thiên phụ thiên mẫu ở trên giường hòa hiệp, từ trong hoa ấy thần thức có hình sắc xuất hiện, liền có gió vi diệu hòa hiệp với cam lộ vị thổi đến, gió ấy nổi lên rồi, trong bảy ngày thần thức ấy đầu đội mũ trời thành thiên đồng.

- Bạch đức Thế Tôn ! Thần thức ấy không có sắc, thế nào làm nhơn duyên mà thành tựu sắc, thế nào làm nhơn duyên mà hiển hiện ?

- Này Đại Dược ! Ví như hai khúc gỗ cọ xát nhau sanh ra lửa. Mà lửa này chẳng thể thấy ở trong gỗ, nó cũng chẳng thể rời gỗ mà có, cũng chẳng phải một nhơn mà có thể sanh lửa, cũng chẳng phải không có nhơn mà lửa ấy xuất hiện. Chẳng phải trên gỗ liền được thấy sắc mà do nhơn nên phát ra, phát ra mới thấy sắc, cũng chẳng phải rời lìa gỗ mà riêng có được sắc.

Cũng vậy, thức ấy do cha mẹ hòa hiệp nên thành tựu thọ thân. Thức ấy chẳng ở trong thân thấy được nó, cũng chẳng rời lìa thân mà có thức ấy.

Ví như lửa phát xuất rồi mới thấy sắc, cũng chẳng phải vì nóng mà thấy sắc, cũng chẳng phải vì đỏ mà nói là có sắc. Cũng vậy, thần thức ấy do thành tựu thân rồi mới nói có thức, cũng chẳng phải do vì thọ mà thấy được, cũng chẳng do các hành mà thấy được.

Này Đại Dược ! Ví như mặt nhật viên mãn chói sáng có oai quang lớn được thấy, mà các phàm phu chẳng thấy chánh sắc mặt nhật hoặc nói là sắc đen, hoặc nói là sắc trắng, hoặc nói là sắc vàng trắng, hoặc nói là sắc xanh lục.

Cũng vậy, chẳng thấy thần thức chẳng nên do thân mà nói là đen là trắng v. v...

Chẳng có thể do nơi hơi thở mà thấy mặt nhứt, nó có thể được thấy chỉ có lúc nó mọc lặn. Nên quan sát thần thức cũng như vậy.

Này Đại Dực ! Lúc muốn quan sát thần thức này chỉ lấy các tánh của nó.

Bạch đức Thế Tôn ! Thức ấy có các tánh gì ?

Này Đại dực ! Những tánh thọ, tánh thủ, tánh các hành, tánh ưu sầu, tánh tư duy, tánh não, tánh hỉ, tánh bất hỉ v. v... là các tánh của thức vậy.

Lại nữa, thần thức có bốn tánh có thể quan sát được. Đó là thiện tâm bất thiện tâm v. v... làm bốn tánh của nó.

Bạch đức Thế Tôn ! Thần thức ấy từ thân này thoát ra, thế nào nó mau lẹ mà thọ sanh nơi kia, lúc chưa đến thân kia thọ sanh nó ở chỗ nào, thần thức ấy nên quan sát nó thế nào ?

Này Đại dực ! Ví như có người cánh tay thon dài, tay chun trên dưới tất cả ngay thẳng vững chắc cỡi tuấn mã vi diệu, nhanh lẹ chạy vào trận, vào trận rồi bị thương té xuống ngựa, nhưng người ấy rất giỏi chiến trận nên lẹ làng nhảy lên lưng ngựa. Như lúc người ấy té ngựa mau lẹ nhảy lên lưng ngựa, cũng vậy, thần thức ấy nên quan sát như vậy.

Như người ấy bị giặc đuổi lòng kinh sợ giục tuấn mã chạy nhanh. Thần thức ấy ban đầu xả thân muốn đến chỗ kia cũng vậy.

Muốn sanh cõi trời thì móng niệm duyên cõi trời thấy thiên phụ thiên mẫu ở trên một giường, thấy rồi phan duyên mau lẹ liền được thọ sanh.

Này Đại Dực ! Ông hỏi người phàm lúc thần thức mới dời đi mà chưa đến kia thì nó ở chỗ nào và tánh của nó quan sát thế nào.

Này Đại Dực ! Ví như bóng người trong nước dầu có sắc hiện ra mà chẳng phải hình sắc chánh của người. Lúc bóng ấy thành tựu trong nước nó chẳng nghĩ rằng : tôi có nhiệt não tôi có lạnh rét thân tôi mỗi một, nó cũng chẳng nghĩ rằng : tôi là thân thiết như khối thịt ở tại thai trước kia. Bóng ấy cũng không chỗ nhiễu loạn, lúc nó ở trong nước cũng không có tiếng phát ra.

Này Đại Dực ! Thần thức ấy lúc xả thân mà chưa đến kia thì nó có hình như vậy có tánh như vậy :

Phàm thần thức có phước lúc ban sơ muốn lấy thân trời thì cảm thọ như trên đã nói.

Bạch đức Thế Tôn ! Nếu thần thức ấy muốn lấy thân địa ngục thì sanh cảm thọ thế nào ?

Này Đại Dược ! Như thần thức vô phước muốn lấy thân địa ngục, ông nên lắng nghe ta sẽ nói cho.

Nếu có chúng sanh tạo nghiệp bất thiện do ác nghiệp ấy phan duyên nhiếp lấy mà chúng sanh ấy ở nơi đây muốn xả thân. Lúc xả thân nó nghĩ rằng : tôi là người ấy xả thân đến địa ngục này, đây là phụ mẫu tôi. Người này lúc xả thân thành tựu sắc thân như nghiệp đã có mà thành tựu không khác, liền thấy thân phần như thân thể trước. Lúc ban sơ xả thân, người ấy bị ưu sầu bức khổ liền thấy các thứ địa ngục. Ban sơ xả thân rồi, thần thức ấy tại địa ngục kia liền thành tựu hữu nghiệp liền thấy địa ngục kia : hoặc thấy như tưới máu, lòng họ sanh tướng nhiễm trước. Sanh tướng nhiễm trước rồi liền thành thân địa ngục. Ví như đất thấp ẩm ướt nên sanh trùng, như chỗ khuất hôi thúi rã bầy nên sanh trùng, như trong chất lặc hu thúi có các thứ trùng dòm sanh, chúng sanh muốn sanh địa ngục cũng vậy”.

Bấy giờ trưởng giả Hiền Hộ chấp tay bạch Phật rằng : “ Bạch đức Thế Tôn ! Ở tại địa ngục, thân chúng sanh ấy có hình sắc gì ? Thọ thân thể thế nào ?”

Đức Phật dạy : “ Này Hiền Hộ ! Nếu chúng sanh nhiễm trước chỗ máu thì thân họ có màu máu. Nếu có chúng sanh nhiễm trước sông tì la ni thì thân họ sanh vân sắc đen trắng. Nếu có chúng sanh nhiễm trước sông tro thì thân họ sanh màu lốm đốm. Nhưng ở nơi ấy thân thể chúng sanh mềm mại như các Vương Tử an vui nuôi nấng thân thể họ.

Này Hiền Hộ ! Tại địa ngục ấy, các chúng sanh thọ thân lớn rộng cao tám cánh chỏ rưỡi, râu tóc họ rất dài, bàn chun họ đáng sợ lật hướng phía sau.

Nếu người Diêm Phù Đề đến đó thấy người địa ngục ắt kinh sợ mà chết.

Này Hiền Hộ ! Dầu có được ăn uống nhưng người địa ngục không được tạm thời vui”.

Đại Dược Bồ Tát bạch rằng : “ Bạch đức Thế Tôn ! Lúc ăn, người địa ngục có thức ăn gì ?”.

Đức Phật dạy : “ Này Đại Dược ! Chúng sanh địa ngục lúc du lịch xa thấy màu đỏ, đó là đồng hay thau nóng chảy thành nước, họ thất rồi kêu hô nhau cùng tụ lại chỗ ấy, vì cầu ăn nên há miệng muốn ăn. Nước đồng nước thau sôi ấy phát ra tiếng ùng ục vào miệng họ đốt cháy toàn thân họ. Vì ăn mà các chúng sanh địa ngục thọ sự đau khổ như vậy.

Này Đại Dược ! Lúc ấy, thần thức họ chỉ ở tại hải cốt, vì thần thức chẳng rời lia hải cốt nên thân thể cháy rã mà họ chẳng chết. Dầu vậy mà chúng sanh ấy vẫn còn đói khổ, nơi địa ngục cũng không có sự ăn.

Ở địa ngục ấy có vi diệu vườn rừng, các người địa ngục mắt thấy các thứ hoa quả cây cối xanh um, cũng thấy địa phương rộng lớn xinh đẹp có cỏ

xanh mềm mại mọc đầy. Họ thấy vườn rừng địa phương xinh đẹp như vậy, họ đều vui mừng mỉm cười, đều khởi niệm đến đó, đều kêu gọi nhau cùng đến thọ khoái lạc, lại có gió nhẹ mát lạnh. Nghe và thấy như vậy rồi họ tụ họp lại cùng nhau vào trong rừng ấy. Vào rồi được vui chốc lát, nhưng tất cả cây cối nhánh lá bông trái đều biến thành sắt nhọn đâm cắt nát rã thân thể họ. Các chúng sanh địa ngục ấy vừa kêu la, vừa kiếm chỗ chạy. Phía sau họ có các quỷ tốt tay cầm chĩa nhọn, hoặc cầm gậy sắt đuổi theo. Các quỷ tốt ấy trợn mắt đáng sợ, răng nanh nhọn bén, đầu tóc phát lửa ngọn cao, toàn thân tuôn lửa gọi to rằng : chúng bây đứng lại chớ chạy. Tự nghiệp của chúng bây tạo ra vườn rừng này sao chẳng ở lại thọ nghiệp ấy mà chúng bây lại trốn chạy.

Chúng sanh ở tại địa ngục thọ khổ như vậy.

Lại này Đại Dược ! Quá bảy ngày, người địa ngục thọ đủ sự đau khổ, như con ong hút vị hoa làm thành mật. Tại sao ? Vì do các thứ hữu nhơn nên thành thần thức mới thọ lấy khổ địa ngục. Thần thức ấy lúc ban sơ xả thân nó chẳng tự do mà bị các sự đau khổ bức ngặt chẳng vui thoát đầu thấy tối đen bèn đến chỗ ấy. Như người bị giặc bức kéo đi không tự chủ được. Trong tâm người ấy nghĩ rằng : Ôi ! Nay tôi có chi bỏ Diêm Phù Đề xa các thân lữ mến yêu mà hướng đến địa ngục để đi. Nay chẳng thấy con đường lên trời. Lúc bấy giờ như con tằm đã bị tơ quán gấp rút cầu chỗ thọ sanh cho mau lẹ, họ chẳng được tự do mà bị nghiệp lực kéo dắt không thể dừng lại được.

Này Đại Dược ! Chúng sanh địa ngục ấy có nghiệp nhơn như vậy và thọ lấy các sự khổ não như vậy”.

Vương Tử Đại Dược và trưởng giả Hiền Hộ nghe nghiệp báo địa ngục cả mình rớn óc chấp tay hướng Phật qui y phát nguyện rằng : “ Nhờ nhơn duyên nghe pháp này ở trong sanh tử phiền não lưu chuyển, nguyện chớ sanh ác đạo chớ thọ khổ địa ngục”.

Trưởng giả Hiền Hộ lại bạch rằng : “Bạch đức Thế Tôn ! Nay tôi còn muốn hỏi đức Thế Tôn về các điều nghi trước”.

Đức Phật dạy : “Này Hiền Hộ ! Nếu có nghi điều chi, ta cho phép ông hỏi.

-Bạch đức Thế Tôn ! Cái gì gọi là tụ ? Cái gì gọi là Tích ? Cái gì gọi là âm ? Cái gì gọi là Di ?

-Này Hiền Hộ ! Phạm có bốn thứ pháp giới thành tựu thân này. Những gì là bốn ? Các giới hòa hiệp, trí huệ kiến ý , vô minh các cảnh giới và thức, đây là tổng nghĩa mà ta đã nói.

Nói Tụ là lục giới các pháp nhập cảnh giới. Trong lục giới : cái thô có ba, một là nhập, còn có hai món thủ. Trong ấy có tóc, râu, mép râu cầm, lông

da, thịt ; mủ máu ; nước mũi, nước miếng, mỡ, năm tạng, tay, chun, đầu, mặt , thân phần chi tiết hòa hiệp nên gọi là Tụ vậy. Ví như các hạt thóc tích tụ, hoặc hạt mè đen, hoặc hạt bắp, hạt đậu, do nó tích tụ lại mà gọi là tích tụ. Cũng vậy, thân này có các thân phần chi tiết tụ họp lại nên gọi là tích tụ vậy.

Nói lục giới ấy, gì là sáu ? Đó là địa giới, thủy giới, hỏa giới, phong giới, không giới và thức giới.

Nói lục nhập ấy, gì là sáu ? Đó là nhãn, nhĩ, tỉ, thiệt, thân và ý.

Nói lục nhập cảnh giới ấy, gì là sáu ? Đó là nói sắc, thanh, hương, vi, xúc và pháp.

Nói thô pháp giới bốn thể có ba thứ là tham dục, sân khuể và ngu si. Chúng nó phát khởi có ba là phong, đàm vàng đàm trắng và nước mũi nước miếng.

Nói các nhập có hai thứ thủ là trì giới và tín.

Lại còn có sáu thứ là thí, tài, tinh tiến, thiền định, thiện và phi thiện.

Nói ấm là thọ , tướng các hành và thức. Bốn ấm này không có sắc. Nói thọ là thọ dụng. Nói tướng là biết khổ vui khác. Nói các hành là thấy nghe xúc thọ. Đây là thức thân làm chủ hay được tự tại tất cả, vì tự tại trong các vật vậy.

Nói Di ấy là khéo thành tựu thanh tịnh giới, thân nghiệp, khẩu nghiệp và ý nghiệp, lúc thọ căn lấy mạng chung, thức ấy xả các ấm chẳng còn thọ hữu sanh, chẳng còn trở lại nên một bề thọ vui, đây gọi là Di. Rồi ngoài đây thì chẳng gọi là hữu di, như vậy thứ đệ khác đi thì chẳng gọi là Di ».

Vương Tử Đại Dược và Trưởng giả Hiền Hộ đánh lễ chun Phật mà bạch rằng : « Lành thay, đức Thế Tôn ! Hay vì chúng tôi mà nói nghĩa như vậy, chơn thiệt Nhứt thiết trí.

Bạch đức Thế Tôn ! Đời vị lai, pháp môn này sẽ làm lợi ích cho các chúng sanh mê hoặc ngu si ».

Đức Phật dạy : « Nay các thiện nam tử ! Đây là Như Lai trí không có hư vọng, nếu chẳng phải Nhứt thiết trí thì cũng chẳng thể biết chơn thiệt thể này. Từ quá khứ, ta tu hành vô lượng khổ hạnh huân tu trí này, như chỗ được nói ra ngày nay không khác. Đây là pháp môn trí quang minh lưu bố mọi nơi công đức danh văn hải tạng Nhứt thiết trí, vì giáo hóa các chúng sanh mà tuyên nói. Chỗ nói kinh này và kinh này ở chỗ nào thì chỗ ấy được chư quý thân chỗ ấy hộ trì, và chư Thiên, Long, Dạ Xoa, Càn thát Bà, A Tu La, Ca Lô La, Khẩn Na La, Nhơn cùng Phi Nhơn đều đến hộ trì nơi ấy,

khiến không bị khủng bố, quan quân không làm tổn, giặc cướp không làm hại ».

Đức Phật bảo các Tỳ Kheo : « Này chư Tỳ Kheo ! Pháp môn này, các ông chớ nói với kẻ không tin tâm, cũng chẳng nên nói với người cầu tìm lỗi lầm của kẻ khác, với hàng ngoại đạo Ni Kiên Tử v. v...cùng hàng Ni Kiên Đà Thanh Văn cũng chẳng nên nói, với người ở a lan nhã không nhân cùng người chẳng chí tâm thỉnh cầu cũng chẳng nên nói. Tại sao ? Vì sợ họ tìm câu lỗi lầm. Đức Như Lai thiết không có lỗi lầm.

Nếu có Tỳ Kheo xuất gia hoặc có tục nhơn tại gia tín thọ tùy thuận duyên sự này, nên biết các người ấy phát tâm từ bi đồng với đức Như Lai, phải nghĩ rằng các người ấy trì kho tàng của chư Phật vậy”.

Đức Thế Tôn nói kệ rằng :

“Vì phát tâm xuất gia
Nên phải hành Phật pháp
Hàng phục chúng quân ma
Như vui phá nhà tre
Nếu hành được pháp này
Cần thận sự phóng dật
Dứt sanh tử phiền não
Sẽ hết tất cả khổ ».

Đức Phật nói kinh này rồi, trưởng giả Hiền Hộ, Đại Dục Vương Tử Bồ Tát, chúng đại Tỳ Kheo và Thiên Long Bát Bộ, tất cả đại chúng nghe lời Phật dạy tín thọ phụng hành.

PHÁP HỘI HIỀN HỘ TRƯỞNG GIÀ
THỨ BA MƯƠI CHÍN
HẾT

--- oOo ---

XL.PHÁP HỘI TỊNH TÍN ĐỒNG NỮ THỨ BỐN MƯƠI

Hán dịch : Nhà Đường Pháp sư Bồ Đề Lưu Chi

Việt dịch : Việt nam Tỳ Kheo Thích Trí Tịnh

Như vậy, tôi nghe một lúc đức Phật ở nước Xá Vệ tại vườn Kỳ Thọ Cấp Cô Độc cùng chúng đại Tỳ Kheo năm trăm người câu hội.

Đại Bồ Tát tám ngàn người, tất cả đều là tri thức của mọi người. Các Ngài đã được đà la ni vô ngại biện tài, có đủ các nhãn hàng phục ma oán đến các pháp đã được của Như Lai.

Danh hiệu của các Ngài là : Trì Thế Bồ Tát, Trì Đạo Bồ Tát, Trì Địa Bồ Tát, Trì Đại Địa Bồ Tát, Lạc Ý Bồ Tát, Linh Tín Lạc Bồ Tát, Diệu Sắc Trang Nghiêm Bồ Tát, Bửu Diệm Bồ Tát, Bửu Tràng Bồ Tát, Bửu Tư Bồ Tát, Bửu Xứ Bồ Tát, Bửu Huệ Bồ Tát, Bửu Đức Bồ Tát, Bửu Quang Bồ Tát, còn có chư Bồ Tát Hiền Kiếp mà Di Lạc Bồ Tát làm thượng thủ, còn có sáu mươi vô đẳng dụ tâm chư Bồ Tát mà Văn Thù Sư Lợi Bồ Tát làm thượng thủ, còn có mười sáu Đại Sĩ mà Hiền Hộ Bồ Tát làm thượng thủ, còn có hai vạn Thiên Tử Đâu Suất đều ở trong pháp hội.

Bấy giờ đức Thế Tôn ngồi tòa sư tử Đại Trang Nghiêm Tạng, vô lượng trăm ngàn đại chúng vây quanh, quang minh chiếu sáng như nhật nguyệt, oai đức thù thắng như Đế Thích Phạm Vương, cao vợi vượt chúng như núi Tu Di, tia sáng chói rực như lửa đuốc lớn, nhìn ngó an tường như đại tượng vương, thuyết pháp vô úy như sư tử hồng, che trùm đại chúng như La Hầu La Vương, tướng hảo trang nghiêm oai quang xí thanh, phát xuất phạm âm vang khắp tam thiên Đại Thiên thế giới, vì muốn giác ngộ tất cả chúng sanh khiến đều an trụ thẳng nghĩa quyết định nên ở giữa đại chúng rộng tuyên pháp yếu.

Ái nữ của vua Ba Tư Nặc tên Tịnh Tín tuổi còn ấu trĩ, dung mạo đoan nghiêm được mọi người ưa nhìn, đời trước gieo trồng gốc lành tu tập đại thừa, cùng năm trăm đồng nữ sau trước vây quanh tay cầm vòng hoa xuất thành Xá Vệ tiến đến rừng Kỳ Đà đánh lễ chun Phật hữu nhiều ba vòng đứng qua một phía. Rồi ở trước Phật, nàng nói kệ rằng :

*“ Lâu tích phước thiện nghiệp thanh tịnh
Đầy đủ vô biên biển công đức
Khiến chúng tin ưa đều vui mừng
Nên tôi đánh lễ đấng Mâu Ni
Hiện hiện oai quang tướng kỳ đặc
Khai thị pháp môn tạng trân bửu
Thân quang một tám thường chiếu sáng
Tôi lễ Đại Huệ ao thanh lương
Cây to công đức phước vô tận
Tối tôn trong người đời khen ngợi
Bốn nguyện giới hạnh đã viên mãn
Nên tôi đánh lễ đấng Ứng Cúng
An trụ diệu pháp thường yên lặng
Lòng thương chúng sanh như con một
Trí huệ thiện xảo biết các hành
Chỉ đường bình thản như Đạo Sư
Nếu có người kiên cố dũng mãnh*

Từ bi lợi ích loài chúng sanh
Bồ Tát như vậy chánh tu hành
Duy nguyện Như Lai tuyên dạy họ
Thế nào sẽ được sức vững chắc
An trụ sanh tử hàng phục ma
Thế nào sẽ được pháp bình đẳng
Thế nào thành thực các chúng sanh
Thế nào như địa như hư không
Như phong như thủy cũng như hỏa
Thế nào tín tâm ở nơi pháp
Như Tu Di Vương Sư Tử Vương
Thế nào xa rời lòng ghét thương
Tâm sạch trách trực không siểm khúc
Thế nào xuất sanh thí giới nhân
Tinh tiến thiên định và giải thoát
Trí huệ phá các phiền não tối
Mà thường an lạc đại phương tiện
Tam muội tổng trì vô ngại biện
Trụ tí vô lượng ngũ thân thông
Thế nào được ở gần chư Phật
Thường thọ hóa sanh hóa tức mạng
Đầu đà vô tránh ở lan nhã
Điều phục tâm mình dứt phiền não
Trì giới tu tập đạo Bồ đề
Chứng đạo cam lồ hàng ma oán
Thí chúng an lạc chuyển pháp luân
Chánh đạo như vậy nguyện tuyên nói”.

Đức Thế Tôn bảo Tịnh Tín đồng nữ rằng : “ Bồ Tát nếu thành tựu được tám sức lực thì ở trong sanh tử kiên cố dững mãnh không mỏi mệt.

Một là sức chí nguyện vì không dua dối. Hai là sức thắng giải vì lìa các ác. Ba là sức gia hạnh vì thường tu điều lành. Bốn là sức tịnh tín thâm tín nghiệp báo. Năm là sức Bồ đề tâm vì chẳng cầu Tiểu thừa. Sáu là sức đại từ vì chẳng hại chúng sanh. Bảy là sức đại bi và kham nhẫn các ác. Tám là sức thiện hữu vì luôn luôn cảnh giác. Này đồng nữ ! Đây gọi là tám sức lực, nếu Bồ Tát thành tựu sức lực này thì kiên cố dững mãnh ở trong sanh tử không nhiễm trước”.

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

“Chí nguyện dững mãnh
Rời lìa siểm cuống
Thường hành chất trực

*Đúng đường Bồ đề
Dùng sức thắng giải
Xa lìa các ác
Thuần tu hạnh lành
An trụ chánh cần
Gia hạnh đầy đủ
Hằng khéo quan sát
Tinh tiến kiên cố
An lạc chúng sanh
Do sức tịnh tín
Biết rõ nghiệp báo
Tin nơi Phật trí
Nhiếp thọ thế gian
Sức tâm Bồ đề
Xa lìa Tiểu thừa
Chẳng dứt Phật chủng
An trụ pháp tánh
Do sức đại từ
Bình đẳng chúng sanh
Không yêu không ghét
Chẳng làm giận hại
Do sức đại bi
Chịu được các ác
chẳng nhiễm sanh tử
Cũng không mỏi mệt
Do sức thiện hữu
Thường cảnh tỉnh nhau
Lòng chẳng thoái chuyển
An trụ Bồ đề
Người tinh tiến tu
Được tám sức này
Sẽ ngồi đạo tràng
Phá các chúng ma*

Lại này đồng nữ ! Vì Bồ Tát đã thành tựu tám pháp nên an trụ nơi bình đẳng :

Một là tất cả chúng sanh bình đẳng vì bốn vô ngã. Hai là tất cả pháp bình đẳng vì các pháp tịch tĩnh. Ba là tất cả thế giới bình đẳng vì đều nhập vào không giới. Bốn là tất cả trí bình đẳng vì bình đẳng thuyết pháp. Năm là tất cả hành bình đẳng vì như duyên vô tánh. Sáu là tất cả thừa bình đẳng vì đồng vô vi. Bảy là tất cả tâm bình đẳng vì tâm như huyễn. Tám là tất cả ma

bình đẳng vì phiền não làm trước bất khả đắc. Đây là tám pháp an trụ bình đẳng ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*« Chúng sanh bốn vô ngã
Niệm niệm bất khả đắc
Người an trụ bình đẳng
Phải quan sát như vậy
Tất cả pháp bình đẳng
Bốn tánh thường không tịch
Vấn tự có phân biệt
Các pháp vốn không khác
Mười phương các quốc độ
Biên tế bất khả đắc
Tánh nó như hư không
Phật quốc thường bình đẳng
Tam thế chư Như Lai
Trụ pháp giới bình đẳng
Vô biên trí giải thoát
Chư Phật đều như vậy
Chúng sanh bốn duyên khởi
Tất cả đều bình đẳng
Khéo biết họ sở hành
Dùng chỗ khai ngộ họ
Chúng sanh bao nhiêu thứ
Biết rõ như huyễn hóa
Trong ngoài vô sở thủ
Tự tánh thường thanh tịnh
Các thừa nói các pháp
Tánh vô vi bình đẳng
Đạo Sư thiện phương tiện
Phân biệt nói ba thừa
Hiện ở phiền não ma
Phiền não vô sở hữu
Thiên ma uẩn tử ma
Cảnh giới nó đều không*

Lại này đồng nữ ! Vì Bồ Tát đã thành tựu tám pháp nên rời lìa ghét thương :
Một là từ, hai là bi, ba là thường làm lợi ích, bốn là chẳng nhiễm thế pháp,
năm là chẳng luyến thân mình, sáu là thường tu định tâm, bảy là xả ly thân

mạng, tám là quan sát phiền não. Tu tám pháp này thì có thể rời lìa ghét thương vậy ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*« Mặc vãng giáp từ tâm
Thương xót tất cả loài
An trụ tâm bình đẳng
Thì chẳng sanh yêu ghét
Người trí làm lợi ích
Thường ban cho an vui
Được lợi chẳng tự cao
Bị khi chẳng sanh giận
Chẳng bị tám gió động
Thì chẳng sanh yêu ghét
Với mình và với người
Chẳng nghĩ tương ghét yêu
Đều bỏ lìa ý tưởng
không luyến trước cảnh giới
Thường tự xem thân mình
Chẳng luyến tiếc thân mạng
Người trí nơi khổ vui
Bất động như hư không
Khéo quan sát phiền não
Lìa cả ngã ngã sở
Gìn lòng hằng như đất
Thì chẳng sanh yêu ghét
Lại này đồng nữ ! Vì Bồ Tát thành tựu tám pháp nên ở trong sanh tử không có mỗi một :*

Một là vì thiện căn quảng đại. Hai là vì quan sát chúng sanh. Ba là vì thường được thấy Phật sắc đồ cúng dường. Bốn là vì được thấy vô lượng Phật độ. Năm là vì thường cầu Phật trí. Sáu là vì biết rõ sanh tử như mộng. Bảy là vì đối với pháp thù thắng không khiếp nhược. Tám là quan sát tiền tế và hậu tế đồng như thiết tế ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*« Nếu những người hành đạo
Tu lành không vết nhơ
Như không nguyệt thanh tịnh
Độ thoát khổ chúng sanh
Vì nhiếp các công đức*

Ở sanh tử không mệt
Quan sát tánh chúng sanh
Bền vững tu tinh tiến
Nơi vô lượng Phật độ
Cung kính cúng dường Phật
Thế nên bực thập lực
Ở sanh tử chẳng mỏi
Vô lượng vô biên đời
Thuyết bát tư nghi pháp
Chẳng dứt giống Tam bửu
Sẽ thành giống Pháp Vương
Người kiên trì cảm giới
Ở sanh tử chẳng mệt
Biết rõ tánh sanh tử
Như mộng như mây chớp
Nơi pháp được giải thoát
Ở sanh tử chẳng mỏi
An trụ nơi Bồ đề
Lòng mừng luôn vui vẻ
Đến nơi bờ phương tiện
Ở sanh tử không mệt
Thường tu pháp thù thắng
Như không nguyệt thêm tròn
Ưa thích Phật công đức
Ở sanh tử chẳng mỏi
Sanh tử không biên tế
Thường an trụ thiết tế
Một niệm huệ tương ưng
Ở sanh tử không mệt

Lại này đồng nữ ! Vì Bồ Tát thành tựu tám pháp nên tâm giới bình đẳng :
Một là tâm như địa. Hai là tâm như thủy. Ba là tâm như hỏa. Bốn là tâm
như phong. Năm là tâm như hư không. Sáu là tâm đồng pháp giới. Bảy là
tâm đồng giải thoát. Tám là tâm đồng Niết bàn. Đây gọi là tám thứ tâm giới
bình đẳng ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

« Tâm bình đẳng như đất
Gánh chở tất cả loài
Vời thiện và với ác
Không có chỗ tăng giảm
Tâm bình đẳng như thủy

*Rửa sạch các cấu dơ
Dưỡng dục các thể gian
Trừ khô khát phiền não
Tâm bình đẳng như hỏa
Đốt cháy tiêu phiền não
Ánh sáng như đuốc lớn
Không chỗ nào chẳng sáng
Tâm bình đẳng như phong
Không xứ sở không nương
Thổi bay hương giới vẫn
Khắp đến khứ lai kim
Tâm bình đẳng hư không
Lìa kiến chấp thanh tịnh
Khắp nhập vào tất cả
Mà chẳng theo chúng ma
Tâm bình đẳng pháp giới
Khéo được thường an trụ
Chẳng tăng cũng chẳng giảm
Thường nhập vào bình đẳng
Thanh Văn và Duyên Giác
Chỗ chứng được giải thoát
Không còn có trói buộc
Cũng không có cởi trói
Sanh tử và Niết bàn
Không lai cũng không khứ
An trụ nơi tịch tĩnh
Đi khắp trong tam thế
Lại nữa, này đồng nữ ! Có tám pháp mà Bồ Tát thành tựu được thì xuất sanh
Bồ đề :*

Một là bố thí xuất sanh vì xả sở hữu vậy. Hai là trì giới xuất sanh vì không phạm lỗi vậy. Ba là nhẫn nhục xuất sanh vì không sân khuể vậy. Bốn là tinh tiến xuất sanh vì chẳng giải đãi thối thất vậy. Năm là thiền định xuất sanh vì hành phương tiện vậy. Sáu là huệ xuất sanh vì thọ trì đa văn vậy. Bảy là phạm trụ xuất sanh vì giải thoát tịch tĩnh vậy. Tám là thần thông xuất sanh vì thường tại chánh định vậy”.

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*“Người thường hành bố thí
Rời lìa tham nhiệt não*

*Chẳng mong cầu quả báo
Hồi hướng Phật bồ đề
Trì giới tu Đại Thừa
Đập đánh không sân hận
Chỉ cầu đại an lạc
Trừ tập khi chứng diệt
Bồ Tát hành tinh tiến
Nhiều kiếp vì chúng sanh
Chịu khổ ở thế gian
Sức tinh tiến tăng trưởng
Người tu hành thiên định
Rời xa các hí luận
Đến bỉ ngạn thiên định
Mà chẳng theo thiên sanh
Đại huệ không gì bằng
Rời hẳn các chấp kiến
Biết rõ đời không tịch
Si tối dứt không thừa
Tịch tĩnh tu phạm trụ
Trừ sạch các ác đạo
Thường làm Thích Phạm Vương
Siêng tu các nghĩa lợi
Thần thông đạo Phật độ
Hầu Phật nghe Phật dạy
Khéo biết các tánh dục
Thuyết pháp độ chúng sanh*

Lại này đồng nữ ! Vì thành tựu tám pháp mà Bồ Tát được đà la ni biện tài vô ngại :

Một là tôn trọng Phật pháp. Hai là kính thờ Hòa Thượng và A xà Lê. Ba là cầu pháp không chán. Bốn như chỗ được nghe mà thuyết pháp. Năm là chẳng bỏ xén chánh pháp. Sáu là chẳng rao lỗi người. Bảy là yêu kính pháp sư như Hòa Thượng. Tám là chẳng thấy lỗi người và khuyên người chừa lỗi ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :
« *Chỉ nguyện thường cầu pháp
Thờ thầy gần thiện hữu
Rời xa ác tri thức
Được vô tận tạng tri
Đa văn không chán đủ
Dùng mãi siêng cầu pháp*

*Như nghe mà diễn thuyết
Chẳng mong cầu lợi dưỡng
Được biện tài thanh tịnh
Khiến chúng đều hoan hỉ
Vui thích làm pháp thí
Rời xa bốn xén ganh
Hành pháp vô sở trước
Chứng được đà la ni
Hộ giới tự quán thân
Chẳng tìm tội lỗi người
Từ bi làm y chỉ
Phát ngữ chẳng phi thời
Sẽ được vô ngại biện
Đến bỉ ngạn ngôn thuyết
Vớ người thuyết pháp giỏi
Yêu kính như thầy mình
ấn lỗi khuyên rời lỗi
Được biển vô tận trì*

Lại này đồng nữ ! Vì thành tựu tám pháp Bồ Tát ở trước chư Phật liên hoa hóa sanh :

Một là dầu cho đến mất mạng cũng chẳng nói lỗi người. Hai là khuyên hóa chúng sanh khiến quy y Tam Bảo. Ba là an trí tất cả nơi tâm Bồ đề. Bốn là phạm hạnh không nhiễm. Năm là tạo lập tượng Phật đặt trên tòa sen. Sáu là chúng sanh ưu não khiến trừ ưu não. Bảy là vớ kẻ cống cao thường tự khiêm hạ. Tám là chẳng nào hại người ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*Dầu bị khổ bức thân
Trọn chẳng nói lỗi người
Thường ca ngợi Tam bảo
Hóa sanh ở trước Phật
Khuyên phát tâm Bồ đề
Khiến cầu Nhứt thiết trí
Thường tu hành phạm hạnh
Hóa sanh ở trước Phật
Vàng ròng trang nghiêm tượng
Đặt trên tòa sen báu
Trừ ưu não chúng sanh
Hóa sanh ở trước Phật
Vớ kẻ kiêu mạn kia
Khiêm hạ như đệ tử*

Chẳng để họ nào phiền

Hóa sanh ở trước Phật

Lại này Tịnh Tín ! Có tám pháp mà Bồ Tát thành tựu công đức đầu đà thì thường thích an trụ nơi a lan nhã :

Một là thiếu dục. Hai là tri túc. Ba là mãn túc sở nguyện. Bốn là dùng thiện tự bồi dưỡng. Năm là thường trì thánh chủng. Sáu là thấy khổ sanh tử lòng thường chán lìa. Bảy là hàng quán vô thường. Tám là tín sâu vững chắc chẳng theo lời người khác ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

« Thiếu dục tri túc bất phóng dật

Pháp hỉ các thiện làm tư dưỡng

Ưu thích thường tu nơi thánh chủng

Thấy khổ sanh tử sanh lòng sợ

Do đó thường thích hành đầu đà

Như tê một sừng ở cô độc

Quán pháp hữu vi khổ vô ngã

Huệ tâm thâm tín trụ chánh cần

Tự thấy nơi pháp chẳng theo người

Thường ở không nhân được Phật khen

Đầu đà viễn ly không nào hoạn

Không các tranh luận những tội lỗi

Xa lìa quyến thuộc tuyệt khen tặng

Do đó thích ở a lan nhã

Lại này Tịnh Tín ! Bồ Tát thành tựu tám pháp thì hàng phục ma oán :

Một là nhập vào tánh không. Hai là tin vô tướng. Ba là tin vô nguyện. Bốn là biết rõ vô tác. Năm là trong không nghi hoặc. Sáu là nhẫn nơi vô sanh. Bảy là quyết liễu vô tánh. Tám là nơi tất cả pháp phương tiện quan sát chẳng hoại như như ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

« Nơi không vô tướng và vô nguyện

Được ba giải thoát hàng ma oán

Hữu vi vô vi không hai tướng

Chứng nơi vô sanh được giải thoát

Các pháp vô sanh nhẫn như vậy

Người này hàng phục các ma oán

Ở trong vô sanh vô diệt này

Uẩn giới vô ngã dường như huyễn

Quyết định biết rõ pháp vô tánh

Chẳng hoại nơi như xảo phương tiện

*Phân biệt các pháp là nghiệp ma
Xả ly phân biệt thì hàng ma
Trí huệ phương tiện làm cả hai
Hoặc có hoặc không vô sở trụ
Tu tập thắng pháp như vậy thấy
được thiện phương tiện diệu sắc thân.*

Lại này Tịnh tín ! Bồ Tát thành tựu tám pháp thì chẳng rời lia Bồ đề :
Một là chánh kiến vì thành thực chúng sanh tà kiến vậy. Hai là chánh niệm
vì bi mẫn chúng sanh tà niệm vậy. Ba là chánh ngữ vì thương các chúng
sanh tà ngữ vậy. . Bốn là chánh nghiệp vì nhiếp các chúng sanh tà nghiệp
vậy. Năm là chánh tinh tiến vì độ các chúng sanh tà cần vậy. Sáu là chánh
mạng vì chẳng bỏ tà mạng chúng sanh vậy. Bảy là chánh tư duy vì khiến
chúng sanh lìa tà tư duy vậy. Tám là chánh định vì phát khởi tăng tiến các
chúng sanh tà định vậy ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*« Người thành tựu chánh kiến
Giáo hóa kẻ tà kiến
Thường tu hành chánh niệm
Thương xót kẻ tà niệm
Thanh tịnh chánh ngôn thuyết
Thương các kẻ tà ngữ
An trụ nơi chánh nghiệp
Nhiếp những kẻ tà nghiệp
Thường tu hạnh chánh cần
Chẳng bỏ kẻ tà cần
Tương ưng chánh tịnh mạng
Nhiếp các kẻ tà mạn
Trí giả chánh tư duy
Thương xót kẻ tà tư
Thường an trụ chánh định
Nhiếp những kẻ tà định
Vô thương bát chánh đạo
An ổn qua dòng dữ
Lại độ kẻ phiêu lưu
Là đạo đại Bồ đề
Thanh Văn và Duyên giác
Bè cỏ chỉ tự độ
Bồ Tát rộng cứu độ
Như tối đại thuyền trưởng*

Lại này Tịnh Tín ! Bồ Tát thành tựu tám pháp thì chứng đạo cam lộ
Một là an trụ pháp vô tránh. Hai là khéo giữ tâm vô chướng ngại. Ba là
thường quán nghĩa như thiệt. Bốn là an trụ tâm Bồ đề tu sáu niệm. Năm là
tinh tấn tu tập các Ba la mật. Sáu là chứa hạp thiện căn thành thực chứng
sinh. Bảy là an trụ đại bi nhiếp thọ chánh pháp. Tám là được vô sanh nhẫn
an trụ bất thối chuyển »
Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*« Thường tu hạnh vô tránh
Trụ pháp đại Sa Môn
Xa rời lỗi sân khúế
Chứa hạp các thiện căn
Khéo quán nghĩa chơn thiệt
Được những vô tận hiện
An trụ tâm Bồ đề
Thường niệm nơi vô niệm
Tất cả Ba la mật
Siêng tu không thối chuyển
Được các phương tiện lực
Do đây độ chúng sanh
Hay đem của Pháp Vương
Từ bi ban tất cả
Mau chứng vô sanh nhẫn
Bất thối chuyển Bồ đề
Nếu tu hành được vậy
Phật pháp chẳng khó được
Chẳng lâu hàng chúng ma
Chúng tôi thương Bồ đề ».*

Nghe pháp xong, Tịnh tín đồng nữ vui mừng hớn hở bạch đức Phật rằng :

« Bạch đức

Thế Tôn ! Thành tựu mấy pháp có thể chuyển được nữ thân ? ».

Đức Phật dạy : « Này Tịnh Tín ! Thành tựu tám pháp thì có thể chuyển nữ
nhân :

Một là chẳng ganh ghét. Hai là chẳng bợn xén. Ba là chẳng dua nịnh. Bốn
là chẳng sân. Năm là thiệt ngữ. Sáu là chẳng ác khẩu. Bảy là xả ly tham
dục. Tám là rời các tà kiến. ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*Chẳng tật đố người khác
Lìa bợn xén ưa pháp*

*Chẳng có lòng siểm cuống
Chán ghét thân nữ nhơn
Tâm từ bỏ rời sân
Thường tu nói lời thiệt
Trừ tham lìa ác khẩu
An trụ trong chánh kiến
Nếu chán thân nữ nhơn
Nên tu pháp như vậy
Thì sẽ mau được chuyển
Thọ thân thiện trượng phu.*

Lại này Tịnh Tín ! Nên thành tựu tám pháp thì chuyển được nữ thân :
Một là tôn trọng chư Phật rất thích chánh pháp. Hai là cung kính cúng
dường các Sa Môn Bà La Môn trì giới nhẫn nhục đa văn. Ba là đối với
chồng con và cư gia chẳng sanh lòng luyến ái. Bốn là thọ trì cấm giới không
khuyết phạm. Năm và với các người chẳng sanh tà niệm. Sáu là có ý
nguyện tăng thượng chán lìa nữ thân. Bảy là an trụ tâm Bồ đề pháp đại
trượng phu. Tám là xem gia nghiệp thế gian như ảo như mộng ».

Đức Thế Tôn lại nói kệ rằng :

*« Kính Phật rất ưa pháp
Tôn trọng giới văn Tăng
Chẳng sanh lòng tham ái
Thân nữ sẽ chuyển mau
Trì giới đủ tầm quý
Chẳng vọng niệm người khác
An trụ tâm Bồ đề
Chẳng ưa pháp nhị thừa
Do đây mau chuyển được
Thân người nữ bất tịnh
Thẳng chí tâm chán lìa
Tất cả đều như huyễn
Các pháp bốn bất động
Nhơn duyên tánh không tịch
Siêng tu pháp như thiệt
Chóng được thân trượng phu.*

Bây giờ Tịnh Tín đồng nữ đem tràng hoa vàng mà cô đang cầm tán lên trên
đức Phật, hoa ở trên hư không biến thành cung điện lâu các chơn kim, trong
cung điện ấy có đức Hóa Phật ngồi tòa vàng. Năm trăm đồng nữ cũng cời
đờ trang sức tán lên trên đức Phật biến thành lâu các chơn kim ở trên hư
không có trướng báu lọng báu các thứ trang nghiêm. Thấy đại thần biến ấy,
năm trăm đồng nữ khác miệng đồng lời nói kệ rằng :

*“Thế Tôn thù thắng nhứt loài người
Thương xót lợi ích các chúng sanh
Nay tôi đã phát tâm Bồ đề
Chỉ nguyện tương ưng trụ điều phục
Làm thầy thế gian ban an lạc
Tôi phải cúng dường Nhơn Trung Tôn
Nghe pháp đã lia các trần cấu
Chúng tôi chẳng còn những nghi lầm
Mới lia thân nữ nhiều nhiễm ô
Phá hẳn phiền não hàng ma oán
Mười phương vô lượng câu chi Phật
Tôi sẽ hoan hỷ thường cúng dường
An trụ thí giới siêng tinh tấn
Nhẫn nhục thiền định khéo điều tâm
Trí huệ phương tiện nhiếp chúng sanh
Sẽ chứng tối thượng đạo Bồ đề
Lợi ích vô lượng chúng Trời Người
đều khiến phát khởi tâm Đại thừa
Chúng tôi sẽ hay sự tử hống
Chúng tôi sẽ làm Thiên Nhơn Sư”.*

Đức Thế Tôn hiện mỉm cười. Theo lệ thường của chư Phật, lúc đức Phật mỉm cười thì từ miệng đức Phật có những tia sáng nhiều màu xanh vàng đỏ trắng hồng tía pha lê phóng ra chiếu khắp vô lượng vô biên thế giới cao đến trời Phạm Thế rồi trở về nhiều đức Phật ba vòng lại nhập vào đánh của Phật. Trưởng lão A Nan làm lễ bạch rằng :” Bạch đức Thế Tôn ! Do nhơn duyên gì mà hiện mỉm cười ?”.

Đức Phật dạy : “ Này A Nan ! Ông có thấy Tịnh Tín đồng nữ chăng ?

-Vâng, bạch Thế Tôn ! Tôi đã thấy.

- Này A Nan ! Tịnh Tín và năm trăm đồng nữ thọ trong loài người sẽ bỏ thân nữ sanh Trời Đâu Suất thừa sự cúng dường Di Lạc Thế Tôn và chư Như Lai trong Hiền kiếp. Quá tám vạn bốn ngàn câu chi na do tha kiếp. Tịnh Tín sẽ được làm Phật tại Điện Quang thế giới hiệu Quang Minh Trang Nghiêm Vương Như Lai, kiếp tên Thường Quang, Phật ấy thọ như Trời Đâu Suất mười hai ngàn tuổi, có vô lượng vô biên chúng đại Bồ Tát làm quyến thuộc, mà năm trăm đồng nữ này sẽ là thượng thủ nhứt trong đại chúng ấy, cũng như hiện nay Văn Thù Sư Lợi làm thượng thủ trong sáu mươi Bồ Tát vậy. ?

Này A Nan ! Nếu có nữ nhơn được nghe kinh này rồi họ trì đọc tụng, khi hết thân nữ này chẳng còn thọ thân nữ nữa và mau chứng được Vô thượng Bồ đề”.

Đức Phật nói kinh này rồi, Tịnh Tín với năm trăm đồng nữ và tất cả thế gian
Trời, Người, A Tu La nghe lời Phật dạy đều rất vui mừng tín thọ phụng hành

PHÁP HỘI TỊNH TÍN ĐỒNG NỮ

THỨ BỐN MƯỜI

HẾT TẬP VI

--- o0o ---